

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
СПЕЦИЈАЛНО ИЗДАЊЕ

БЕОГРАД, НОВЕМБАР 1998. ГОДИНЕ
ГОДИНА IX, БРОЈ 585, ЦЕНА 3 ДИНАРА

**СКУПШТИНА СРБИЈЕ ЈЕ, 20. ОКТОБРА 1998. ГОДИНЕ,
УСВОИЛА ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ЈАВНОМ ИНФОРМИСАЊУ**

ВЕЛИКА СРБИЈА

ЗЕМУН
ТРГ ПОБЕДЕ 3

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Оснивач и издавач:
др Војислав Шешељ

Главни и одговорни уредник:
Синиша Аксентијевић

**Заменик главног
и одговорног уредника:**
Душан Весић

**Помоћници главног
и одговорног уредника:**
Јасна Олујић

Редакција:

Момир Марковић, Мирослав Васиљевић,
Наташа Јовановић, Јадранка Шешељ,
Жана Живалjeвић, Огњен Михајловић,
Рајко Ђурђевић, Весна Арсић,
Наташа Андоновски,
Коста Димитријевић, Ивана Ђурић,
Драгољуб Стаменковић, Вељко Дукић,
Дмитриј Јанковић, Александар Вучић

Секретар редакције:
Љиљана Михајловић

**Технички уредник
и компјутерски прелом:**
Северин Поповић

Дизајн колора:
Борис Ступар

Лектор:
Зорица Илић

Карикатуре:
Синиша Аксентијевић

У припреми овог броја учествовали су:
Миодраг Драгутиновић,
Небојша Стефановић

Председник Издавачког савета:
др Ђорђе Николић

Потпредседник Издавачког савета:
Петар Димовић

Издавачки савет:

Томислав Николић, Маја Гојковић,
Драган Тодоровић, Ратко Гондић,
др Никола Поплашен,
Стево Драгишић, Зоран Красић,
Милован Радовановић,
Јоргованка Табаковић,
Ратко Марчетић, Владимира Бајшкот

Шеф дистрибуције:
Зоран Дражиловић

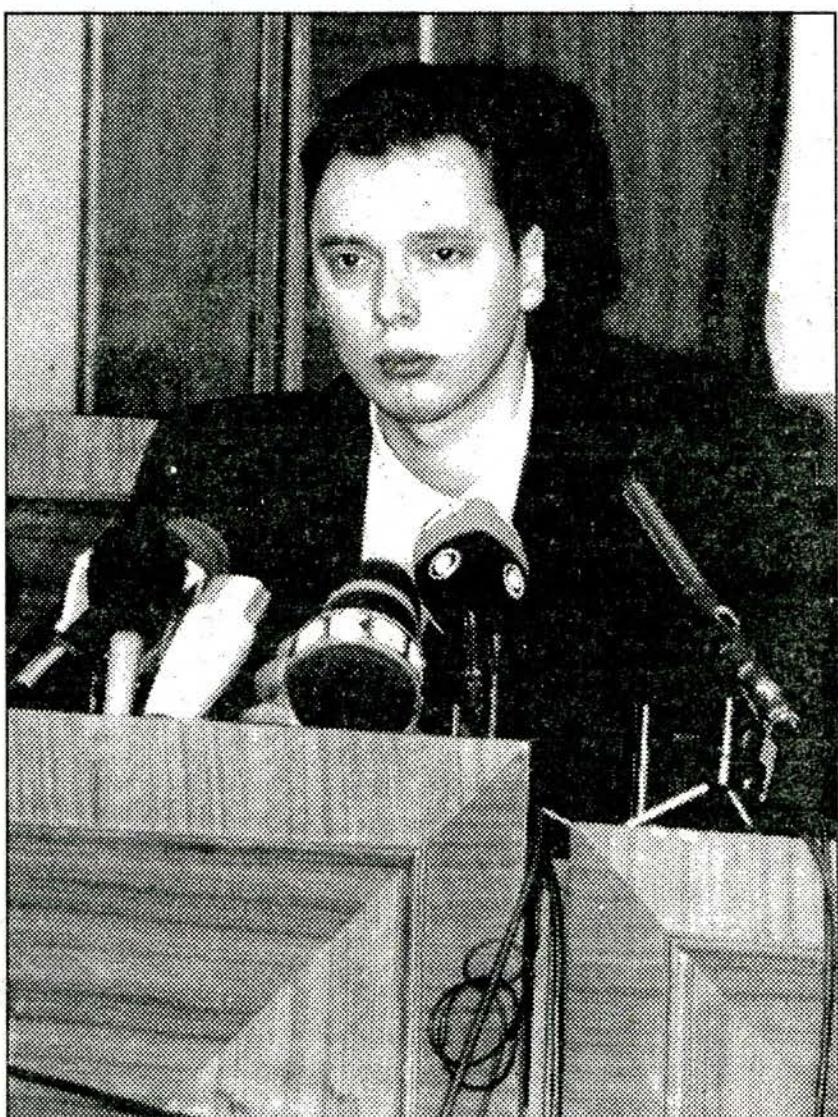
Штампа:
НИГП "АБЦ-ГРАФИКА" д. д.
Влајковићева 8, 11000 Београд

Редакција прима пошту на адресу:
"Велика Србија", Трг победе 3,
11080 Земун

Рукописи се не враћају

Новине "Велика Србија" уписане су у Регистар средстава јавног информисања Министарства за информације под бројем 1104. од 5. јуна 1991. године.

Министарство за информације Републике Србије 19. августа 1991. године дало је мишљење број 413-01-551/91-01 да се "Велика Србија" сматра производом из Тарифног броја 8. став 1. тачка 1. али-

Закон о јавном информисању је врло либералан закон, у складу са демократским тековинама и у складу, не само са нашим највишим правним актима већ и са међународним правним нормама и стандардима.

Суштина овог закона је афирмација слободе јавног информисања а не репресија. Забрањена је цензура, али је пронађена најбоља мера одговорности за јавну реч.

Они који мисле да могу својим писањем, објављивањем или емитовањем информација да руше уставни поредак ове земље или повређују права личности имају проблема, а то је изузетно достигнуће овог закона.

РАДИО ТЕЛЕВИЗИЈА СРБИЈЕ, 9. ОКТОБРА 1998. ГОДИНЕ,
АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ, РЕПУБЛИЧКИ МИНИСТАР
ЗА ИНФОРМИСАЊЕ У ЕМИСИЈИ "РАЗГОВОР С ПОВОДОМ"

КРАЈ МЕДИЈСКИХ МАНИПУЛАЦИЈА

Влада Републике Србије донела је Уредбу о посебним мерама у условима претњи оружаним нападима НАТО пакта нашој земљи, којом се утврђују посебне мере за спровођење закључака Савезне и Републичке скупштине. Уредбом се, између остalog, утврђују рад и одговорност представа јавног информисања

Водитељ: Добро веће поштовани гледаоци. Гост вечерашње емисије "Разговор с поводом" је министар за информације у Влади Републике Србије, Александар Вучић. Господине Вучићу, добро веће.

Александар Вучић: Добро веће.

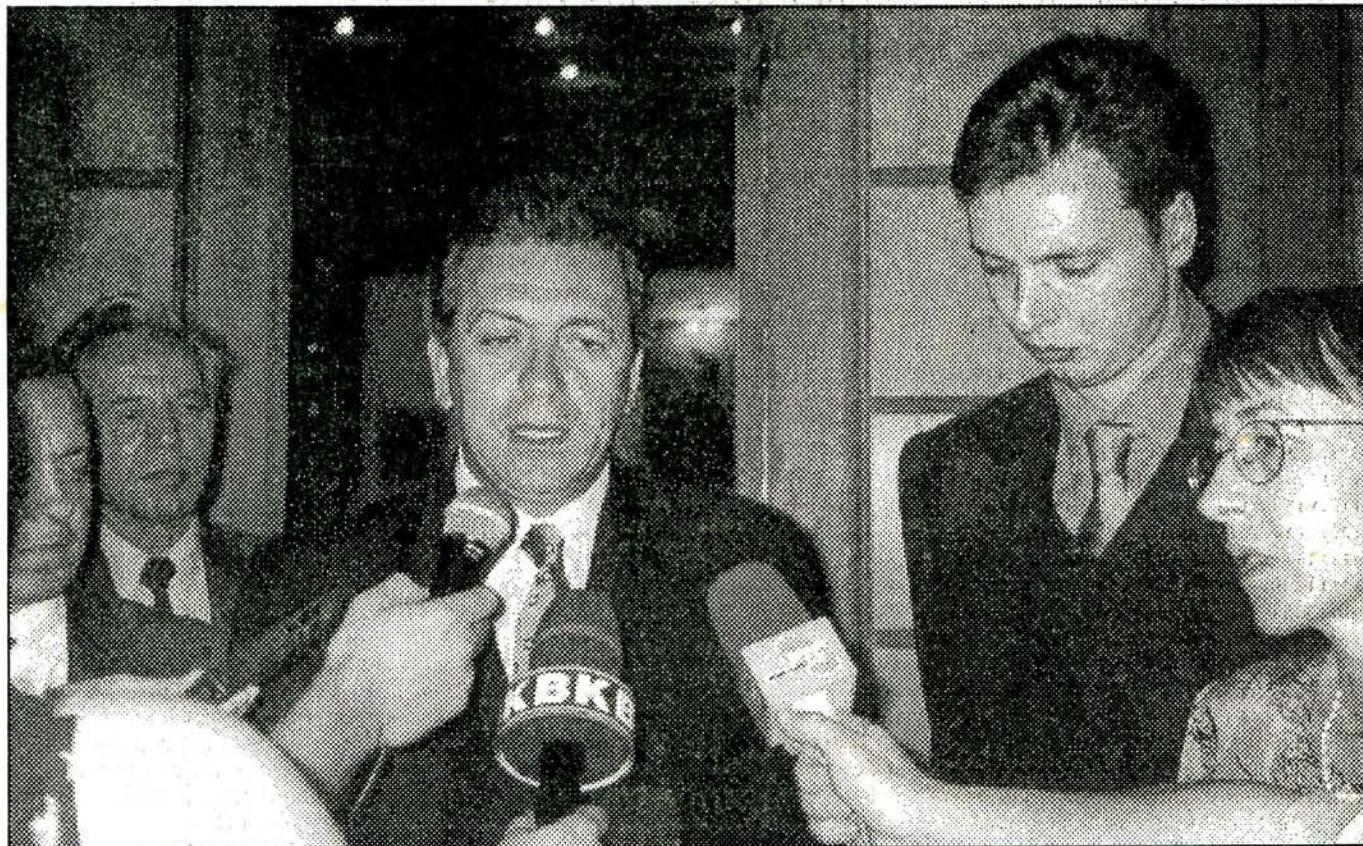
Водитељ: Повод за вечерашњи разговор је Уредба Владе Србије о посебним мерама у условима претњи оружаним нападима НАТО пакта нашој земљи, која је данас ступила на снагу и том уредбом се пре свега обезбеђују услови за снабдевање становништва робом широке потрошње, утврђују се мере за спречавање шпекулативних појава, а истовремено, један део Уредбе односи се и на одговорност представа јавног информисања, или јавних гласи-

и дамо детаљно шта ова уредба предвиђа.

Александар Вучић: Као што сте рекли, Уредба о посебним мерама у условима претњи оружаним нападима НАТО пакта нашој земљи, данас је ступила на снагу и том уредбом се пре свега обезбеђују услови за снабдевање становништва робом широке потрошње, утврђују се мере за спречавање шпекулативних појава, а истовремено, један део Уредбе односи се и на одговорност представа јавног информисања, или јавних гласи-

ла, у условима претње оружаним нападима од стране НАТО пакта.

Дакле, ја бих о овам другом делу Уредбе више говорио, а суштина је у томе да је задатак свих нас, свих грађана наше земље, па и свих правних лица, свих медија, зашто да не, и сада им је то обавеза, да чувају интегритет, територијалну целовитост и суверенитет Републике Србије и СРЈ. Ви знаете да у посебним околностима, у специјалним приликама, овакве одредбе се морају доносити. Наши основни циљ јесте заштита државе, државних и националних

Спољнополитичке активности министра за информисање:
Александар Вучић са градоначелником Атире, Димитрисом Аврамопулосом

интереса, и ниједним другим интересом се нисмо руководили када смо овакву уредбу доносили.

Нема ништа прече од тога, то је најважније, сви остали партикуларни интереси су иза тога. Тако да успејмо да обезбедимо функционисање државе, њен опстанак, онда можемо да разговарамо о свим осталим проблемима, о свему осталоме што се тиче грађана наше Републике, али ово је један од начина да спречимо психолошко-пропагандни рат, који су и неке стране земље водиле против нас и тиме што су емитовале своје програме, делове својих програма преко домаћих радио-телевизијских станица, и тиме што директно, или посредно утичу на уређивачку концепцију појединачних информативних кућа, посебно ако то долази из оних земаља које нам директно прете оружаним инверзијом.

То је једно страховито лицемерје, покушавати да оптужите Србију за то што каже - не признаје медијске слободе и права. Не мислите ваљда да би Руси после 22. јуна, речимо, 1941. године, требало да емитују Радио-Берлин на Радио-Москови, и да, уколико то не чине, да би требало неко да их оптужи за медијско гашење. Мислим да је ово одлична мера Владе Републике Србије, којом ћемо ми у сваком случају заштитити оно што за нас представља приоритетни интерес.

Јавна гласила дужна да чувају државу

Водитељ: Шта конкретно у информативној сferi предвиђа ова уредба, пошто је око тога вођена највећа полемика јуче и данас у јавности?

Александар Вучић: Па, врло је кратак тај део Уредбе и пре свега садржи један општи члан, у коме се каже да су средстава јавног информисања дужна, односно обавезна да чувају и да делују у складу са правима и дужностима грађана, да чувају територијални интегритет, сувениритет и независност Републике Србије и СРЈ, дакле, сви медији, све информативне куће, сва средства јавног информисања су дужна да на такав начин поступају.

Дакле, овде их не делимо на писане или електронске медије. У следећем члану се такође наводи да се не могу више емитовати, или преузимати делови програма из страних средстава информисања, којима се делује против интереса наше земље, шире страх, панику, или дефетизам, и све остало, наравно, што утиче на спремност грађана Србије и СРЈ за одбрану земље.

Мислим да то представља једну норму којој се нико не може супротставити у овој земљи, нити да има разлога да се таквој норми супротставља. Ваљда је то интерес свих нас и ваљда је то нешто најважније што морамо да заштитимо и ово је један од начина да то у сваком случају учинимо.

Наравно, могу да кажем и какве су казне, какве су санкције предвиђене и каква је заштита, пошто постоји судска заштита. У управном поступку, наиме, уколико се догоди да неки медиј делује супротно очувању територијалног интегритета, сувениритета и независности Републике Србије и СРЈ, најпре следи мера упозорења, а потом забрана рада, односно одузимање средстава за рад, коју изриче републички орган управе, надлежан за послове информисања, а то је у овом случају Министарство за информације.

Наравно, свако против кога се такав поступак спроведе, има право жалбе. Дакле, постоји другостепени управни по-

могу емитовати онакве програме страних владиних агенција, које иду на то, које воде директни психолошко-пропагандни рат против наше земље, они су по две странице томе посвећивали и онда говоре да их неко угрожава.

Па то је ваљда најбољи доказ да их нико не угрожава. У стању су да кажу све што хоће и како хоће, али више неће моћи да чине оно што је овом уредбом забрањено. Неће моћи да се угрожава сувениритет, територијални интегритет и независност наше земље, чак ни кроз писање, или објављивање у појединачним електронским медијима.

Занимљиво је да су им аргументи потпуно истоветни са онима како су се

Презентација "Србија на Интернету" у Сава центру

тупак, право жалбе Влади Републике Србије, а постоји чак, ту смо обезбедили и већу заштиту, постоји судска заштита, постоји право на тужбу у управном спору, и то ни мање ни више, него Врховном суду Србије, тако да свако може своје евентуално право на такав начин да заштити.

Медије нико не угрожава

Водитељ: Управо тај други члан, иако сте Ви рекли да је потпуно нормално да се са тим сви сложе, и што је једна од уставних обавеза заштите територијалног интегритета и сувениритета државе, данас је један део медија оштре реаговање управе на ту одредбу, изречене су многе оптужбе на рачун Владе Републике Србије. Сматра се да се тиме угрожава слобода информисања, да се врши притисак на одређене медије.

Александар Вучић: Чак ни они који то изговарају, у то не верују. Знате, када нађете једну новину која две странице посвети само могућој одлуци Владе Републике Србије, или писмо које сам упутио медијима, са упозорењем да не

нашли погођени, рецимо, представници "Дојче веле", или Организације за европску безбедност и сарадњу. Дозволите ми да вашим гледаоцима прочитам шта је данас поручио генерални директор немачке радио станице "Дојче веле", иначе злогласне по многим измишљотинама о догађајима на Косову и Метохији, пре свега, али иначе о Србији и СРЈ.

САД нам укинуле сателитски програм

Он је рекао да та цензура против независних медија у Србији подсећа на најмрачнија времена хладног рата и на механизме репресије тоталитарних режима. Пазите, само ако ову реченицу анализирате, прво, како то могу бити независни медији, ако је "Дојче веле", медиј владе немачке државе. Како то може бити независан медиј - то може бити медиј једино независан од своје државе, медиј независан од свога народа, а и те како зависан од Немачке, али није од Србије и од СРЈ.

Потом они нас оптужују за најмрачнија времена хладног рата, па рецимо,

САД су 1993. године укинули право на сателитски програм Републици Србији, с образложењем да нисмо имали до волно финансијских средстава, а они су нам та финансијска средства замрзли. Кад ви не можете да емитујете свој програм у САД, сада би да нам говоре какве су то медијске слободе, које ми морамо да поштујемо итд. Даље каже Битер Вајрих да се гарантује слободан проток информација преко националних гра ница.

Па зашто се онда у Берлину не еми тује програм РТС-а, да се ударни днев ник емитује, ако не може у 19,30, оно кад је директно, може од 20 часова, па до 20,30, или до 21,00 час, у зависности од тога колико траје на немачком језику. Ми бисмо можда на то пристали. За што када је слободан проток информација није био слободан проток информација о ужасним злочинима албанских терориста на Косову и Метохији, него је само био слободан проток информација за измишљотине о наводним злочинима над албанским цивилним становништвом на Косову и Метохији, ничим поткрепљени, осим изјаве једног активисте из САД, а апсолутно никога више, чак ниједно име албанског цивила се не помиње, који би потврдио такву причу.

И на крају нешто што је најциничније у овој изјави, а то је да ми потицењујемо сопствени народ, ако верујемо да ћемо на овај начин моћи да угушимо потребу за слободним информацијама. Замислите, па зашто их онда то толико бо ли и зашто нама они говоре како бисмо могли да потицењујемо сопствени народ. Али, сада нашим гледаоцима да прочитам шта заиста стоји иза тога. Ка же на сајту "Дојче веле-а", на интернетовом сајту каже се следећа ствар: "Зашто су независни медији одједном постали народни непријатељ број један?"

Независни од истине

Поново се поставља питање какви су то независни медији, од кога су независни, јер сви знају да у крајњој инстанци морају да зависе од онога ко их финансира. Ка же: "Одговор је јасан, независни медији спречавају Владу да створи масовну националистичку хистерију, јер њихово критичко извештавање о поступцима српске полиције на Косову код многих људи је пробудило сумњу, подозрење и отпор против идеје да је та репресија заиста право средство за решавање сукоба на Косову".

Дакле, они хоће нас да убеде, да кажу да је народ у Србији жељан информација о томе како српски полицији праве злочине на Косову и Метохији, хоће да нас убеде у њихове лажи, да смо ми криви за све што се догађа на нашој територији, да смо ми криви због тога што желимо да одбранимо своју земљу и да смо ми "црна овца" коју треба на такав начин одвојити од Европе и од света, а

за све то су они у праву, па ће томе да нас подуче.

Овде ће да раде неки освешћени и еманциповани Срби, они ће да нам, направно, преко немачке владе сервирају оно што њима одговара. Сличан је случај, или истоветан случај са америчком владом - ако се то нама не свиди, ми ћемо бити недемократе, антицивилизацијски оријентисани људи, ми ћемо бити људи који нисмо уstanу да поштујемо елементарне норме међународног права. То је лаж, то је неистина, то је крајње лицемерје.

Ако је неко у стану ово да нам каже и да нам каже да су људи жељни таквих информација, с онда тај неко не познаје српски народ и онда тај неко покушава чак и да га врећа. Када сте говорили о неким политичким реперкусијама и о томе шта све неки наши противници у земљи тренутно предузимају, постоје поједини агенти страних обавештајних служби, који се налазе на челу појединих медија, који ништа друго и не раде, осим што извештавају лажно, представљајући ову земљу онаквом каква она није и покушавајући да нанесу што више зла својој земљи.

Хоћете много примера? Хоћете ли какве извештаје и шта то раде поједине радио станице које су чланице онога што се назива АНЕМ, погледајте Асоцијација независних електронских медија, ово је карта управо са САЈТ-а Радио Б 92 Шкезема Маљићија, како би требало да изгледа, шта је Косово, а шта је само Србија, па ћете видети да је Србија мања и од онога што данас потпада под некада, што се у Брозово време називало, ујом Србијом.

Такође бих молио све гледаоце да се увере у то ко и на који начин у страним средствима информисања, пошто сам о томе малопре говорио, врши пропаганду против Србије и српског народа, а после ћемо, сигуран сам, и о томе говорити. Видите, ту је једно дете и да ли је у питању стварно дете или је у питању игра, о којој је и ваша телевизија извештавала, али занимљиво је да је ту девет страница, иначе је 12. октобар датум и још није требало да изађе, али је вальда за Југославију раније дошло, девет страница најгорих могућих текстова против Србије, дакле против наше земље и нашег народа у целини.

Погледајте ко је на крају потписан. Поново је српско презиме из Београда. Њима су потребни људи, извесни мислијим Ђирјаковић и онда ће рећи - министар за информације рекао да је то учињио тај и тај. Да, рекао сам, рекао сам зато што ови људи чине све да сви ми овде, да сви нормални људи мисле да ли ће некоме сутра пасти на памет, ко не размишља и ко не зна какве све жртве може да нанесе овом народу, да ли ће да бомбардује или неким другим супудим акцијама да покуша да учини оно што би најгоре могло да буде.

Жаоке "угрожених" медија

Онда када им кажете име, онда је проблем. Кажу - немојте да им претите. Ко им прети? Је ли то претња? Је ли то претња што покушавамо да кажемо да то није истина? Је ли то претња што покушавамо да кажемо да су ову кућу уништили терористи, а не српски полицијаци? Је ли то претња? То није никаква претња. Знате, они су научили, поједини представници тих медија, научили су да оптужују у нашој земљи, научили за све да оптужују власт, за шта им падне на памет. Погледајте новине данас, јуче и прекује.

Пуне су оптужби на рачун пре свега потпредседника Владе, мој итд. Где смо то могли за њих да кажемо? Нисмо, нити треба у крајњој линији, нити нам то смета. Ја сам поносан на то док ме такви нападају, најсренији сам и сигуран сам да ће и моја породица и моје дете бити поносно на свога оца када буде могло да зна шта сам чинио и како сам чинио, као и на све остale, на начин да спречимо овакво понашање и овакво приписивање непостојећих масакара Србији и српском народу и то негде у иностранству.

Погледајте шта поједини од тих медија, о којима смо сада говорили, а који хоће да кажу да је то гушење слобода, гушење њихових медијских права, ја бих рекао да је то само предузимање у складу са Уставом најбољих и најправилнијих могућих мера. Погледајте овај наслов из "Наше борбе" - "Најбоља слика преко иностраних медија", ту се говори како су Албанци управо најзадовољнији тиме шта и на који начин објављују инострани медији, па и они пропагандни сервиси о којима смо малопре говорили, о Гласу Америке, Дојчевел-у, ББС-у, сервису на српском језику или Радио слободној Европи.

Ако је и од жуте штампе, много је!

У нашој новини, српској, издаје - "Клечка, истина или трик режима?" Може ли то неко од наших људи чак и да замисли, пошто су ово углавном невелики тиражи, па наши људи не знају. Затим, "Интервенција НАТО у три фазе", па затим "Шпекулација са безименим лешевима", алузија на оно што се догајало у Клечкој на најстравичније злочине које су албански терористи и сепаратисти починили. Онда без икаквог зрака питања и без ичега одговори са убијених 68 Албанаца, о томе да је на нишану НАТО а 600 циљева у СРЈ, да је уништено 40 цамија итд.

То су информације које у овом тренутку, када постоје перманентне оружане претње интервенцијом НАТО пакта нашој земљи, не могу даље ини у јавност. Не могу зато што то нису информације, већ је то субверзивна делатност против ове земље и може неко да ме на

зове како год хоће, могу да измишљају каква год хоће имена, то је чинjenica и то грађани Србије и те како добро знају.

"Жал" за "Гласом Америке"

Не жале грађани Србије ни за Гласом Америке, ни за Дојче велеом, нити за било ким. Они воле српску телевизију, они воле српски радио и воле српске новине. Воле и све остale, али онолико колико они поштују нас. Неки нас покушавају да уче да будемо већи Американци, већи Енглези, већи Немци него што су то они сами.

Покушавају да нас убеде да док то не прихватимо као чинjenicu, то за шта се они залажу, да ми, у ствари, нисмо демократе, да ми не можемо да ујемо у цивилизовани свет и тд. Они су у стању све да забрањују. Ви знаете за пример догађања у Заливу, где су све време извештаци CNN-а седели у Пентагону и одатле слали извештаје.

Сличне ствари су биле и са Портландским острвима, потпуно истоветне ствари и они сада да нас уче о томе каква демократија треба да буде. Неко треба да на нас баца бомбе, а да ми те који треба на нас да баце бомбе пуштамо и да хвалимо то, да кажемо - добро је то што ћете бацити бомбе на нас, ви сте управу, ви сте демократе, а ми смо антидемократе, хајде да вас послушамо. Око ове Уредбе неки су мислили да ли ће бити овако или неће, поново ће они да напишу 15 страница у новинама.

Могу да напишу 150 страница у новинама против овога или против онога. Не смеју да крије Уредбу. Буду ли је прекришили одмах ће се поступити у складу са овлашћеним из ове уредбе. Уопш-

те нити мене, нити било ког другог неће уплашити тиме како могу да напишу овакве текстове, колико увредљивих речи и израза могу да употребе, шта су све у стању да кажу, чиме све да прете, јер они прете, они воде праву хајку, они говоре о томе како неко њима прети. Они у целодневном програму воде хајку.

Слушајте данас Радио Б 92, слушајте Радио Индекс, читајте неке новине. То су буквально праве хајке без права на одговор. Онда говоре како неко њима прети. Ко им прети? Нико и никаде. Поступајмо у складу са законом, у складу са овим подзаконским актом и то сви морају врло добро да схвате и знају.

Силеријска политика западних сила

Водитељ Споменули сте и показали гледаоцима неколико текстова који говоре о појединим догађајима на Косову и Метохији на један искривљени начин. Дуго времена се говори о медијским манипулатијама које се воде када је у питању Косово и Метохија, када је у питању наша земља. У томе предњачи један део медија са запада, који су показали ненаклоност истини, пре свега, и у току догађаја у Босни и Херцеговини.

Ви сте на челу Министарства за информације, а шта Министарство и Влада Републике Србије чине на неки начин супротстављању тим медијским манипулатијама, пласирању истине о Србији, о парирању у том медијском рату који се води против наше земље у заштити наших интереса, пре свега?

Александар Вучић: Покушају да врло конкретно одговорим на ваше питање. Пре свега, не мислим да је политика која се води према нашој земљи

политика притиска, ултиматума, учења које спроводе западне сile према нашој земљи, да она зависи од медијских притисака. Пре мислим да је обрнуто. Политика је условила такв однос медија, који су прилично строго контролисани на Западу и они су се тек после тога, дакле после политичких инструкција на такав начин понашали у односу на проблеме на Косову и Метохији.

Крваве увертире режисера рата

Водитељ: Али се показало да је и у случају Босне и Херцеговине, а сада видимо и на случају Косова и Метохије, да је увек доношење одређених одлука, које се тичу наше земље и нашег народа, и претходила једна дуга припремана медијска кампања, припремање јавног мњења за одлуке које треба да се донесу.

Александар Вучић: Пред сваку значајну политичку одлуку, било ког међународног форума, међународне организације, као окидач мора да се направи неки догађај, мора да се измисли нешто, мора да се створи нешто због чега би они могли да правдају своје политичко понашање, своје ужасно и криминално политичко понашање, да правдају код сопственог јавног мњења.

Најбољи примери су били и све се то може добро видети, око случаја Клечке, Глођане, Волујка, то је стратиште српских цивила, људи који су невини и недужни убијени само зато што припадају једном другом народу, од стране албанских терориста.

Та вест је праћена са врло мало пажње, негде није ни пропраћена. Неки су чак отворено изражавали сумњу, чак и поред признања Бекима Мазреју и неких других терориста да су то починили. Дакле, ни директно признање није било доволно да неко схвати да се то заиста догодило, и да неко такав злочин осуди. Када начијег директног признања није било, када никаквог директног доказа није било, када нико реално није знао шта се догодило, уосталом видели сте да су приказивали само неке покривене сандуке, приказивали су неку хебад и говорили - ту се догодио масакр албанских цивила. То су те ужасавајуће медијске манипулатије. Уосталом, можете видети и по овом огласу из Вашингтон тајмса како се то ради.

Крематоријуми се опет диме у Европи

Ту се каже да оно што је Аушвиц 1943. године, да је то на Косову 1998. године. Замислите они који су направили нешто што чак ни у Аушвицу није било 1943. године, то су албански терористи и на то се позивају и за то оптужују српску власт. Вашингтон тајмс то објављује на својим ударним страницама.

Зграда "Борбе": слобода штампе није доведена у питање

ма и против тога се не можете борити зато што колико год хоћете да платите они вам то неће објавити, зато што њих не интересује истина.

Они могу да је чују, али просто не желе. Онолико колико можемо кренуће се са неколико аспеката. Дакле, ми свакодневно шаљемо поруке електронском поштом свим медијима у свету, па чак и свим идоле значајним политичким чинионцима о збивањима, о свим релевантним збивањима на територији Србије и Савезне Републике Југославије, дакле пре свега у овом тренутку на Косову и Метохији. Готово да су сви они упознати са тим што се тамо дешава.

Ми смо ту постигли неке солидне резултате, али имајући у виду какав је однос великих сила и западних сила, не приличи ми да се тиме хвалим, али рецимо ми на Владином САЈТ-у Интернета за претходних 8 дана имали смо преко 500 хиљада улаза. То је рецимо као Грађска скупштина у Београду што има за годину дана.

Ми имамо такође тзв. Интернет линк директан са BBC-ем, који нам нису скинули и који је први када се отвори страница Косова и Метохије, прво на кога можете да кликнете и да добијете то је српско Министарство информација, односно српска Влада, наши ставови итд. Са CNN-а су нам чак и то скинули и више не постоји у оквиру Ријејтит САЈТ-а. Рекли су нам, иако смо ми упућивали неколико пута дописе, помоћник Миодраг Поповић, они су нам рекли да их то више не интересује и да сада хоће да раде само са Албанцима, са њима су направили неке отворене САЈТ-ове итд.

Такође смо слали пропагандне материјале, касете, међутим то и ви у ТВ Србије добро znate, просто не желе да узму. Можете у размену да пошаљете шта хоћете или они или то неће објавити или ће са тиме што сте ви послали објавити потпуно другачији текст који не одговара приказаним чињеницама. Колико можемо ми се боримо. У то немојте да сумњате. Зато што људи у Министарству за информације, колико их има, напорно раде и све оно што знају, колико знају, и како знају, труде се да слику промене, да се чује нешто, да кажемо нешто другачије.

Тако су се претходних дана ипак и на BBC-ју и СКАЈ-у од британских медија и на АЕРДЕ-у од немачких чуле неке другачије ствари од оних које смо до сада могли да чујемо. Мислим да и то, осим дипломатских напора које наша земља предузима, је један од начина да избегнемо односно да се опамете они који планирају да предузму такве сулуде акте, који замишљају да могу да их предузму против наше земље.

Уредба привременог карактера

Водитељ: Да се вратимо на ову Уредбу. Уредба у свом наслову каже - мере у условима претње оружаним напади-

ма НАТО пакта нашој земљи, да ли то значи да је Уредбе орочена? До када? До када ће важити?

Александар Вучић: Уредбе је привременог или како би правници рекли темпоралног карактера. Док је Влада не укине, док постоје претње оружаним нападима НАТО пакта нашој земљи. Значи, уредба ће тог тренутка када престану те претње бити укинута и онда нема никаквих проблема да се емитују различити програми, али се, док такве претње трају, ни у ком случају не може нити сме дозволити да се емитује субверзивно пропагандни програм уперен против виталних интереса наше земље.

То је нешто што Влада Републике Србије неће дозволити и то је нешто што нико нормалан не би допустио. Уосталом, питајте грађане Србије, питајте обичне људе да ли се слажу са овим што смо учинили, и сви ће вам рећи да се слажу. Наравно, политички мешетари ће да говоре - ето, то је комесарски. Како комесарски када само нас нападају по свим тим новинама и телевизијама.

А, тамо где су они могли, као што је случај у Београду, тамо су направили праве комесарске телевизије и неке друге медије. То говори о њима и ја о томе не бих говорио. Ова Уредба је веома добра и мислим да ће грађани Србије у сваком случају бити изузетно задовољни, пре свега, зато што ми морамо да обезбедимо оно што је за све нас, и за све грађане, најважније, а то је теритријални интегритет и суверенитет наше Републике.

Свако кога "они" нападну, треба да буде поносан

Водитељ: У нападима који се данас могу прочитати у одређеним медијима на ову Уредбу, Влади Србије оспорава се основ за доношење овакве одлуке.

Александар Вучић: Не оспорава се само основ. Оспоравају они све. Неки од њих, који себе сматрају озбиљним, толико увредљивим изразима, помињући чак и моју породицу, говорили су о томе на неким београдским радио станицама, али рекао бих да то говори више о њима. Свако кога неко такав нападне може само да буде поносан.

Што се тиче основа ова Уредба је основана пре свега на Закону о Влади Републике Србије у члану 2. и на Уставу Републике Србије из кога произлазе овлашћења извршних органа власти да штите, као и за све грађане Републике Србије, да штите територијални интегритет, суверенитет и територијалну целовитост земље, произлази из Закона о јавном информисању, из члана 20., који такође говори о надлежностима, да се сачува, да се не сме рушити територијални интегритет, суверенитет и да се због тога мора спречити растурање штампе и слично.

Имамо много тога на чему можемо рећи да је ова Уредба заснована. То чак није много ни спорно. Спорно је нешто што неко губи своју подлогу за даљу политичку манипулацију грађанима Србије и што неко губи подлогу за даље субверзивно деловање против ове земље. Уосталом, није случајно, могли сте да приметите што их је баш овај део Уредбе погодио.

Иза "независних" медија стоје стране владе

Водитељ: Замолио бих вас да разјаснимо. Зашто је управо најспорнији део Уредбе о реемитовању програма иностраних радио и телевизијских станица на српском језику.

Александар Вучић: Најспорнији је део Уредбе који уопште није споран ни у органима власти а није споран ни у народу, ни код кога. Код веома, малог броја грађана ће то бити спорно. Али је спорно код оних који тиме губе или новац или могућност да спроведу нечије интересе. Да ово није измишљена прича, и тек тако прича о неким заверама, можете видети по начину на који се они боре да се такав програм и даље настави.

Шта значи тај програм? Да ли је тај програм "Глас Америке" комерцијалан програм? Да ли тај програм нама доноси спортске вести? Да ли нам он доноси културне вести? Да ли је то некакав садржанији програм којим ми као грађани можемо да будемо задовољни. Не. То је искључиво политички, психолошки пропагандни програм, уперен у овом тренутку, захваљујући томе што та земља прети оружаним акцијама против наше земље, дакле уперен против наше земље.

Да ли ви можете да видите неку реклами у том програму? Или, да ли можете да видите да је то квалитетан програм? Не. У то се не улаже. Важно је само, што више измислити и што јаче деловати на овим просторима. То су минорна финансијска средства. Што да улажу огromне паре у нешто друго.

За милион долара могу да емитују Глас Америке на целој територији Републике Србије. Могли су да купе, једног, другог, трећег, петог, ево емитујте то, и ми ћemo рећи да је то ширење информација и да је то слобода информисања. То нема везе са слободом информисања, јер они уопште не шире информације. Они воде у име својих влада, то нису медији, то су представници влада информативних кућа које се овде представљају и воде пропагандни рат против наше земље.

Водитељ: Да разјаснимо само нешто. Ко је оснивач Гласа Америке, Дојче Веле, Радио слободне Европе, ...

Александар Вучић: Издаја се у Влади Србије.

Водитељ: Значи то су владине?

Александар Вучић: Владине, владине, ја сам једном и рекао када су неки говорили покушавају да направе разли-

На Косову и Метохији: патриотизам је однос привржености земљи и народу коме припадате

ку, они најчешће када праве ту дистинцију између тзв. независних новинара, које су сами прогласили независним, који би требали да буду већи, лепши, и бољи од свих осталих, и оних режимских, како их они називају.

Рекао сам да ти који себе називају често независним су, у ствари, режимски, само што не ради за српски режим него ради за немачки, амерички, британски итд. Уопште није тајна. Сваки од њих се хвали да добија помоћ, неки од британске владе, неки од САД-а, неки од Немачке, и то они чак и не крију. Али, када им то јасно и отворено кажете и када им кажете да су режимски новинари онда настаје општа паника.

Па како ви то нас нападате, па зашто криште независност, па видели сте да чак Дитер Вајрих себи дозвољава да каже да је то напад на независне медије. То је застрашујуће. То је једно крајње лицемерје које нико не може прихватити.

Слика о Србији мења се набоље

Водитељ: На крају овог разговора замолио бих вас да прокоментаришете каква је данас, пошто се медијска слика о Србији, чини ми се, у последњих неколико дана мења из часа у час, да се информације смењују неслученом брзином, и да има и успона и падова у том пропагандном рату према Србији, који се води у западним медијима, како данас изгледа та слика према Србији

и како Србија и све што се дешава око наше земље изгледа данас.

Александар Вучић: Рекао бих да је данас нешто боља ситуација него јуче. Данас су већ неки извештаји западних медија бољи него што су били јуче, што не значи да већ сутра неће бити гори уколико буду добили такав политички налог.

Оно што се мени чини било би изузетно добро, најбоље за све нас, то је циљ Србије и СРЈ, то је циљ наших дипломатских напора, напора Владе Републике Србије да се постигне решење Косова и Метохије на један миран начин, разговорима, демократским путем итд. Али, уколико неке западне земље буду решиле да покушају агресију на нашу земљу, чини ми се да ће они морати да пронађу оно о чему сам малопре говорио - нови окидач, и да нешто ново измисле, да направе неке нове Маркаље, и нисам то случајно изговорио. Ако се сећате, нешто слично сам и у једној другој емисији на телевизији Србије говорио пре него што се додгио наводни масакр у Горњем и Доњем Обрињу.

У сваком случају, мислим да без нове измишљотине, нове крупне медијске манипулатије и медијског фалсификата они нешто слично неће моћи да предузму, зато што је сада сазрела свест у многим међународним круговима, у многим земљама. Уосталом, видели смо какве су одлуке донели не само парламенти Русије и Украјине, већ и Италије, Грчке, па и Немачке.

Сазрева свест да то не само да није начин, и не само да то не води никаквом решењу већ да не постоје никакви разлоги за такво понашање и такву интервенцију. У складу са тим нешто је повољнија и медијска ситуација али најтежа медијска ситуација, да су најлошији, најватренији извештаји против наше земље и даље у британским и америчким медијима.

То је потпуно јасно, због политике коју воде, коју њихове владе воде. Тако да је и по томе јасно колика је слобода информисања, слушајући стриктно налоге својих влада. Али, када то покуша српска Влада да учини, када покуша да чини само оно што би све остале земље нормално учиниле, што би се подразумевало, због тога неко, зато што функционише и ради у интересу неких страних сила, пре свега из финансијских разлога, мора да подиже велику галamu у земљи, да говори како то представља кршење свих слобода и права.

Овде нема никакве цензуре. Нема никаквог кршења слободе јавног изражавања и слободе информисања, које су уставне категорије. Можете да пишете шта хоћете али не смете да криште уставне норме, које су у ову уредбу пренете, а то значи да не сме да се иде на рушење терitorijalnog integrитета, суверенитета и независности Републике Србије и СРЈ и у складу са тим се не сме и не може еmitovati psihološko-propagandni program protiv naše zemљe.

Водитељ: Господине Вучићу, хвала на овом разговору.

БК ТЕЛЕВИЗИЈА, 10. ОКТОБРА 1998. ГОДИНЕ,
АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ У ЕМИСИЈИ "ГРАВИТАЦИЈА"

НА БРАНИКУ ДРЖАВЕ

Приоритетни циљ свих грађана ове земље и свих њених државних органа, јесте одбрана територијалног интегритета, суворенитета и независности отаџбине и тај циљ не може бити претпостављен ниједном другом

Водитељ: Добро вече, гледате "Гравитацију". Гост БК телевизије и мој гост вчерац је републички министар за информисање, Александар Вучић. Господине Вучићу, добро вече и добро нам дошли.

Александар Вучић: Добро вече.

Водитељ: Протекле недеље, пре два дана, Републичка влада је донела Уредбу о посебним мерама у условима претње оружаним нападима НАТО пакта на нашу земљу, којом се, између остalog, регулише и рад медија. Да ли је та Уредба морала да буде донешена ове недеље?

Александар Вучић: Па, морало је, можда је то било могуће учинити и раније, али мислим да је право време да Влада, дакле, извршни органи власти, својим подзаконским правним актима, у оваквим, посебним околностима, у којима се земља налази, регулише једну материју, у којој смо имали заиста доста проб-

лема и мислим да је донет један правни акт, којим ће већина бити задовољна, не само посленика јавне речи, већ и грађана наше земље, а наш превасходни циљ обављања послова и извршности јесте да то буде у складу са интересима грађана Републике Србије, усклађено са интересима нашеог народа и мислим да смо тај циљ и овом Уредбом успели да постинемо.

Одбрана земље приоритетан циљ

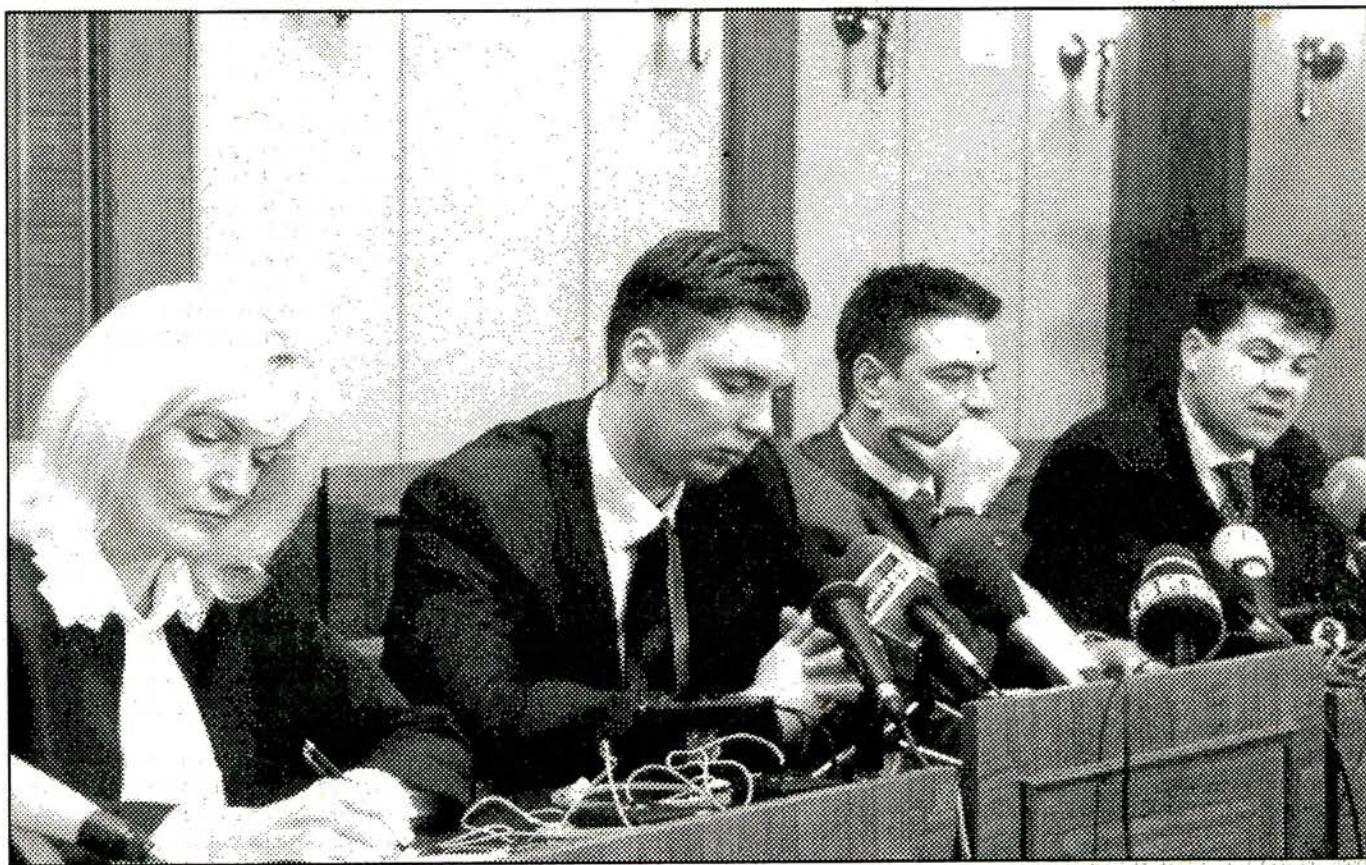
Водитељ: Кажете - раније, мислите - колико раније, јер су претње НАТО пакта тек сада, ове недеље, дошли до тог нивоа.

Александар Вучић: Па, нису баш тек ове недеље, али, када сам рекао - раније, нисам мислио пре годину, или пре две, него сам мислио од почетка, од оног

тренутка када смо добили претње оруђем интервенцијом од стране НАТО пакта. Дакле, на тај период сам мислио, у таквим посебним околностима када је земља изложена непосредној ратној опасности. Приоритетни циљ, најважнији циљ свих грађана ове земље и свих државних органа у овој земљи јесте одбрана земље и тај циљ не може бити претпостављен ниједном другом циљу и то је нешто чему сви морамо да се посветимо и што ћemo, сигуран сам, успети да остваримо.

Водитељ: Уредба је подзаконски акт. На основу ког правног акта је Влада донела ову Уредбу?

Александар Вучић: Уредба је подзаконски акт и на основу више правних аката је донета та Уредба, пре свега на основу Устава као највишег правног аката у нашој земљи, којим се захтева, и то је обавеза свих грађана, да делују на очу-

Припадност различитим странкама није никаква сметња за добро функционисање Министарства за информисање

вању интегритета, целовитости и суверенитета Републике Србије. Дакле, говорим о Уставу наше Републике. Такође, на основу члана 2. Закона о Влади, донета је Уредба где се прописује могућност да Влада доноси такве подзаконске акте, и takođe, према републичком Закону о јавном информисању, мислим да је члан 20. тог закона, који говори о неопходности да медији делују у складу са очувањем територијалног интегритета и целовитости наше земље.

Дакле, просто није чак ни споран пра-

ловној страни своје новине - "Убијено 18 чланова породице Делив, или Делила", и већ не знам како, а да то ничим не потврди, осим да каже да цивили нису смели да кажу своје име, да не би били прогоњени од стране органа државне власти, а да на последњој страни свога листа објави сумњу у оно што се догађало у Клечкој, па напише наслов "Трик или истина", са знаком питања, онда ми немојте рећи да то није уперено против суверенитета и територијалног интегритета Републике Србије.

У Србији, српским језиком BBC прети!

И, овакви написи, овакво понапање појединачних медија Влада више неће толерисати. А наравно, у другом делу ове Уредбе говори се о забрани емитовања, или преузимања страних информативних емисија, које представљају информативне емисије влада појединачних земаља, које директно прете нашој земљи. Замислите да ми претимо директно, рецимо, Румунији и да кажемо - с, хаде сада у Букурешту емитујте оно како неће ми да вас нападнемо итд.

Ево, ја сам донео један пример овде, о томе смо разговарали пред емисију, то је из BBC-а. Знате, то је државна британска медијска кућа. Дакле, њихова влада улаже новаш у ту кућу и они кажу - Србија је кренула. Видите, реакција BBC-а на уништење независних медија је таква да не учестати своје вести на сваких 15 минута, слати их још више итд. Замислите, они имају толико државности да себе називају независним медијем. То је апсолутно потиснување сва чије интелигенције, елементарно потиснување, као да нисмо завршили ни основну школу, када неко хоће да нам каже и да нас увери у то да је у питању независни медиј. Или, када Тони Блер исказаје једну претњу нашој земљи, у којој каже - бомбардоваћемо, напашћемо Србију, уколико не прихвати оно што ми тражимо - хоће ли тај "независни медиј" напасти, или оптужити Тонија Блера, зато што се емитује овде у Србији - неће, него ће хвалити такву изјаву. Његов је задатак да таква изјава Тонија Блера добије упориште и овде у Србији, зато се емитује на српском језику.

Нећемо ми добити да на енглеском језику, на програму BBC-а или било које друге станице у Енглеској, емитујемо програм, дакле, на њиховом језику и да кажемо - Тони Блер је такав и такав, такве претње су износили неки 1941, неки 1939, неки 1914. итд. То нама неће дозволити, али они желе да нас увере да су то праве претње и да су то исправне претње, да је добро.

Информисање без цензуре

Водитељ: О томе ћемо касније још више говорити, а сада ме интересује оно што сте малопре поменули, рецимо за тај наслов и за те новине. Рецимо, зашто правити толике проблеме око тога, ако је то једна новина. Ако има других десяти новина, које ће донети информацију онакву каква јесте, зашто због те једне новине уводити цензуру? Или је можда другачије?

Александар Вучић: Прво, цензуре никакве нема. Покушали сте у другом делу реченице да протурите нешто на шта можда не бих реаговао. Цензуре нема никакве, уосталом, и вама сам пред смислу рекао да постављате што провокатив-

Пробијање медијске блокаде: заслугом Министарства за информисање истина о Србији напала се на Интернету

вни основ те Уредбе, међутим, оно што је више него, рекао бих, потпуно очигледно, замало да употребим ону погрешну синтагму - више него очигледно - оно што је потпуно очигледно, то је да се на наводно непостојање правних основа позивају они којима она не смета због евентуалног непостојања правног основа. Он, наравно, јасно постоји, већ због тога што им он смета у обављању њихове до сада потпуно другачије делатности, која је ишла, негде и врло отворено, на рушење суверенитета и територијалног интегритета наше земље, па чак и спровођење субверзивне делатности против наше земље, ма како то некоме звучало и ма како неко желео да такве речи стави на стуб срама, да их живоше, да каже - ето, како можете такве изразе да користите. Знате, када неко стави највећим могућим словима на на-

Просто нема човека кога ћете у то мори да уверите. Или, Један дневни лист такође објави информацију тј. дезинформацију: "Убијена цела породица Аслани", то им изађе у вечерњем издању, онда се иско ишак досести да је то баш превише, да је то сувише снажна антидржавна делатност, па онда се за ујутру мало наслов промени, или се спусти нешто ниже, да се, што би се рекло, "Власи не досете". Неко потиснује не само народ, него потиснује и све оне који раде у државним органима. Знате, то је, изгледа, навика појединачних људи, неких у средствима информисања, да мисле да су увек много бољи и много паметнији, много обавештенiji од свих оних који раде у државним органима, али могу да кажем да бар за један део то сигурно није случај.

виња и отворенија питања. Дакле, без никакве цензуре.

Водитељ: То бих вам ја постављао, и овако и онако, и без тог захтева.

Александар Вучић: Па знам, али то сам вам ипак рекао, тако да, нити сам вас молио, нити сам вам тражио да то буде нешто другачије. Неки други су вам то тражили, али то сада није важно. Што се тиче питања - да ли, и на који начин се уводи цензура, и због чега је тако нешто могуће, рекао сам да слобода јавног изражавања, слобода говора, слобода речи и даље постоји, слобода информисања такође.

Али, неће се дозволити оно што је Уставом, па и овом Уредбом, стриктно прописано - не сме се ићи на рушење територијалног интегритета и суверенитета ове земље, а посебно у оваквим посебним околностима у којима се налазимо. Дакле, суштина је у томе - да ли је то један медиј, да ли је два, три, пет или десет, у то не улазим. Није један медиј, није то једна новина, има више таквих новина.

Уосталом, то је за целу земљу прописано, и на локалном нивоу, не само оне новине које излазе овде у Београду. Уосталом, знате колико су се разгранале мреже оних медија који се финансирају из иностранства, чак се то и не крије много, хвале се отворено да се финансирају од британске владе, да од многих других тзв. или хуманитарних, или невладиних организација, које су под директном контролом влада западних земаља. Дакле, та Уредба је због тога до нета, али, као што сте приметили нико ко је радио часно, поштено, нико ко је радио у интересу ове земље, не плаши се ове уредбе и највећу буку су подигли они који се плаше њеног текста, садржине те Уредбе, јер знају да би та Уредба могла бити улерена против њих, зато што су се попушали управо супротно уставним начелима и одредбама овог подзаконског акта.

Претње Холбрукове жене

Погледајте и које је то медије највише погодило - оне који по две-три странице нама посвећују, који објављују (ја сам овде и донео, па ћемо читати мало касније, сигуран сам, биће занимљиво, начине на које нас, а то мене веома радује, осуђују неки из света, и жена Ричарда Холброка, Кети Мартон, итд., на нам и прете). Прочитаћемо и те претње, да се види ко то коме, заиста прети.

Неки од тога воле да себе праве неким народним херојима, да изигравају црне бомбардере, да мисле да су они од некога угрожени, сада неко њима, забогати, прети, али се ни најмање не замисле када они прете овој земљи и када такве наслове објављују, када такве текстове објављују, када и у страним и у домаћим часописима, листовима, или на радију или телевизијским станицама објављују како су Срби криви за оно што се до-

гаја на Косову и Метохији, како је српска полиција то учинила итд.

Уосталом, да не бих заборавио, Кети Мартон, иначе жена господина Холброка, нешто нам је припредила, па каже следећу ствар, пишући ваљда отворено писмо Комитету за заштиту новинара - жени Ричарда Холброка су се жалили сви ови наши, због тога што им је, наводно, угрожена медијска слобода, и они кажу, каже Кети Мартон у свом писму следеће: "Најсвежији је пример Дејана Анастасијевића и Милоша Васића, којима је прећено кривичним гоњењем, због њиховог извештавања о ратним злочинима на Косову".

Дакле, она каже да су они писали о ратним злочинима, које су, наравно, починили, према њој, Срби на Косову и Метохији. Она то отворено каже и она је да се спасу они, да се не спроводе никакве санкције против оних који су писали о, наводним, српским ратним злочинима на Косову и Метохији.

Закључци скупштина обавезујући

Водитељ: Ми не знамо да ли су они њој рекли да ли су ратни злочини, или нису.

Александар Вучић: То је њихова пропаганда. Па они, ваљда, своју пропаганду смирују преко својих гласила, какав је "Глас Америке". Не мислите ваљда

да да они нису упознати са тим, или да они који су њој слали пре тога писмо, нису знали коме шаљу писмо. Наравно, овде има много претње, шта ће нам се све дододигти, како ће нам се све дододигти, уколико наставимо са таквим стварима.

Водитељ: Зар није нормално да та машинерија, све ово што причате и све ово што се ради, да се то ради у условима непосредне ратне опасности, проглашene непосредне ратне опасности, или ванредног стања. Да ли је то проглашено, је ли то у Савезному парламенту значи да је проглашена непосредна ратна опасност.

Александар Вучић: Ви сте чули експозе Момира Булатовића, председника Савезне владе, и ми смо гласали о усвајању закључака Савезне и Републичке скупштине, и све што садржи ова Уредба, садржано је у закључцима Савезне скупштине и Народне скупштине Републике Србије, који су за нас обавезујући.

Дакле, Републичка влада проводи одлуке пре свега Народне скупштине Републике Србије, као врховног законодавног органа, али и федералне скупштине. У складу са тим се овакве норме и овакве одредбе доносе.

Водитељ: Али зашто, господине Вучићу, то није проглашено онако како би се очекивало да се прогласи непосредна ратна опасност? Зашто тако да може да се тумачи и овако, и онако?

Америчка амбасада: Уредбу и Закон о информисању називају драконским, а своје претње бомбардовањем миротворним и демократским

Александар Вучић: Не знам како ћете да тумачите и не знам ко како може да тумачи и да ли некоме треба тумачити. Ја тумачим онако како пише у законима и онако како пише у актима које доносе скупштине и које доноси Влада, а ти акти су потпуно јасни и они говоре како треба да се понашам ја, као члан Владе, како треба да се понашам као грађанин, и свако други.

Водитељ: Како се понашате као члан Владе?

Александар Вучић: Понашам се врло одговорно, радим још више него раније, и раније сам радио доста, да не кажем много, и трудим се да то радим на најбољи могући начин.

Водитељ: А у односу на ово, што је Савезна скупштина усвојила, ове закључке, како се понашате, да ли се понашате као да је проглашена непосредна ратна опасност, или као да је нема?

Александар Вучић: Понашам се као да земљи прете оружаном интервенцијом снаге НАТО пакта и трудим се, колико је у мојој моћи, да помогнем да се земља припреми за одбрану, колико од мене зависи. На најdirektниji могући начин сам вам одговорио.

Водитељ: Господине Вучићу, ми смо за ову емисију припремили две изјаве, па предлажем режији да пусти прву и да погледамо заједно овде у студију...

Асоцијација независних електронских медија, њена правна служба и Радио Б-92, дали су одмах оцену ове Уредбе, врло јасно и врло прецизно, да је она неуставна и незаконита.

И Устав, и Закон о јавном информисању, односно, закони о јавном информисању забрањују цензуру и овакву уредбу, коју је могуће донети само у условима непосредне ратне, проглашене, дакле, званично, од стране Скупштине, проглашениг стања непосредне ратне опасности, за време ратног стања, или, дакле, нечега из тог корпуса, али врло прецизно, са врло прецизно донетом одлуком и законски утемељеном у Скупштини Републике Србије или у Савезној скупштини.

Ништа од тога немамо, дакле, ван тога донета је једна уредба, коју ће наша асоцијација, а видимо, и неки други медији, настојати да оборе на Уставном суду, дакле, поднећемо врло брзо иницијативу за преиспитивање уставности једне овакве одлуке. Пошто ће то да траје, ја мислим да би Министарство за информације и Влада Србије требаји што хитније да врло прецизно наведу - шта они сматрају овим ипак минисарним радњама, које предвиђа ова Уредба, дакле, шта је то ширење страха, дефетизам итд, дакле, врло прецизно.

О томе постоје механизми у свету, господин Вучић се често позива на свет, и овог пута би могао да се позива на свет и види како свет то регулише. Један од најсвежијих примера је како се функционисало за време Заливског рата, шта је тада било забрањено, шта се сматрало ширењем страха, дезинформација итд.

Дакле, неопходно је да се врло брзо донесе врло прецизан списак онога шта се забрањује овом Уредбом. Такође, ко је то ко ће процењивати док се тако нешто не донесе, ко ће процењивати шта је то ширење дефетизма, страха итд.

Да ли ће то бити само господин Вучић, које је овлашћен за такве врсте процена, где су ту људи који имају медијско искуство, који би могли да се појаве у таквој улози. Питање које бих поставио господину Вучићу везано је за његов мандат министра за информисање - због чега господин Вучић није испунио ниједно од обећања, које је имао у предизборној кампањи, он и његова партија, а која су везана за медије на овим просторима. Због чега програм РТС није бољи, због чега није све оно што је критиковано, а што је везано за државну телевизију, за државне медије, елиминисано.

Уредба се темељи на Уставу

Господин Вучић ће вероватно рећи да су приметна нека побољшања, међутим, принцип, механизам функционисања ове телевизије остао је исти и ту заиста не видимо никакве промене. Ја добијам утисак као да ништа није ни покушано.

Гледате "Гравитацију", разговарам са републичким министром за информисање. Господине Вучићу, да кренемо редом. Хоче ли ова одредба пасти на Уставном суду?

Александар Вучић: Пре свега, приметан је велики напредак код господина Матића у схваташњу суштине Уредбе коју је Влада Републике Србије донела. Ја сам због тога изузетно задовољан. Надам се да ће тај напредак бити прогресиван и да ће већ сутра бити још боље примећен. Што се тиче Уставног суда, ми верујемо у принцип независности судства и ја сам сигуран да ће суд, као и увек, судити ни по баби, ни по стривецима. Господин Матић ће се уверити у то да ова Уредба јесте заснована на Уставу, а њему предстоји време да то сачека. Без обзира на то, до тада ова Уредба је на снази и мораће да се поштује.

"Духовити" радио Панчево

Водитељ: Шта се забрањује том Уредбом и да ли ће доћи до дефетизма, ширења страха, шта је то ширење страха, дезинформација или већ шта?

Александар Вучић: Некада се питам да ли неко намерно постављајући таква питања жели да каже да му то није јасно или жели да покушава да прави неслане шаље или нешто друго у јавности. Неки су покушавали да буду духовити, попут рецимо Радио Панчева, који је говорио "Овде Радио Лондон, пазите да нас неко не чује", на шта сам се ја само насмејао.

Они мисле да су показали велику памет и велику мудрост тиме што су то

урадили, не знајући само да се земља налази у много озбиљнијој ситуацији, да би била спремна, и земља и грађани, и народ ове земље да се замајава таквим пошалицима, таквим небулозама којима су се бавили. Свакоме је јасно шта значи изазивање страха, шта значи позивање на дезертерство, шта значи појава дефетизма, свако зна шта је то појам панике. Чак постоје и општи кривично-правни појмови, потпуно јасно дефинисани и све могу да узму и виде шта то значи.

Ја сам у неким примерима говорио и они добро знају какви су то примери и ако неко буде позивао грађане ове земље да не одбране своју земљу, да кажу - ајде да се пустимо да нас туку, да нас бомбардују, да раде шта хоће, а да ми ништа по том питању не предузимамо, потпуно је јасно да ће потпадати под ову Уредбу и мислим да ту никаквог двоумљења нема.

Водитељ: Ко ће процењивати да ли је неко ...

Александар Вучић: Процењивање према слову ове Уредбе, процењивање Републички орган управе надлежан за послове информисања, а то је Министарство за информације у Влади Републике Србије. Два сектора унутар Министарства за информације ће се бавити тим питањем, Сектор за системска питања и Сектор за домаћу јавност.

Они ће то пратити, припремати и они имају довољно стручне људе, да не брину они који се плаше да ли је можда некоме нешто могло да промакне или да би можда могли да праве духовитости на њихов рачун. Имамо довољно стручних људи који ће то знати да процене. У крајњој линији, ако се догоди да случајно погрешимо, постоји двостепеност у том управном поступку и увек постоји могућност жалбе Владе Републике Србије. Влада онда у том случају може да одлучи другачије.

Постоји чак у управном спору право на тужбу и иде пред Врховни суд Србије, тако да и таква могућност постоји, с тим што све то не одлаже извршење решења.

Брутална цензура у Америци

Водитељ: Да ли сте упознати, да ли знаете, колега Матић је поменуо да су Британија или Америка имаје ...

Александар Вучић: Да, упознао сам, чак сам и на тој радио станици говорио о начину на који су то чинили. Зна господин Матић како су они то чинили. Чинили су то бруталном цензуром тачно наводећи термине и синтагме које смете и морате да користите и термине и синтагме које не смете да користите.

Водитељ: То ви нисте рекли.

Александар Вучић: То ми не радимо. Дакле, код нас, без обзира на сву озбиљност ситуације, ми смо дозволили једну заиста праву демократску тековину, а то је слобода штампе. Уосталом, по

СПЕЦИЈАЛНО ИЗДАЊЕ

гледајте данашње новине па видите против кога највише текстова има, против кога су највише уперени, али уколико се то не дира у део ове уредбе нема проблема, али ако се буду кршиле одредбе ове уредбе, те норме, онда ћемо морати да дедујемо управним мерама.

То је нешто што се у сваком случају подразумева. Што се тиче последњег питања и примедбе господина Матића око Телевизије Србије, ја пре свега нисам ни директор, ни главни, ни одговорни уредник Радио Телевизије Србије. Законима су прописане другачије ингеренције министра за информације Републике Србије, али морају да му одговорим да, за разлику од ранијег периода, у овом периоду све релевантне опозиционе странке своје место могу наћи на програму државне телевизије.

Уосталом, видите да се некима од тих политичких странака свакодневно емитују саопштења, свакодневно им се емитују конференције за новинаре итд, а истовремено сведено се то неком или не, Радио телевизија Србије у овим тешким условима штити територијални интегритет и суверенитет наше земље, дакле у оквиру медијске сфере оно што је њен посао.

Да ли можете имати страначке примедбе, овакве или онакве, то је нешто друго. Тога сигурно да имамо, али вам говорим о једном другом послу који је у овом тренутку далеко важнији и озбиљнији.

Комесарско управљање на "независној" телевизији

Водитељ: Да ли то значи да сте можда променили, ако не мишљење, али онда барем схватање, сада када сте у систему у односу на оно што сте тражили и захтевали у предизборним обећањима?

Александар Вучић: Шта сам то обећао, а да се није догодило? Знате, ви ме питате да ли се нешто променило. Наравно, човек увек учи. Што више знате, што више научите чини вам се да напредујете, можете на другачији начин да доносите закључке итд.

Ја не мислим да се нешто значајно променило. Оно што је важно и што сам вам рекао, што је у овом тренутку најважније, државна телевизија штити интересе овога народа и ове земље. Да ли то може да буде боља сцена, да ли може да буде много боља сценографија, да ли би могло да буде другачијих и бољих прилога? Можда би могло, а можда не би могло, али то је већ неко друго питање.

Водитељ: Зар она то није радила и ради?

Александар Вучић: Ја не мислим да је радила. Уосталом, Ви се можете сетити да рецимо три године нисте могли да видите ниједну конференцију за новинаре Српског радикалног странка, рецимо од 1993. до 1996. године итд.

Водитељ: Можда је то било патриотски по њиховом.

Александар Вучић: Ако мислите да је патриотски да политичку странку која има највећи број посланика иза владајуће политичке странке никада не емитујете, онда то не може бити патриотски,

али као што видите ми рецимо странку која додуше има два пута мање посланика од нас у парламенту, да се емитују њихова саопштења и конференције за новинаре на државној телевизији, дакле истоветно и у истом броју минута, дакле на исти начин како се емитује нама.

Могу само да нам буду захвални, али, нажалост, неки њихови председници се хваље, односно причају о некаквим комесарима, а сами су завели комесарско управљање на једној својој телевизији, па мисле да би сви остали требали тако да управљају. То говори о њима, а не о нама осталима.

Радио Индекс исмеја патриотске песме

Водитељ: Господине Вучићу, идемо на другу изјаву па да прокоментаришемо и њу. ("Ја мислим да је Уредба коју је потписао др Војислав Шешељ, а коју је донела Влада Републике Србије, потпуно нејасна и конфузна, јер се оне ставке о реемитовању програма страних медија на српском језику, све остало је округло, па на то не значи ништа. Позивање на патриотизам заиста не знам шта значи у овом тренутку и због чега се медијима на то скреће пажња.

Није ми јасно зашто неко мисли да ми нисмо довољно патриоти или да су чланови Владе који су донели ту Уредбу већи патриоти од нас. С друге стране, ја бих хтeo господина Вучића да питам и подсетим да Радио Индекс никада није реемитовао програме страних медија

Српска полиција је часно и јуначки обавила своју дужност: неки "несврстани" медији изједначили су је са шиптарским терористима

на српском језику, а што се тиче оног другог дела, Радио Индекс се никада није непатриотски понашао, тако да ја сматрам да ова уредба за нас не важи. Подсетићу такође господина Вучића да је он био коментатор на овој радио станици и да су наши слушаоци сваког понедељка могли да чују његов коментар.

Питаћу такође господина Вучића шта ће Влада да учини да би заштитила легалну радио станицу од нелегалног понашања обезбеђења Радио Београда, емисионе технике Радио Београда и неких пирата који нам ометају рад и емисију програма? Нисмо добили никакав папир, никакву забрану. Дакле, Радио Индекс у целој овој фтугурми и гужви није добио ништа званично, а избачен је из својих просторија и ометан на свим фреквенцијама на којима је емитовао програм. Дакле, да ли ће режим и Влада учинити нешто да помогну и заштите оне који легално раде?

Гледате "Гравитацију", разговарам са републичким министром за информације, господином Вучићем. Господине Вучићу, чули смо у овој изјави, колега се дотакао патриотизма. Да ли ви у Влади мислите да сте већи патриоте од нас новинара?

Александар Вучић: Да ли ви мислите да сте већи патриота од мене?

Водитељ: Не, ја мислим да то није ствар слободне процене.

Александар Вучић: Ко је слободно проценивао?

Водитељ: Зашто мислите, када генерално дјајете овакву уредбу, како сте дошли, зашто се иде на то да некога присилjavate или не на патриотизам?

Александар Вучић: Ко некога присилjava на патриотизам? Ко је дефинисао патриотизам?

Водитељ: Значи, нема помена о патриотизму?

Александар Вучић: Прво, занимљива је једна ствар о којој ви говорите и сада ћу вам мало детаљније на то питање пружити одговор, и вама и господину Васићу. Увек такво питање зашто се неко позива на патриотизам, што сте ви већи патриоти од нас, увек то говоре они који за себе мисле да су освешћени, еманциповани, бољи и паметнији Срби него они остали, па ћemo ми сада њима да држимо придике што то они нама говоре о патриотизму.

Патриотизам је, пре свега, однос према земљи и народу коме припадате. То значи да између осталог ви волите своју отаџбину. Радио Индекс је песму која се иначе емитује и коју је припремила Војска Југославије, а која се емитује на програму Радио телевизије Србије, и мислим да је врло добра песма, не разумем се музички у то, али говорим да може да утиче на патриотска осећања и мени је лепо да је слушам, мада кажем да са музиком заиста немам слуха, нити се разумем у то, али су они чак и ту песму извргавали руглу говорећи, слушајуно на тој радио станици, како - ето шта

је наш задатак, ето наше омиљене песме, ето шта је наша држава итд.

Некима су долари важнији од отаџбине

Ако мислите да је то патриотски, не то није патриотски. Да ли ме питате да је то слободна процена? Нека процењују грађани Србије да ли сте Ви у праву или сам ја у праву. Друго, ако мисле неки који се последњих дана бусају у прса, а говоре како неко против њих спроводи хајку, а има ту неки Душан Рељић, неки европски Институт за медије у Диселдорфу, који каже да су ово дивљачки потези Владе. Није могао да каже да су потези неких западних земаља који прете овој земљи убијањем деце, убијањем људи само зато што припадају једном народу и зато што живе у овој земљи. Они нису дивљачки, али су наши потези зато што желимо да кажемо да је стање такво као што јесте, дивљачко.

Они који говоре о томе да се на њих врши нека хајка, они све време врше хајку и то најжешћу могућу хајку убеђујући све да смо ми најмање патриоти, да су они, у ствари, патриоти, односно патриоти су они који ће да нас приведу к спознанију истине да су Срби починили бројне злочине на Косову и Метохији, да су српски полицајци починили масакре у Горњем и Доњем Обрињу итд. То су праве патриоте, које хоће да отворе очи нашем народу, хоћете у то да ме убеђујете? Насмејаћу се на то.

То се ради врло смисљено и то се ради са много новца. Многима су у овој земљи долари важнији од отаџбине и наравно стране обавештајне службе и стране владе су успеле у условима притиска на нашу земљу, ултиматума и уцена да новицем купе многе људе који ће још да нас уче и да нам говоре - ето, ми смо најбољи, ми смо најважнији, мисмо ти који ћemo да радимо у интересу ове земље, а ви остали нисте, ви то не разумете.

Интернет не могу да нам ускрате

Водитељ: Оно што желим да чујем од вас је то да ли се то генерално односи на новинарску професију или се ово што ви причате односи само на појединце?

Александар Вучић: Како то може да се односи генерално? Ја у фамилији имам много новинара, тако да не бих о томе говорио, али морам да кажем да ја нисам председник Удружења новинара, нити је мој посао директно разговор са новинарима о новинарској професији, већ сам само говорио о начину писања, функционисању информативних кућа, медијских система, односу страних влада према медијима итд.

Њима је најлакше. Да узмемо сада да анализирамо једну ствар која је веома важна за грађане Србије. Хајде да одговарнемо, одговорите ми ако можете дуже или у једној реченици који је то инте-

рес америчке Владе да финансира "Глас Америке"? Који је то интерес немачке или британске Владе да се финансира "Дојче веле" и "Би-Би-Си"?

Водитељ: Зашто ми не финансирамо "Глас Србије"?

Александар Вучић: Ко ће да нам дозволи да се емитује "Глас Србије" у Сједињеним Државама? Знате ли да су нам 1993. године забранили емитовање сателитског програма за Сједињене Државе, рекавши да нисмо платили, а нисмо платили зато што су нам они замрзнули финансијска средства. Је ли то та демократија?

Водитељ: Нека они дозволе на Интернету, па ви то радите својски, сваки дан...

Александар Вучић: На Интернету свако може да се појави. То је нешто што нико не може да вам забрани. То је једна предност те врсте медија и то наравно ми и користимо, колико користе и други. Што се тиче Министарства за информације ми то користимо заиста својски и то је нешто у чему мислим да смо постигли значајне резултате.

Бројке то на најбољи начин показују. Ми смо најпосећенији САЈТ у нашој земљи, распоређени смо на више провајдера и мислим да смо неупоредиво најпосећенији САЈТ, и то је што смо успели да учинимо. Рецимо, у односу само на јун месец, у време када сам ја био министар, ми сада имамо 10 пута посећенији САЈТ, а да не говорим о периодима од раније, од марта, фебруара, јануара итд.

Ми смо, оно што је занимљиво, за тај САЈТ, ево да кажем колико се ти људи труде и раде у Министарству, што је добро због њих, просто да кажем, ми имамо тај интерактивни САЈТ, два пута дневно мењамо вести, пре и после подне, тако да радимо готово као редакција и сви они који из света желе да добију праву информацију о збивањима у Србији и Југославији могу да је добију на том месту.

Оно што је врло занимљиво и врло добро, ми и даље имамо на BBC-у Интернет линк, први смо тамо, када уђете, можете да добијете наше министарство, тј. САЈТ Владе Републике Србије, где можете да добијете све подробне информације о нашој земљи. Мислим да смо делимично успели тиме да објаснимо шта се збива на Западу. Донео сам неке примере да видите где су преносили управо оно што смо ми писали, наше коментаре, па чак и моја писма, текстове на МСБС-у, на BBC-у, и неким иностраним новинама.

Политички интерес западних земаља

Водитељ: Значи, господине Вучићу, постоји начин да се стигне до Запада и њихових гледалаца и слушаоца.

Александар Вучић: Постоји онолико колико ће неко имати савести да вас пусти да кажете оно што мислите, али када то дође до одређене границе та граница се не прелази. Више вам нико после

тога неће дозволити да ви уништите оно што је он стварао правеши другачију медијску слику, покушавајући да од вас направи или злочинце или некакве варваре са Балкана, неке другачије људе.

Значи, до одређене границе, када постоји нека могућност. А, увек постоји наравно нека могућност. Колико постоји ми је користимо, успешније је користимо.

Водитељ: Да ли постоји могућност да се лобира оним што су Хрвати, Словенци па и мусимани радили за време рата. Да ли је српска страна покушала да лобира негде на Западу, пре свега у Америци?

Александар Вучић: Немојте да их преценујете. Немојте да мислите да су они били нешто много боље организовани од нас. То уопште не мислим. Погледајте неке ствари код нас у држави, а неке ствари код њих. Видећете да смо ми много организованији, па чак и у том медијском смислу.

Водитељ: Зашто нама не успева да се пробијемо?

Александар Вучић: Није то њима успело зато што су они бољи, паметнији или организованији од нас.

Водитељ: Можда зато што имају више паре?

Александар Вучић: Не, чак ни то. Него зато што је то политички интерес западних земаља. Они су просто у том тренутку одговарали интересу западних земаља. Они су хтели да Босна и Херцеговина остане онаква каква јесте у авојевским границама. Нису желели да Срби добију елементарно право да остану да живе са својим народом у истој држави, као ни Срби из Републике Српске Крајине.

То је суштина. Постојали су глобални стратешки интереси западних земаља, који су одговарали у том тренутку припадницима неких других народа или вероисповести на територији некадашње Југославије и они су то искористили, и сада неко мисли да су они били много организованији, много бољи и паметнији. Ако ме питате да ли имамо грешака, да ли смо могли многе ствари другачије и боље да радимо - могли смо. Да ли сам ја направио много грешака? Сигурно да јесам.

Дали сам могао више? Сигурно јесам. Да ли су могли и сви остали? Сигурно. Али, хоћу да кажем да то ипак није суштина. Ипак су они у том тренутку били неко ко је изабран да буде на тој њиховој страни.

У Црној Гори Мило табу тема

Водитељ: Остало је још два питања па ћу вас замолити ако можете да што краће одговорите, да би ишли даље. Прво, зашто Црна Гора није донела овакву или неку сличну уредбу?

Александар Вучић: Зато што у Црној Гори не морају да доносе никакву уред-

бу сличну овој. Тамо и без ове уредбе важи далеко горе стање него да ми донесемо 50 оваквих уредби. У Црној Гори нико не сме да каже ништа против актуелног председника Републике Мила Ђукановића. Смете ако сте случајно на једној радио станици, а остало да се у комшију дошантавате и никако другачије.

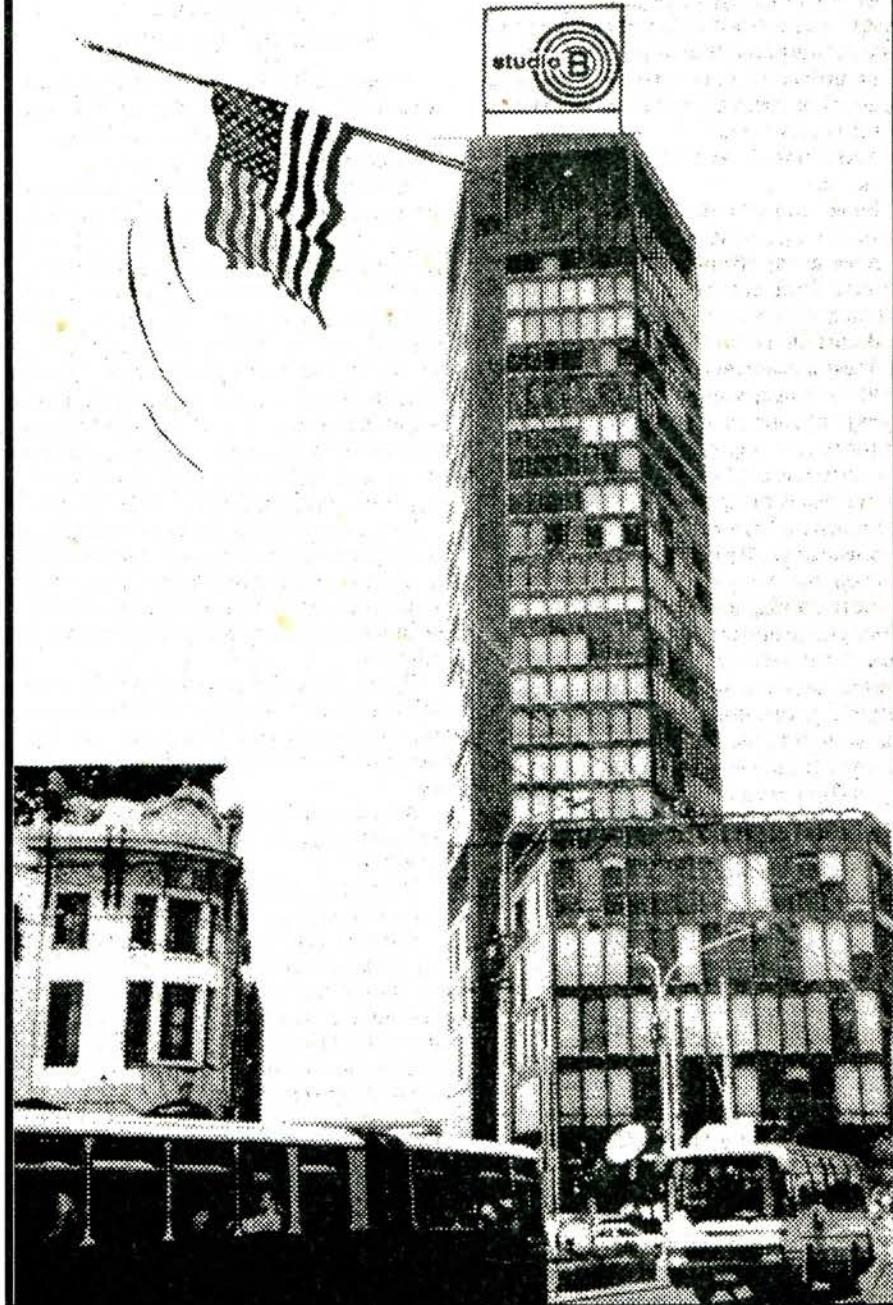
Ако знаете неки медиј који објављује неку информацију против Мила Ђукановића, слободно ми реците јер ја тврдим да га нећете наћи, ни писани ни електронски. Друго, Божидара Јаредића, тог који је сад нашао за сходно да нам држи лекције о демократији, позивали сте овде ви, из ваше телевизије, да дође са мном на ТВ дуел, који сам ја прихватио а он није смео.

И, сада нам говори о демократији. Ја сам и сада спреман да дођем на дуел са њим, и да установимо то, да видимо где има више демократије. Чији је то, да ли је српски или црногорски режим, увео цензуру или није. Па, да разговарамо о томе. Па ћете видети колико има демократије у Србији, у српским медијима а како је врло мало тога у Црној Гори, најжалост.

Водитељ: Шта ће бити довољан услов да Влада укине ову уредбу?

Александар Вучић: Влада ће ту одлuku укинути, дакле она је привременог карактера, када престану ове околности о којима се у уредби говори, а то су претње оружаном интервенцијом НАТО пакта.

ЖАЛ ЗА ГЛАСОМ АМЕРИКЕ

Престанак притисака крај Уредбе

Водитељ: Да ли то значи, можда већ следеће недеље, када дође до неког договора где се војна интервенција НАТО пакта ставља адакта, да ће та уредба онда бити укинута?

Александар Вучић: Не када се стави у ад акта за пет или седам дана, него када се претња оружаном интервенцијом укине заувек. Не само када неко то стави у фиоку и спусти на четири или пет дана, па каже - е онда ћу поново да наставим притиске, него када такве претње престанку заувек.

Водитељ: Да ли се стварно припрема такса за кориснике - власнике сателитских антена и кориснике Интернета, оних који улазе у Интернет?

Александар Вучић: Влада такву уредбу није донела. Када Влада буде доносила сличне одредбе биће ту они који ће то да објашњавају, али ја не знам ни одакле ни како жута штампа објављује неке ствари које Влада није донела.

Водитељ: Да ли се плашите осуда са стране због свега овога што се дешава у медијима око нас?

Александар Вучић: Мислите из иностранства?

Водитељ: Наравно, пре свега из иностранства а не само из иностранства.

Александар Вучић: Па не плашим се уопште. Поносан сам на то. Ево, донео сам овде списак - сви ови ме осуђују.

Водитељ: И, ви ништа?

Александар Вучић: Осуђују Министарство за информације, осуђују Владу, осуђују потпредседника Владе, осуђују министра за информације и баш ми је лепо што нас осуђују. Зато што знам да радимо праву ствар када нас они осуђују.

Водитељ: Шта ће бити после?

Александар Вучић: Ако нас осуђују они који ову земљу хоће да бомбардују, да прете бомбардовањима, и кажу - ако не испуните оно што ми тражимо и захтевамо, ми ћemo да убијамо ваше људе, цивиле, да рушимо ваше мостове, куће и зграде, ја сам поносан на то. И, волео бих да што више оваквих саопштења шаљем. Што више оваквих саопштења, то ћу ја да будем задовољнији и знаћу да сам урадио бољу ствар.

Водитељ: Шта ће бити после када не посредна ратна опасност прође, пре или касније?

Александар Вучић: Џига год да буде увек ће се знати да су они нама у овом тренутку претили и да је постојала могућност оружане интервенције НАТО пакта и увек ћу бити поносан на оно што је Влада Републике Србије у овим тренутцима предузела. И, увек ћу моћи да се похвалим да сам био у таквој Влади. Додуше, само један члан те Владе која је такве мере успела да спроведе, а сигуран сам да ће успети до kraja да их спроведе.

Што се тиче тих осуда, рекао сам да то најбољи начин говори о њиховој немоћи и њиховој љутњи и о томе да смо

ми погодили у срце ствари. Они ће наставити са тиме. Покушаваће некога да застраве. Али, не видим да ће никога могоћим да утише. Што се тиче осуда овде, у домаћoj јавности, па, и у разговору пре тога, знаће, ко год било шта покуша да каже некоме од медијских магната, некоме од представника неких информативних кућа, увек мора да зна да ће бити изложен најпрљавијим нападима, најгорим могућим увредама, да ће му говорити најтеже и најружније ствари, и на то су спремни сви у Влади Републике Србије.

Као што видите, без обзира на то, на такве нападе, ми истрајавамо и издржавамо. Сигуран сам да ће то бити и убудуће. Ти напади су некала толико приземни да просто на њих не вреди одговарати. Они говоре највиše о онима који су такве оптужбе писали или изговарали.

На млађима министарства остају

Водитељ: Нисте ли се можда мало заљетели? Ипак сте најмлађи члан Владе, а оно најтеже што може да закачи политичара, је да напада медије.

Александар Вучић: Одувек сам се питао, коло оних, мада ми то прија, када напишу - млад, млађан и слично, ја сам поносан на своје године и драго ми је што сам млад, при чему не потицјејем оне друге, као што не мислим да је најважније то колико неко има година. Да ли их има 28 или их има 68, већ да ли неко ради, да ли неко имаовољно енергије, да ли је неко довољно способан. Као што сте приметили, без обзира на писање поједињих средстава јавног информисања, уопште се нисам заљетeo.

Неки су то приписивали неискуству, томе да нисам упознат са чињеницама, али испоставило се да сам ја и те како добро упознат са чињеницама и да је било баш онако како сам у оном писму и најавио.

Водитељ: Каква је сарадња у Министарству, пошто су ваши помоћници из различитих партија. Каква вам је сарадња са новим помоћником Душанком Ђоѓо?

Александар Вучић: Не знам зашто бисте баш одвојили Душанку Ђоѓо од других осталих.

Водитељ: Зато што је најновија и постављена је скоро.

Александар Вучић: Имам два помоћника, имам заменика Радмила Вишића, помоћника за инострану јавност Миодрага Поповића, помоћника за домаћу јавност Душанку Ђоѓо и помоћника за системска питања Милкана Карличића. Ми добро функциониšemo као тим.

Водитељ: Без обзира што сте различитих идеолошких погледа?

Александар Вучић: Да. Ми имамо идеолошке разлике али у овом тренутку идеолошке разлике су по страни. Нама је интерес земље испред свега и сви потпуно заједно радимо. Готово да се у свemu слажемо.

Водитељ: Када ће кренути земунска телевизија? Докле је стигла изградња? Да ли сте можда одустали од темпа и ритма који сте можда имали раније у форсирању?

Александар Вучић: Нисам баш у том послу тренутно, али колико знам радији се приводе крају и ускоро ће и та телевизија кренути да ради, тако да ће и то бити један допринос медијском плурализму на информативној сцени Србије.

Томахавк ракете не доносе мир

Водитељ: Реците ми на крају, мен се често питају као новинара, вероватно и вас као министра, реците нашим гледаocima - какве су шансе, хоће ли нас бомбардовати?

Александар Вучић: Никада нисам воље да говорим о шансама, чак ни када говорите о фудбалу и кошарци. Али, падам се и готово сам уверен да ће разум превладати и да ће се, без обзира на слуде и бесмислене претње западних сила, наћи довољно паметних људи који ће знати да тиме што некоме прете - да ће бацати бомбе, да се тиме не доноси мир, јер најглупља могућа ствар, најлицемернија ствар коју могу да чујем, а слушате је готово свакодневно, управо преко ових медија о којима смо већ рас говорили, јесте да ми морамо да донесемо мир на Косово и Метохију.

А ваљда мир мисле да доносе некаквим томахавцима - бомбама које ће да бацају из авиона. Мир се тако не доноси. Тиме се само доприноси још већем броју жртава. Доприноси се убијању недужних људи, цивила. Уосталом, не знам ко би био дужан, или крив убијању било ког человека само зато што Србија жељи да сачува свој територијални интегритет и своју целовитост, и само зато што не да своју земљу никоме. Уколико се то случајно догоди, а надам се да нећe, ми ћemo земљу бранити. Ми немамо другу земљу. Немамо где да идемо. Немамо где да се селимо.

Ниједну другу земљу на свету не вољимо као своју земљу. И, своју земљу ћemo бранити. Сигуран сам да ћemo је одбранити. Морају је одбранити они који је највиše воле. Они који мисле да из авиона могу да је освоје, да је заузму, или да нам не знам шта учине, сигуран сам да у томе нећe успети.

Водитељ: Да ли као министар у Влади можда знате тј. имате информацију више него ми докле су дошли преговори између председника Југославије и Ричарда Холброка..

Александар Вучић: Биће саопштења из кабинета председника Савезне државе. Истовремено сам сигуран да ћe и Ричард Холброк овде одржати конференцију за новинаре и давати изјаве.

Водитељ: Господине Вучићу, ја вам се захваљујем што сте били гост БК телевизије. Поштованi гледаoci гledali ste "Гравитацију".

КАКО ЈЕ УСВОЈЕН ЗАКОН О ЈАВНОМ ИНФОРМИСАЊУ

Републички парламент је на првој седници редовног заседања, 20. октобра 1998. године, великом већином присутих народних посланика, усвојио Предлог закона о јавном информисању.
Преносимо, у целости, стенографске белешке тока дебате која је претходила усвајању Закона

Народни посланик Милан Миковић, председник Посланичке групе Српског покрета обнове, предложио је да се из предлога дневног реда повуче друга тачка – Предлог закона о јавном информисању.

Милан Миковић: Господине председниче, даме и господо, данас смо обавештени о томе да је Влада повукла Предлог закона од 17. октобра и, наводно, доставила пречишћени текст Предлога закона о јавном информисању и да су ту поправљени неки правнотехнички недостаци.

Тако нешто није предвиђено ни нашим Пословником, нити је могуће тако нешто радити. Правнотехнички недостатак не може се сматрати ако је предвиђена казна од 200 до 400.000 динара, да је сада казна 400 до 800.000 динара. То није правнотехничка исправка.

Према томе, морамо начисто да будемо са тиме шта је правнотехничка исправка, да ли иска реч, да ли неки надеж, да ли тако нешто? Немојмо да се играмо, па мисмо озбиљно тело, изузетно озбиљно тело, и сада, овог тренутка, када је Влада повукла свој основни предлог, када основног предлога нема, имамо нешто што то није, према томе, оно што се мења, може се променити амандманом, није промењено амандманом, него се на овај начин покушава тако нешто да уради.

То је један од разлога. Друга ствар је – стављен је предлог да овај закон иде по хитном поступку. Молим вас, постало је правило, а не изузетак, да доносимо прописе на основу ове одредбе из нашег пословника. Међутим, пословник каже: "Закон се може изузетно донети и по хитном поступку".

По хитном поступку може да се донесе само закон, којим се уређују питања и односи насталих услед околости, које нису могле да се предвиде, а недонешење закона по хитном поступку, могло би да проузрокује штетне последице.

Према томе, о овоме ми не можемо да дискутујемо када је у питању хитни поступак, али можемо да указјемо да на овај начин не може и не сме да се ради.

Следећа ствар – садржина закона регулише део материје из права и слобода грађана, по нашем Уставу. Према томе, то је изузетно озбиљна материја, материја којој треба да посвети пажњу, а не данас, да добијемо текст сређеног предлога и да се данас о њему изјашњавамо.

Ја ћу вам рећи, верујем да су и многи од вас добили, бб страна смо добилиписаног текста, људи који се баве овом материјом, из разних асоцијација, који су

У корист Србије : Скупштина је усвојила још један важан закон

нам озбиљне примебе дали, а за које нам није пружена могућност на било који начин да их погледамо, да их проучимо, и да на основу њих ставимо одређене предлоге, или одређене амандмане, за исправку тако нечег.

Ја вас позивам, заштитимо углед парламента и посланика. Не можемо да представљамо озбиљне, или најозбиљније људе у Србији, бар овог тренутка, како нам је дато поверење, а да се понашамо на начин који ја апсолутно супротан једном озбиљном, изузетно озбиљном послу, којим се бавимо.

Ја ћу вам рећи још једну ствар. У систему санкција, тамо где су предвиђене новчане казне, сигурно је да на неки начин то мора једно са другим да буде у сагласности. Ми имамо максималну новчану казну за кривично дело као најтежи облик недозвољеног понашања од 50.000 нових динара, а када је у питању користољубље, може да иде до 200.000 нових динара. За прекрај, који је најлакши облик недозвољеног понашања и у погледу кога се несумњиво ради о стварима мање друштвене опасности, ми предвиђамо казну сада у овом новом тексту од 400 до 800.000 динара. Ми смо све окренули наочаке и на тај начин хоћемо данас да донесемо један пропис и да тај пропис бранимо и да не признајмо да смо на неки начин пореметили целу ситуацију.

Дозволите још једну ствар. Та одредба, којом се предлаже, нпр. у Закону о прекрајима, да у предметима, који се односе на информисање, казне могу да буду и више, то је једина ствар где није предвиђен горњи лимит и да сваким законом, сваким новим законом о изменама и допунама Закона о информисању можемо да предвидимо било коју максималну казну за прекрај, иако је у Закону о прекрајима, као основном закону, за овај тренутак предвиђен лимит и за правна лица и за појединачне и за све отаље.

Из тих разлога очигледно се не налазимо у ситуацији да можемо на прави начин, на озбиљан начин, на одговоран начин да регулишемо ову материју и мислим да би у интересу свих нас, и грађана, и државе, и информисања, и уставних слобода у овој земљи требало повући овај Предлог закона, па након једне озбиљне расправе, не мора ни предуго да траје, након респектовања свих мишљења да се тада одлучујемо за доношење једног новог закона, уколико досадашњи није испуњавао оно што се од њега тражило. А нисам сигуран да је било конкретних предмета у којима је постојала сметња у постојећем Закону о информисању. Хвала.

Председник: Стављам на гласање предлог народног посланика Милана Миковића да се из предлога дневног реда повуче друга тачка – Предлог закона о јавном информисању.

Закључујем гласање и саопштавам: за је гласало 47, против 164, нико није уздржан, није гласало 4, укупно је присутно 215 народних посланика.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила овај предлог.

Прелазимо на 2. тачку дневног реда: Предлог закона о јавном информисању.

Александар Вучић: Слобода информисања представља једну од основних људских права и слобода, загарантованих најважнијим међународно-правним нормама и значајну тековину савремене цивилизације.

Право сваког грађанина је да буде слободно, објективно и потпуно информисан, његово право да учествује у току и процесу информисања, представља демократско достигнуће којим се мало која земља у свету, као наша, може похвалити. Таква тврдња, ма како некима изгледала, није ни неизбјиљна, ни неодмерена, већ на најбољи начин одсликава нашу данашњицу. Уосталом, тешко је пронаћи земљу у којој су чешће и жешће неумерене оптужбе на рапчу властите, уз свакодневне жалопојке због тога што сви, ама баш сви, у нашој земљи нису спремни да прихвateте и подрже такву хаяку.

Промене које су се дешавале у протеклих шест година, од доношења претходног Закона о јавном информисању, биле су до те мере динамичне и свеобухватне да је примена закона у неким сегментима указала на потребу његовог прилагођавања новонасталим односима и тенденцијама које указују на будуће односе у друштву и у области јавног информисања.

То се потврдило и кроз свеобухватну расправу која је вођена широм Србије и која је значајно доприносила да нова законска решења у јавном информисању буду израз општег консензуса. Поплазећи од тога, предлогом овог закона наглашена је даља демократизација у области јавног информисања, заштита права личности, промена у власничким односима у складу са решењима у законодавству европских земаља. У протеклом периоду, од 1991. године до данас, уочено је да су нека питања у постојећем Закону о јавном информисању недоречена, а неке области нису правно регулисане.

Ово се нарочито односи на питање одговорности посланика јавне речи у јавним гласилима у односу на нека основна уставна начела, као што су неповредивост људског достојанства и права на приватни живот човека, забрана монопола у јавном информисању, новчану накнаду штете, одговорност оних који незаконито ограничавају рад јавних гласила или одговорност јавних гласила и одговорних лица у њима, а није прецизирана ни одговорност надлежних државних органа за спровођење закона.

С обзиром на чињеницу да су се скоро сва питања која је регулисао досадашњи закон морала другачије и прецизније уредити и јасније назначити већи део ових правних норми, било је нужно донети у потпуности нови закон. Влада Републике Србије у свом делокругу прати и законодавну делатност у области јавног информисања у иностранству, нарочито у оним европским земљама које имају дугу традицију у овој области рада.

Приликом израде овог закона коришћена су и та искуства, као и искуства појединачних међународних организација. Наша држава је у периоду транзиције и економске трансформације, па законодавна делатност, као и овај закон не могу дугорочно да одразе све могућности и ситуације које ће настајати, али у овом тренутку понуђена решења сматрамо најбољим, уз обавезу да ће се и овај закон добрајивати и усавршавати према искуствима до којих будемо долазили током примене, користећи инострана искуства која могу бити примерена нашим условима.

Предложени закон, по нашем уверењу, на бољи и примеренији начин уређује јавно информисање. Сигурни smo да ће његова примена побољшати укупно стање у овој области. Предлог закона је терминолошки уједначен и осавремењен у складу са демократским и техничко-технолошким развојем у области јавног информисања.

Предлог закона о јавном информисању, који се данас налази пред вами, народним посланицима у Народној скупштини Републике Србије, дат је на усвајање у посебним околностима. Притиснута ултиматумима, уценама, претњама појединачних западних земаља, наша земља има обавезу да сачува своју целовитост, али и у таквим тешким условима да унапређује и развија људска права и слободе и као важан део корпуса тих права слободу јавног информисања.

У савременој ери сателита, компјутера и високе технологије, информација представља kondicio sine kvanon демократског просперитета сваког народа, док злоупотреба информације или информације употребљене у психолошко пропагандне сврхе може представљати најмоћније оружје уперено против оних који својим техничким и материјалним могућностима нису у стању да им се супротставе.

Нажалост, многи су слободу информисања и проток информација без грађана схватали као изванредну прилику да са малим улагањем врло јефтине дођу до значајног утицаја на свест дела људи и народа, којима се и отворена претња окупацијом, бомбардовањем и убијањем представља као демократска и хуманистичка замисао, а оне који би којим случајем покушали томе да се супротставе проглашавали би за цивилизациско дно и највеће зло савременог човечанства. Данас је модерно и пожељно те који убијају свуда по свету називати миротворцима и демократама, а оне који покушавају да их застално или бар за извесно време зауставе у њиховим наводно демократским походима, многи оптужују за, како кажу, заустављање информација, времена, па чак и историје.

Такође, понекад се код нас лаж, увреда, произвољна оцена или дезинформација проглашава за једину истиниту оправдану и реалну слободу. Принципи индивидуалних права и слободе грађана, никде у свету нису схваћени у њиховом апсолутном смислу. Остваривањем својих права и слободе, нико не може и не сме ограничивати права и слободе других. У јавном информисању то је јас-

Александар Вучић: Закон о јавном информисању је важан део корпуса људских права и слобода

није и уочљивије него у било којој другој сferи у јавном животу. Принципи слободе и одговорности за изговорено и написано, не смеју бити инкопатибилни, напротив, морају бити комплементарни. Тек тада слобода јавног информисања добија суштински значај и право остварења.

Предлог закона о јавном информисању сачињен је са циљем да пронађе права у меру слободе и одговорности и ми сматрамо да смо у томе успели. Такав наш успех значио би подстrek за даљи развој демократских односа у Србији, уз истовремено поштовање права личности, као и права оних који информације пружају и оних на које се те информације односе. Пред вама се налази Предлог закона, веома либералног у погледу пружања и ширења информација, али строгог према онима који угрожавају темељне постулате у области јавног информисања. На тај начин истовремено се штити и највиша вредност једне земље, али и право на приватност свуда у свету признато као једно од базичних права и слободе.

Наime, у основним одредбама предложеног закона дате су нове и прецизније формулатије за слободно информисање и његову заштиту; слободу јавних гласила, признате чињенице и ставови о чему грађани имају интереса да буду обавештени. Обавезе државних органа да под једнаким условима учине доступним информације из своје надлежности. Поред решења која су била у ранијем закону о забрани цензуре, у основним одредбама даје се потпуну дефиниција јавног информисања. Овим одредбама, такође је као новина уређена и забрана монопола; као и обавеза да се у

јавном информисању мора поштovати неповредивост људског достојанства и права на приватан живот човека.

Дакле, јавно информисање је слободно, цензура је забрањена овим законом, а уводе се и неки нови правни институти, као што су јавне ствари и обавезе државних органа да под једнаким условима све информације учине доступним јавним гласилима, као и много прецизнија и коректнија дефиниција самог појма јавних гласила и представа јавног информисања него што је то био случај раније.

У другој глави Закона која уређује оснивање, регистрацију и престанак јавних гласила, основна решења су задржана из старог закона. И даље постоји систем пријаве, а новина је што се прецизира пет доказа који се подносе уз пријаву за упис, уређује се поступак уписа и брисање јавних гласила уз одређивање услова када се то чини. Такође, у овој глави Закона, уређују се услови за поништење уписа ако се дају нетачни подаци.

У трећој глави Закона уређује се издавање јавних гласила, а то је новина у односу на постојећи закон и посебна новина, а полазећи од карактера радио фреквенција као природно ограниченог ресурса, прецизирano је у којим се условима не може преносити или одложено емитовати радио-телевизијски програми поједињих страних садржина, а то је члан 27. који је управо усклађен, а никако није супротан правним нормама из основних одредби овог закона, као и темељним принципима међународног пакта о грађанским и политичким правима, у коме се наглашава неопходност постојања слободног протока информа-

ција, без обзира на успостављене државне границе. Оно заштита се Република Србија залаже, а она се и овим законом определила за несметани и брз проток сваке информације, јесте размена информација са Европом и светом, у свим сферама друштвеног живота, с тим што жели да се заштити од програма као политичко пропагандне садржине, које емитују владе поједињих земаља, са основним циљем остварења својих стратешких и тактичких политичких интереса на територији наше земље. Уосталом, наша земља прихвата емитовање програма такве садржине, под условима репрезентативности и равноправности.

Ако већ неко има интерес да на српском језику емитује у Србији "Глас Америке" сигурни smo да ће оберучке прихватити да се на целој територији САД-а емитује "Глас Србије" или нека слична емисија, и то на енглеском језику, како би грађани те земље могли да добију објективну повратну информацију и што више сазнају о догађајима у Србији, или и о погледима наше владе на решавању кључних политичких проблема у САД-у, а посебно када је упитању угроженост људских права и слобода, расних, етничких и мањинских група.

Уосталом, само једна информација, у САД-у у електронским медијима је свега 2% учешћа иностраних програма, а у западно-европским земљама, земљама Европске уније, тај однос је између 6 и 8%, а у нашој земљи је данас тај однос, тај проценат, преко 30, дакле из 15 до 20 пута је веће учешће иностраних програма у нашој земљи него у САД-у, и за пет до шест пута је веће учешће него у западно-европским земљама. Онда можете добро да закључите да ли smo за изолацијанизам или smo широм отворени, као што је то увек био случај.

У глави пет Закона, уређено је чување тонског и видео записа и увида у запис. Посебно је регулисано право увида у тонски запис и начин остварења тог права.

У главама шест и седам, које регулишу саопштење хитне природе, одговоре и исправке, те норме су прецизиране и рекли бисмо, технички правно дотераније него што је то био случај у претходном закону.

У следећим главама које се односе, пре свега, на исход кривичног поступка и права лица на које се информације односе, постигли smo значајан успех у достизању међународно-правних стандарда, оних права, а пре свега права на приватност, оно што је признато свуда у свету, оно што се поштује у свим западно-европским или демократским земљама. То је нешто што се и овим законом, а и свим нашим законским нормама мора заштитити.

У глави једанаест, новчана накнада штете, уређена је могућност, као и до сада, да оштећено право или физичко лице може остварити накнаду штете преко надлежног суда, ако средство јавног информисања објави неистиниту информацију, којом се нарушава углед или интерес оштећеног, или се врећа част или се преносе неистинити наводи о његовом животу, звању и способности тог лица. Такође се дефинише када се

информација сматра неистинитом, односно непотпуном.

Овде сам донео текст међународног пакта о политичким и грађанским правима, који је усвојен у Генералној скупштини Једињених нација 1966. године, у коме се наводе неки изузети од поштовања апсолутне слободе информисања, а које се односе на поштовање права и угледа других лица, ради се о члану 19. став 3. и то под а), такође за заштиту националне безбедности или јавног поретка, јавног здравља и мораља. То само онима који се на подсмељив начин односе према таквим законским нормама и који из незнана говоре да неко предузима некакве мере цензуре или забране даљих информација.

У глави дванаест, то је надзор, уређена су питања надзора над спровођењем Закона много конкретније и прецизније него што је то било учињено у претходним нормативним актима.

У глави казнених одредби, ради заштите слободе јавног информисања, слободе јавних гласила да износе чињенице и ставове о свему о чему грађани треба да буду обавештени, да се не сме ограничивати слобода јавног информисања нити слободан проток ставова и мишљења, да јавна гласила истинито и правовремено информишу јавност, да јавна гласила поштују неповредивост људског достојанства и права на приватан живот човека, да јавна гласила штите територијални интегритет Републике Србије и Савезне Републике Југославије и зајамчene слободе и права грађана и човека, било је нужно уредити и прекраје против оних који нарушавају одредбе овог закона.

На основу досадашњих искустава у примени постојећег закона, а користећи искуство, нарочито развијених западно-европских земаља, дошли смо до закључка да се без адекватне казнене политике не могу остварити циљеви којима овај закон тежи. Дакле, поново покушавамо да пронађемо праву меру између слободе и одговорности у јавном информисању. Казнене одредбе, пре свега, треба да делују превентивно, а само у изузетним случајевима репресивно.

Проценили смо да је доволно предвидети у казненим одредбама само прекраје, и разврстали смо их у пет група према њиховој тежини, односно према штетним последицама које могу да произведу. Као најтежи облик, предвидели смо објављивање информација којима се позива на насиљно рушење уставног поретка, нарушување територијалне целовитости и независности Републике Србије и СРЈ, кршење зајамчених права и слобода човека и грађанина или изазвање националне, расне и верске нетрпељивости и мржње.

Са предвиђеном казном која мора бити адекватна штетним последицама које овај прекрај изазива, иако на први поглед она може изгледати висока, једино се може постићи циљ и сврха кажњавања, да тако запрећеном казном озбиљно и превентивно делујемо да се средствима информисања не угрожава Устав као највиши правни акт и као legs superior наше земље.

У члану 73. утврђена је казна за реимитовање и преношење радио и телевизијских програма страних радио дифузних организација које су пропагандно-политичког садржаја, а емитују се на српском језику и језику националних мањина, чији су оснивачи стране владе и њихове организације, а емитовање оваквих програма није утврђено међународним уговором – представља озбиљан прекрај.

Решења која предлажемо су, такође, на основу наших досадашњих искустава и практике страних земаља. Радио фреквенције су природно ограничени ресурс и њихово коришћење мора да буде у интересу грађана ове земље.

Инострane радио и телевизијске станице имају могућност да пропаганду врше на целој планети преко сателитског емитовања и других техничких могућности својих земаља а да се, притом, не морају користити домаће и радио-тешавијске станице.

Запрећеном казном сматрамо да ће се превентивно деловати у циљу спровођења Закона. Такође је предвиђено да ће се сматрати прекрајем злоупотреба слободе јавног информисања објављивањем неистине којим се повређује право личности у средствима јавног информисања. Мислимо да ово представља једно од највећих достигнућа овог закона, нешто што представља елементарну заштиту људских права и слобода, нешто са чиме можемо да се поносимо и чиме се хвале многи у земљама Западне Европе.

Наime, како то члан 11. Закона уређује, у јавном информисању се мора поштовати неповредивост људског достојанства и право на приватни живот човека. Не могу се објавити или репродуктовати информације, чланци или подаци у којима се врећа част и углед лица, нити износити или преносити неистине о његовом животу, знању и способностима.

Запрећена казна, по нашем уверењу, такође је адекватна могућим штетним последицама које би произвело нарушување поменутог члана Закона о јавном информисању.

Такође је предвиђена група прекраја којима се обезбеђује, пре свега, примена Закона о јавном информисању. Поред одредби да ће се сматрати прекрајем ко незаконито ограничи или принудом утиче на рад јавних гласила, за прекраје ће се сматрати и прибављање информација на противправан начин, започињање са издавањем односно емитовањем јавног гласила пре уписа у регистар, благовремено необавештавање надлежног органа о промени података, нечувања тонског и видео записа и објављивање реклама супротно одредбама овог закона.

Запрећеним казнама и у овом члану сматрамо да ће се постићи циљ и сврха кажњавања.

У члану 76. утврђени су најблажи облици прекраја и то ако штампар штампа штампане ствари без доказа о њиховом упису у евиденцију јавних гласила. Ако се информација објави без назнаке јавног гласила из кога је преузета, и ако

се са одговором или исправком објави коментар.

Такође, врло је прецизно одређена надлежност органа за прекраје, утврђени рокови за усмени претрес, начин доставе, позива и одлука и време доношења решења којим се одлучује у прекрајном поступку.

Такође је уређен и извршни поступак Решења која су дата у погледу поступка рађена су у складу са постојећим прекрајним и извршним поступком и примерена су нашем искуству. Уверени smo да ће ове одредбе допринети ефикаснијој примени овог закона и да ће обезбедити да се Закон у потпуности примењује.

Сматрамо да је Влада Републике Србије Народној скупштини Републике Србије доставила на усвајање озбиљан и добар Предлог закона о јавном информисању. Мислимо да ће он неке проблеме, са којима смо се у претходном периоду суочавали, на најбољи могући начин успети да реши. То решавамо највишим правним актом, дакле законом, који Скупштина овде треба да донесе, и сматрамо да ћемо у наредном периоду имати обезбеђење потпуно слободног и објективног информисања јавности, онако како је то овим законом, и како је то уставним нормама проглашено.

Они који су и пре него што је овај закон стигао до народних посланика и у Народну скупштину Републике Србије, почели да изражавају своје негодовање, само зато што ће за евентуално објављивање неистине, лажи, дезинформације моћи коначно да буду кажњени, а говоре о слободи јавног информисања, најмање имају права на то и понашају се у најмању руку лицемерно.

Влада Републике Србије је задовољна што овакав законски предлог може да предочи народним посланицима на усвајање и очекујем да ће већина народних посланика у Народној скупштини овакав Предлог закона прихватити.

Драгољуб Јанковић: Поптаком председништво, членци посланици, говорићу о Предлогу закона о јавном информисању са аспекта његовог значаја за заштиту повреда права личности у средствима јавног информисања.

Судске статистике бележе праву поплаву тужби због напада преко штампе и других медија, по правилу и у највећем броју оних који себе назначавају као независне, а којима се на крајње безобзиран и до сада незабележено дрзак и безочан начин напада на част, углед и достојанство грађана, по правилу јавних личности из области политике и свих других облика јавног деловања, од привреде до естраде.

Само у једном од београдских судова тренутно има близу 300 предмета по тужбама због увреде и клевете, или ради накнаде нематеријалне и моралне штете, поводом написа у средствима јавног информисања.

Ти судски поступци због преоптерећености судова другим предметима, али понејвише због сложене и компликоване, споре процедуре, које су прописане Законом о кривичном поступку и

Законом о парничном поступку, а оба закона су савезног карактера и Република практично нема могућности да их мења и тиме утиче на убрзање ових поступака, трају по годину, две, а често и знатно дуже.

Многи којима је на овај начин укаљан углед, част и достојанство, сазнавши за дужину трајања поступка одустају од тражења заштите пред судом и да није тога сигурно би број ових поступака пред судом био знатно већи.

Многи који се обрађају судовима овим поводом у тужбама наводе да их заправо и не интересује наплата накнаде штете и наговештавају да ће она што на основу таквих судских пресуда буду добили усмерити ка одређеним хуманистичким потребама и наменама, већ да заправо желе само једното моралну сatisfakciju за нанете им увреде и клевете.

У последње време број оваквих напада на људско достојанство се умножава аритметичком прогресијом, јер се у многим гласилима под ознакама – сензионално, ексклузивно, скандалозно, у ствари износе неистине о физичким и правним лицима, а изношење таквих неистине може утицати на мирни живот грађана, њихових породица, њихов посао и слично.

Зато је и било нужно реаговати и законски спречити, тачније санкционисати, таква понашања у средствима јавног информисања.

Предлог закона, који је пред њима, у члану 1. проглашава да је јавно информисање слободно и да је слобода јавног информисања неприкосновена. Али, исто тако, у члану 4. Закона обавезују се јавна гласила да су дужна да јавност информишу истинито и да је објављивање неистине у ствари злоупотреба слободе јавног информисања.

Злоупотреба слободе јавног информисања објављивањем неистине којима се повређује право личности по овом закону представља прекршај за који је прописана одговарајућа новчана казна. На први поглед та новчана казна може изгледати строга, али она заправо то није, јер је држава дужна да штити слободе и права грађана и да у случају напада на те слободе реагује одговарајућим инструментима заштите.

Један од тих инструмената прописан је овим законом и због значаја који за човека и грађанина има – углед, част и достојанство, у члану 77. Предлога закона прописан је поступак у коме ће се за овакве прекршаје поступак морати да оконча у веома кратком року, између 24 и 48 сати.

У том року онај који је у средствима јавног информисања, односно средству јавног информисања, такав податак објавио, обавезан је да докаже истинитост објављене информације. Ако у том року то не учини, биће новчано кажњен. Предлог закона овлашћује орган за прекршаје да поступак спроведе и обавезује га да га оконча у року од 24 часа од дана уручења позива, и ако је откривљени уредно позван на начин који је прописан у члану 77. Предлога закона, а претресу није приступио, без обзира на разлоге недоласка на претрес,

За учињени прекршај изриче се новчана казна која се мора платити у року од 24 сата. Ако казна не буде плаћена добровољно, приступа се принудно наплати скидањем средстава са рачуна, а ако то није могуће, ради намирења новчане казне пленидом имовине која се на јавној лicitацији продаје у року од седам дана.

Овако остварена средства, од ових новчаних казни, уплаћују се у буџет Републике Србије. Овде се, дакле, не ради нити о забрани рада медија, нити пак о накнади штете ономе коме је штета настала, већ о реаговању државе због повреде закона.

Онај коме је штета настала, може у посебном поступку, пред надлежним судом, применом Закона о парничном поступку, који ће се у овом случају применити хитно, тужбом тражити накнаду штете, чија ће се висина од стране суда одређивати у сваком конкретном случају, зависно од врсте и обима нанете штете.

Усвајањем оваквих предложених законских решења, најзад ћемо стати на пут једној појави која се у нашем јавном информисању одомаћила, узела мања, и која се свуда у развијеном свету драстично кажњава.

Овај закон, дакле, неће спречавати слободу штампе и других медија, он ће се у овом делу односити искључиво на one који кљевећу, који врсећу, и који повређују друге, и само такви треба да се брину и плаще овог закона.

С друге стране, овај закон, очекујемо, осигураће нашим грађанима мирни живот и сигурност да ће у случају да њихова приватност буде нападнута, држава реаговати, и то се од државе с правом и очекује и захтева.

Антал Бијачи: Господине председниче, цењени народни посланици, поштоване министри.

Као што сте чули, издвојио сам реч, везано за усвајање овог закона по хитном поступку. Дозволите да дам неко обrazloženje. За одређене реченице у неким члановима за злобног човека би могао да значи да су те реченице цинзам и демагогија. Али, чим су те реченице преточене у закон, у Предлогу закона, који, ако буде усвојен, треба да функционише у једној од најзначајнијих области друштва, онда је тај закон стварно јако важан.

Поред низа одлика које има овај закон, у принципу, ја немам приговор на одређене чланове, бар не у овој процедуре, и те одлике смо већ и чули, биће и других народних посланика који ће о њима говорити, ја жељим да укажем на неке мањкавости овог закона, на такве мањкавости које бисмо могли поправити у случају да је закон ишао у своју редовну процедуру.

Прво, формални чин – нисам, барем ја са својим интелектуалним способностима, нисам на време могао да проучим тај текст, синоћ сам га добио. Значи, ово време је кратко да бисмо могли дати конкретно образложене амандмане ради побољшања текста.

Шта недостаје закону – по мом мишљењу, прво, у закону није предвиђена за-

штита новинара. Не сматрам, и ова моја реченица се не односи на физичку заштиту, него заштиту везану за то – ако новинар ради свој посао поштено, ако преноси информације, ако се те информације објаве, по овом закону, и духу закона, он је одговоран. Невезано за то – ко, када, и у којим случајевима износи те информације.

Значи, у закону није обраћен један добар део везан за јавно информисање, а то су субјекти који дају информације. Јесте да новинар и главни уредник нико одговорни ако пренесу одређене информације државних органа, чак нису одговорни ни онда када пренесу информације, односно изјаве лица која имају имунитет, или одговорни су она када пренесу информације, ма какве оне биле, политичких лидера, разних субјеката који дају информације, који су на челу разних предузећа, разних органа, од посебног друштвеног значаја, а нису државни органи.

Значи, моја примедба је да закон не предвиђа одговорност за изречену јавну реч. Међутим, значи дајам могућ, где год желим, ако немам имунитет, да кажем ма шта желим, за то ме нико неће узимати за одговорност, а новинар који то само бележи, који само преноси, по одредбама овог закона је одговоран.

Члан 3. глава IV и X, нарочито ово ве зано за реклами, молим вас прочитајте, ако знаете да средства јавног информисања, односно локална средства јавног информисања, мање више, живе од неких ситних давања, односно ситних прилива од реклама, а да то, рецимо, не могу да раде они који се баве слободним професијама. Ови који су овде, у овом закону, можда не, али има слободних професија које су сасвим безазлене у том погледу.

Наравно, такав је и члан 29. и члан 31. и остало, и из тз разлога сматрам да је овај закон могао бити у редовној процесу добрајен, да бисмо могли добити стварно један закон о јавном информисању који би могао да служи за пример не само на Балкану, него и у Европи.

Горица Гајевић: Поштовани председниче, уважене колеге посланици.

Социјалистичка партија Србије подржава Предлог закона о информисању, који је предложила Влада Републике Србије. Добро је познато наше определење за пуну слободу информисања и за потпуну одговорност свих субјеката у том процесу.

Слобода медија у Србији загарантована је Уставом и законима. Могућности за слободно информисање и колико те слободе далеко сежу, најбоље потврђују подаци о броју медија. У нашој земљи је регистровано преко две и по хиљаде дневних и недељних листова, 86 радио станица и 18 телевизија.

Права експанзија броја медија забележена је управо последњих година, а та експанзије не би могло бити без потпуне слободе у њиховом оснивању и раду. Наведене цифре о броју медија далеко премашују број медија у развијеним земљама, нама сличне величине и броја становника, а које за себе тврде

да су демократске и свет их признаје као такве.

Ове цифре говоре да наш медијски простор испуњава број медија, који очигледно превазилази и стварне потребе овог простора.

Они потврђују да у сваком делу наше Републике грађани имају у погледу информисана велике могућности избора. У Србији све може да се објави, напише и емитује. Граница тој слободи требало би да буде лаж, права и слободе других, али често ни то није спутавало рад медија. Нажалост, та слобода често је одлазила у крајност и због тога што нису преизнано утврђене одговорности учесника у процесу информисања.

Зна се како и колико медији утичу на свест и формирање јавног мњења и како медијска индустрија све мање информише о дogađajima, а све више тежи да дogađaje производи према потреби онih који их наручују. Познато је и како медији свој утицај, стечен таквим деловањем, могу негативно користити.

ју да емитује, пише оно што сматра тачним и истинитим, али истовремено утврђује одговорност, професионалне и етичке стандарде и обезбеђује заштиту од лажи и дезинформација. Са оваквим законским решењима више нећemo бити у ситуацији, као пре месец дана, да нас медији, покушавајући да изазову психозу страха, панике и дефетизма, буквально бомбардују претњама, најавама напада. Санкције изречене медијима, који су то чинили, емитујући алармантне претње нашем народу и држави, који су се упустили у технологију стварања ратне психозе, ширења страха и дефетизма, најблажа су и најмања казна која их је задесила. Права казна је то што ће дugo у јавности носити печат да су радили против интереса земље и свог народа, носије срамни белег који се у народу не брише. Самопрезира достојни су медији које од њихових читалаца бране они који су се спремали да бомбардују народ за кога пишу и његову државу, а у својој држави добро знају речник забрањених речи, затамњене делове тек-

ду нису злоупотребљавали, предвиђене санкције за неодговорно понашање нећe представљати никакву препреку за даљи рад. Они који су информисање скватили као нешто више од издавања новина, прављења радио и ТВ емисија и преко тога покушавали да креирају оно што им није посао, супротно интересима професије, грађана и државе, нећe моћи да наставе са таквим активностима.

Слобода медија може и биће ограничена само слободом и правима оних о чијем раду и деловању ти медији информишу, слободама и правима оних којима је информација намењена. Онда када угрозе слободу других, интересе државе и народа, тада ћe бити санкционисана њихова делатност по јасно прописаном поступку.

Поштовани председничке, уважени посланици, Предлог закона о информисању и сва решења у њему усклађена су са временом у коме живимо, са потребама савременог, објективног, тачног и непристрасног информисања и потпуно усаглашена са законским пројектима из ове области савремених демократских држава у Европи и свету. Оно што као позитивна пракса за област информисања важи у било којој демократској држави важи и овим законом и у Србији.

Сви они који настоје да свој рад употребе са решењима и праксом какве важе у овој области у свету, који поштују своју професију, поздравиће овај закон, јер је он у интересу учвршћивања истинске слободе медија и потребе грађана да тачно, непристрасно и објективно буду информисани о свему што се забива у нашој земљи и свету. То је суштина информисања и основ поштовања и достојанства новинарске професије. Овај закон то у потпуности афирмише. Хвали.

Стево Драгишић: Последњих дана у јавности Србије се води оштра полемика о појединим решењима која предвиђа овај закон. Овај закон има укупно 14 поглавља, али суштина те полемике се налази само у два члана. Од 80 чланова само два члана су изазвала оштру полемику. Пре свега, члан 27. који каже: јавно гласило не може у целини или делимично преносити ни одложено емитовати радио-телефизијски програм политичко пропагандног садржаја на српском језику и језицима националних мањина у Републици Србији страних радио дифузних организација, чији су оснивачи стране владе или њихове организације, изузев програма који се емитују или одложено емитују на основу реципроцитета, утврђеног међународним уговорима.

И члан 73, који се логички наставља на члан 27, који каже да онај ко прекрши одредбе члана 27, казниће се за прекршај и то оснивач, издавач новчаном казном од 250 до 500.000 нових динара, односно одговорни уредник и одговорни лице издавача новчаном казном од 50 до 150.000 нових динара.

То је суштина целог спора око овог Закона о јавном информисању. Нико до сада није оспорио ниједан други члан из

Правило демократије: у овој Народној скупштини својим законима одређиваће се како ћe грађани да се владаји

Предлогом закона о информисању се у пуној мери и на прави начин афирмише слобода медија, спречава монопол, наглашава и прецизира одговорност свих у процесу произвођења вести, у једној развијеној и нараслој индустрији у Србији каква је медијска. То је основна новина овог закона. Њоме се отклањају слабости у досадашњој регулативи, које су биле изражене у гломазним, непрецизним формулатијама и санкционишу злоупотребе које су до сада оставале без одговорности. А то су, пре свега, необјективно информисање, сумњиво финансирање, рад за стране обавештајне службе, лажи усмерене против личности и слично.

Овај закон, једном речју, слободу медија штити од злоупотребе слободе. Одредбе овог закона никога не спутава-

ста и слично. Не треба заборавити да су ти медији у мањини, као што не треба заборавити да су медији, као Радио телевизија Србија, "Политика", "Борба", "Политика експрес", Танџут итд. високо професионално, етички објективно и тачно информисали, истовремено јачајући патриотску свест и ширењи истину.

Предложеним законом сви медији су у погледу оснивања и рада равноправни. Свима је отворен приступ до читалаца, гледалаца или слушалаца. Њихов опстанак и развој је у њиховим рукама и зависи од квалитета, објективности, тачности и благовремености њиховог информисања.

Овај закон снажно афирмише слободу у информисању и јасно поставља одговорност. Онима који до сада слобо-

Стево Драгишић:
после усвајања овог Закона, чврстина наше одбране биће већа

Било којег од ових 15 поглавља. Све оно што се водило по јавним гласилима, по неким такозваним независним медијима, телевизијским станицама, радио станицама, организоване емисије су биле усмерене превасходно на одредбе овог закона.

Разлоги су веома једноставни. Влада Републике Србије, када је предлагала ове одредбе у новом Закону о информисању, руководила се, пре свега, безбедносним разлозима по државу Србију, односно СР Југославију. Јасно је да се СР Југославија налази сада у великом конфликту, пре свега са шиптарским терористима и онима који подржавају тај тероризам на Косову и Метохији. Ми смо протеклих неколико недеља имали заиста озбиљне претње бомбардовањем, ратне претње. НАТО пакт се озбиљно припремио да војно интервенише у СР Југославији, чак је издата и активирајућа наредба.

Међутим, за њих није била непознаница ни наш војни потенцијал, ни људство, ни наоружање, ни са каквим снагама располажемо и какав би могао бити наш могући одговор. То су ствари које они веома добро знају. Оно што се никада не зна унапред, то је спремност народа и становништва да се брани. И та спремност може да се мења, да се утиче на њу. Може да се повећава, да се поспешује, да се диже морал, а може и да се утиче у супротном правцу.

У супротном правцу може да се утиче само преко масовних медија. Због тога су ти масовни медији веома значајни у борби против СР Југославије, односно српског народа. Њиме се жели смањити спремност српског народа на одбрану.

То се, када нису постојали медији, радио шпијунима. Доје нечији шпијун, има добре информације и посјеје панику међу онима који треба да се бране. Данас се то ради телевизијом, радијом, штампом и на неке друге начине. Где је овде доказ? Доказ ове тврдње, то што су они који су највише претили Савезној Републици Југославији, пре свега Сједињене Америчке Државе, Велика Британија и неке друге западне земље преко својих представника у НАТО пакту, номиналног шефа НАТО пакта Хавијера Солане и главнокомандујућег НАТО пакта за Европу, генерала Вестлија Кларка, када су дошли у Савезну Републику Југославију, обавили посао због којег су дошли, организовали састанак са главним и одговорним уредницима медија који су потпали под удар Уредбе коју је непосредно пре тога прописала Влада Републике Србије. Они који су требали да воде и командују бомбардовање Републике Србије, растурањем наших војних циљева, уништањем наших градова, наших села, одржали су састанак са представницима тзв. независних медија.

Шта војни представници имају да разговарају са онима који овде представљају тзв. независно новинарство? Сем ако нису у њиховој служби. Шта један генерал има да разговара са главним и одговорним уредником неке беззначајне новине, која овде у Србији нема неки значајнији тираж? Заиста се поставља једно логичко питање. Који је његов интерес да разговара са њим? Сем ако није његов војник, сем ако није у његовој служби. То је логичан одговор.

Доказ да ти медији служе онима који су требали да бомбардују Србију,

јесте то што су се они састали када су стављени под удар Уредбе која је прописала понашање медија у Србији док нам прети војна опасност. Војна опасност тренутно је отклоњена. Међутим, никада се не зна када ће се поново Американи одлучити да интензивирају притисак на СР Југославију, када ће они одлучити да споразум, који је постигнут, више не важи, како ће они тумачити тај споразум.

Али, и тог тренутка када се одлуче на нове притиске, на нове претње бомбардовањем, поново ће им бити потребни лојални медији, поново ће им бити потребни они који ће, из тзв. добро обавештених извора, сејати страх, дефетизам, ширити панику и на тај начин утицати на спремност грађана Србије да бране сопствену државу.

Посланичка група Српске радикалне странке у потпуности подржава овај Закон о информисању, а они који сматрају да им је савест чиста и који су се и до сада понашали у складу са државним интересима, посебно у новонасталој ситуацији, неће имати посебног разлога да страхују да ће доћи под удар овог Закона.

Због тога сам уверен да ће после доношења овог Закона чврстина наше одбране бити још већа и да ће СР Југославија, поред тога што имамо оне који су спреми да служе нашим непријатељима, бити још безбеднија.

Др Живорад Ђорђевић: Популарни народни посланици, Југословенска левица подржава доношење предложеног закона о информисању.

Постојање закона са јасним правним одређењима права и одговорности новинара и медија, заштите достојанства грађана, институција и државе, битно је обележје модерног демократског и цивилизованог друштва. Остваривање законитости је цивилизацијско и демократско достигнуће, а не одсуство слободе. Закон штити рад и оне који раде, штити угрожене, а не оне који угрожавају, штити покрадене, а не оне који краду, штити оне који воле своју земљу, а не оне који је издају.

Предложени Закон о информисању штити новинаре и новинарску професију од злоупотреба, шиканирања и притиска, онемогућава угрожавање објективног и професионалног новинарског рада. Предлог овог Закона ту врсту ваљање заштите одговорног новинарског позива садржи – ниједан новинар, ниједан медиј, нико коме је стало до новинарске професије, до објективног и ангажованог писања, до своје земље, нема разлога да стражује да ће овај закон угрозити његов новинарски ангажман. Овај закон је на страни сваког новинара и сваког медија којима су на души интереси новинарске професије, интереси ове земље, достојанство народа и потребе за хуманошћу и благостањем.

Доношењем овог закона хоћемо да медији буду на страни человека, да га информишу објективно, а не да га лажу, да ушију шире видике, а не страх и панику, да у њему подстичу наду и љубав, а не острашћеност и мржњу.

Желimo да медији подстичу слободарски, стварачки и критички дух, а не покорност и слуганство према страним насиљницима. Такви закони постоје у свим цивилизованим земљама света и стога је тешко разумети и отпоре закону о информисању. У већ напред израженим отпорима овом закону не ради се о неслагању са неким одредбама предложеног закона. У питању је неслагање са доношењем било каквог закона о информисању. Разлоги против доношења закона, што смо данас чули, јесу потребе политичког маркетинга и само их тако треба посматрати. Присутно је, да кажем и то, ситна демагогија по којој је добар закон само уколико се он састоји од једног члана који би, по њима, требало да гласи овако: "Медији, а пре свега независни, су неприкосновена институција која је недодирљива и не може је угрозити ни земљотрес, ни поплава, а поготову држава". У овој одредби се, додуше, не спомињу ни Вандер Брук, ни Солана.

Историја познаје само једну политичку опцију која је била против постојања закона. То је био анархизам. Данас се на овим просторима јавља једна друга опција којој смета постојање прецизног Закона о информисању. Та опција није анархијистичка, али јесте вазална, подничка. То су тзв. независни медији и њихови минорни политички помагачи који тешко схватају да је играње на карту супротстављања закону пут у политичко губитништво.

Разлог отпора тзв. независних медија у Закону је веома једноставан. Њихову независност плаћају белосветски центри за утеривање демократије и ширење људских права. Ако учинак тзв. независних медија у ширењу људских права и демократије не буде довољан, онда настају претње ракетама и бомбама са слоганом – проредимо непокорне, да би они који преживе живели слободно.

То је смисао те и такве независности који се темељи на вазалству. Супротстављање издајству није политичко, или не само политичко питање, није ни моралне природе, јер осуда, попут оне – срам вас било – не помаже. Ово је правно питање, јер у издаји земље нема ни политику, ни морала, ни свести, ни савести. Најновија потврда такве вазалне улоге јесте недавни сусрет, као што је већ речено, генералног секретара НАТО-а Солане и америчког генерала Кларка са главним уредницима тзв. независних медија приликом службене посете нашој земљи. Замислите сусрет тзв. независних новинара, оних који пишу да су наша војска и полиција грубе, сурове, злочиначке увек када бране своју земљу.

Њихов сусрет са војсковођама НАТО пакта, оне исте силе која нам прети бомбардовањем, које су то додирне тачке најслободоумнијих и најнезависнијих новинара на свету и оних који држе прст на окидачу "Томахавк" уперени на ову земљу. Одговор је јасан. Најнезависнији на свету, и шире, независни од ове власти и овог народа, али нису од Солане и зато му редовно иду на досовљавање.

Траже од господина Солана паре, али и заштиту од сопственог народа. Овог

пута изгледа прошли су више слано, него славно.

Речимо, најновији пример интересовања немачког амбасадора за очување независности независних приликом јучеришње посете Влади Србије. Колико је мени познато, последњих пет година немачки амбасадор у Београду није изражавао жељу да посети ни Владу, ни њеног председника и да се заинтересује за привредну и културну сарадњу, није се бринуо да ли у време санкција имамо храну или лекове, ни за последице земљотреса, ни због злочина албанских терориста, али забринуо се и по првом пут затражио пријем у Влади Србије да изрази стрењу због опасности да овај предложени закон не угрози његове штитељнике, а овакав закон у његовој земљи је још ригорознији и више десења је на снази, па се Немци не брину за слободу својих медија.

Да кажем и то да наш амбасадор у Бону изражава невиђену пасивност по том питању. Овај закон штити медије и новинарску професију, али штити и грађане, институције, друштва и стабилност државе од неистине, неодговорности, угрожавања достојанства и од издаје земље. Ради се о законској заштити од сваког разарајућег психолошког дејства од ширења дефектизма, лажи, од измишљања догађаја да би се ширрила паника и народ што више излуђивао.

Желимо да време страха од медијских неистине, бламажа, време медијског срама, у коме је психички уништаван овај народ, време понижавања новинарске професије, да то тужно време буде што пре иза нас.

Овај закон мора да заштити новинарску професију од моралног и професионалног поснрња, од оних који безграчично клевећу и угрожавају достојанство грађана, од оних који отвореном сарадњом са страним центрима моћи доприносе дестабилизацији земље, од оних који су плаћени да застрашују народ, како би нас што више било нервно растројених и неспособних.

Када такозвани независни медији почну да примају паре из иностранства, да би стварали профит својим газдама у оквирима законских одредби, онда ће моћи мирно да спавају. Све док те и толике паре пристижу од светских центара моћи зарад рушења ове земље, предложени закон мора доследно да се освтарује. Нека издају новине, али не могу да издају земљу. Право новинара да слободно пише и медија да не буде угрожен било којом силом, не могу да буду алиби за јавно бламирање било ког грађанина, па макар он био пастир или председник Владе, а понажање за угрожавање независности државе и достојанства народа.

Такве одредбе заштите човека, институција и државе, заштите новинара и медија, садржи и предлог овог закона, баш онако и онолико колико и како то предвиђају закони о информисању у западним земљама, па ако су ови наши независни толико заљубљени у западну демократију и њихове законе, нека осете сласт примене таквог закона на свом огњишту. Ништа логичније од тога. Хвала.

Бранислав Поморишић: Господине председниче, даме и господо, народни посланици, на претпрошлом заседању Скупштине, овог нашег високог дома, био је на дневном реду Закон о универзитету. Тада је велики број дискутаната изразио оцену да је то најнижи стадијум који може досегнути ова земља у укидању демократије. Дакле, укидање аутономије универзитета. Јасам на тој седници узео реч и тада сам рекао да је то само један од корака који ова влада предузима да дође до максималне централизације власти у овој земљи и да дође до максималних укидања грађанских слобода у овој земљи. Нажалост, ето био сам у праву.

Међутим, овај следећи корак, мислио сам да ће бити мање беспризоран од овога који нам се догодио, а шта нам се догодило? Ми смо у најмању руку понижени као народни посланици, као људи који изражавају народну вољу у овом високом дому, а зашто?

Ми смо материјале поводом Закона о информисању добили десетак сати пре заседања овог парламента. То је, да по новим, а неки су говорници већ то раније рекли шездесетак страна високострукчног штита, за које сам се ја трудио но-нас да проучим и нешто сам из тога схватио. Међутим, оно што сам највише схватио, то је да циљ Владе и није био да народни посланици схвате о чему се ради, већ смо ми на неку руку овде постали, а то је сада већ популарна реч верификатори. Ми у ствари верификујемо одлуке које доноси извршна власт. То је један од начина на који је већ одавно извршна власт стала изнад законодавне власти у овој земљи и то се на бази ове чињенице више не може порицати. Али и то је мањи проблем.

Овај закон је дат, говорим о Закону о информисању, дат је без јавне расправе, а шта то значи?

То значи да његовом предлагачу није важно шта народ мисли о том закону. Пошто представници народне воље, тј. ми народни посланици, нисмо имали прилику и довољан временски рок да се са њим упознајмо и да видимо које су евентуалне његове мањкавости итд, а нишири слојеви нису могли то да ураде, наш народ го није могао да види, није могао да учествује у јавној расправи о тако једној битној проблематици. Међутим, и то је сада опет мањи важно.

Мислим да се са овим законом и са овако наопаком процедуром око његовог хитног спровођења пожурило због срамне Уредбе коју смо имали пре овог закона. Та Уредба је грубо загазила у уставна права наших грађана, а грубо је загазила у права која су гарантована повељом Ујединjenih нација. То доносиоци Уредбе јако добро знају, а овај закон треба да покрије ту Уредбу и да на неки начин ћутке преко ње пређемо.

Нигде у Закону не пише да ли Закон укида Уредбу, а владање уредбама од стране извршне власти, сматра се изузетком, а не правилом. У ком смо миса да својству и шта ми у овом тренутку можемо да урадимо?

Ми немамо јединствено регулисан закон о информисању на нивоу савезне државе.

Ја ћу укратко, али народским речником, прокоментарисати шта овај закон значи и како би наши грађани знали које су импликације тог закона, једним простијим речима.

Прво, значи да на пример пренос судског процеса између Монике Левински и Била Клинтона не може да преноси наша телевизија, јер ће емитент бити оснивач од стране друге државе.

Друго, на пример, не може нека емисија из еколошког покрета бити преносена, јер министар информисања може да протумачи да се ту ради о идеологији странке Зелених, рецимо из неке друге државе. По тој логици може лако да се деси да не можемо да добијемо ни размену неких спортских догађаја.

То је укратко Закон о информисању. Е, сада где смо ми у свему томе?

Ми имамо две федералне јединице у овој држави, а ми ћемо очигледно сада, пошто овај закон регулише односе у једној федералној јединици, ми ћемо изгледа седати на воз, пруга Београд-Бар, па ини у Црну Гору да читамо штампу, или ће опет то на неки други начин бити трансферисано овамо.

Предлажем, а овај закон би ради части морао бити одложен, стављен на јавну расправу да се усагласимо око њега и да се онда усвоји један усаглашени закон о јавном информисању Републике Србије који би био у сагласности са савезним законом из те области, где би опет федералне јединице потпадале под елементе истог закона.

И то је, господине министре, мање важно. Мислим да се овакви закони и овакве процедуре доносе из разлога што пажња јавности хоће да се сметне са кључне теме, са магистралних проблема овог друштва. Пошто нам се сада прети миром, а наш господин председник савезне државе је на прагу да потпише мир, сада постоји велика опасност да се очи народа упере у праве ствари, а та права ствар јесу трансфери имовине које су наши делови и очеви, пар десетина година уназад стварали, а који се сада трансферишу у корист неколицине по родица из политичког естаблишмента. Да се не би пажња јавности обраћала на ту страну доносе се овакви закони који ту пажњу скрећу у страну. Ја ћу вас само подсетити о којим је то парама реч.

Имали смо зајам за препород Србије, имали смо Фонд за подстизај развоја недовољно развијених подручја. Шездесет милијарди долара у периоду у коме влада ова коалиција. Имали смо парадржавно банкарство. Једза 312 милиона долара, Дафина 1,054 милиона долара...

Председник: Господине Поморишки, молим вас држите се дневног реда.

Бранислав Поморишки: Сива емисија само у 1993. години шест милијарди...

Председник: Молим вас да се држите дневног реда.

Бранислав Поморишки: Ево, враћам се господине председничке, хвала на упозорењу.

Ово исказујем у доларима, да не буде забуне, зато што је ова власт од тренутка када је дошла на власт до сада скинула седамдесетак нула на нашим новчаницама, па је, рецимо, 1991. и 1998...

Председник: Господине Поморишки, молим вас, када буде на дневном реду разговор...

Бранислав Поморишки: Хвала господине председничке. Дакле, предлажем да овај Скупштина стави Уредбу ван снаге, да одложи доношење овог закона, да га стави на јавну расправу, да народ лепо каже шта о томе мисли, а да једног дана размислите и на тему да се разговара, о свим овим темама, и другим које овде нису наведене, јер једног дана неко треба за ову говорници да стане да овом народу одговори на сва постављена питања.

Јожеф Каса: Даме и господо, чини ми се да сте давно слушали бајке, па вас морам подсетити бајке Снежана и седам патуљака. Знате, тамо је зла маћеха која гледа сеће у огледало и пита да ли је она најлепша на светској кугли.

писали су један споразум који се тиче судбине Косова, а тиме и целе наше земље и свих Срба.

Потписан је споразум са САД, Европском унијом и НАТО пактом. Српски покрет обнове наглашава да ћемо ми наше Косово одбранити и да ћемо га веома учврстити као темељ Србије и Срба, уколико разластимо оне политичке снаге у Србији које су против наше северне сарадње са Америком и Европом.

Потписани споразум намеће нам обавезу коренитог заокрета у вођењу наших доманих послова, обавезу одлучне и мудре државне стратегије да приступимо демократским реформама и политичком и економском систему, да Србију изнутра учинимо балканском Америком, да буде демократска и богата држава, да буде војнички снажна и да, што је брже могуће, постанемо чланница Европске уније.

Будемо ли кренули овим смером одбранићемо и утврдићемо Косово у снажној и богатој земљи.

Будемо ли, међутим, наставили да нашту унутрашњу политику темељимо на кугли.

Обавезе јавних гласила: заштита територијалног интегритета Србије и права на приватан живот

Чини ми се да смо ми сада у истој ситуацији, па, наравно, када није најлепша, онда разбије огледало, па сада ако ви сматрате да ваша истине није једина и права, онда ћете разбити огледало и донећете закон с којим само једна истина може да постоји у Србији, а то је ваша истине.

Бар сам толико паметан да видим да ова земља иде у пропаст, а господине Шешељ, ви сте предговорник и увлачите ову земљу у најтежи мрак са овим законом, јер је то ваша измишљотина и честитам вам.

Милан Миковић: Даме и господо народни посланици, господине председничке, чланови председништва, и госпође и господо из Владе, највиши представници Србије и савезне државе пот-

антамијеричким и антиевропским потезима, да изнутра подстичемо изолацију Србије од моћног света, чије смо посматраче и разне друге представнике позвали да нам помогну у мирној и демократској обнови Косова, онда ћемо одбранити Косово, а Србија ће бити срзана до понора Сомалије или Заира.

Српски покрет обнове драматично упозорава да нисмо споразум о Косову потписали са "Земунским новинама", него са најјачим силама овог света и времена и да без подршке тих сила не може бити ни говора о нашем укључењу у међународну заједницу, не може бити говора о страним улагањима у нашу привреду, о страним зајмовима или опроштају дела страног дуга.

Не може бити говора ни о дипломатској и медијској подршци нашој борби против великоалбанског тероризма и сепаратизма. Нажалост, неке политичке снаге у Србији све ово не схватају, или што би било посебно трагично, те снаге добро све схватају и управо због тога крећу у офанзиву против будућности Србије и свих нас.

У моменту потписивања споразума са Америком, Европом и НАТО пактом, Влада Србије кренула је у забрањивање појединачних новина, радио станица и других програма на српском језику. Објављено је да су чак у неке редакције упали и нелегалне полицијске и сличне формације Српске радикалне странке.

У целом свету одмах је покренута нова медијска галама против Србије. Наша држава је стављена на стуб срама због диктатуре и терора. Управо ту и такву медијску кампању одмах су искористили албански терористи на Косову кренувши у масовне акције против наших полицијаца, војника и народа.

Док су генерални секретар НАТО пакта Хавијер Солана и заповедник НАТО пакта, генерал Кларк, боравили у Београду, албански терористи су правили свој крвави пир по Косову. И Солана и Кларк су, међутим, у Београду протестовали због указа о забрани медија, а на злочине албанских нациста сасвим су заборавили.

Тим непотребним уредбама и забранама Влада Србије је заправо само произвела димну завесу и заклон за албанске терористе, то је једини учинак. Само што смо са великим светом потписали споразум, Влада истог часа са тим светом кренула је у нови, непотребни и по Србију штетни неспоразум.

Оно што држави и народу наноси само штету не сме бити политика Владе нити сме бити проглашавано за патриотизам.

Данас, даме и господо, нема ниједних великих новина у свету, ниједне ТВ мреже, ниједног удружења новинара у свету, а да не означавају Србију као прну рупу Европе, да не понављају до бесвести и доказе за ту оптужницу. А, ево који су им докази.

Цитирају изјаве једног потпредседника Владе Србије да ће у Србији излазити само оне новине и радити само оне радио и ТВ станице које се њему допадају. Да ће Срби ликвидирати стране дипломате, новинаре и грађане из непријатељских западних земаља, којих се дочекају, а да ће исто тако проћи и многи грађани Србије који су наводно страни шпијуни и плаћеници.

Цитирају се и изјаве да су чланови посматрачке мисије ОЕБС-а непријатељи и да ће тако бити и третирани свуда тамо где је тај потпредседник Владе Србије домаћин и газда.

Цитирају се и његове изјаве да ће његови људи срушити и Дејтонски споразум за Босну и Херцеговину. Од јуче се цитирају и његове изјаве да ће Србија постати губернија Жириновског и Зјуѓанова. Пропагандна машинерија целиг света повлачи знак једнакости између Србије и једног или двојице потпредседника Владе Србије.

Тај знак једнакости је, наравно, неправедан и неистинит, али је чињеница да Влада Србије подржава многе, по наше државу и народ, штеточинске поузде тог человека. Он је творац срамног закона, којим су српски универзитети претворени у јавна предузећа у својини Владе, као што је он и творац Уредбе о медијима.

Он жели да Србију претвори у логор беде, страха и терора, што може да изазове и суворе сукобе међу нама, али у свему томе, он је оберучке подржан од снага које као да желе исту такву Србију, од снага којима су страначки интереси пречи од интереса народа и отаџбине, од снага којима је држаја мала и бедна Србија, којом ће и даље да владају, него целовита, богата и снажна Србија, у којој неће да владају.

Због тога те снаге подржавају једног, по нашу нацију и државу, опасног човека и користе га као свог јуришника и заставника.

Даме и господо посланици, од Книна јуче, па до Косова данас, примитивни исловачки и силејски патриотизам радио је само у корист српске штете, срмите и националних пораза. Кад смо се у овој скупштини одлучивали за референдум, тај антипатриотизам наметнуо је тон фалсификовања суштине самог референдума, што је веома ослабило нашу борбу за Косово.

Српски покрет обнове је, да подсетим, упорно понавља да референдумско не, значи само не страним пресудама о томе где је Косово и чије је Косово, а да у свему осталом референдум мора значити – да. Да – мисији ОЕБС-а, да – страним посматрачима, сведоцима, посредницима, хуманитарним и другим организацијама, медијима, дипломатским мисијама.

Српски покрет обнове је наглашавао да су све истине, све чињенице, право, историја и бог на страни Србије и да је у нашем интересу да се свет упозна са тим истинама. Српски покрет обнове је, да подсетим, тражио и да прогласимо ванредно или ратно стање у крајевима у којима се појавила терористичка војска Косова и да на терористе ударимо жестоко и муњевито, користећи све снаге државне одbrane и да ту операцију изведемо професионално, уз присуство страних посматрача, укључујући и посматраче НАТО пакта.

Слепило и глупост нису дозволили да тако буде. У овој скупштини одјекивали су аплаузи глупостима, да страници могу доћи у Србију само као туристи или љубитељи наше кухиње, а да су сви остали страници српски непријатељи. Иево нас ту где смо. Тек пре неки дан прихватили смо оно што је Српски покрет обнове одавно тражио. Без трунке срама, они букачи и слепци од пре неколико месеци, сада бучно подржавају споразум, тврдећи да су сами учествовали у његовом састављању, јер су током преговора са Холброком у свему били консултовани.

Подржавају споразум, а раде све против споразума. Уместо да усклађујемо наше темељне законе са законима Европске уније, споразум са Европском унијом обележавамо хитним, готово заве-

ренничким, антиевропским Законом о информисању. Закон је најавио потпредседник Шешел, он је најавио и да ће закон бити усвојен по хитном поступку, и онакав какав је на пречац, и у инат здравој памети, предложен.

У демократским земљама, Закон о информисању сигурно спада у оне законе о којима мора да се води и јавна и стручна расправа. У Србији, нажалост, ни посланици нису знали шта пише у Закону о информисању, све до почетка седнице парламента. Шта то значи – то значи да се сила чињеница и права замењује правом сile.

Напросто, владина већина решила је да гласа и да надгласа чињенице и државне и националне интересе.

Председник: Време, господине Милковићу.

Милан Милковић: Најжалосније и најтрагичније у свему је то да је овај закон сачинило Министарство информација, које би данас требало да буде посађено на оптуженичу клупу овог нашег парламента. Рат против албанских терориста на Косову нису изгубили ни наша војска, ни наша полиција, огромна већина тих новокосовских јунака нема ни стан, ни пристојне плате, али су срдима и грудима стали на бранник Србије, а многи су и пали на Косову. Њима капа доле, и све поштовање и захвалност.

Србија је изгубила један други рат, изгубила је медијски рат. Министарство за информације успело је немогуће, да албанске лажи и подвале победе у свету свесрпске истине о Косову. Пораз би сигурно био мањи да нисмо уопште имали министра информација, јер све што је радио, радио је наопако, држко и незнalaчки, језиком и стилом који су распаљивали антисрпска осећања у свету.

За овакве поразе и почињену штету држави и народу, у озбиљним државама се семста подноси оставка, а следе и додатне санкције.

Председник: Време, молим вас.

Милан Милковић: Овде се, међутим, те незнalaчице и штеточине награђују. Поражени од пропагандних лажи албанских терориста, решили су да ујуткају информисање у Србији. Хоће и они неког да победе, не знајем, јер га немају, него голом силом, коју једино имају.

Сутра ће све новине и сви медији у Србији морати да објављују да су пензије пристојне и редовне, да су плате солидне и редовне, да нема незапослених и бескућника, да се избеглице осећају пресрећни, да на Косову нема терориста, и да отуда не стижу српске избеглице.

Председник: Господине Милковићу, два минута сте већ прекорачили, молим вас.

Милан Милковић: Ко буде писао или јављао другачије, следиће сувре казне. Што год посланици Српског покрета обнове данас казали, Владина већина неће хтeti да чује, него ћe да гласа. Због тога обавите то без нашег присуства у сали, због историје посланици

Српског покрета обнове неће ни да присуствују том чину новог рушења и понижавања Србије.

(Посланици Српског покрета обнове напуштају салу.)

Др Војислав Шешељ: Ми смо одувек знали да је Српски покрет обнове странка дезертера. Знали смо и 1991. године, зnamо и данас. Видели сте, Српски покрет обнове у априлу месецу није могао а да не подржи референдум против страног мешића у наше унутрашње послове.

Међутим, како су се нагомилавале пртње нашој земљи, пртње бомбардовањем, пртње војном интервенцијом НАТО пакта, тако је Српски покрет обнове вршо замену теза.

Много пута сте из уста челника Српског покрета обнове могли чути да је против мулахедина, против исламиста, против ових, против оних, против Шиптра наравно, али никако да нешто кажу и против оних који су главни кривци за све што се дешава на Косову и Метохији.

Ми зnamо да су пре неколико година неке исламске земље биле умешане у ову балканску кризу, али зnamо, исто тако, да поводом Косова и Метохије и албанског тероризма, њихов утицај није нарочито значајан. Значајан је у извесној мери, занемарљивој у односу на оно што нам раде Американци, Немци, НАТО пакт у целини, па чак толико занемарљив да ми нисмо никада осетили опасност у правом смислу речи по очување територијалног интегритета Србије, са те стране, али од стране НАТО пакта јесмо и те како.

Мене чуди, заправо дugo ме чудило, како Вук Драшковић може себи да дозволи да сваки пут својим говорницима

у Скупштини сам пише говоре. Па изађе Миковић, видимо одмах да се не слаже са оним што чита, срамота га, не сме у очи да нас гледа, него гледа у онај папир, загнујурио се, повисио тон, као да га је нешто опалило, а онда се сетим како је Вук Драшковић заправо професионално деформисан. Он је целог живота писао другима говоре, писао Мики Шипљку и сличнима, па и хватао белешке, наравно.

Зашто та странка данас овако реагује? (И на Чанка ће доћи ред, полако). Зашто овако реагује – њима је нешто измакло из шака. Шта су они очекивали – они су очекивали да ће притиски НАТО пакта на нашу земљу уродити плодом.

Мислили су да ће се левичарске партије уплашити, попустити, радикали ће изаћи из Владе и, ето, у Владу долази СПО. А јадници не знају да је у Србији буквально све могуће, само више никада није могуће да ико озбиљан прави било какву коалицију са СПО. Јадни и бесни што Србија није попустила, што Милошевић није дозволио трупе НАТО на нашој територији, што није дозволио да се Кофово и Метохија извуче из правног система Србије, кривца сада виде у радикалима. Сада су радикали криви што су прихватили споразум.

Споразум, који не значи жртвовање неког битног принципа и који не значи жртвовање територијалног интегритета и државног суверенитета Србије. Сад радикали сметају: Чак је сам Драшковић 4-5 дана пре споразума тражио да се прихвате сви захтеви западних сила, НАТО и Контракт групе. Знате ли шта су они у старту подразумевали? Да трупе НАТО-а заводе ред, да заводе мир, да се Косово извуче из правног система Србије, да има самостални правни статус и ко зна

шта све још. И Драшковић је, наравно, био спреман да прихвати. Па, да је било паметно то прихватити како се Драшковић залагао, што би онда Милошевић држао тако исцрпујуће састанке, од којих су неки трајали по 11 часова? Шта то значи држати састанке, а све може одмах да се прихвати? Е, то су они хтели да прихвате.

Сада напуштају поприште једне парламентарне расправе. Неко из неке странке, која је грешком ушла на Народну скупштину, како се оно зове, коалиција "Војводина", грешком, социјалистичким плакатима је направљена забуна у кампањи и грешком је народ за њих гласао. Тако је било. Јесте, социјалисти штампали плакат "Војводина коју волим" и народ мислио да је то исто. Па зар мислите да је неки нормалан човек могао гласати за Ненада Чанка? Што је Ненад Чанак мењао назив своје странке? Знао је да за Лигу социјалдемократа Војводине нико жив неће гласати и онда промени назив странке, маскира се, као фол неку коалицију са Веселиновом и још некима, и изађе на изборе.

За следеће изборе мора да спреми нову превару и нови назив странке. Иначе, када су сад људи схватили да се иза коалиције "Војводина" крије превара, да сад постоје две коалиције "Војводина", да чак Чанкова није ни регистрована, људи неће хтети да гласају.

Пошто сам се јавио за реч у реплици, да искористим своје право да кажем шта имам о Закону о информисању.

Ми смо овај Закон о информисању у основи припремили још у мају месецу. Било је неких усаглашавања међу коалиционим партнерима, а догађаји на Косову и Метохији, и ангажовање Владе поводом тих догађаја, једноставно су нас спречили да се и радије појавимо са иницијативом. Ипак, Закон доносимо у првом тренутку.

Шта овим законом постижемо? Афирмишемо слободу штампе и других средстава јавног информисања. Штампа је слободна и нема никаквих ограничења. Слободна је и радио дифузија, нема никаквих ограничења, осим са аспекта коришћења фреквенције за шта ми нисмо надлежни, него савезна власт.

Али, шта ми штитимо овим законом? Штитимо слободе и права човека и грађанина пре свега, јер су индивидуалне људске слободе и права изнад колективних. Свуда у цивилизованом свету се прво штити људско достојанство, лично право, лична слобода, индивидуална слобода и тек онда се штите колективна права. Овде код нас, у нашем систему, индивидуална права, личне слободе су биле угрожене од такозване независне штампе или жуте штампе, какав је назив примеренији. И да смо терали зеца, истерали вука, то се види и по овоме напуштању посланика СПО, а види се и по понашању страних инспиратора, финансијера ове жуте, издајничке штампе.

Хавијер Солана, који је одлучивао о бомбардовању Србије, о убијању српске деце, српских жена, српских цивила, о рушењу Србије, дошао је овде да помаже слободу штампе. Шта ће њему слобода штампе у Србији, ако већ намерава да

Др Војислав Шешељ: у Србији нико озбиљан више нема намеру да прави било какву коалицију са СПО

уништи Србију? А још није одустао, видићете како ће се ствари даље развијати, још ће бити притисака, претњи и још ће бити много опасности над нашом земљом, то унапред можемо да закључимо. Не треба Хавијару Солани слобода штампе у Србији, њему треба несметана могућност да делује са својим експертима за специјални психолошки рат.

У Србији делује пета колона кроз поједине медије, кроз "Дневни телеграф", кроз "Данас", "Време", "Нашу борбу", кроз "Радио Б-92" итд. Шта то значи када шеф једног моногног војног пакта, најмоћнијег у савременом свету, дође у Београд и постројава новинаре? Он се поставља у улогу њиховог главног и одговорног уредника. Главни и одговорни уредник "Времена", "Наше борбе", "Данас" и других сличних листова је Хавијер Солана.

Мене само изненађује, када већ долази са новцем, када долази са својом заштитом, зашто тим уредницима, тим новинарима, није поделио и чинове, па да знамо да је Веран Матић генерал-лајтнант НАТО, да знамо да је Ђурувија поднаредник НАТО, да је Грујица Спасовић, дижете Грујица, мајор НАТО и слично. То ме уопште не би изненадило, јер они подносе извештај редовно својим газдама и за то што раде добијају новац. Ми имамо податке да добијају новац и о томе отворено говоримо.

Овим законом ми ствари стављамо на своје место. Имали су једну лекцију Уредбом. Уредба се доноси када Влада треба брзо да реагује. Било је много разлога да се брзо реагује. Сада више нема тих разлога да брзо реагујемо, идемо једним системским законом и заводимо ред и не укидамо слободу. Онај ко сматра да је слобода штампе смитовање пропагандно-информационог политичког програма "Глас Америке", "Дојче веле", "Слободне Европе", ББС-а, "Франсинтернационал-онала", тај се грудно вара.

Знате ли да се "Глас Америке" апсолутно не сме емитовати на територији Америке? Не сме, забрањено је. Зашто? Зато што "Глас Америке" искључиво протежира званичне ставове америчке владе, у америчком облику демократије се сматра, ако Влада преко једног медија, који се финансира из буџета, протежира сопствене ставове, да угрожава права других. У Америци је забрањен "Глас Америке", а код нас се просто јагме локални медији који ће га реемитовати. А то не може. И то никада неће моћи у Србији, убеђен сам у то.

Што се тиче висина казни, казне су ошtre, казне су високе, али казне су новчане. Зашто неки нападају тако високе казне? Ваљда се заражамо за успешнију, ефикаснију борбу против криминала. И ово је једна врста криминала. Не толике друштвено опасности да морамо хапсити, али доволно високе друштвено опасности да се морају изрицати примерене новчане казне. Онај ко је против ових казни, унапред ставља да знања да мисли да наставља да вређа, клевеће, износи измишљотине, води специјални пропагандни рат итд.

Онај ко нема намеру да врећа, да клевеће, да измишља, да лансира лажи, нема чега да се боји. Ми никде нисмо рек-

ли у том закону да ће се кажњавати критика политичара, критика политичке партије, критика државног органа. Ми чак подстичемо критику. Ми, као чланови Владе, непрекидно јавно понављамо да сматрамо да нам је свака објективна критика драгоценка. Ми тражимо да нас грађани критикују како би радили што боље, како би из тога извлечили поуке. Ми тражимо да нас политичка конкуренција критикује, али не да измишљају, да систематски измишљају, да воде специјални психолошки рат.

Колико је пута "Дневни телеграф" Славка Ђурувије, који је као професионалац радио у служби државне безбедности, као професионални функционер, колико је пута објавио да ће марка бити 9 динара, па да ће у мају струја поскупети 30%, па ко зна шта је све објављивао, да не говорим о овим најавама бомбардовања, најавама почетка рата, о сејању панике у Београду тврђњама да нема склоништа, да је народ незаштићен итд. То, једноставно, више не може да се одржи.

Они кажу да ће новине штампати негде напољу. Могу да штампају, али опет долазе под удар закона, ако их буду дистрибуисали на територији Србије, и они казну не могу издржати. Казна ће се применjavati према свима којима буде изречена на основу аргумента, а које ценi суд и то је оно што овај закон доноси.

Ја сматрам да је ово добар закон и да ће се овај закон памтити у историји српског парламентаризма, у историји српског правног система као један добар, вредан, закон саздан од правних начела којима се, једноставно, не може при говорити.

Жарко Јокановић: Господине председниче, даме и господо народни посланици, пре него што се осврнем на предложени Закон о информисању, у име посланичког клуба Нове демократије желим, а мислим да делим мишљење свих овде присутних, да изразим апсолутно гнушење и протест због најновије отмице два новинара Танјуга, који су, обављајући свој посао на Косову, отети од стране шиптарских терориста.

Сматрам да државни органи морају учинити све да ти новинари буду што пре ослобођени и сматрам да међународне организације и најмоћније земље овог света морају направити најштатнији притисак на албанску страну, да се више никада не деси ниједно киднаповање на територији јужне српске покрајине и да се отети новинари под хитно ослободе.

Нова демократија принципијелно и доследно брани слободу јавне речи као једно од темељних људских права. Сматрали смо и сматрамо да ту област треба уредити у складу са цивилизацијским принципима на начин како је то регулисано у модерним демократским земљама у складу са документима међународних организација и институција, чији пуноправни члан наша земља жели да постане.

Управо због тога, Нова демократија је још у мају ове године по други пут у

скупштинску процедуру предала предлог закона о информисању који почива на тим принципима. Иако је по Пословнику Влада требало да достави мишљење, а сам предлог да се нађе на дневном реду ове Скупштине, то се никада није десило.

Залажемо се за промовисање принципа објективности и одговорности без било које врсте цензуре, притиска и репресија према медијима, уз пуну заштиту свих оних који би могли бити повређени и чије би људско достојанство могло бити повређено, право на приватност и сва права која уживају као слободни грађани ове земље.

Споразумом председника Милошевића и Ричарда Холброка, кога је Нова демократија поздравила као патриотски чин, не само да су отворене шансе за ново поглавље односа са светом, већ је требало да тај споразум омогући сплашњавање тензија на унутрашњој политичкој сцени и да пружи снажан замах демократским реформама. Управо тај споразум треба да буде мотивација и за промовисање договора и за постизање најшире консензуса у нашој земљи, поготову када су у питању најзначајнији законски пројекти.

Усвајајући закључке везане за решење актуелне политичке кризе у једном тешком тренутку по нашу земљу, Народна скупштина, на прошлој седници, скupila је довољно храбрости и испољила довољно мудрости, када је међу усвојеним закључцима усвојила и онај који потврђује приврженост Србије, да у оквиру СР Југославије, активно учествује у савременим европским и светским интеграционим, економским, политичким, културним и другим процесима.

Хитно усвајање овако важног системског закона, без покушаја да се дође до најшире консензуса, отежава реализацију овог важног опредељења, јер нам се оставило мало времена и простора да заједнички покушамо да овај законски пројекат учинимо још бољим, да разјаснимо неке одредбе и да убацимо неке које би могле побољшати законски текст.

Закон у свом првом делу говори о слободи јавне речи, о забрани цензуре, што је, сасвим сигурно, за сваку похвалу и што јесте у демократској традицији српског народа. Закон, потом, драстичним казнама, до сада непознатим у нашем правном систему, пратично доводи до могућности да одређена решења у примени могу прерасти у своју супротност. У сваком случају, потребна је одговорност, али није опортuno да кажњавање за прекрај финансиски угаси медиј који је кажњен. Промовисање одговорности, па и кажањавање за прекрај, ни у ком случају не може бити спорно, али је спорно да се на тај начин новинар и редакција, на одређен начин, застрашују и обесхрабрују да у потпуности користе загарантована права и слободе у јавном изражавању.

Потребно је, и то вам предлажемо, да овај законски предлог данас повучемо из процедуре, да бисмо заједнички дошли до још бољих и квалитетнијих решења, да о њему своје стручно мишљење дају стручковна удружења и организације, јер смо имали добре примере покуша-

ја да се у овој материји достигне најшири могући консензус.

На предлог Социјалистичке партије Србије, у претходном склопштинском сазиву, организован је панел на којем смо учествовали и где је вођена врло конструктивна и врло стручна расправа, наравно, уз расправу у различитим новинарским и стручковним удружењима које је иницирала тадашња министарка информисања.

Сматрамо да је сасвим сигурно да ће овај Закон данас бити усвојен. Због тога Влада Србије, у сваком случају, требало би да укине Уредбу и све акте који се тичу забрање рада појединачних медија, с обзиром да ће онда цела ова проблематика бити регулисана овим законом, тим пре, што спречавање растурања штампе искључиво одређује надлежни суд, а не Влада, јер Влада нема улогу суда.

Залажемо се за потпуно регулисање ове проблематике. Залажемо се да то постигнемо широким договором, јер је ово један од темељних системских закона, који врло јасно и сликовито говори о стању демократије у једној земљи. Сасвим је сигурно да се првобитни предлог Владе и оно што је пошло дошло као пречиниоци споразум, веома разликује. Сасвим је сигурно и да су нека добра решења, која су егзистирали јуче ујутру, већ данас избачена из предлога.

Једно од добрих решења које, нажалост, није у овој примарној верзији, јесте и обавеза – да јавна гласила која се у целини или претежним делом финансирају из јавних прихода, значи, државни медији, да су обавезни да о јавним стварима извештавају истинито, потпуно, непристрасно и правовремено. Да о јавним стварима износе мишљење и ставове који су од значаја за заједницу, као и да у духу толеранције подстичу размену мишљења о јавним стварима.

Нажалост, ово није из првобитне верзије ушло у ову коначну верзију. Сматрам да су нека решења овог закона мањака, јер ни на који начин не говоре о заштити новинара, о различитој потреби, о различитом степену заштите новинара, који могу бити веома угрожени у обављању своје професије и одстрањени у својим главним и одговорним уредницима, али који могу бити угрожени и самим околностима и на тренутке тешким и врло опасним условима обављања свог посла.

У овој земљи, практично, испаде да је боље бити медвед него новинар, јер медведи имају већи степен заштите. Новинар је у првом предлогу закона крив за сваку информацију коју пусти у новине, док аутор те информације, односно извор, нема никакву врсту одговорности. Оно што је сасвим сигурно, то је да новинари морају уживати одговорајућу заштиту, а не само казне за своје несвесно деловање.

У сваком случају, мислим да можемо, уколико постоји добра воља, да постигнемо договор и да дођемо до једног закона са којим с разлогом можемо да се поносимо и као народ и као држава.

Нова демократија због ових разлога неће гласати за понуђени предлог закона.

Ненад Чанак: Даме и господо, другови и другарице, ми данас имамо један врло озбиљан посао овде да разјаснимо, а то је питање Закона о информисању, који може да има врло озбиљне последице по све што ће се догађати од данас па надаље.

Јуче је на Косову убијено три припадника Министарства унутрашњих послова и мислим да је изузетно важно признати да имамо овог тренутка ванредну ситуацију у земљи и да имамо ситуацију која мора однекле да се сазна.

Дошли смо до тога да смо ми, народни посланици, до овог примерка закона дошли пред почетак ове склопштине. Нисмо га могли прочитати, нисмо га могли изапаљијати. Дошли смо дотле да ова Народна склопштина меша две врло важне ствари, а то су информисање и пропаганда. Информисање и пропаганда, другови и другарице, нису исто, а нису исто из једноставног разлога што информисање у себи садржи елементе истине, а пропаганда виђења ствари онаквим како неко то жели да прикаже.

У закону који нам је предложен то се изразито меша. Члан 27. око кога је овде било много неспоразума, где се јасно говори о томе да се забрањује преношење пропагандних порука страних држава, ја мислим да ту ништа није спорно. На овој територији, у овој сувереној земљи, не сме бити пропагандних порука других држава и земаља. Ту ништа није спорно.

Оно што јесте спорно – "страних радио и физичких организација чији су оснивачи стране владе и њихове организације". Ко зна ко је оснивач ког медија, ко може да зна у условима низа власничких заврзлама до којих може доћи ко је оснивач и самим тим се овим отварају врата за низ злоупотреба, за низ мањупулација и у крајњој линији репресије која се може кроз ово провући.

Друга ствар на коју бих хтео као пример да укажем, је члан 78. Четврти пасус гласи: "Окривљенији је дужан да у току усменог претреса пружи доказ да је објављена информација истинита". Овим се нарушује свето право свакога да док се не докаже да је крив сматра невиним. Презумција је основа правног система сваке цивилизоване земље. Другим речима, не може човек доказивати да је невин, него онај кога оптужује доказује да је он крив. То је нешто што је потпуно напако постављено и због тога је овај закон, бар у овим деловима, неприхvatljiv.

Међутим, када сам трагао за историјским узорима овог закона пронашао сам, најзад, на основу чега је ово рађено. Овај примерак закона сам добио јутрос. Наравно, ја сам имао примерак закона пре два дана, добијен неформалним каналима, управо преко оних канала о којима ви нећете овде да разговарате.

Програм Национално социјалистичке немачке радничке партије, тачка 23. је до у длаку преписан у овом закону. Једино што нисте преузели од Хитлера је то што не морају уредници бити чланови владајуће партије. То је једино што разликује ово од Хитлеровог пропагандизма.

(Глас из сале: Прочитај у оригиналу.)

Не бих ја у оригиналу, јер је министар Вучић већ сувише користио странских речи приликом свог пледоја, па бих молио да поједностави то, јер Латини и Американци не живе у овој земљи, па латинске и америчке изреке користите за друге ствари.

(Војислав Шешељ с места: Дајте Хитлеров цитат.)

Господине Шешељу, вас сви нападају и ја нисам за то. Апсолутно нисам. Извињавам се што нисте битни, ви сте само десна рука којом ова држава држи каму. Дакле, немамо шта да разговарамо. Ви сте рекли да смо на превару ушли у Народну склопштину, јер су социјалисти имали плакат – за Војводину коју волим. Они уопште лажу и варају. Дакле, ако смо ми ушли на њихову лажу, то је нама на част. Међутим, ви сте рекли да је Глас Америке забрањен у Америци и видим да бисте ви да се забрани Глас Србије у Србији. То мало неће моћи, драга моја господо.

Зашто сте затворили Радио Сенту? Зашто сте програм који се реализовао као двојезнични, где постоје сви услови за тако нешто, где је фреквенција поштено плаћена, затворили и то без икаквог правног основа. На исти начин је затворен низ других медија. Ја се потпуно слажем да се једна држава мора бранити изнутра од пропагандног рата против ње, али информисање није пропаганда, информисање је питање истине. Постоји само једна истина, али истина није она што Влада или ова склопштина одлучи да је истина.

(Војислав Шешељ с места: Где је Хитлеров цитат?)

Ви бар знаће, на томе сте учили школе. Ви знаће да је господин Ђурувија дебојац, хвала Богу када сте седели у истој канцеларији.

Хтео сам да кажем да овај закон треба повући из процедуре и ми ћемо изјединити са новим законом, који ћемо вам предложити за следећу склопштину. Први учићи се у воду бацају, како каже војвођанска народна изрека, и због тога тражимо да се закон повуче.

Драган Веселинов: Даме и господо народни посланици, неколико речи...

(Војислав Шешељ с места: Пијан си.)

Не, ти си пијан. Ти си црвенији од мене. Биће да си ти дупло више од мене.

(Глас из сале: По Пословнику није забрањено да дође пијан.)

Председник: Молим вас, без доказивања. Господине Веселинов наставите.

Драган Веселинов: Даме и господо народни посланици, ратна и криминална влада, ратни и криминални закон.

Хоћу да питам социјалисте чега се они толико боје.

(Војислав Шешељ с места: Па пијан си.)

То би било добро, шта би тек било када би био трезан? Шта би тек онда било.

(Војислав Шешељ с мesta: Нисмо рекли да је поше што си пијан, него констатујемо да је добро што си пијан.)

Ти си још пијанији и не умеш да стапиш. Ја бар умеш да се суздржавам. Чекајте Шешељу, чекајте радикали, зашто се ви смејете? Да ли су вам социјалисти то дозволили? Ви сте са њима у Влади. Сачекајте знак Горице Гајевић или господина Анђелковића, да вам дају знак да се смејете или да нешто прокоментаришете. Немојте овако, држите се коалиционо, држите се колегијално, сачекајте да вам газде дају знак, а немојте овако сами. Нарушавате коалициону дисциплину.

Дакле, када би у овој земљи правосудни систем био независтан, ја бих се овом закону веома радовао, јер овај закон у много чему би довео вас под удар. Ви сте се борили за уставно рушење Југославије, ви сте заговарали теорију повредивих граница, растегљивих граница и господин Шешељ од Вршића до Карлобага, можда до Холивуда. Ви сте били ти који сте ширили националну мржњу, ви сте били ти који сте ширили социјални шовинизам, ви сте били ти који сте увукли ову земљу у ратну аванттуру. Ви сте били ти који сте упропастили Србе и у Босни и у Хрватској.

Председник: Господине Веселинов, на дневном реду је Закон о информисању.

Драган Веселинов: Управо о томе говорим. Дакле, ви бисте дошли под удар овог закона. Једино због чега се ви овако усуђујете да будете аргантни и осећате се безбедно, јесте то што вам је правосудни систем у рукама и што су вам судије, ваше судије, које сте тајно учланили, вама лојални.

Овај закон у много чему и није споран.

(Чује се добацивање Војислава Шешеља: О ком закону ти говориш?)

Драган Веселинов: То што ви желите да ограничите утицај пропагандних, неких државних медија и странних земаља...

То се може учинити, а у крајњој линији није спорно. Зашто би РТС требало да преноси емисију Би Би Сија, Дневник, "Глас Америке" или можда неких других државних телевизија.

(Чује се добацивање Војислава Шешеља: Сада је на дневном реду Полициска академија).

Међутим, што се ви стално мешате Шешељу, ви сте побркали, ви не знate о чему се говори. Ви сте мислили да ћете мене да избаците из такта, али нећете. Па, вас су избацили из такта, па са вас увели у ову Владу, а изгледа да сте ви то желели. Ви мене не можете да избаците из такта, па да скочите свих 150 колико вас има у коалицији. То нећете успети.

Господине Томићу, да ли ви мерите ове упадице, тако да ја имам...

Председник: Не, време вам се мери.

Драган Веселинов: Одмах да кажем да ћemo бити против овог закона, овај закон је увредљив и ово је скандалозан закон, овај закон не само да напада штампу, већ прети и пленидби имовине свих слободних медија у земљи, Озбиљно.

као и одговорних лица, али наравно не прете пленити имовину господина Војислава Шешеља.

(Чује се добацивање Војислава Шешеља: Ја немам имовину).

Имац, ти си оснивач и власник листа "Велика Србија", хајде кажи, што ћutiш?

(Чује се добацивање Војислава Шешеља: Погоди).

Шта сада ти чиниш, ова партија која овде седи и која галами. Ти си власник "Велике Србије", а ове људе тераш да ти купују тај лист и силиш их да бесплатно дистрибуирају тај лист, целу партију користиш за своје личне прохете и ти трпаш профит у цеп, а они немају ништа. Целу партију користиш за то. Шта није тачно? То чиниш и то је оно за коју се ти штампу залажеш.

Е, сада ћу да пређем на ви, јер је то бољи начин разговора.

Овај закон, који ви сада предлажете о информисању, јесте увреда за колико-толико наслеђене традиције у настојању многих добрих новинара у овој земљи да учине истину доступнију сви-

(Чује се добацивање господина Војислава Шешеља: Да ли си био у Америци?)

Ви сте били и добили сте лажну титулу – војвода. Ја јесам био, али нисам добио лажну титулу, само сам држао предавања, као – војвода, која је и одузета, ћuti.

Дакле, питам господина Марковића у којој земљи се на први позив, а Шешељ би то прибио уз врата, року од 24 часа да се налаже суду не само да закаже претрес, већ да донесе пресуду. У којој земљи се налаже суду да у року од 24 часа мора донети пресуду и потом се има права да се заплени целокупна имовина, уколико осумњичени или окривљени, пресуђени у том правцу није у стању то да плати. У којој то земљи? У десет дана, у стању сте да оплачквате било који медиј, било које новине и да оплачквате било ког главног и одговорног уредника. Такав закон је срамота за Србију и гласаћемо против њега.

Цемаил Суљевић: Уважени председничке, dame и господо, посланици, пре

Законом о информисању не укида се ни једна слобода

ма, а информација се у истину разликује од пропаганде. Оно о чему ви претите, јесте затварање многих медија, а у међувремену сте неке и затворили. Ви претите у десет дана да затворите и новине и да оплачквате имовину главних и одговорних уредника, у свега десет дана. Не само то.

Желео бих да питам господина Марковића, мог колегу са универзитета, у којој се то земљи судски позив прибија на врата у првом покушају да се позове осумњичена странка на суд, у којој то земљи. У којој земљи се налаже суду да у року од 24 часа мора осумњиченог да доведе на суд, а ако ту није да се у року од 24 часа донесе пресуда. У Америци? Озбиљно.

него што ишта кажем о предложеном Закону о информисању, морам да ставим једну примедбу која се понавља, а то је начин сазивања седнице Скупштине и наравно о начину позивња и доставе материјала.

Мислим да је то недопустиво, посебно када се ради о овако важном законском документу, да се једноставно дође на седницу, а да се тај документ не проучи или једноставно не прочита.

Ја бих заиста замолио, бар што се тиче нас посланика који смо родом из Санџака, да нам се на време убудуће пошаље материјал.

Што се тиче предложеног закона, ја заиста не гајим илузију да ћemo донети један демократски закон о информисању, не гајим илузију да ћe грађани ове

државе бити реално информисани, јер каква је демократија у овој држави, нормално је да ће се и такав закон донети. Ово говорим паравно из искуства санџаког, јер смо за задњих десет година били под не само информативном блокадом, него и тешким нападима од стране медија Републике Србије, односно државних медија који су заиста нанели велику штету када су у питању међународни односи у Санџаку, Србији и Југославији.

Сматрам да многи проблеми који постоје, изгубљено поверење између грађана различите националности, да су и међу ји у томе највише учествовали, паравно режимски медији. Ја нећу више ништа говорити везано за овај закон, али ћу поставити два питања, да ли ће Влада Републике Србије вратити Радио станицу Нови Пазар, Општини Новог Пазара, грађанима Новог Пазара, и да ли ће новоформирано јавно информативно предузеће Радио Сјеница бити ослобођено које је затворено прошле године.

Не гајим илузију да ће то ускоро бити. Захваљујем.

Ратомир Свирчевић: Господо посланици, данас смо у изузетној прилици да по кратком поступку усвојимо Закон о информисању, поред већ постојећег, и поред предлога за који не знам када је и зашто повучен.

Знате на који предлог мислим. Око ког су биле панел расправе, дискусије, путујући циркус. Успут, то је закон за који сам говорио да је изузетно лош, али ви сваки пут изнова доказујете да од горег увек има горе.

Покушају да кажем неколико речи не упућајући се у правничке формулатије, нисам доволно стручан за то, у вези евентуалних предлога за поправљање измене и слично, овог предлога. Просто бих рекао да је предлог такав да не заслужује да се о њему уопште правља. Пре треба расправљати о његовој вимајторима, заслужним за његово предлагање и евентуално доношење, и о свим евентуалним последицама које могу да произађу, а о процедури да и не говорим.

Процедура је готово увредљива за посланике, само то неки од нас виде а неки не. Ако вама изгледа да је то у реду да од предлога до расправе прође 10 до 20 сати и да га ми синоћ добијемо, из једне забти која се зове Нови Сад, где иначе пошта ретко стиже, онда ја не знам, ово је изузетан шлагверт који ми је човек дао.

Ви знате онај виш о жељезничару? Каје овако – не уме ништа да потпише и не уме да пише ако му тројица не држеју сто. Тако изгледа не могу ни ја да говорим ако ви не добацујете. Пробајте једном да не добацујете па да видите, можда ћете ме онда збуни.

Председник: Молим вас...

Ратомир Свирчевић: Ја бих сада неколико... не бих о томе, него бих да поставим неколико теза, односно питања око овог што је пред нама, а пред нама је Закон о јавном информисању.

Прво, овај Предлог закона пре свега треба да покрије уредбу којом су забранена три листа и две-три радио стани-

це и то поред важећег закона који постоји и који је још увек на снази. Изгледа да тај закон није био господарско убојит, па је морала да се донесе једна убојита одлука, односно уредба и да се по њој поступи.

Она је увела мере печаћења, конфискације, једном речју еклантанги примери кршења људских права и уместо да се та уредба брже-боље укине, да нас свет не гледа, да се не брукамо, ми овакву уредбу претачемо у закон. Дакле, ако је и да вас, много је.

Питам вас даље шта у Предлогу закона значи – политичко-пропагандни садржај? Ко ће то да утврди? Ко ће бити егзекутори? Даље, питам вас шта је – некомеријални садржај. Да вас чујем. То сте избацили. У тексту у члану 27, синоћњем, има некомеријални садржај. Нападам вас да не знаете ни шта пишете.

Вероватно су вам то социјалисти дозволили, односно рекли – избаците, а онда је Шешељ подупла казне. И то је договор. То је значи питање овог некомеријалног садржаја, и то је потпуно бесмислено и добро је што је избачено. (Коментари из сале). Да, данас га у подне већ нема. Нестало. Видим, и кажем. (Смех)

Сада да ја вас питам – како ћете ви утврдити ко је оснивач јавних гласила на Западу? Да ли мислите на Тодоровића, који је по занимању привредник? Да ли на тог мислите? Од свих струка једино за ту нисам чуо. Ево, човек каже, нисам то ја рекао.

Да ли је приватно, владино, невладино, да ли је Мартоково, Шпрингерово, Сорошово, не знам чије – ко ће то да утврди? И, замислите – некомеријални садржај. Па, данас је комерцијално када људи дају крв. Из комерцијалних разлога сиротиња даје крв и то се наплаћује, а камо ли телевизија. Али, то сам вам ја рекао. Ви то нисте ни знали (говор о коментарима из сале).

То је очигледно, ја не знам, пазите. Значи, некомеријална телевизија не постоји ни код нас ни у свету. Да ли имате неко питање? Тако ме гледа Маја Гојковић да имам утисак стално као да хоће нешто да ме пита. (Коментар из сале се не чује) и у праву је.

Значи, ви можете све да прогласите и политичком пропагандом, што вам одговара, и како нпр. Индијанци у Амазонској цунгли бирају свог поглавицу. Разумете? У односу како ми бирајмо нашег поглавицу, па то буде констатација, па то прогласили, неки ови што се бацају први кучићи - вучићи, и онда забрани се дискавер. Је ли тако?

Хајде што се забранили, али шта ће бити са том станицом, са тим новинарима, или главним уредником. Ту сте предвидeli драконске казне. Па, то још онда повећали за два пута од синоћа. Ако би ми радили још један дан, па ми би стigli...

Када је о казнама реч, ту сте чак урадили, да се Власи не досете, остали сте у зони прекраја, и то не знам да ли у свету постоји да се за један прекрај може толико платити. То никада нисам чуо. Могуће је, али...

Неки несретни власник или главни уредник треба да сноси одговорност

као да је серијски убица, јер сте ви отприлике тај ниво казни предвидeli. Што је много, много је, па макар било и за изговорену или снимљену лаж. Слушајте, па макар било и за лаж, много је.

Сада смо дошли на прво питање – да ли је у Предлогу закона о информисању најважнија истина. По овом предлогу и по мом мишљењу – није. А, сада ћу вам рећи и зашто.

Зато што се забрањује смитовање и реемитовање и слично, без обзира да ли је у питању истина или лаж. Него је важно ко је емитује. Где то на свету има? Па, ваљда је важно шта се емитује, који је квалитет тог емитовања, а не да се унапределиминише једна читава група медија и каже – то не може.

То је, пре свега, нецивилизовано.

Знате ли зашто је спаљена Александријска библиотека. Ево, Шешељ који се хвали да је изузетно образован? Не, не, него – зашто је спаљена, а не ко је спалио. Хајде да чујем? Не знаш.

Зато што није постојала у верском канону освајача који је уништио. Он је видео у папирима које он види – тамо нема Александријске библиотеке, спали. Ви кажете – Глас Америке, BBC, то није у нашој идеолошкој матрици, спали. То је ваше лице.

(Др Шешељ, с места: Е, кад сам могао Александријску библиотеку, могу и...)

Ниси ти могао, ниси ти... ех. (Смех)

На основу овог Предлога закона... он ме изузетно штити, све виче вама – но, но, то је као да сте у дечијем вртићу. На основу овог Предлога закона ове Владе, и ви ако усвојите исти, не мислите да уђете у Европу и свет. Готово да вам не пада на памет да се укључите у светске и европске токове. Један од основних критеријума је за то компатibilност законодавства.

Овај Предлог закона једино је компатibilан са предлогом да се ујединимо са погрешно схваћеном ЗНД – шта је то, Заједница Независних Држава, је ли тако? Са једном Белорусијом, па можда Северном Корејом, па има ту Либија, Куба, па неки Иран, Ираци итд. Тај закон је компатibilан са таквим законодавствима, а са европским не.

(Др Шешељ с места: А са ким би ти?)

Само у Европу, у Европу, то нам је најближе, то су нам суседи, то нам је традиција. Ја сам из Војводине и мени треба оловка и мени треба Европа, треба ми компјутер, треба ми интернет, а не требају ми радикали.

Ако хоћемо у Европу и свет, овакви закони прво то морају да покажу, да смо спремни. Ако се по јутру дан познаје, никакла Европа и свет неће бити даље од нас. Мирчићу, ти што си се хвалио да си био директор "Кабела", а био си тамо шеф обезбеђења, немој молим те.

Председник: Господине Свирчевићу, молим вас, време.

Ратомир Свирчевић: То је рекао на Одбору за индустрију. Каже – Ја сам најмлађи директор "Новкабела" у историји "Новкабела", а ја седим тамо, једва сам издржao. Нисам хтео да кажем, била је свечана седница.

Пред нама је одлука, одлучити се – хоћемо ли у Европу или свет, или...

Али, пошто сте доказали да увек од гогрима горе, нека нам је бог на помоћ. Мислим да сам био јасан, ми смо за одбацивање овог Предлога закона. Да вам кажем и за чега смо, ако вас интересује. (Др Шешель, са места: Не каже се – за чега смо, него за шта смо).

Добро, може и тако.

Председник: Молим вас, господине Свирчевићу, већ два минута сте прекорачили време. Ви водите дијалог са њима, хаде завршише.

Ратомир Свирчевић: Хвала, има и овде добрих људи. Мислим да се питање Закона о информисању решава на савезном нивоу, да се донесе савезни закон, јер, шта ћете постићи осим брукања Србије и свих нас и даљег компликовања односа са Црном Гором, унутар СРЈ, јер сваки укинути, забрањени, запечаћени и опљачкани лист може да почне да излази у Црној Гори.

Ми нисмо за таква решења, али ви их просто намените. После ће бити, када толико ескалирају проблеми са Црном Гором, после ће бити да је то распад државе, па шта је сукцесија, па чије је злато, па чије су амбасаде, па чији дугови, а свет иде у XXI век. Колико год буде могло, ја ћу помоћи.

Председник: Ево и трећи минут, господине Свирчевићу.

Ратомир Свирчевић: Ми из Војводине вам увек предлажемо рационална решења, а ви упорно не слушате. Ви слушате радикале и њихов вокабулар, чули сте га и данас, и то много пута, схватљење права и државе на њихов начин. Нема ту ни Европе, ни света, а нема ни везе са здравим разумом, па они дерогирају суд, наменују давно заборављене речи тима – дефетизам, непријатељ никада не спава, моја белоруско-кинеско-севернокорејска браћа, специјални психолошки рат итд.

Хвала вам на стрпљењу.

Жељко Симић: Поштовани гостодине председничке, уважено председништво, поштоване колегинице и колеге.

Ја бих само хтео неколико речи да кажем поводом овог Предлога закона о информисању, будући да смо најмање о том Предлогу закона имали прилике да чујемо коју су вислу и разбориту реч. Ја мислим да је одиста о веома важном документу, који једну свеобухватну матерiju решава на изузетно концизан и прецизан начин.

Сви неспоразуми који су настали по водом тог документа, везани су за неразумевање његове суптигине, односно одсуство потребе да се он ваљано и темељито прочита. Ако се он темељито прочита (ја бих вас молио само за мало мира и мало пристојности, ако је икако могуће), дакле, лако се да разабрати да је реч о једном документу, који афирмише принцип слободе појединца, како близља дошло до онога о чему су многи мислиоци сматрали да је нужно. Дакле, да би се дошло до слободе колективитета, слободе свих.

Међутим, овде неки апсолутну слободу, која је у потпуној корелацији са анархијом, мешају са слободом у демократији. Дакле, нико није нашао за сходно

да аналитичку реч прозбори о самом документу, који никаде не поистовећује апсолутну слободу, која је увод у сваку врсту диктатуре и деспотије. Овде је реч о томе да се зауставља свака могућност да се злоупотреби слобода новинарског казивања, о којој смо злоупотреби имали много пута прилике да видимо, поготову у последње време.

Многи медији су се отворено стављали на ону страну, која је противна интресима ове земље, и то је више него јасно. Довољно је спустити масакар један лаки, брзи и летимичан поглед на наслове тзв. независне штампе, која је све друго пре само не независна, која је и ауторитарно и финансијски зависна од других центара моћи, па јасно ставити до знања да се она не бави никаквом врстом информисања, нити информацијом као таквом.

Дакле, реч је о томе да је овде, по мом виђењу, у ствари, важност и принцип слободе, али слободе у демократији, која подразумева уважавање одређених принципа, и то принципа који су уграђени у све демократске институције широм овог света.

Дакле, ако се то схвати као једно од ноторних начела које нуди овај документ, онда никаквих неспоразума не може бити, да он нуди било какву могућност репресије. Он само зауставља било какву могућност да новинари стварају догађаје, а не да о њима пишу. Према томе, реч је о томе да би у сваком случају овај документ, по мом дубоком уверењу, вљало подржати, из неколико разлога.

Први је што он делицијарно говори о томе да је немогуће увести било какву врсту цензуре, дакле, да је дошло до потпуне афирмације слободе новинарског казивања, њиме није онемогућена било каква могућност да изразе своје становиште о битним политичким питањима, али је јасно стављено до знања овим документом, који је саобразан многим документима европског стандарда и многих европских земаља, да се слобода појединца ни у једном сегменту не може угрозити.

Што се тиче казни, да ли су ригорозне или не, опет, ако се спусти један поглед на компаративну анализу са сличним документима западних земаља, онда ће се видети да казне нису тако ригорозне, да је реч само о томе да се мора зауздати једна прича која је одиста почела да кола Србијом и која је везана за поједине медије, који су, практично, живели у безобалној слободи. Дакле, слободи која ничим није била ограничена.

Ја веома смотрено слушам опоненте и веома сам их смотрено слушао, али нисам успео да нађем ни један једини аргумент, осим низа израза и низа оштрих речи, које су упућене на рачун појединих чланова Владе, а што је израз неког личног анимозитета.

Ми овде не причамо о симпатијама и антипатијама. Имамо испред себе један документ, који је по много чему прекрстничи, који је одсудан по томе што збила нико од нас, поготову оних људи који су на веома одговорним местима, неће бити у ситуацији да чита било које новине, које су у сваком случају, да поновим, ауторитарно зависне

од других центара моћи, где ће вас неко у току ноћи, или у току дана, свеједно, прогласити моралним или политичким мртвим, а сутрадан вас питати да ли сте живи или не.

Дакле, заиста смо се суочавали са одсуством било каквих норми и овај закон видим као неку врсту проподеутичког акта, којим се уводи елементаран ред, који је саобразан свим принципима демократског света.

Нико овде није могао једнуједину реч да каже против овог акта, а у сагласју са овим елементима о којима сам говорио, а који су важни за европске стандарде. Дакле, ако хоћемо озбиљно да разговарамо, а морамо, онда ћemo да видимо да низ оних аката, који су утврђени у овај документ, а који су по неким интерпретаторима репресивног карактера, далеко од било какве могућности да се пореде са оним елементима у законодавствима западних земаља.

Лишен сам било какве потребе да причам анегдоте, али било ко, ко је посетио Париз, могао је да види да никада не можете гледати енглески филм, а да се он не преснимава на француски језик, да се не насинхронизује. Знате, шта желим да кажем. Ако смо у једном тренутку склони да о појединим европским цивилизованим земљама видимо узор, ако смо склони да се поредимо, зашто неко не упореди само ту чињеницу да овде можете гледати филмове и то титловане са слободом да уисти мах слушате оригинал језика, на коме је филм снимљен. У другим европским земљама то није случај. Дакле, насинхронизација је нешто што је императив, да не говорим о другим нормама.

Такође, за мене је важна чињеница да се повлачи оштар разлика између слободе овако схваћене и слободе онакве каква треба да буде узором у свим демократским земљама. У овом документу нисам нашао ниједан једини елемент, где би се та слобода, схваћена као слобода у демократији, кришила. Да је по нечemu то случај, ја бих волео да ико да се овде присутних, а да не говорим о онима који су нечасно напустили салу, што више говори о њима него о нама који смо овде остали, дакле да кажу коју су висилу реч, да упру прст у конкретан члан, којим се врећа било која могућност да се ограничи слобода коректног и етички достојног новинарског деловања.

Ја сам веома пажљиво све саслушао и још смотреније прочитao документ и мислим да нема никаквог места једној озбиљној критици која би довела у питање, како је неко рекао подлоковање демократских принципа, на којима почива читав овај систем.

Ја овај акт, који је Влада поднела, видим као напор да се ојачају демократске институције система. Демократија никад ни у једном систему, то ћете моћи веома лако да нађете код било ког теоретичара, не представља и не пропагира апсолутну слободу.

Демократија је заговорање врло прецизно омеђеног простора, у коме сваки појединица може да се креће, а с друге стране, нешто о чему су неки овде врло релативно и пластично говорили, а то

је оснижавање етоса, одговорности, рада и поштета.

По овом закону, како је и предлагач навео у своме експозеу на самом почетку седнице наведено је изриком да овај документ служи овим принципима и постулатима, о којима сам говорио и то се не може доводити у питање, бар што се мене тиче. Дакле, афирмишу се слободе новинарског деловања. С друге стране, не само изриком, него и у духу је очигледно да не постоји никаква могућност цензуре, забране интерпретације. Оно што се онемогућава, а што се до сада подразумевало као једна потпорна чињеница, као аксиом, то је да новине служе због тога да праве догађаје, а не да о њима информишу јавност, свеобухватно, истинито и објективно.

Ми смо дошли у парадоксалну ситуацију. Ја ћу се клонити било каквих анегдота, зато што прилика није таква. Многи су с разлогом седницу и сам документ охарактерисали као историјски, али у азбуци новинарског казивана стоји да веома ретко новина може да објави вест да је пас ујео човека. Добри познаваoci новинарске праксе и теорије заговарају принцип по коме може да се објави само текст у коме је човек ујео пса.

Међутим, ми смо дошли у ситуацију да из дана у дан читамо новине које се аутохипнотички називају независним, а у којима се људи нечасно дифамирају, у којима се земља доводи у ситуацију у којој она објективно и реално није, у којој се објављује информације, које су потпуно измишљене, које су у потпуном нескладу са политичком праксом и Владе Републике Србије и председника Републике Слободана Милошевића, чиме се посредно, ја то говорим зато што је дериват онога што они чине, а није директно важна и битна ствар, овај народ колективно доводи у веома тешку ситуацију, која је и онако без тих додавања тешка и озбиљна, како су неки с разлогом упозоравали.

Према томе, ми смо дошли у ситуацију да се објављује вест по којој збила Србија није кадра да се одупре притисцима, погледајте само три недеље уназад, имали смо датуме објављивања бомбардовања, места која ће бити бомбардована. Имали смо ситуације да се од 1993. наовамо објави више од 400 наслова, у којима се предвиђа фантастична инфлација, која неће моћи да издржи пробу времена и сличне ситуације, које апсолутно не да не служе на част новинама, него не допуштају једној озбиљној влади и озбиљном парламенту да се таква ситуација настави.

Дакле, у потпуности прихватам овај документ управо из разлога које сам изнео, јер мислим да се у једном тоталном хаосу и анархичном стању апсолутне слободе, у којој су увреде и дифамација појединача практично основна ствар којом се делује, а интереси земље не заступају на начин који би био усаглашен са њиховим интересима. Све у свему, када се подвуче једна озбиљна прта, реч је о документу који, када се иде од члана до члана, заслужује озбиљну пажњу. Практично немам никакве озбиљне примедбе на тај документ, осим што бих својим колегиницама и колегама овај докумен-

т предложио за усвајање. Уз извиђање што сам био дужи, захваљујем.

Живота Цветковић: Поштовани посланици, уважени председничке, Предлог закона о информисању, о коме данас разговарамо, доприноси, пре свега, реафирмацији одговорног и објективног информисања, на које често заборављамо. Овакав закон прецизно уређује односе у области информисања, а не, како то унапред констатују неки новинари а и неке политичке странке, да ограничава слободу медија. У питању је очигледно различито схватање слободе медија. Сигурно није слобода медија неограничено право на неистину, већ обавеза на истину и професионалну новинарску етику.

А какав је наш медијски простор данас у Србији, да ли је стварно ограничена слобода штампе? Овакве тврђње се демантују чињеницама. Данас у Србији постоји око 300 радио станица, око 100 ТВ станица, о штампи да и не говорим. Највећи број ових медија је у приватном власништву.

Готово свако веће насеље данас има своју локалну радио станицу, радио и ТВ станицу које се, без обзира на скроман технички и кадровски потенцијал, утврђују у производњи информативно-политичких програма или у преносу програма страних станица попут "Гласа Америке", "Слободне Европе", CNN, BBC и друге. Неко би рекао, тако је свуда у свету, али није. Навешћу неке примере. Аустрија нема приватну телевизију.

У овој земљи је централанизована медијска власт, дакле и информисање. Али и у оним државама где су медији са већинским приватним капиталом, поштује се држава. Према томе, сасвим је јасно, ради се о информисању у интересу државе. Такав је пример CNN у Америци, BBC у Енглеској и других. Из неких медија се у јавности пласира теза о монополу државе у области јавног информисања. То, наравно, није тачно. Напротив, држава сама ствара конкуренцију својим медијима издавањем дозвола многобројним приватним власницима за отварање радио и ТВ станица.

Многе од ових новоотворених станица региструју се за културни и забавни програм, а онда почињу да се баве политичким и информативним садржајима. То се у Америци не би десило, јер у овој земљи која такозваним независним медијима представља узор демократије, морају се посебно регистровати медијске куће, које имају право на информативно-политичке програме.

Какви су наши медији данас? Већина такозваних независних медија углавном се и не бави информисањем и обавештавањем, већ прогнозама, предвиђањима догађаја, прорицањем, па и учешћем у оним догађајима, за која исказују интерес ментори ових медија.

У питању је својевrstan медијски рат који је добио на снази управо ових месеци и данас, када се наша земља налази под незапамћеним притиском и претњама са свих страна, посебно када је у питању косметски проблем.

У медијској хајди посебно се истичу медији неких западних земаља, нажа-

лост, преузимају их нека домаћа гласила, чији се новинари просто утрукују у ширењу неистине и преношењу жеља светских моћника. Поједина гласила у целини личе на ирне рубrike све са два циља. Први је, да се додворе својим спонзорима и представе у што бољем светлу, наравно, под знаком навода. А, други да продају новине, или програм.

Истина је неважна, па макар био у питању и сопствени народ. Важно је да наслов буде што већи, скандалозан, сензионалан и да доноси новац. За стране медије ми је јасно, али се питам за чије интересе ради нека домаћа информативна средства. Довољно је само прелистати "Дневни телеграф", "Данац", "Нашу борбу" и још по нека и прочитати наслове. На пример, "ОВК у офанзиви", "Пећ пред падом", "НАТО стиже са првим снегом".

Дајмо да прећемо на терен спорта. Сећам се пре одласка наших кошаркаша у Атину на светско првенство. Њихова порука је била са великом насловом "Далеко је злато". На сву срећу, момци су се вратили са златним одличјем. Где је овде истина? О патриотизму да и не говоримо.

Или, радио програми: Студио Б, Радио Соко Бања, Радио Крагујевац и још неки упорно преносе "Глас Америке" и то емисију која се емитује искључиво на српском језику, на краје необјективан, једнострани и у целини уперен против наше државе и народа. Зашто се преузимају емисије Радио слободне Европе, чији програми врве од неистине о Србији и Космету. Ако томе додамо чињеницу да су главни сценарији ове Радио станице Сороши и Мадлен Олбрајт, онда је слика потпуна.

Ови медији, као и неки наши, просто се утврђују у удавању шилдтарским сепаратистима, наводе искључиво њихове изворе. О терористичкој организацији ОВК говоре као регуларној војсци. Изједначавају терористе и легалне државне органе, а обрачун државних органа са терористима називају офанзивом српских снага. Где је овде истина и где је одбрана интереса сопствене земље?

Из свега наведеног могу констатовати следеће: Медији се неки, најжалост, претварају у пропагандне агенције, уместо да буду информативне куће. Очигледно је да новинарство више није то, већ отворени политички ангажман за нечисте циљеве њима познатих тугора. Држава мора да уреди односе у овој области и да афирмише законским предлогима извorne принципе новинарства. То се предложеним текстом и постизе.

Томислав Николић: Пре само неколико дана Србија је пролазила кроз једну од највећих криза у својој историји. Данас су многи заборавили како је изгледала криза у Србији, коју је изазвао и ко је подстrekивао, ко је помогао да се Србијом шире паника, дефектизам, дезертерство и страх.

Данас сам од посланика који су, најжалост, напустили ову салу, сазнао да ми не треба да доносим закон за који нам Америка каже да не би требало да га донесемо, да треба Америку да питамо како ћемо земљу да уредимо, а моја деца

већ седам година одрастају са питањем – када ће нас Америка бомбардовати? Ми смо ратовали против терориста, а морали смо да преговарамо са НАТО пактом, који је претио да ће да нас нападне. Ми смо по законима ове земље, примењујући стандарде које би примениле све земље у свету, искорењивали тероризам. Уместо да нам у тој борби помогну, запретили су да ће нас бомбардовать ако наставимо да се обрачунавамо са терористима. А онда када смо потписали споразум који Србију не угрожава ниједним својим чланом, учинило им се да то није довољно и да треба почети напад са друге стране.

У време када је било најтеже, неке новине, неке телевизијске и радио станице ставиле су се у службу оних који су нам претили бомбардовањем. Влада Србије је брзо реаговала, донела Уредбу којом је забранила да се емитују пропагандне поруке других држава емитоване на спрском језику и којим је наложила Министарству информисања да јавна гласила опомене, уколико крипе одредбе пре примењивања санкција.

Ја сам очекивао како ће реаговати и медији и њихови читаоци, или гледаоци. Видели сте, на њиховим скуповима, којима су изражавали свој протест против такве уредбе, окупљало се стотинак људи. Они који су нам поклонили поверење, они који су гласали за то да у овој скупштини 187 посланика формира Владу народног јединства, врло добро знају да су своју судбину поверили у сигурне руке, у руке Владе народног јединства. Влада народног јединства сада, уз олакшање које постоји у Србији, има времена да донесе дуго припремани Закон о информисању.

Ја бих само да укажем на три циља, или да вам кроз питања образложим зашто сам ја за овај закон. Требало би да знамо ко и шта се штити овим законом. Најпре, штити се човек, појединач и његова приватност. И досадашњи закон је указивао на то да не можете да износите неистине, лажи, клавете, дезинформације, да човека брукате, да му задирете у приватност, да га шпијујујате па да то објављујете. Али, санкције су, изгледа, биле ниске, ажуруност судова није била за похвалу и они су мислили, ти који су се тим послом бавили, да тим послом могу да се баве у недоглед. Ја им и не замерам. Никад им длака због тога није фалила.

Данас ћемо приватност човека, његову личну слободу да у овој држави живи понашајући се према Уставу и законима државе, слободно неometан ни од кога, да не брине за то хоће ли неко о њему нешто измислити, заштитити веома високим казнама. Колико ће то оснивача и колико ће то главних и одговорних уредника да се побуни против ових високих казни? Могу да се изброје на прстима једне руке. Данас смо заштитили сваког грађанина Србије тиме што ће оснивач платити од 100 до 300 хиљада динара, а главни и одговорни уредник, односно одговорно лице 50 до 150 хиљада динара.

Сада, молим лепо, онај ко мисли да може да измишља, да врећа, да брука, да

Томислав Николић: овај Закон је доказ да се у Србији озбиљно ради на сређивању стања

клевећи и лаже, нека се понаша по народној пословици која је настала у време Душановог Законика, када су се казне изрицале ударцима по туру. Па, нека пита да ли може да издржи казну. Нека погледа свој жиро рачун. Ако на њему има 300 хиљада динара, нека слободно лаже и нека клевеће. Ако нема, боље би било да свој посао обавља у складу са овим законом.

Ово није закон једне политичке странке, ово није закон једног министра, ово није закон двојице потпредседника. Ово је закон који доноси Народна скупштина. Зашто, данас сам се осетио уврежен што се само господин Шешељ и Вучић помињу као креатори овог Закона. Сви смо ми учествовали у изради. Господин Бојић је чак преговарао и са оним Мајлосом о изради овог закона. Молим вас, Србија је у таквом стању. Србија је мала земља, са великим историјом, са храбрим људима, Србија се не искључује из света. Србија са светом хоће да разговара. Неће да се понижава и неће да служи.

Ми ћемо примити тог Мајлса кад год буде хтео да дође. Али, да дође и да цвили зато што више нико не може да лаже у Србији, што нико не може да клевеће, што нико не може да преноси "Глас Америке", лепо ћемо дати чашу воде док га прође напад, поздравићемо се са њим и нека иде, нека уређује оно заштита је овлашићен. У Србији неће моћи да се меша.

Кога биља заштите они који су данас говорили против овог закона? Шачицу људи. Шачицу која је обрукала и новинарство и новинаре, професију као такву. Нису крива ова деца која раде за листове који су доспели под санкције уред-

бе, за листове, за телевизије који ће можда доспети и под санкције овог закона.

Криви су оснивачи, главни и одговорни уредници. Тој деци сам ја пре месец и по, или два, са ове говорнице послао леп очински савет – да кад раде за такве медије, кад приме плату, да знају да је плата дошла из Америке, из Немачке, Француске, Енглеске, да их не би платили да су добро писали о Србији и српском народу, него да их излађују зато што кад нема ништа лоше, морају да измисле да би напунили странице.

Ја сам се згадио на "Дневни телеграф" прошле, или претпрошле године, када је на насловној страни објављена фотографија једне старице са спуштеним гађама. Рекли су да је то на Калемегдану. Сутрадан су се извинили тој старици, али нису се сетили да то не објављују, него су објавили, написали сензионално, боже мој, објавили су данас, а извинили се жени коју су сигурно сви препознали, а они јој нанели велику бруку и срамоту.

Више та новина не може да буде озбиљна у Србији, више нико не може озбиљно да је схвати. Синоћ сам чуо претње и много увреда на рачун поједињих људи. То је разумљиво. Барем припадници Српске радикалне странке никада никога нити су тужили, нити ће тужити за клевету, увреду, лаж, измишљотину. Ми се бранимо тиме што смо од тога и виши и јачи.

Само још један аспект. Ко је угрожен доношењем оваквог закона? Шпијуни, плаћеници, лаж, клевета. Ја се уопште не бих обазирао, уопште не бих штитио те људе и уопште се за њих не бих заузимао са ове говорнице.

Знате, разумљиво је да један човек жели да му држава пружи онолико права колико би он волео да има, али држава се руководи другим принципима. У држави принципе слободе одређује скупштинска већина, најчешће законима. Понекад и Влада уредбама, за које наравно постоји правни лек, треба да провери јесу ли у складу са законима и са Уставом.

У овој држави одређиваће Народна скупштина својим законима како ће грађани ове државе да се у њој владају. Овом закону нема шта да се приговори. Овај закон је један у низу закона које ће Народна скупштина Републике Србије имати прилике да донесе и у ванредним и у редвоним заседањима.

Овај закон је знак да се у Србији озбиљно ради на сређивању стања, да дочекамо, а дочекаћемо, још учена и претњи, да дочекамо са оваквим медијима, са медијима који су проширили лаж да је поносно бити против државе Србије и српског народа, са медијима који се плаћају из иностранства и за тај ситан новац обављају велеиздајничке услуге по Србији, ми више кризе нећemo да очекујемо.

Зато препоручујем онима које појединци бране и онима који се овим послом баве да потраже државу у којој могу да пљују народ и државу, а да за то нема никаквих санкција.

Милован Бојић: Поштовани председниче, поштовани народни посланици, ја спадам у оне народне посланике који желе да ова Народна скупштина има мало више разумевања за директопре и главне уреднике забрањених медија. Ја вас молим, изгубити добар, уносан инострани посао и девизне исплате није лако и то треба разумети.

Још више треба разумети оне који су лагали за појединце. Ускомешали су се и они и појединци, јер им је над главом велика истинा да онај ко лаже за тебе, кад-тад ће лагати и против тебе.

Нико данас овде не изговори да је Уредба Владе Републике Србије само широки пакет мера и акција Владе Републике Србије у сређивању одређених стања и односа у условима оружаних претњи НАТО пакта нашој земљи. Нисмо ми у том широком пакету мера иштили изоловано на медије, него смо ми у том широком пакету мера дефинисали снабдевања, склоништа, залихе, комуникације, па и средства јавног информисања.

Невероватно је колика је дезоријентисаност оних које је ова Уредба погодила. Ја сам, како то потпредседник Николић рече, имао прилике да примим и неколико амбасадора страних земаља у Београду, који су изразили своју ведику највонду забринутост због последица које ова Уредба има и верујте ми имали су пречишћене текстове новог Закона о јавном информисању са именима уредника тзв. независних гласила, односно представа јавног информисања у Србији.

Све ми је јасно. Апелујем вам и чиним све да их мало разумемо, јер су изгубили тај уносан посао и добру девизну исплату. Заиста ми није јасно до које су мере дезоријентисани у времену и простору и не мисле вальда да ће српски Закон о јавном информисању усвајати немачки бундестаг.

Молим вас, брада не чини филозофа, али ни лаж не чини новинара. Поједи на средства јавног информисања постала су дежурне или наручене пљуваонице по људима, њиховом достојанству и

њиховој части. Њихова гласила постала су фабрике неистине или полуистине које функционишу по принципу – нова лаж је најбоља, али та фабрика стаје по истом принципу.

Лаж је ко грудва снега. Што се више котрља постаје већа, а када стане онда се истопи. Дакле, онај ко се служи лажима из корена пропада. Ја сам то синоћ видео и слушао једног брадатог господина, професионалног шпијуна који очајан због новог закона каже да више неће радити, јер неће, како он рече, да ставља главу на пан, али је ноћ пре тога изјавио да ће туђе главе да ставља на ражањ. Дакле, тај исти господин који је у досадашњем систему живео као бубрег у лоју сада никако да схвати да и бубрег у лоју може да има камен. Никако не може да функционише у амбијенту истине, јер се од лажи обогатио и телесно заштитио.

Исти ти Влада Републике Србије нападају и означавају као државне хигијеничаре, а они су богом дани чистунци без мане и страха, а ту у њиховим редакцијама или у непосредној близини наручују се или кујају анонимне представке које се у целости објављују.

Молим вас, то није новина, то је смеће. Слобода информисања је слобода уопште, али и човек је слободан само онда када служи истини. Ја се слажем са онима који кажу да је захваљујући слободним информацијама цела планета постала једно село, али се усуђујем да кажем да је и нови српски Закон о јавном информисању у овом делу села обележио сваког лажова.

Нови закон је либералан, јер се њиме не укила ниједна слобода. Њиме се не укила ни лаж, него се та лаж привремено кажњава. Нико на свету, па ни држава Србија, нити може, нити хоће да уступа било какву повластицу лажи. Још нешто да додам. Има овде много доброг у новом Закону о јавном информисању и за саме новинаре. Документована брза истини одговарајућим судским органима доприноће ефикаснијој борби против криминала и ефикаснијем функционисању целокупног правосудног система и кривичног законодавства, али она има и још једну широку размеру и распон.

Делује против социјално девијантних појава и у превенције заштите од клеветника, јер клеветника од злочина само прилика раздваја.

Председник: Стављам на гласање Предлог закона, у начелу.

За је гласало 168 народних посланика, против осам, нико се није уздржао, један посланик није гласао, укупно је присутно 177 народних посланика.

Констатујем да је Народна скупштина већином гласова усвојила Предлог закона, у начелу.

Стављам на гласање Предлог закона о јавном информисању, у целини.

За је гласало 170 народних посланика.

Против пет народних посланка.

Нико се није уздржао.

Нису гласала четири народна посланика.

Укупно је присутно 179 народних посланика.

Констатујем да је Народна скупштина усвојила Предлог закона о јавном информисању.

Др Милован Бојић: Поједина средства јавног информисања постала су дежурне или наручене пљуваонице по људима, њиховом достојанству и части

ВЛАДЕ НАРОДНОГ ЈЕДИНСТВА

АКТИВНОСТИ

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ISSN 0353-8389

ГОДИНА LIV - БРОЈ 36

БЕОГРАД, 20. ОКТОБАР 1998.

Цена овог броја 12 дин. (2 табака)
 Годишња претплата 1.125 динара са порезом
 на промет. Рок за рекламију 10 дана

ЗАКОН О ЈАВНОМ ИНФОРМИСАЊУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Јавно информисање је слободно.

Слобода јавног информисања је неприкосновена и нико нема право да је незаконито ограничи или да принудом утиче на рад јавних гласила.

О повредама слободе јавног информисања одлучује суд по хитном поступку.

Члан 2.

Јавно информисање се обавља посредством јавних гласила и других средстава јавног информисања.

Јавна гласила јесу штампа, радио и телевизијске станице и информативне агенције.

Штампу чине новине, часописи, ревије и друге публикације.

Радио и телевизијске станице јесу јавна гласила која производе и емитују радио и телевизијски програм.

Информативне агенције јесу јавна гласила која прикупљају, обрађују и раствају информације корисницима.

Друга средства јавног информисања јесу штампани, аудиовизуелни и остали облици произведених и дистрибуираних информација намењених јавности.

Члан 3.

Јавна гласила слободна су да износе чињенице и ставове о свему о чему грађани имају интерес да буду обавештени (у даљем тексту: јавне ствари).

Свако има право да буде обавештен о јавним стварима.

Члан 4.

Јавна гласила су дужна да истинито, правовремено и потпуно информишу јавност.

Објављивање неистине у јавним гласилима сматра се злоупотребом слободе јавног информисања.

Члан 5.

Забрањено је објављивање информација прикупљених на противправан начин (прислушним уређајима, скривеним камерама и друго).

Члан 6.

Државни органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе дужни су да, под једнаким условима, учине доступним јавним гласилима информације из своје надлежности, осим података и докумената који су законом или другим прописом или актом донетим у складу са законом, проглашени за тајну.

Члан 7.

Јавно информисање не подлеже цензури.

Нико не сме да ограничава слободу јавног информисања ни да ограничи слободан проток ставова и мишљења.

Члан 8.

Нико не сме на било који начин да спречава јавна гласила да дођу до сазнања о јавним стварима.

Нико не сме на било који начин да спречава јавна гласила да износе чињенице и ставове о јавним стварима.

Члан 9.

Сва физичка и правна лица имају право да, под једнаким условима, учествују у јавном информисању.

Члан 10.

Забрањен је сваки монопол у области јавног информисања.

Заштита од монопола обезбеђује се законом.

Члан 11.

У јавном информисању мора се поштовати неповредивост људског достојанства и право на приватни живот човека.

Јавно гласило не може објавити или репродуковати информације, чланке или податке у којима се врећају част и углед лица, садрже увредљиви изрази и непристојне речи.

Ако јавно гласило објави неистиниту информацију којом се нарушава углед или интерес правног или физичког лица на кога се информација односи, или којом се врећају част или интегритет појединца, износе или преносе неистинити наводи о његовом животу, знању, способностима, или други начин врећају његово достојанство, то лице има право на тужбу надлежном суду за накнаду штете против оснивача, односно издавача јавног гласила, одговорног уредника и аутора информације.

II. ОСНИВАЊЕ, РЕГИСТРАЦИЈА И ПРЕСТАНАК ЈАВНИХ ГЛАСИЛА

Члан 12.

Јавна гласила оснивају се слободно, уз пријаву органу државне управе надлежном за послове информисања (у даљем тексту: надлежни орган).

Организације радија и телевизије оснивају се у складу са законом.

Члан 13.

Јавна гласила могу оснивати и издавати физичка и правна лица, у складу са законом.

Страна физичка и правна лица могу оснивати и издавати јавна гласила под условима утврђеним савезним законом.

Члан 14.

Јавно гласило се оснива актом о оснивању.

Акт о оснивању садржи: име, односно назив и адресу оснивача и издавача; назив јавног гласила, извор и начин финансирања јавног гласила, име одговорног уредника и име лица овлашћеног за заступање оснивача.

Актом о оснивању уређују се односи између оснивача и одговорног уредника јавног гласила.

Члан 15.

Подаци о јавним гласилима уписују се ради евидентирања у регистар јавних гласила (у даљем тексту: регистар).

У регистар се уписују следећи подаци: назив, односно лично име и адреса оснивача јавног гласила, назив и врста јавног гласила, извор и начин финансирања, лично име и пребивалиште одговорног уредника, односно лица овлашћеног за заступање оснивача јавног гласила.

За штампу се, поред података наведених у ставу 2. овог члана, уписују и подаци о називу и седишту издавача и штампарије.

За упис програма радија, телевизије и информативних агенција, поред података из ст. 2. и 3. овог члана уписују се и подаци о одговарајућим дозволама у складу са законом.

Надлежни орган ближе прописује садржај регистра.

Члан 16.

У регистар се не могу уписати два јавна гласила са истим називом.

Члан 17.

Јавно гласило може се издавати, односно емитовати после уписа у регистар.

Члан 18.

Пријаву за упис у регистар јавних гласила подноси лице овлашћено за заступање оснивача јавног гласила.

Уз пријаву за упис у регистар прилажу се докази о подацима који се уписују у регистар.

Прилози уз пријаву за упис у регистар су следећи:

- 1) доказ о идентитету оснивача јавног гласила;
- 2) оснивачки акт јавног гласила;
- 3) доказ о идентитету одговорног уредника јавног гласила;
- 4) доказ о идентитету издавача јавног гласила;
- 5) доказ о дозволи за рад радио и телевизијске станице или информативне агенције и други подаци о дозволама у складу са законом.

Подзаконским актима не може се наложити подношење додатних прилога уз пријаву за упис у регистар.

Члан 19.

Надлежни орган дужан је да решење донесе у року од 15 дана од дана пријема пријаве.

Ако надлежни орган не донесе решење о упису или одбијању уписа у наведеном року, сматра се да је упис извршен.

Члан 20.

Ако пријава не садржи све потребне прилоге, надлежни орган налаже подносиоцу пријаве да у примереном року, који не може бити краћи од 15 дана, достави потребне прилоге.

Ако подносилац пријаве у остављеном року не поступи по налогу из става 1. овог члана, надлежни орган решењем одбија упис.

Решење о одбијању уписа је коначно.

Члан 21.

Оснивач јавног гласила дужан је да о свакој промени података који се уписују у регистар обавести надлежни орган у року од седам дана од дана настале промене, ради уписа промене у регистар.

Орган може наложити оснивачу да достави податке о променама, у року који не може бити краћи од седам дана.

Ако оснивачни у накнадно остављеном року не пријави промене података који се воде у регистру, надлежни орган је овлашћен да утврди промену и изврши њен упис.

Решење о упису промене доставља се оснивачу и одговорном уреднику јавног гласила.

Члан 22.

Надлежни орган брише јавно гласило из регистра:

1) ако оснивач јавног гласила донесе одлуку о престанку рада јавног гласила;

2) ако престане да постоји оснивач јавног гласила, а оснивачка права нису пренета на другог оснивача;

3) ако се јавно гласило не издаје, односно не еmitује дуже од шест месеци непрекидно.

Надлежни орган је дужан да примерак решења о брисању јавног гласила из регистра достави оснивачу јавног гласила које се брише из регистра.

Решење о брисању јавног гласила из регистра је коначно.

Члан 23.

Ако надлежни орган утврди да су у пријави или приложима наведени нетачни подаци, доноси решење којим упис у регистар поништава.

Решење о поништавању уписа у регистар је коначно.

Јавно гласило престаје да ради по правоснажности решења о поништају уписа у регистар.

III. ИЗДАВАЊЕ ЈАВНИХ ГЛАСИЛА

Члан 24.

Издавач јавног гласила јесте правно и физичко лице које издаје јавно гласило и у том циљу обезбеђује услове за издавање, односно емитовање програма јавног гласила.

Ако оснивач није у исто време и издавач јавног гласила, међусобна права, обавезе и одговорности оснивача и издавача утврђују се посебним уговором.

Члан 25.

На сваком примерку штампе морају бити назначени: име, односно назив и адреса оснивача, издавача и штампарије, име и презиме одговорног уредника, као и место и година штампања, односно умножавања.

У радио и телевизијском програму, на почетку и на крају емитовања, морају бити назначени: назив радио и телеви-

СПЕЦИЈАЛНО ИЗДАЊЕ

зијске организације, назив програма и име и презиме одговорног уредника.

Члан 26.

Штампар може штампати и умножавати новине, часописе, ревије и друге публикације тек кад располаже доказом о њиховом упису у евиденцију јавних гласила.

Штампарија, односно издавач штампане ствари дужан је да, одмах по штампању, достави по три примерка надлежном јавном тужиоцу, надлежном органу и Народној библиотеци Србије.

Члан 27.

Јавно гласило не може у целини или делимично преносити ни одложено емитовати радио-телевизијски програм политичко-пропагандног садржаја на српском језику и језицима националних мањина у Републици Србији страних радиодифузних организација чији су оснивачи стране владе или њихове организације изузев програма који се емитују или одложено емитују на основу реципроцитета утврђеног међудржавним уговором.

Члан 28.

Кад се информација преузима из домаћег или страног јавног гласила, мора се назначити јавно гласило из кога је информација преузета.

IV. ОДГОВОРНОСТ И ОБАВЕЗЕ У ЈАВНОМ ИНФОРМИСАЊУ

Члан 29.

Јавно гласило има одговорног уредника.

Јавно гласило може имати посебног одговорног уредника за поједина издања или рубрике, односно поједине програме радија и телевизије.

Члан 30.

За истинитост дате, односно објављене информације, одговоран је аутор текста, радио и телевизијске емисије или прилога, одговорни уредник, издавач и оснивач.

Члан 31.

Забрањено је свако поновно објављивање информација које су правоснажном пресудом суда утврђене као кривична дела, осим када се ради о објављивању правоснажне судске одлуке по налогу суда.

V. ЧУВАЊЕ ТОНСКОГ И ВИДЕО ЗАПИСА И УВИД У ЗАПИС

Члан 32.

Радиодифузно јавно гласило дужно је да чува тонске и видео записи информација из дневних емисија најмање 15 дана од дана објављивања, односно 30 дана од дана објављивања информације из осталих емисија.

Члан 33.

Ако лице које има право из чл. 38, 41. и 55. овог закона обавести радиодифузно јавно гласило да ће захтевати остваривање свога права тужбом, тонски и видео запис морају се чувати 30 дана од дана истека рока за подношење тужбе, односно до правоснажног окончања поступка.

Члан 34.

Радиодифузно јавно гласило дужно је да на захтев лица из члана 33. овог закона у року одређеном тим чланом, да на увид тонски и видео запис, без одлагања и без накнаде.

Члан 35.

Јавно гласило писмено обавештава лице које је поднео захтев за увид у тонски, односно видео запис о месту и времену када може извршити увид.

Увид се врши у радно време и у радним просторијама јавног гласила.

Јавно гласило је обавезно да лицу из става 1. овог члана одреди најмање три термина за вршење увида, између којих размак не може бити краћи од 24 сата.

VI. ОБЈАВЉИВАЊЕ САОПШТЕЊА ХИТНЕ ПРИРОДЕ

Члан 36.

Одговорни уредник јавног гласила дужан је да, на захтев државног органа, без одлагања и без скраћивања, објави саопштење о чињеницима чије је објављивање хитне природе, а односи се на опасност по живот и здравље људи, њихову имовину или одбрану и безбедност.

VII. ОБЈАВЉИВАЊЕ ОДГОВОРА И ИСПРАВКИ

Члан 37.

Одговорни уредник јавног гласила дужан је да, без накнаде, објави одговор на објављену информацију којом се допуњују чињенице и подаци из објављене информације.

Одговор по обиму не може бити дужи од објављене информације.

Одговор се мора објавити без измена и допуна, и то на истој страни штампе, односно у истој радио и телевизијској емисији у којој је била објављена информација на коју се одговор односи, и то у првом, а најкасније у другом наредном броју штампе, односно првој, а најкасније другој наредној емисији радио и телевизијског програма по пријему одговора.

Није дозвољено да се истовремено са одговором објављује коментар одговора на објављену информацију.

Члан 38.

Ако одговорни уредник јавног гласила одбије да објави одговор, или ако истовремено објави коментар одговора, подносилац одговора има право на тужбу против одговорног уредника јавног гласила надлежном суду на чијем је подручју седиште, односно пребивалиште подносиоца одговора.

Ако усвоји тужбени захтев, суд ће решењем наложити одговорном уреднику јавног гласила да одговор објави на начин утврђен у члану 37. овог закона.

Надлежни суд дужан је да по тужби донесе одлуку у року од три дана.

Члан 39.

Одговорни уредник јавног гласила дужан је да без накнаде објави исправку објављене нетачне информације којом се повређује нечије право или интерес.

Исправка се објављује без измена и допуна, и то на истој страни штампе, односно у истој радио и телевизијској емисији у којој је била објављена информација на коју се исправка односи, и то у првом, а најкасније у другом наредном броју штампе, односно у првој, а најкасније у другој наредној емисији радио и телевизијског програма по пријему исправке.

Није дозвољено да се истовремено са исправком објављује коментар исправке објављене информације.

Члан 40.

Одговорни уредник дужан је да објави исправку:

1) ако се исправка не односи на информацију због које се захтева објављивање исправке, односно ако не садржи стварне податке у вези са наводима изнесеним у информацији;

2) ако се исправком побијају наводи из објављене информације чија је истинитост утврђена правоснажним актом надлежног органа;

3) ако исправку није потписало овлашћено лице, односно ако појединац, као подносилац исправке, није потписао исправку и навео број личне карте и адресу становаша;

4) ако је исправка несразмерно дужа од информације на коју се односи, а подносилац одбије захтев јавног гласила да исправку скрати.

Члан 41.

Ако одговорни уредник јавног гласила одбије да објави исправку објављене нетачне информације којом се повређује нечије право или интерес, или је не објави на начин и у року предвиђеним овим законом, или ако истовремено објави коментар исправке, подносилац исправке има право на тужбу против одговорног уредника јавног гласила, надлежном суду на чијем је подручју седиште, односно пребивалиште подносиоца исправке.

Ако усвоји тужбени захтев из става 1. овог члана, суд ће решењем наложити одговорном уреднику јавног гласила да исправку објави на начин утврђен у члану 39. овог закона.

Надлежни суд је дужан да по тужби донесе одлуку у року од три дана.

VIII. СПРЕЧАВАЊЕ РАСТУРАЊА ШТАМПЕ И ШИРЕЊА ИНФОРМАЦИЈА У ЈАВНИМ ГЛАСИЛИМА И ДРУГИМ СРЕДСТВИМА ЈАВНОГ ИНФОРМИСАЊА

Члан 42.

Растурање штампе и других средстава јавног информисања може се спречити само одлуком суда ако се утврди да се њима позива на насиљно рушење уставног поретка, нарушање територијалне целокупности Републике Србије и Савезне Републике Југославије, кршење зајамчених слобода и права човека и грађанина, односно изазива национална, расна или верска нетрпљивост и мржња.

Надлежни јавни тужилац предложиће доношење решења о привременом спречавању растурања штампе и других средстава јавног информисања ако утврди да има основа за покретање кривичног поступка за кривично дело које се гони по службеној дужности.

Решење о привременом спречавању растурања штампе и других средстава јавног информисања доноси надлежни суд на предлог надлежног јавног тужиоца у року од шест сати од приспећа предлога.

Члан 43.

Надлежни суд је дужан да решење о привременом спречавању растурања штампе и других средстава јавног информисања одмах достави оснивачу, односно издавачу или штампарiji с налогом да не растура штампу, односно не шири информације другим средствима, до правоснажности судске одлуке.

Суд налаже надлежном органу за унутрашње послове да све примерке штампе, односно других средстава јавног информисања привремено одузме и достави судском депозиту, односно запечати.

Члан 44.

По предлогу надлежног јавног тужиоца за спречавање растурања штампе и других средстава јавног информисања (у даљем тексту: предлог), суд ће одржати претрес у року од три дана од дана пријема предлога.

У поступку по предлогу суд може одржати претрес и донети одлуку и ако уредно позване странке нису дошли на претрес, на шта ће се странке у позиву за претрес изричито упозорити.

Члан 45.

Ако суд одбије предлог или поништи решење о привременом спречавању растурања штампе или другог средства јавног информисања, одредиће да се сви примерци штампе, односно других средстава јавног информисања који су били одузети, односно запечаћени, врате, односно отпечате у року од 12 сати.

Жалба надлежног јавног тужиоца против решења суда из става 1. овог члана не одлаже извршење решења.

Члан 46.

Ако суд одбије предлог, оштећена странка има право на накнаду штете због неосноване привремене забране, коју остварује код надлежног суда у парничном поступку.

Члан 47.

Решење по предлогу суд ће донети одмах по завршеном претресу и јавно га објавити.

Решење се писмено израђује и оверени препис доставља странкама у поступку у року од три дана од дана објављивања.

Члан 48.

Против решења првостепеног суда којим се одлучује о предлогу јавног тужиоца странке могу да изјаве жалбу надлежном другостепеном суду у року од три дана од дана достављања преписа решења.

Жалба се не доставља на одговор.

Дозвољену и благовремену жалбу заједно са свим списима првостепени суд ће доставити другостепеном суду у року од два дана од дана пријема жалбе.

Другостепени суд може позвати и саслушати странке.

Другостепени суд је дужан да одлучи о жалби у року од три дана од дана пријема жалбе са списима.

Против решења другостепеног суда жалба није допуштена.

Члан 49.

У поступку по предлогу сходно се примењују одредбе закона којим се уређује кривични поступак, ако овим законом није друкчије одређено.

Члан 50.

Одредбе овог закона о забрани растурања штампе и других средстава јавног информисања у поступку сходно се примењују и на емисије радија и телевизије и информације које емитују агенције.

IX. ИНФОРМАЦИЈА О ИСХОДУ КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА

Члан 51.

Ако је јавно гласило објавило да је против одређеног лица покренут кривични поступак, то лице има право, када се поступак оконча, да од одговорног уредника захтева да објави информацију о правоснажном обустављању поступка, одбијању оптужбе, односно ослобађању од оптужбе.

Члан 52.

Захтев се подноси одговорном уреднику у року од 60 дана од дана правоснажног обустављања, односно окончања кривичног поступка.

Члан 53.

Информација се објављује у првом броју, односно емисији по приспећу захтева за њено објављивање.

Члан 54.

Одговорни уредник није дужан да објави информацију или део информације из члана 51. овог закона:

1) ако информација садржи мишљења и тврђења о чињеницама којих није било у првобитној информацији или је део информације неистинит;

2) ако је садржина информације, односно дела информације таква да се основано може претпоставити да би њено објављивање изазвало забрану растурања штампе, односно ширење информације путем других јавних гласила, кривичну или прекрајну одговорност, или грађанско правну одговорност према трећим лицима.

X. ПРАВА ЛИЦА НА КОЈА СЕ ОДНОСИ ИНФОРМАЦИЈА

Члан 55.

Писани запис (писмо, дневник, забелешка, дигитални запис и слично), запис лица (фотографски, цртани, филмски, видео, дигитални и слично) и запис гласа (магнетофонски, грамофонски, дигитални и слично) личне природе (у даљем тексту: лични запис), без обзира на технику којом је сачињен или којом се може репродуковати, не сме се објавити без пристанка лица чије речи, лик, односно глас садржи, ако се при објављивању може закључити које је то лице.

Пристанак је потребан и за непосредно преношење лица или гласа (путем телевизије, радија и друго).

Члан 56.

Лични записи не смеју се објавити без пристанка онога коме су намењени, односно онога на кога се односе, ако би објављивањем било повређено право на приватност или које друго право тог лица.

Члан 57.

Ако је лице из чл. 55. и 56. овог закона умрло, пристанак дају наследници, правно лице чији је умрли био учесник (члан, орган, запослен) када се лични запис тиче његовог учешћа у правном лицу, друга лица чија би успомена на умрлог могла бити повређена објављивањем личног записа, као и лице које је за то одредио умрли.

Престанком правног лица не престаје право учесника правног лица кога се запис тиче лично.

Члан 58.

Сматра се да је писани запис, запис лица и запис гласа објављен без пристанка, ако је увид у писани запис извршен, односно запис лица и запис гласа сачињен на недопуштен начин.

Члан 59.

Пристанак дају за једно објављивање, за одређени начин објављивања, односно за објављивање у одређеном циљу, не сматра се пристанком и за поновљено објављивање, за објављивање на други начин, односно за објављивање за друге циљеве.

Члан 60.

Ако је лице задржало право да пристанак опозове, опозивом пристанак престаје.

Лице има право на опозив и када то право није задржано ако би објављивање знатно нашкодило његовим интересима.

У случају из става 2. овог члана, оштећени има право на накнаду штете проузроковане опозивањем пристанка.

XI. НОВЧАНА НАКНАДА ШТЕТЕ

Члан 61.

Кад средство јавног информисања објави неистиниту информацију којом се нарушава углед или интерес правног или физичког лица на кога се информација односи, или којом се врећа част или интегритет појединца, износе или преносе неистинити наводи о његовом животу, знању и способностима, или на други начин врећа његово достојанство, то правно или физичко лице има право на тужбу надлежном суду за накнаду штете против оснивача, издавача јавног гласила, одговорног уредника и аутора информације.

Члан 62.

Аутор информације одговара за штету насталу објављивањем неистините, непотпуне или друге информације чије је објављивање недопуштено, ако не докаже да је штета настала без његове кривице.

Члан 63.

Аутор, одговорни уредник, издавач и оснивач не одговарају за штету ако је неистинита или непотпуна информација верно пренета из јавне скупштинске расправе или јавне расправе у неком скупштинском телу или материјала државног органа или ако је објављена на захтев надлежног државног органа као саопштење.

Члан 64.

У споровима из члана 61. овог закона, суд одлучује по хитном поступку.

XII. НАДЗОР

Члан 65.

Надлежни орган обавља управни надзор над спровођењем овог закона.

Члан 66.

Када надлежни орган утврди да јавно гласило не испуњава услове за почетак рада, односно настављање рада, или се у свом раду не придржава закона и других прописа, упозориће писменим путем јавно гласило и захтевати отклањање учених недостатака, а у случајевима у којима је уочено кривично дело или прекрајаш предвиђен законом поднеће кривичну пријаву надлежном јавном тужионцу, односно пријаву за прекрајаш надлежном органу за прекрајаше.

XIII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 67.

За објављивање информације којом се позива на насиљно рушење уставног поретка, нарушување територијалне целовитости и независности Републике Србије и Савезне Републике Југославије, кришење зајамчених слобода и права човека и грађанина, односно изазива и национална, расна или верска нетрпељивост и мржња (члан 42), казниће се за прекрајаш:

1) оснивач и издавач – новчаном казном од 400.000 до 800.000 нових динара;

2) одговорно лице оснивача и издавача и одговорни уредник – новчаном казном од 100.000 до 400.000 нових динара.

Члан 68.

За преношење и реемитовање радио и телевизијских програма страних радиодифузних организација супротно члану 27. овог закона, казниће се за прекрајаш:

1) оснивач и издавач – новчаном казном од 250.000 до 500.000 нових динара;

2) одговорни уредник и одговорно лице оснивача и издавача – новчаном казном од 50.000 до 150.000 нових динара.

Члан 69.

За злоупотребу слободе јавног информисања објављивањем неистине којом се повређује право личности у средствима јавног информисања из чл. 4. и 11. овог закона казниће се за прекршај:

1) оснивач и издавач – новчаном казном од 100.000 до 300.000 нових динара;

2) одговорни уредник и одговорно лице оснивача и издавача – новчаном казном од 50.000 до 150.000 нових динара.

Члан 70.

Новчаном казном од 40.000 до 100.000 нових динара казниће се за прекршај:

1) ко незаконито ограничи или принудом утиче на рад јавних гласила (члан 1);

2) одговорни уредник, ако јавно гласило објави информацију прибављену на противправан начин (члан 5);

3) оснивач и издавач, ако започну са издавањем, односно емитовањем јавног гласила пре уписа у регистар (члан 17), или ако не обавесте надлежни орган о променама података (члан 21), или ако да нетачно податке за упис у регистар или ако објављује, односно емитује јавно гласило пошто је престало право на његово даље издавање, односно емитовање (члан 23);

4) оснивач и издавач и одговорни уредник, ако на сваком примерку штампе или на шпици најаве или одјаве емисија на програму радија, телевизије, или новинских агенција не назначе прописане податке (члан 25);

5) одговорни уредник, ако гласило ће чува тонски или видео запис информације у прописаном року (члан 32) или не изврши обавезу продуженог чувања записа (члан 33), или онемогући вршење права на увид у запис (члан 35);

6) одговорни уредник, ако не објави саопштење државног органа хитне природе (члан 36);

7) одговорни уредник, ако у року не објави одговор (члан 37), или исправку (члан 39);

8) одговорни уредник, ако на основу правоснажне пресуде не објави одговор (члан 38), или исправку (члан 41);

9) одговорни уредник, ако објави информације о исходу кривичног поступка (чл. 51-54), или објави писани запис супротно одредбама чл. 55-60. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана, новчаном казном од 10.000 до 30.000 нових динара казниће се одговорно лице у правном лицу или предузетник ако је он оснивач јавног гласила.

Члан 71.

Новчаном казном од 30.000 до 80.000 нових динара казниће се за прекршај:

1) штампар ако штампа и умножава штампане ствари без доказа о њиховом упису у евиденцију јавних гласила (члан 26);

2) одговорни уредник, ако је информација објављена без ознаке јавног гласила из кога је преузета (члан 28);

3) одговорни уредник, ако истовремено са одговором или исправком објави и коментар (чл. 37. и 39).

За прекршај из става 1. овог члана новчаном казном од 10.000 до 20.000 нових динара казниће се одговорно лице у правном лицу или предузетник ако је он оснивач јавног гласила.

Члан 72.

Захтев за покретање прекршајног поступка за прекршаје из чл. 67. до 69. овог закона подноси се првостепеном органу за прекршаје надлежном по месту седишта оснивача или издавача или штампара. Надлежност органа за прекршаје може се утврдити и по месту растурања штампе, односно пријема радио-телевизијског програма.

Првостепени орган за прекршаје дужан је да у року од 24 часа закаже усмени претрес.

Достава позива за усмени претрес врши се предајом лицу овлашћеном за пријем писмена или раднику који се затекне у пословним просторијама оснивача или издавача или штампара. Ако се тако достава не може извршити, позив се одмах прибија на врата и тиме се сматра да је позив уручен.

Ако се лицу против кога је покренут прекршајни поступак не може уручити позив на начин из претходног става, објавиће се јавни позив путем неког од средстава јавног информисања, чиме се сматра да је достава уредно извршена.

Лице против кога је прекршајни поступак покренут дужно је да најкасније до закључења усменог претреса пружи доказ да је објављена информација истинита. Ако то лице на усменом претресу не докаже истинитост објављене информације, учинило је прекршај за који се изриче прописана новчана казна.

Ако због недоласка из било ког разлога на усмени претрес окривљени или његов бранилац, односно представник окривљеног правног лица, нису доказали истинитост објављене информације, орган за прекршаје у сваком случају и у њиховом одсуству доноси одговарајуће решење.

Орган за прекршаје дужан је да у орку од 24 часа од када је извршена достава позива оконча поступак.

Жалба против првостепеног решења не одлаже извршење решења.

Члан 73.

Решењем о прекршају утврђује се рок за наплату новчане казне који не може бити дужи од 24 часа од доношења решења.

Достављање решења о прекршају врши се на начин прописан чланом 72. ст. 3. и 4. овог закона.

Ако новчана казна не буде плаћена у року од 24 часа од достављања решења, нити се о њеном плаћању пружи доказ првостепеном органу за прекршаје, наплата се врши принудним путем.

Члан 74.

Принудна наплата од оснивача и издавача врши се преносом средстава са њихових рачуна у корист буџета Републике Србије.

Уколико оснивач или издавач на својим рачунима не располажу доволним средствима врши се пленидба њихових основних средстава и она се продају на јавној лицитацији у року од седам дана од дана пленидбе.

Уколико заплењене ствари не досежу вредност изречене казне, плени се и штампан материјал.

Средства остварена лицитационом продајом, до висине изречене казне, уплаћују се у буџет Републике Србије.

Код одговорног уредника и одговорног лица, принудна наплата врши се преносом средстава са личних рачуна у корист буџета Републике Србије.

Уколико средства на тим рачунима нису довольна да покрију висину казне, врши се пленидба њихове личне покретне и непокретне имовине и јавном лицитационом продајом у року од седам дана обезбеђују средства за наплату казне.

Средства остварена лицитационом продајом, до висине изречене казне, уплаћују се у буџет Републике Србије.

XIV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 75.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о јавном информисању ("Службени гласник Републике Србије", број 19/91), осим одредаба чл. 34. и 36. овог закона које ће престати да важе даном ступања на снагу одговарајућег савезног закона.

Члан 76.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

САОШТЕЊЕ ЗА ЈАВНОСТ

Министарство за информације Републике Србије примило је претходних дана бројна писма и позиве међународних организација, институција и удружења забринутих за стање јавног информисања у нашој земљи, па користи ову прилику да им на јединствен начин упути одговор.

Влада Републике Србије и Министарство за информације запањени су и изненађени вашим изузетним интересовањем за нормативну регулативу и функционисање правне државе у медијској сferи, посебно када се има у виду ваша апсолутна незаинтересованост за помоћ нашој влади, земљи и народу у одвраћању поједињих агресивних западних сила од примене њихове томахавк демократије над недужним народом Србије и СР Југославије. Такво, антиправно и антицивилизацијско понашање тих западних земаља није вас натерало да размишљате о поштовању људских права и слобода и елементарног права на живот српског народа у целини, а нажалост, очигледно је да ни киднаповање српских новинара на територији Републике Србије није завредело вашу значајнију пажњу, а камо ли захтев упућен вашим политичким штићеницима на Косову и Метохији да те српске новинаре одмах ослободе.

Признајемо да смо одушевљени вашом бригом, размишљањем и надом да сфера информисања у Србији може бити и боље и другачије уређена, него што је то случај са позитивноправним актима у нашој земљи, али, верујте нам, и нас по мало брину и зачуђују двоструки аршини којима прибегавате у борби за успостављање наводних демократских односа у свим деловима света.

Осудили сте, кажете, драконски Закон о јавном информисању који је усвојила Народна скупштина Србије, а не кажете, али се ми сећамо, да никада нисте осудили ужасне санкције које су земље, из којих нам најчешће та претећа писма и пишете, увеле против наше земље и нашег народа. Никада нисте осудили бомбардовање и убијање недужних цивила, не случајно припадника српског народа у Републици Српској и никада нисте осудили чињеницу да због ваших демократских бомби, пуњених ко зна чиме, и данас Српкиње рађају болесну децу.

Занимљиво је и то да су најзначајније одредбе Закона о јавном информисању инспирисане управо заштитом људских права и слобода о којима толико говорите, а врло мало их поштујете, те да су норме о одговорном информисању веома сличне нормама оних земаља из којих најчешће оптужбе на наш рачун и долазе, с тим да висине казни за прекршаје поједињих чланова закона нису ни приближно високе као што је то предвиђено вашим позитивним законима. Ако смо ту погрешили, признајемо.

Чудни су разлози које ви наводите као најважније због којих је српска власт, наводно, кренула у обрачун са независним медијима. Узгряд, под независним медијима подразумевате оне чија је уређивачка политика, најчешће, уперена против интереса наше земље, независним медијима сматрате оне који не зависе од своје државе, већ од ваших држава. Чудан термин, зар не? У једном писму кажете да се ти ваши медији укидају, иако то нико у Србији не чини, због тога што отворено говоре о наводној српској репресији на Косову и Метохији, други пут што говоре о наводном српском попуштању, па вам препоручујемо да се сви ви из најважнијих међународних организација, институција и страних Влада који сте нашли за сходно да осудите нови Закон о јавном информисању најете на једном месту и заузмете јединствену платформу о томе шта и због чега Србија предузима одређене кораке у медијској сferи.

Ми смо, као и ви, чврсто определjeni за унапређење слобodних и отворених медија у целом свету, укључујући и ваше земље. Уосталом, и ви сте забринути за стање у медијима у нашој земљи. У Србији је тренутно регистровано преко 2.500 јавних гласила који без цензура и притиска државе, имају слободу да истинито информишу јавност о свим догађајима. Ми, као и ви, активно подржавамо храбре акције организација грађanskog друштва и медија у вашим земљама, јер у вашим писмима изражавате подршку баш таквим медијима у нашој земљи. Као што се хвалите чињеницом да сте појачали програме Гласа Америке и Би-Би-Си-ја на српском језику, будите уверени да ћемо и ми у најскорије време моћи да се похвалимо појачаним сигналима и садржајем програма Раидо-Југославије, Радиотелевизије Србије и неких других медија на енглеском језику. Уверени смо да ћете нам ви, као доследне демократе и прегаоци у развоју и протоку слободних информација широм света, помоћи у намерама да на што једноставнији и јефтинији начин информишемо грађане ваших земаља на материјем језику о свему ономе што се догађа у нашој земљи, али и о свим проблемима са којима се они у својим земљама суочавају.

Тоне папира које сте потрошили објашњавајући да је Србија недемократска земља и да, како сте рекли, гуши медијске слободе, доказују нам и потврђују целисност донетог Закона о јавном информисању од стране Народне скупштине Републике Србије, јер из искуства је познато да не бринете ни о нашем народу ни о грађанима ове земље, већ само о сопственим интересима. Знамо да бисте волели да сви медији у Србији демократски извештавају о наводној српској репресији и злочинима на Косову и Метохији, да причају приче о тоталитарном српском режиму и величанственом и демократском западном свету, али пре него што се то оствари мораћете још само мало да се потрудите да нас убедите у истинитост таквих ставова и изречених тврдњи.

На крају, поставља се питање зашто вас проблеми, муке и убијени грађани ове земље никада нису бринули, а овај Закон вас је толико забринуо. На ово питање, чини нам се, сви знају одговор. Погодили смо у средиште ствари.

Београд,
26. октобар 1998. године

Министарство
за информације
Републике Србије

САОШТЕЊЕ ЗА ЈАВНОСТ

Министарство за информације Републике Србије изражава забринутост због нестанка новинара Танјуга Небојша Радошевића и Владимира Добричића. Они су нестали на путу од Приштине према месту Магура, где су намеравали да обаве радни задатак и известе о детаљима напада терориста на полицијску патролу.

Након постигнуте сагласности са међународном заједницом да се сви проблеми на Косову и Метохији решавају искључиво мирним путем, остаци разбијених албанских терористичких банди последњих дана смишљено изводе оружане нападе и провокације, како би спречили реализацију постигнутог споразума. Незадовољни оваквим исходом споразума, шиптарски сепаратисти и терористи насрнули су на новинаре Танјуга, желећи да онемогуће да истина о њиховим злоделима и непоштовању постигнутих споразума прдоре у јавност. Њихов циљ је заустављање истине о ситуацији и догађајима на Косову и Метохији.

Нестали новинари Танјуга, Радошевић и Добричић, "наоружани" само оловком и фото-апаратом, желели су да забележе истиниту и објективну слику терористичког напада на једну полицијску патролу и да је професионално пренесу домаћој и страној јавности. Исто су желели и пре некуна два месеца нестали новинар и возач Радио-Приштина, Ђуро Славуј и Ранко Перенић. Сви су у томе онемогућени, јер објављивање правовремених и објективних информација демаскира улогу шиптарских терориста и њихове сепаратистичке циљеве.

Министарство страхује за судбину несталих и очекује од свих професионалних и хуманитарних организација у земљи и свету, као и од представника посматрачке мисије ОЕБС-а, да пруже неопходну помоћ у проналажењу несталих новинара.

Београд,
19. октобар 1998. године

Министарство
за информације
Републике Србије

САОШТЕЊЕ ЗА ЈАВНОСТ

Министарство за информације Републике Србије најоштрије осуђује киднаповање и затварање новинара Танјуга Небојша Радошевића и Владимира Добричића, које су починили припадници албанских терористичких банди, а посебно њихов став да супротно свим позитивноправним актима, али и кодексу етике и нормама међународног јавног права, и даље у притвору задржавају двојицу отетих новинара.

Министарство за информације Републике Србије, након постигнуте сагласности са представницима међународне заједнице да се сви проблеми решавају мирним путем и демократским политичким средствима, захтева од свих међународних организација и институција да предузму све неопходне мере за најхитније ослобађање Небојша Радошевића и Владимира Добричића.

Уосталом, очекујемо од оних који се позивају на демократске традиции савремене цивилизације и залагање за поштовање људских права и слобода да се коначно ангажују на заустављању терористичких акција албанских сепаратиста и ослобађању људи чију једину кривицу представља жеља да одговорно и часно обављају новинарску професију. Покушај организованих група терористичких банди да затварањем двојице новинара Танјуга покажу свима у свету да могу да ухапсе и право и истину, јесте најбоља потврда чињенице да су албански терористи ти који не желе мирно решење свих проблема у јужној српској покрајини.

Министарство за информације Републике Србије страхује за судбину двојице отетих новинара и очекује од свих међународних организација, хуманитарних институција и удружења, као и од политичких представника међународне заједнице да интервенишу код припадника терористичких група албанских сепаратиста и ослободе Небојшу Радошевића и Владимира Добричића.

Београд,
2. новембар 1998. године

Министарство
за информације
Републике Србије

РАДИО ТЕЛЕВИЗИЈА СРБИЈЕ,
22. ОКТОБАР 1998. ГОДИНЕ

РЕКВИЈЕМ ЗА ЖУТУ ШТАМПУ

У студију РТС о Закону о јавном информисању разговарали су: др Војислав Шешељ, потпредседник Владе Србије, др Милован Бојић, потпредседник Владе Србије, Ивица Дачић, председник Одбора за информисање Већа грађана Савезне скупштине и Александар Вучић, министар за информисање

Водитељ: Посланици Скупштине Србије јуче су огромном већином гласова усвојили нови Закон о јавном информисању, који на целовит и свеобухватан начин регулише ову значајну област. Влада Србије вечерас је укинула Уредбу о посебним мерама у условима претњи НАТО пакта војном интервенцијом на нашу земљу.

Управо због великог интересовања, који је изазвао Закон о јавном информисању, већерас говоримо о новом Закону који је јуче усвојен. Наши већерашњи гости, а и ваши, поштовани гледаоци, у Студију РТС-а су: потпредседник Владе Србије, проф. др Војислав Шешељ, потпредседник Владе Србије, проф. др Милован Бојић, господин Ивица Дачић, председник Одбора за информисање Већа грађана Скупштине СРЈ и Александар Вучић, министар информација у Влади Републике Србије.

Поштована господо, добро вече. Поштовани гледаоци, у већерашњој емисији и ви можете узети учешће, тако што ћете постављати питања нашим већерашњим гостима, на телефоне 321-1423 и 321-1687. Позивни број за Београд је 011, позивни број за Југославију је 381. Као што сам рекао, посланици Скупштине Србије јуче су огромном већином гласова усвојили овај закон.

На јучерашњој седници било је доста речи о томе шта овај закон доноси квалитативно ново, али мислим да за почетак већерашње емисије не би било згорег да, због јавности, кажемо шта је то ново што овај закон доноси, на који начин он регулише ову изузетно значајну област за сваку државу и за свако друштво.

У Влади Србије, овај предлог закона урадило је Министарство за информације, у сарадњи са другим министарствима. Господине Вучићу, због тога мислим да је некако и најприродније да у већерашњу емисију кренемо разговором са Вама, да Ви кажете, у најсажетијем, шта је то што овај закон доноси.

Александар Вучић, министар за информисање: Закон је у складу са нашим и међународним правним нормама и стандардима

Јавно информисање је слободно

Александар Вучић: Пре свега бих рекао да је предлог Владе Републике Србије, Предлог закона о јавном информисању, који су посланици Народне скупштине Републике Србије усвојили на својој јучерашњој седници, предлог, односно данас већ закон, врло либералан, у складу са демократским тековинама и у складу, не само са нашим највишим правним актима, већ и са међународно-правним нормама и стандардима.

Слобода информисања представља једну од основних људских права и слобода и загарантована је највишим

информационе у нашој земљи слободно, загарантовали неприкосновеност слободе јавног информисања. У тим основним одредбама наводи се још неколико кључних начела, која се касније неким дугим нормама прецизирају, боље дефинишу, или се проналазе неопходне одредбе за њихово спровођење.

Такође, рекао бих, на један прецизан начин смо дефинисали сам појам јавних гласила и представа јавног информисања. Ту постоје и неке друге одредбе, које говоре о демократском карактеру овог закона, то је о забрани објављивања информација добијених на противправни начин, дакле, прислушним уређајима, скривеним камерама, микрофилмовима итд. У самом закону

што што смо овога пута ставили у закон, а што представља изузетно достигнуће савремене правне науке. Такође су у закону нашла места и правна лица, на која се односи информација, и оно што је изузетно значајно, то је да се овим законом стимулише право на приватност, дакле, једно од кључних демократских права и слобода, загарантованих у свим западним земљама, у свим земљама са исле развијеном демократијом.

Овога пута, у закону постоје врло значајне заштитне одредбе, постоји нешто са чиме смо раније, у претходном периоду, у времену примењивања, до јуће позитивног закона, имали малих проблема и потешкоћа, мислим да су сада прецизније одредбе, далеко прецизније, и да на адекватнији начин могу заштити онога чије је право на одређени начин повређено. Или, уколико је у питању држава, односно рушење Уставом утврђеног уређења, насиљно, наравно, територијалног интегритета, суверенитета, изазивања расне и верске мржње итд.

Мислим да смо тиме постигли значајан напредак и очекујем да ћемо у предстојећем периоду, у примени овог закона, такав напредак моћи сви заједно да констатујемо. Оно што је суштина овог закона, то је да он заиста афирмише слободу јавног информисања.

Забрана је цензура, али је такође важно да је пронађена, чини нам се, најбоља могућа мера одговорности за јавну реч и не знам због чега би се ико плашио било каквих одредби, уколико рачуна на сопствену одговорност, уколико рачуна да оно што објављује, да оно што симитује, да оно што пише или изговара, да је то истинито. Они који мисле да могу својим писањем, објављивањем или емитовањем информација да руше уставни поредак ове земље или да свакодневно повређују права личности, дакле, из тог домена људских права и слобода, се, они са тим законом могу да имају проблема, али и то представља, рекао бих, изузетно достигнуће овог закона.

Закон санкционише антидржавне иницијативе

Водитељ: Опоненти овог закона стављају као једну од примедби - зашто је овај закон донет сада, зашто по хитном поступку? Господине Бојићу, шта је претходило овом закону и која је његова последица?

Др Милован Бојић: Ја мислим да се ни око чега, колико око Уредбе Владе Републике Србије, у једном широком пакету мера, уређења одређених питања од значаја за живот и рад наше земље, у околностима оружаних претњи НАТО пакта нашој земљи, није подигла толика халабука.

Мислим да ничим, и никада, Влада Републике Србије није направила цензуру, или забрану слободног информи-

Др Милован Бојић, потпредседник Владе Србије: на снази је забрана ширења дефетизма и подривање одбрамбене моћи земље

међународно-правним нормама и представља тековину савремене цивилизације. Ми смо у Закону о јавном информисању дефинисали слободу јавног информисања, пре свега рекли да је јавно

имамо и неколико нових поглавља, која нисмо имали у ранијем закону.

То су, пре свега, право на објављивање информација о исходу кривичног поступка, дакле, то је једна новина, не-

Др Војислав Шешељ, потпредседник Владе Србије: не дамо да стране владе користе наше медије за вођење пропагандног рата против наше земље

сања. Напротив, у Србији то никада није егзистирало. Егзистира пре свега забрана ширења дефетизма, пацнке и подривања одбрамбене моћи земље.

Зашто је ово Влада Републике Србије учинила - па, Влада Републике Србије је ова требала да донесе још у мају месецу. Партиери унутар Владе Републике Србије су усагласили овај закон. Међутим, време и околности, које су грађанима наше Републике и те како познате, одложили су само ово, иначе, Влада Републике Србије, у својим уставним и законским овлашћењима има намеру да доведе у ред поједине области и поједина питања, од значаја за живот и рад наше Републике.

Ми смо тако ишли са предлозима одговарајућих закона, законских пројеката и решења, чинићемо то и убудуће. Већ смо постигли одређене резултате. Колико год причали, дизали

прашину око Закона о универзитету, показало се да држава није намесник на том универзитету, него се окренула његовом свестраном и успешном развоју, формирањем фондова за подстичај научноистраживачког и наставног и васпитног рада на универзитетима.

Тако је и када су средства јавног информисања у питанју. Мислим да се овим законом, односно Уредбом, а касније законом, узнемиравају они који су изгубили посао, изгубили су добар, уносан инострани посао и девизне исплате, и ја их са тог становишта апсолутно разумем.

Видите, само неколико чланова овог закона изазвало је толико нездадовољства код оних који су погођени, и то је природно. Сетите се, при доношењу Закона о универзитету, такође смо имали одређен степен нездадовољства, а да-

нас је пријем тога закона изванредан, 97% запослених на Универзитету у Београду, су потписали уговор о раду, настава се несметано изводи, држава више брине о свом универзитету и избору декана и руководилаца на факултетима, придаје значај исти као и изборима чланова Владе.

Овде је, значи, неколико чланова погодило оне, који су механизмима лажи одржавали у живот своја средства јавног информисања, своја гласила, и мислим да су они сами открили, или наговестили своје трактате о демократији, ових ноћи на Студију Б. Имали смо прилике да их чујемо и да их видимо. Готово да прилазе организованом отпору, да неће више излазити, да не могу радити, амбијент истине њима не одговара, јер су им, дакле, новине лабораторија лажи и неистине, и природно је да онај ко служи лажи или са лажи ради, да из корена пропада, тако да овде, према томе, нема никаквих великих санкција.

Чему толико узнемирење, ако се фаворизује истина? Истина сама избија на видело, што се сада толико узбуђивати, ако се опорезује лаж? Овим законом је практично дозвољено све, свака слобода, и лаж је дозвољена, али се она адекватно кажњава и те паре иду у буџет Републике Србије.

Најлибералнији закон у српској историји

Водитељ: Господине Шешељ, управо ово што је говорио господин Бојић, два члана овог закона, то је члан који говори о забрани емитовања или реемитовања програма иностраних телевизија и радио станица, чији су оснивачи стране владе, или њихове организације, и одредбе које се тичу казнене политike, због чега су та два члана у Закону о информисању изазвала највећу полемику?

Др Војислав Шешељ: Ја сам убеђен да је Народна Скупштина Републике Србије донела један веома добар Закон о информисању, који је најлибералнији у целокупној српској историји.

То је закон који штампи не даје практично никаква ограничења у погледу информисања. Штампа је потпуно слободна у погледу оснивања, издавања, у погледу писања, апсолутно никаквих забрана нема, ни препрека. Шта ми само штитимо?

Ми штитимо основно друштвено добро, у овом случају штампу, средства информисања од злоупотребе некога са стране ко не жели добро нашој земљи. Ми спречавамо да наше медије неко споља користи за субверзивне делатности, као што то чини свака друга држава у свету. Покушајте ви у Америци да урадите нешто слично овоме што су неки медији радили у нашој земљи, па ћете видети да је то немогуће.

Покушајте у Америци на тако нелегалан начин да финансирате неке медије, као што то Американци раде у нашој земљи, па ће вас одмах ухапсити. Тамо су веома строге казне и за свако нелегално располагање новцем, а овде се у торбама доноси новац, даје на руке главним и одговорним уредницима.

Некад они то пријаве новинарима у редакцији, најчешће не пријаве итд. Али, све то знамо, а повремено се објављују извештаји америчких владиних агенција, које тај новац пласирају и из тих извештаја можемо да сазнамо и колико је који медиј у Београду добио новац, или широм Србије, или широм СРЈ.

Ми спречавамо да стране владе користе наше медије за вођење специјалног психолошког пропагандног рата против наше земље. Те владе имају своје посебне институције за вођење специјалног рата. То су некомеријалне институције - "Глас Америке", "Слободна Европа", ББЦ, "Франс интернационал", "Дојче веле" итд.

Појава "револверашких" медија

Који је интерес америчке владе да даде новац, да би се емитовао програм на српском језику - искључиво информативно-политички.

Интерес је америчке владе да нешто постигне у нашој земљи, неки политички циљ. Ми из искуства већ знајмо да су то увек политички циљеви, директно супротни српским националним интересима, и зато им не дамо да користе наше медије. Ми смо могли у нашем закону одредити да ниједан приватник не може имати радио и ТВ станицу, као Аустрија.

У Аустрији постоји само државна телевизија, па нико не би споља могао да нам приговори да гушимо медијске слободе. Да се одмах позовемо на пример Аустрије.

Ми имамо неупоредиво веће медијске слободе, него што има Аустрија, и многе друге западне земље, и ми смо поносни на то, али не дамо да сада нека страна влада, која прети да ће бомбардовати Србију, користи наше медије да сеје панику, конфузију, да шири лажне вести, да врши субверзивне делатности, и то смо забранили. И шта смо још забранили - забранили смо да се нарушава основна друштвена вредност, а то су личне слободе и права човека и грађанина.

У сваком демократском друштву, индивидуална права су изнад колективних права. Нема слободног друштва, ако свака јединка у том друштву није слободна. Достојанство личности се штити спречавањем разних врста клеветничке делатности, лансирања лажи и сл. Ми смо 50 година имали апсолутно дириговано новинарство под тионистичким режимом. 1990. године је

уведена слобода штампе, и ми смо заиста имали апсолутну слободу штампе. Слободу, која је прелазила у своју супротност, јер је буквально свако могао да каже шта год жели, да напише, да објави и да нема никаквих последица.

То су неки новинари толико изокренули, толико злоупотребили, да су почели потпуно револверашке листове да објављују, да по народбини објављују, да разне интриге лансирају и да људима, не само што уништавају приватност, него уништавају комплетан живот, тако што ће посејати неку лажу, неку клевету опасног карактера.

Кад се на насловној страни објави нешто што нема везе са истином, па се гађа у чело неке личности, каже се да је украо, каже се да је проневерио, каже се да је фалсификовао, чак и неке љубавне афере смештају на насловној страни, измишљају такође, не водећи рачу-

на какве то последице може и једној и другој прозваној личности изазвати у приватном животу. То, једноставно, више није дозвољено.

Може то и даље да се ради, али су запрећене високе казне. И ово што су на послетку покушали проблематизовати, кад је реч о овом закону, је брзина поступка. Ту брзину поступка имамо и у другим законодавствима. Ми смо на овом закону радили 6 месеци, баш зато што смо размишљали како да закон буде најлибералнији, а како да спречимо злоупотребу медијских слобода, са аспекта заштите личних права и слобода човека и грађанина!

У западним системима имате случај кад вас полицијац негде ухвати да сте прекорачили брзину, да сте направили саобраћајни прекршај, да вас одмах хапси и не можете изаћи док не платите кауцију. Значи, тамо су још риго-

Ивица Даћић, портпарол Социјалистичке партије Србије:
корак ближе начелима слободе информисања

рознији, него код нас. А, за овакве ствари, које су уобичајене у нашој штампи, казне су милионе долара.

Озбиљни новинари нису забринути

Казне су толико велике, да свако води рачуна да не направи нешто што би га могло довести под удар закона. Што се тиче брзине поступка, она је неопходна да би се превентивно деловало и да би се спречило понављање таквих дела, клеветничких радњи, објављивања лажи, измишљотина и сл. Иначе, ако онај које аутор информације, или

би се зачудили питањем, јер сматра се чак и непристојно, ако је реч о пљачки, непристојно постављати питање - је ли казна оштра, или није.

Мора да буде оштра казна, а ово је у појединим случајевима нешто што је опасније од пљачке. Ово некада може бити опасније од убиства. Лансирање новинарских лажи може човека натерати на самоубиство. Може му разорити породицу, може га уништити. Има неких листова, рецимо "Дневни телеграф", са објављивањем неких фотографија на насловној страни, је направио нешто што је неопростиво, што никада нигде у свету није запамћено,

це и њихове породице, него овакве неистине, пласирање преко одређених средстава информисања, су већ унесрећиле и многе појединце, и њихове породице, увукле су сумњу у живот, учинили су нас и јадним, и бедним, и лоповима, и кукавицама, више него што је то урадио било који ССН, "СКАЈ", BBC, или било који инострански лист, надмашли су своје налогодавце.

Као што празна врећа не може да стоји исправно, ниједна лаж не може да се одржи, брада не чини филозофа, па ни лаж не чини новинара. Ми смо се овоме морали, и требали, супротставити. Они ме подсећају на змију којој сте ставили

Закон важи за све: били бисмо неозбиљна Влада, уколико бисмо стварали законе за друге а изузимали себе

које је издавач новина, докаже да је вест истинита, он неће бити кажњен.

Затим, постоји и жалбени поступак, постоји и заштита код органа редовног судства, мислим да је то код Врховног суда, тако да, једноставно, тај принцип тростепености, на крају крајева, двостепености у редовном поступку и трећи степен у ванредном поступку, омогућава да се заштите и евентуално повређена права оног новинара, или оног власника медија, или оног главног и одговорног уредника, који би био оптужен за нешто што не стоји.

Што се тиче висине казни, о томе се може исто расправљати, али се поставља питање зашто су неки дигли толiku галаму против високих казни. Казне јесу високе и хтели смо да буду високе казне. Високим казнама се превентивно делује.

А сада, када би вам неко поставио питање - да ли су превисоке казне од три до 15 година затвора за пљачку, сви

са фотографијом неке старице итд.

То више не може да се толерише. Зашто се ниједан озбиљан новинар није забринуо због овога закона - зато што озбиљан новинар води рачуна о истинитости информација, кад нешто пласира у јавност, он има доказе, кад коментарише, не измишља, не интригира, него пише озбиљно, расправља, а многи новинари код нас, у недостатку знања, са ниским степеном образовања, мисле да се новинарска вештина може базирати на бујној машти, и онда се такмиче ко ће више измислити. Новинар треба да седне, да учи, да се спрема, то је професија која захтева не прекидно учење, а не измишљање.

Лаж не чини новинара

Водитељ: Господине Бојићу, изволните.

Др Милован Бојић: Хтео сам само да додам, извинявам се господину Дачићу, не само да могу унесрећити поједини-

цигарету у уста, она вуче, вуче, док не пукне. Пукло је и ово, јер Влада Републике Србије одважно и одлучно жели да уведе ред у свим областима, па и у средствима јавног информисања, односно, у јавном информисању, које је априори слободно, без цензуре, са правом сваког грађанина на правилно и истинито информисање.

Водитељ: Једна од примедби која се чула, што се тиче доношења овог закона, господине Даћићу, која је упућена, јесте - зашто није вођена јавна расправа, као што је то био случај са претходним законом, или када је најављиван претходни закон, и то је била једна од примедби.

Ивица Даћић: Сигурно је да се о овој теми, дакле, о области јавног информисања и о том новом закону води, чиним се, не само јавна, него и општедруштвена расправа већ протеклих неколико година. Игром случаја се десило да је овај закон донет сада, а он је био у припреми

и неколико верзија је било припремљено за доношење новог закона о информисању, било на републичком, било на савезном нивоу, и чини ми се да је постојао и да и даље постоји један консензус политичких партија око тога да је нова регулатива у овој области потребна.

Због чега је то тако - зато што смо ми као држава прележали, чини ми се, један период који се може назвати периодом дечијих болести вишепартијског система, плуралистичке демократије, који осим много тога новог, доноси и незнанье - како неке области функционишу у одређеним земљама, које ми сматрамо, можда понекад и наивно, за родоначелнике те грађанске демократије.

Наиме, чини ми се да овај закон представља, не толико један корак напред и корак ближе ка начелима слободе информисања и опште регулативе у овој области у модерним демократским државама, већ би се пре могло рећи да представља само још један корак у правцу хармонизације нашег правног система у овој области, нормално, у овој области која постоји не само у Европи, него и у другим деловима света, у модерним демократским државама.

Због тога што је и ранији закон у много чему био веома либералан, веома слободан, и због тога што и наши устави, и републички и савезни, јесу такви да у својим начелима дефинишу да је јавно информисање слободно, да је забрањен сваки облик цензуре, тако да је нормално да и овај закон произлази из тога.

Дакле, ми често као најлибералнији закон у нашој српској историји, наводимо закон који је важио пре, отприлике једног века, који говори о томе, један једини члан (кају да наводно постоји), да је штампа слободна. Сви заборављају да кају да постоји и други члан, осим у случајевима када то закон предвиђа другачије. Дакле, и овде закон почине тиме што говори да је јавно информисање слободно, да је забрањен сваки облик ограничавања слободе јавног информисања, сваки облик цензуре.

Закон онемогућава злупотребу медија

Пошто многи не знају, јер, као што је и Карел Чапек једном приликом рекао, замислите себи само ту грозну тишину која би настала када би људи говорили само оно што знају, тако и неки који су можда осетили да су погођени овим законом, јер закон онемогућава злоупотребу слободе медија и штампе у нашој земљи, било штампе, било електронских медија, тако и овога пута чини ми се да треба јасно рећи о чему се овде ради.

Прво, цензура у нашој земљи не постоји, већ више од једну десецију, дакле, не постоји било какав облик цензуре. Цензура, у ствари, значи да, пре него што један медиј угледа светло дана, да постоји човек у лицу цензора, који

прегледа све садржаје, и тек после тога медиј може да угледа светло дана.

У нашој земљи, не само да не постоји цензура, него ниједан медиј није дошао ни под удар забране спречавања, растурања штампе, или ширења информација, осим, чини ми се, у једном случају, када је био нарушен (у питању су били, чини ми се, листови у Рашкој области, где се позивало на насиљно рушење уставног поретка и рушење територијалне целокупности наше земље), дакле, више од једне десеције код нас нема ниједног примера спречавања растурања штампе и овај закон само још више закива те примарне слободе, јер слобода штампе јесте једна од основних слобода у једном демократском друштву.

Да подсетим, они који говоре о Западу као о неком узору демократије, треба да погледају да ли цензура не постоји у САД, у Великој Британији, нарочито у условима претње ратне опасности, или у условима када су угрожени национални интереси. Косово и Метохија је наш примарни национални интерес.

Око тога постоји огромно јединство, не само политичких партија, него нашег народа у целини. САД су земља која најбоље зна шта значи, како се утврђује и штити национални интерес. Али, проблем је у томе што је њихов национални интерес утврђен, да је у Ираку, или на Балкану, а наш национални интерес јесте у нашој земљи.

Дакле, нико не може да оспорава наше право да бранимо наш национални и државни интерес, али смо ми то урадили ипак демократским средствима. У САД, у Великој Британији је постојала цензура за време рата у Заливу, у Хрватској за време рата у Републици Хрватској, за време војне акције против Републике Српске Крајине, је новинарима била наложена чак и терминологија коју ће употребљавати у јавним медијима, и тада нико није на Западу говорио о наводном гушењу слободе итд.

Амерички Конгрес финансира "независне"

Дакле, у нашој земљи је слобода медија загарантована, оснивање јавних гласила, односно медија, је слободно, ниједним чином се то не спречава, што такође постоји низ ограничења у неким другим државама, везано за ту област, и оно што је у овом тренутку можда најважније, то је да овај закон на једном више нивоу штити право приватности, односно право неповредивости људског достојанства, интегритета појединца, части и угледа. Ја бих жељео да подсетим да немачки Савет за штампу нпр. дефинише шта су најузвишенији принципи штампе, а то су поштовање истине, поштовање људских и грађанских права и објективност у информисању.

Ако говоримо о висинама казни, треба рећи и то да се слободно овај наш закон може упоредити са неким законима у Западној Европи, нпр. француским законом, где је нпр. за дела која су упераха, што се тиче медија, против безбедности, било унутрашње, било спољне, предвиђена казна од 100 до 100.000 марака, и притом затворска казна од једне до пет година. За дела која представљају увреду приватних лица, казна је од 50 до 40.000 марака и затвор од пет дана до шест месеци. Код нас постоје само новчане казне, осим кривичних дела, која су регулисана Кривичним законом, везана пре свега за одбрану и безбедност земље, изазивање националне, расне или верске мржње итд.

Према томе, можда само треба рећи још једну реченицу, везану за реемитовање страних политичко-пропагандних програма, а то су, у ствари, пропагандни сервиси тих влада, уперени према нашој јавности, према нашој земљи, и управо смо могли прочитати прошле године да је амерички Конгрес одвојио пет милиона долара за финансирање тзв. независних, односно зависних медија од њих, јер од њих добијају новац за финансирање неких медија и политичких партија у СРЈ, и то је јавни документ, није тајна, иако се монги овде код нас стиде тога што су примили паре.

Управо, и у овом закону стоји обавеза, не да се финансира на такав начин забране, али да се евидентира, да људи знају да се они финансирају на такав начин "Глас Америке", као што се могло чути, не може да се чује у самој Америци, то је "Глас Америке" према спољном свету, као што "Глас Кине" не може да се чује у Америци, нити "Глас Србије" може да се чује у Великој Британији. Управо је ова одредба таква да нико не спречава BBC да емитује свој програм на својој фреквенцији, на сателиту, на кратком таласу, на радију, али наши медији, информативно-пропагандни садржај страних радио-дифузних организација, које се финансирају од страних влада, или невладиних организација комерцијалног или некомерцијалног типа, се могу емитовати само на принципу реципроцитета и мислим да је то једна одредба потпуно јасна и потпуно у складу са демократским определењима једне земље, јер чак у многим законима о информисању у Европи постоји одредба - колики проценат страног, дакле, не само политичког, културног, или било ког другог програма се може емитовати у једној земљи.

Забрана реемитовања страних емисија

Водитељ: Управо када сте говорили о "Гласу Америке", ево и питања за вас - да ли се "Глас Америке" може чути у

Италији, да ли има програм на италијанском?

Ивица Дачић: Па, "Глас Америке", односно редакције по појединим земљама се формирају само на основу стратешких националних интереса једне државе, било да су у питању САД, или Велика Британија, и да то није ни случајно, да углавном постоје емисије на свим језицима бивших источноевропских земаља, или неких земаља у свету где постоји тзв. тај американски стратешки национални интерес, али овим законом се не спречава постојање тих редакција.

Дакле, BBC са даље може да емитује на српском језику, али наши медији то не могу да реемитују. Исто као што Радио Југославија, дакле, пандан "Гласу Америке", или спољном сервису BBC на српском језику, или програм "Дојче веле" на српском језику, јесте програм Радио Југославије, такође на енглеском језику, на немачком језику, који се не реемитују у тим земљама. Ако BBC пристане да реемитује програм Радио Југославије или Радио телевизије Србије, програм који је на енглеском језику, онда нема никаквих проблема да се принципом међусобног реципрочитета такве емисије и код нас могу гледати.

Све друго је политичка пропаганда усмерена ка томе да се наша јавност у овим условима притиска према нашој земљи и отворених ратних претњи убеди да је истина све оно што се о нама говори.

Одбрана отаџбине изнад свега

Водитељ: Добривоје Мићановић из Швајцарске пита све учеснике - зашто држава чека да се нешто деси па онда предузима одећене кораке? Изволите. Пошто је много питања пристигло изгледа да ова тема изазива велико интересовање.

Др Војислав Шешељ: Ми нисмо ништа чекали, него смо само темељито и студијозно радили на овом закону. Радили б месеци и до задњег дана смо разним варијантама оперисали, чак смо били предвидeli да овим законом забранимо и рекламирање цигарета, алкохолних пића, лекова, оружја итд. и то је већ било унето у Нацрт закона.

Мислим да је било и у Предлогу. Одустали смо од тога јер је то регулисано неким другим законима, Законом о алкохолу, Законом о лековима и сл. А, једно време је превлађивало мишљење да није згорега да се то понови и у Закону о информисању, па су превагу однела мишљења да не треба два пута исту ствар забрањивати и са два посебна правна акта.

То само говори колико смо много на том радили без обзира што смо били ангажовани проблемима на Косову и Метохији, економским и социјалним, и слично. Овде се ништа посебно није

десило што се тиче закона. А, ми смо донели Уредбу пре него што смо кренули са законом на Народну скупштину, јер је у једном тренутку требало хитно реаговати на понашање неких медија у условима када је наша земља практично била у непосредној ратној опасности.

А, и тада смо ишли постепено, покушали смо да апелујемо на свест, покушали смо да убедимо па је министар информисања слао писма редакцијама и тражио да се престане са рејмитовањем страних пропагандних програма. Исмејавали су га због тога. Прокосили итд.

Онда су позвани новинари и главни и одговорни уредници београдских медија на брифинг. То се тако на Западу каже. Они то редовно држе, а ми смо то само једном држали у овом случају, код потпредседника Бојића и министра Вучића, па им је и тада скренута пажња, па су и то почели исмевати, почели пркосити и на то и слично. Затим смо ишли са Уредбом. И Уредбом смо већ стање променили.

Наравно неки су морали да поднесу све консеквенце. То су ова три листа којима је онемогућено излажење за ових неколико дана, и тиме смо показали да се не шалимо. Да се нимало не шалимо. Одбрана отаџбине је изнад свега. И, нећемо дозволити да неко злоупотребљавајући медије потпомаже непријатеље, непријатељске силе које прете бомбардовањем. Свака сила која је претила бомбардовањем Србије је непријатељска сила.

И, онај ко јој служи тај се свесно ставио у службу непријатеља. И, то се мора отворено рећи. Ми не само што смо отворено рекли него по томе и поступамо. Сходно томе поступамо.

Завршен роман лажи

Др Милован Бојић: Ми смо још у мају, јуну месецу радили на усаглашавању овог закона. Нисмо чекали да нас проблеми затрпавају него смо ишли у сусрет тим проблемима. Хтео бих само да истакнем да у разговору са господином Мајлсом, шефом америчке мисије овде у Југославији смо практично дошли до једног заједничког закључка.

Питао сам га - шта би ваша земља радила да се нађе у нашој ситуацији, када је у питању угроженост и безбедност наше земље? Он је рекао - америчка влада се последњи пут мешала у медије у условима хладног рата. У нашој новијој историји већих оружаних претњи и опасности по нашу земљу није било, него што је било протеклих седмица. Ништа природније него да и ми овом уредбом уредимо питање одбране земље и утврдимо одговорнијост свих.

И, нисмо ту дакле ишли изловано на медије, нити се Уредба звала о медијима и средствима јавног информисања, него Уредба о посебним мерама и активностима Владе Републике Србије

је у условима оружаних претњи НАТО пакта нашој земљи.

Међутим, то што су други отрчали у њихове амбасаде надајући се да ће можда немачки бундестаг донети српски закон о јавном информисању, преварили су се. Успаничени су и они и њихови налогодавци. Завршили су свој роман, роман лажи из најпрљавијих лабораторија и нека се окрену амбијенту истине.

У Србији 30% страног програма

Водитељ: Доста питања је стигло. Зоран Лаковић из Косовске Митровице, Петар Огњеновић из Новог Београда и још неки постављају исто питање - да ли се овај закон односи и на медије који излазе на албанском језику на Косову и Метохији?

Александар Вучић: Закон о јавном информисању који је усвојила Народна скупштина Републике Србије односи се на све медије у нашој земљи. Усталом то је јединствена територија, јединствени правни поредак и никакве разлике нема у односу на оне медије који - или излазе, уколико се ради о писаним медијима, или емитују, уколико се ради о електронским медијима.

У сваком случају, односи се на све медије без обзира на то да ли се налазе у некој од аутономних покрајина. Ако ми дозволите само бих у неколико речи рекао нешто о члану 27. о коме се толико и већерас причало. То је забрана емитовања или рејмитовања, односно преузимања страних политичко-пропагандних програма за наше медије и за нашу јавну гласила.

Неки од њих су у последње време покушали јавности, заменом теза, да кажу како је то кршење демократских права и слобода, како ми заводимо цензуру, како према међународном пакту о грађанским и политичким правима не постоје границе за слободан проток информација итд.

Управо у складу са међународним пактом о грађанским и политичким правима још из 1966. године, који је потом наш парламент ратификовао, се ми понашамо. Постоје изузети за слободан проток информација. Али, овде се још једна ствар може рећи. Овде се ради о покушају да се психолошко-пропагандне и субверзивне активности проглаше за некакве информације које ви морате, наводно да пропустите иако их ниједна друга земља у свету, чак ни те које нас оптужују за такве ствари, не допуштају.

Рећи ћу само да је 1982. године, у време фокландског рата, британска влада, тј. британска морнарица, дозволила само приступ 27 новинара, за тачно 27 новинара, дакле 12000 км далеко од своје земље. Само су дозволили за 27 новинара. Сви прилози који су еми-

тovani, сви извештаји који су слати слати су преко војног комуникационог центра, где је дакле војска вршила цензуру.

Све остале информације које сте могли да добијете о рату на Фокландима делили су Министарство одбране, чак инијелан орган надлежан за послове информисања већ они. У САД, као што је мало пре рекао господин Бојић, не бих могао да се сложим са господином Мајлсом, зато што то просто није истина, да су они прекинули са таквим понашањем и уређивањем медија на себи својствен начин.

Видите, они су 1917. године донели законе о шпијунажи и законе о забрани пословања са непријатељем. Америчка инсталација је дуго времена упорно покушавала и упорно се трудула да докаже да се тиме крши први амандман Устава САД о слободи штампе.

Међутим, и после Првог и Другог светског рата те изузетно рестриктивне норме, и изузетно рестриктивне одредбе су опстајале. 1934. године је донет Закон о комуницирању према коме нико, ниједна страна влада или нека њена организација не може имати ниједно јединију јавно гласило на територији САД а њихово укупно учешће у једном јавном гласилу може бити, да-

мо шта наша влада мисли о проблемима које имају представници других народа, расних група у САД-у, о националним проблемима у Њу Мексику, Калифорнији, о неким другим сукобима, ми можемо много да им помоћнемо.

Сигуран сам да би наша влада могла многе савете да им да и онда бисмо ми могли да чујемо и то од њих. Али, мислим да је тај услов реципроцитета, услов равноправности нешто што је у закону наглашено и да је то нешто што син могу и морају да прихвате.

А, уколико се то некоме не свиђа онда тај показује јасно определење да му интереси земље и интереси народа нису најважнији, а ни у ком случају на првом месту.

Заштита државе, обавеза свих медија

Водитељ: Жарко из Будве пита господина Дачића када ће Савезна скупштина донети Закон о информисању, како би листови из Црне Горе, као што су "Победа", "Вијест" престали да блате своју земљу?

Ивица Дачић: То питање се надовезује на оно претходно, које ми је већ било постављено, а то је да иако је овај закон

ционалну безбедност, своју државу, да штите територијалну целокупност наше земље, и без обзира на то што не постоји нова законска регулатива и садашња је довољна да неке медије, па и оне у Црној Гори, подсети на то, да у свemu овоме што ми данас и ових година причамо, има веома мало страначких момената.

Овде треба занемарити уопште тај политички приступ овом закону. Ми овде регулишемо целу област информисања, од права појединача до права новинара, права редакција, али и одговорности и оних који регулишу систем информисања и оних који су актери у систему информисања и оних који су објекат јавних гласила тј. тема јавних гласила.

Ми имамо један систем информисања у коме имамо неограничену слободу а одговорности веома мало. Од када је настала слобода штампе, а први пут се спомиње у Америци, нпр. у Уставу државе Вирџиније, а који се сматра родоначелником америчких устава итд, затим у Деклерацији о правима човека и грађана француске буржоаске револуције па до најновијих пактова Уједињених нација итд, говори се о слободи информисања али се говори и о одговорности за јавну реч. И, о моментима када се та слобода може ограничити, а она се ограничава само правима и слободама других и разлозима које налаже одбрана државе, безбедност државе итд. На Западу медији немају потребе да имају било какве друге саветнике у својим компанијама осим једног који представља малог цензора на Западу, а то је адвокат.

Одговорност за јавну реч

Дакле, адвокат куће прочита новине пре него што новина изађе, да види да ли би та новина могла случајно да се нађе на суду због неких неистине које се појављују и да ли би због тога могла да буде подвргнута новчаним казнама. Управо и овде ће се примењивати такав принцип.

Дакле, нико не жели да забрањује медије, али ако је у питању неистина, ако је у питању лаж која нарушава ове темељне принципе онда постоји новчана казна, казна о којој се може расправљати да ли је ниска или је висока али која је неспорна.

Према томе, овде нема много спорних ствари. Просто, постоје темељни принципи слободе штампе који се овде афирмишу. Постоје, када већ говоримо о јавној расправи, и ова верзија закона је много боља него она које су се појављивале и излазиле из претходног Министарства за информације Владе Србије, јер су неке одредбе те претходне верзије поправљене. Знате да се раније водила полемика око квантимонополске клаузуле, а овде тих варијанти нема.

Постоји антимонополска клаузула али се она не разрађује на тако ригидан

Забрана се доноси се само ако се лансирањем лажних вести
угрожава нека основна друштвена вредност

кле, не влада, него страних физичких и правних лица, може бити до 20%.

Код нас је савезним законом предвиђено да то буде 49%. Дакле, то на најбољи начин говори ко је за политику изолационализма, ко је потпуно отворен. Уосталом, наша земља је позната по томе што имамо велики део програма који сачињава инострани програм. Речимо, у САД је то до 2%, у западноевропским земљама је то око 7-8%, док је у нашој земљи чак и преко 30%.

Онда, о чему овде говоримо? Међутим, проблем је у томе - неки су нашли политички разлог зато што њима коначно смета и због новца који добијају, а разуме се материјални разлог је најчешће приоритетан, али им смета зато што више неће моћи да се делује на свест људи онако како су они научили и онако како су они научили.

Уосталом, као што је господин Шешељ и рекао поставља се питање - због чега би они такве програме правили? Зашто би уопште улагали новац, трошили новац да немају некакве друге веома важне политичке интересе. Ако они хоће нама да дозволе да ми каже-

донает по хитном поступку јавна расправа о целој овој теми је већ неколико пута одржавана и чини ми се завршена са једним консензусом о томе да је нама потребно једно слободно али одговорно информисање.

Као што то и јесте слобода штампе од самог њеног настанка. Дакле, Савезни закон о јавном информисању, односно о основама система јавног информисања, јер је то надлежност савезне државе, је већ два пута био у скупштинској процедуре и сви ми очекујемо да ће се ускоро и нови предлог или нацрт тог закона појавити, који ће афирмисати слободу медија, слободу оснивања, издавања медија али и одговорност за јавну реч и дефинисање онога што се зове иностраност, пошто је то компетенција савезне државе.

То је однос према иностранству, уношење и раствурање иностраних средстава јавног информисања итд. Без обзира да ли се овај закон и да ли и сада не постоји законске одредбе које се односе на неке медије у Црној Гори обавеза је свих медија да поштују принципе слободе медија и да штите своју на-

начин, дакле овај закон је веома слободан, либералан, закон који афирмише слободу штампе, али и закуцава и дефинише одговорност за јавну реч. Ако се слобода штампе мери количином онога о чему се ћути онда у нашој земљи нема теме о којој се ћути и о којој се не пише. Друга је ствар што они којима нијестало до ове државе и који, у ствари, представљају стране медије на нашој територији никада нису хтели да прихвате наш државни национални интерес као свој.

То су, у ствари, страни медији који излазе на нашем језику, страни медији који са овим народом имају заједничко само то што излазе на нашем језику. Према томе, и неке велике разлике између Гласа Америке и оних који их реимитују или неких дневних новина, па и оних који су се нашли под ударом ове уредбе, великих разлика нема.

Није ни важно да ли ће они излазити опет или не. Остаће упамћено у историји овог народа да онда када му је било најтеже да су ти медији били забрањени због издаје. А, у Срба је издаја најтеже морално недело.

Закон не спречава критику

Водитељ: Питање за оба потпредседника Владе, господина Шешеља и господина Бојића. Господин Петровић Мирољуб пита - да ли сматрате да је у

овом тренутку кључно питање информисања или су економска, социјална и политичка питања у овом тренутку важнија.

Др Милован Бојић: Влада Републике Србије никада није бежала од економских кључних питања, питања животног стандарда наших грађана, питања привреде, извоза али је и питање јавног информисања у нашој републици и те како важно питање.

У будућим законским пројектима али и дневним активностима Владе Републике Србије наћи ће се све ове теме. Мислим да они који се налазе у паници, страху, потпуној дезоријентисаности у времену и простору, данас желе да заплате грађане Србије да више неће знати ништа осим једне истине и то истине владајуће коалиције или Владе Републике Србије.

Они се, дакле, сада час стављају у улогу народа а час на исти тај народ позивају или призывају бомбе НАТО пактада их мало уздрма, да им трансплантирају мишљење, да бирају друге а не оне које су грађани Србије на овим изборима изабрали.

Дакле, ради се о једном отуђеном центру моћи који је фабриком лажи, анонимних представака које се куцају ту у редакцији или непосредно поред ње, покушавао да у заточеништву држи појединце или институције и тиме подрива у овом друштву практично све.

Али, као што ниједна рђа не може трајати дugo, ниједна неправда, тако ни ови њихови трикови, одбрамбени трикови, у паници која их је снашла, не могу узнемирити грађане наше Републике.

Нико дакле, овим законом неће спречити критику, критику која руши и ствара различита и супростављена мишљења, неће чак ни критизерство, а рекох малопре неће ни лаж, али ће се морати за њу добро платити. Дакле, нико овим Законом о јавном информисању неће скрити колика је пензија, колика је зарада, колики је број незапослених, какав нам је извоз, какви су проблеми у којима се налазимо или улагавати и формирати уместо потрошачке корпе корпу лажи или бајки.

Једноставно речено, Влада Републике Србије, као Влада народног јединства, одговорно и истрајно ради по принципу дефинисаних приоритета. Приоритет свих наших приоритета у Влади Републике Србије је Косово и Метохија. Ту смо се договорили да никада не смећемо нити ћемо икад рећи - нема и не може. Тако је и када је у питању пољопривреда, тако је када су у питању пареске и друге олакшице и растерење привреде, тако је када је у питању извоз, и када су у питању поједине гране и друштве не делатности, такви су стални разговори и комуникација са синдикатима, гранским и осталим, ту смо да на бази оног реалног, потпуно реалног дефинише нашу политику и наш рад.

Ту смо да делимо и оно што имамо али и оно што немамо и мислим да то наши грађани треба да знају. Није дакле ово диктат, није ово налог, није ово диригована истинा. Ово је рат лажи и са издајницима земље. Према томе, не бежи Влада Републике Србије апсолутно од ових тема.

Ево, и потпредседник Шешељ ће вероватно рећи, у Одбору где се те тачке дневно претресају и уређују, које напоре ми чинимо да грађанима Србије и њиховом животном стандарду буде боље а нашој привреди још успешније време које долази.

Све рестрикције Запада, крешење међународног права

Водитељ: Изволите господине Шешељ.

Др Војислав Шешељ: Ми се превасходно бавимо економским и социјалним проблемима. И, заиста свакодневно. Бавимо се и питањима информисања и питањима образовања, културе, као и свим другим питањима, наравно. Влада не запоставља ниједан посао из домена своје надлежности.

Али, овде нам је питање информисања ушло у први план пажње јавности, пре свега због ових медија. И, због неких страних земаља које мисле да и по овом питању могу да се мешају у наше унутрашње послове. Никада се није десило да дође толико прогестних пи-

Бирачко тело строго суди: ако политичари не говоре истину, сносиће последице на следећим изборима

сама из иностранства, од разних државних и парадржавних организација, разних пропагандних сервиса, толико протеста поводом чињенице да је наша земља економском блокадом битно осиромашила, да због те економске блокаде бебе у болницама нису имале лекова и кисеоника, да су многе умирале, да су забрањене инвестиције у нашу земљу, да авиони из наше земље, наши авиони, не могу да лете у земље Европске уније итд.

То их апсолутно не интересује. Све те забране, све те рестрикције, сва та ограничења која су нам наметнули била су директно крешење међународног јавног права, али је сада најгоре што међународно јавно право тумачи главни силиција. Нема више ни шерифа ни суда. Силиција и доноси правила и спроводи их и тумачи да ли их је добро спровео или није.

Поскупеле новинарске патке

Три медија која су дошла под удар Уредбе су позната по лансирању најгорих могућих лажи и клевета. Сетите се како су на насловним странама "Наша борба" и неки други објављивали извештаје о томе како је наша полиција убила целу шиптарску породицу, 19 људи, а на крају крајева нигде доказа, нигде ништа. Чиста измишљотина.

А, да не говорим шта је све лансирао "Дневни телеграф". Ми нисмо укинули критику Владе. Сваки новинар, сваки лист, сваки грађанин може и даље да критикује Владу. Ми желимо што радикалнију, што озбиљнију критику. Али, не могу да објаве у новинама да најаве девалвацију. Ако нема девалвације, ако кажу - у петак девалвација, ако у петак не буде девалвације онда мора да плати казну што је слагао.

Мени се то десило, додуше, раније ми се свашта дешавало, али био сам у опозиционој политичкој партији па ми није много сметало. Објаве новине, Недељни телеграф, Дневни телеграф, Сведок, да сам заклао жену Слободана Јовића и то текст на три странице.

Знате, мало непријатно, али рачунам - нико жив у овој земљи неће поверовати. Или, објави тамо неки лист како сам покрао црквене паре. Или, 90-те године неколико новина објави да сам смењен. И нема шта се није дешавало. Кад ме је то први пут заболело?

У мају месецу Дневни телеграф на насловној страни - поскупљење струје од 30%, Шешељ договорио са представницима Електропривреде. Апсолутна неистина. Ви знате да је било једно једино поскупљење струје од 9,5%. У току ових шест месеци колико је Влада на дужности. И, сада када смо донели одлуку да се смањи зимска тарифа за 50% многи листови сутрадан објавили како је поскупела струја 25%. Ово је појевтињење, јер је раније закон регу-

лисао шта је зимска а шта је летња тарифа.

Официри и подофицири НАТО пакта

Ми смо баш водили рачуна о најширем слојевима грађана, колико им оптерећење представља плаћање рачуна за струју и ишли смо на то да то мало ублажимо. А, да вам не говорим, сад објаве да ће се јулска пензија исплатити тек у децембру. Ми имамо великих проблема са исплатом сваке пензије. И, то се зна у овој земљи. Али, смо до сада увек успели живим, здравим новцем да исплатимо те пензије.

Ниједном нисмо штампали динаре да би исплатили пензије. И зато смо одржали курс динара. Понекад нам га поколебају лансирањем лажи и измишљотина, стварањем психозе девалвације. Па се опет ствари врате на нормално стање. То говори колико је опасан специјалан психилошки рат. Бавимо се највише економским проблемима али морамо да се бавимо и овим проблемима.

Деловање тих медија је било посебно опасно у тренуцима директних претњи НАТО пакта и тада смо морали енергично да делујемо. И, да су се наставиле те претње, да је дошло до бомбардовања, били бисмо још ригорознији. Знате, ја сам већ у Скупштини јуче рекао - долазак Хавијера Солане и његово постројавање неких главних и одговорних уредника београдских медија најречитије о свему говори.

Ти главни и одговорни уредници су официри и подофицири НАТО пакта. Само још да их униформишу. Обавештајна служба. Значи, од њих добијају налоге, када им овде нешто пригости, онда од њих траже заштиту. Како могу да траже заштиту од некога ко још увек прети бомбардовањем Србији? Нешто су претње блаже али још увек постоје.

Као када би неко од Адолфа Хитлера тражио, или од Александра фон Лера, немачког генерала, када би од њих тражио заштиту. Тада прети и сутра се може десити можда да бомбардује нашу децу, наше грађане, и од њега тражити заштиту? Где је ту морал?

Имали су иаквих моралних скрупула? Тражити заштиту од онога ко је тренутно највећа опасност по безбедност наших људи и наше деце, наше државе. Па да ме на ражњу пеку, да ме вешају на Теразијама не бих тражио од таквих заштиту.

Др Милован Бојић: То они и хоће. И ражањ, и вешала, и ти трактати о демократији путем крви, какве ни Хитлер није забележио, и не заобилазно него директно. Све због угрожености једне фабрике која је функционисала на једном гориву које се зове лаж.

У лажи се обогатили, набрекли, бахати, зајапурени, не могу да функционишу у миљеу истине и то је велики про-

блем. Ту је та конфузија, дезоријентисаност, и ту је та страшна, невиђена острашћеност и mrжња. Mrжња, ако се mrжња завршава.

Mrжња се никада не може завршити и наравно мислим да је истина та која је у служби слободе и слободног човека. Верујем да је тешка метаморфоза пуноглавца у жабу, али њих у истините људе готово никада.

Висок степен јединства народа и руководства

Водитељ: Ево, господине Дачићу и ви сте хтели нешто да кажете.

Ивица Дачић: Мислим да је овде суштина проблема везаног за овај члан 27. реемитовање страног програма информативно-политичког садржаја намењеног нашој јавности, на српском језику, који представља директне пропагандне сервисе тих земаља.

Суштина је у овоме што је малопречено, а то је да су наш народ, наше политичко руководство, испољили висок степен јединства везан за наш примарни, државни и национални интерес, а то је да сачувамо и одбрамнимо нашу земљу. Поставља се једно суштинско питање.

Ако се једна власт дели на три власти, дакле како то модерни политичко-лози, правници говоре, на законодавну, судску и извршну власт, и ако неки у свету говоре о медијима као четвртој власти у друштву, кога та власт представља и коме одговара? Очигледно је да они не представљају наш народ и зато су се и срели са овим одговарајућим личностима из оних земаља и оних народа и њихових интереса које они заступају.

Дакле, они никада нису показали да сходно да поштују иуваже државни национални интерес земље и свога народа, али зато служе оним земљама и оним народима који никада нису желели добро овом народу. И зато је потпуно јасно због чега су они против овог члана јер му се губи смисао постоења.

Њихова функција је у томе да буду продужена рука у нашој земљи, да буду пета колона. Није нимало дискримирајуће када се то каже. Израз "квислинг" и "петоколонаци", се тачно зна због чега је настао. И тачно дефинише оне који у одређеним кључним моментима представљају буквално издајнике једне државе и једнога народа.

Ако се неко отворено стави у службу оних који прете нашој земљи и нарушају нашу слободу и нашу независност, нарушају дакле миран живот наших грађана, прете бомбардовањем, шта се друго може рећи за такве медије него управо оно о чему смо мали пре говорили. Како би се свака земља на свету понашала - понашала би се онако како се понашала и Република Србија и СРЈ, ако би та земља била спремна да брани своју слободу.

Зашто Велика Британија није преносила "Дојче веле" за време Другог светског рата? То је апсолутно било немогуће, нити прихватљиво, али мислим да сви заједно треба да избегнемо замену теза и упутљавање у причу само ова два члана која су, наводно, спорна.

Двоструки аршини западних земаља

Целина закона је таква да је потпуно јасна, да дефинише цео комплекси систем онога што се зове област јавног информисања. Од дефинисања - шта је то слобода информисања, слобода штампе, преко забране цензуре, преко права свакога да информисише и свакога да буде информисан, до права на запиту приватности, до права оних који издају новине, у којим случајевима, дакле, се према њима могу применити одређене казнене мере итд.

Дакле, овде, ако већ говоримо о међународној заједници, ми не треба да имамо неких предрасуда о томе да су западни медији и западне државе према нашеј потпуно искрене и добронамерне. Двоструки аршини су свуда присутни, ако би буквально преписали њихов закон, код нас би тај закон за њих био неприхватљив, али, у њиховим земљама је то попутно нормално.

Чак, Пулиџерова награда за новинарство носи име по Пулиџеру, човеку који је оснивач сензационалистичког петпрачког новинарства у историји новинарства, и зато је и логично да ту награду у овом веку, пре неколико година, добије човек који је на примеру БиХ, дакле, на штету Срба, измислио причу о ратним злочинима Срба, и сада се кити Пулиџеровом наградом.

Права награда за медијску лаж, и не треба имати, дакле, не треба имати илизију о томе шта су њихови интереси. Међутим, проблем је у нама, није проблем у томе што они имају те интересе, проблем је у томе што те интересе на нашем простору, на нашем језику, спроводе неки припадници нашег народа. Емисије на српском језику не раде Американци, ради припадници нашег народа и треба их јасно дефинисати, јасно одредити.

Овде није реч о томе да ли ће неко критиковати, или волети власт. Свако има право да припада различitim политичким партијама, да мисли овако или онако, али нико нема право да мисли другачије, када је у питању одбрана земље и одбрана наших националних и државних интереса, и то је суштина свега.

Овде је потпуно друга прича, прича нема везе са страначким политикама, има везе са целом облашћу, са дефинисањем система информисања, и ево, чак и неки експерти из ове области, а њих је, нажалост, веома мали број у нашој земљи, јер код нас углавном, и у медијима, и у политичким странкама, се налазе

људи који су о вишепартијском систему гледали и слушали управо и емисијама "Глас Америке", или на неким домаћим станицама, и који мисле да се у таквом систему никоме, практично, не одговара.

Народ је врховни политички судија

На самом kraју да кажем да систем информисања, који постоји у нашој земљи, сигурно треба допунити и другим законом, а то је питање савезне регулативе, дакле, регулативе не само vezano за штампу, него и за радиодифузне организације. Ту је питање фреквенција, и наше је определење да то буде примерено међународним стандардима.

Друго је питање да ли се међународни стандарди некоме допадају или не. Дакле, кад данас кажемо да ћемо питање националних мањина у нашој земљи решити, у принципу, по угледу на међународне стандарде, ми ћемо га решити на такав начин који је виши од међународних стандарда, и управо је у томе замак што многи, од неких наивних политичара, или политичких странака, који имају више присталица, у неким другим земљама, или међу неким другим народима, него у нашем народу, то мисле. Народ је врховни политички судија са свим стварима, а Народна скупштина је овлашћена од народа да одлучује о важним стварима из међународног питања, односно гласања.

Све друго представља изигравање народне воље, а овај закон је донет великом већином посланика, свега неколико посланика је било против, и очигледно је да постоји висок ниво консензуса око ових питања. Осим оних који мисле да је новинарство лаж, осим оних који представљају модерне Гебелсе, а то је да - што више пута понављате лаж и напад неистинама, да ће можда људи поверијати да је то истина.

CNN подржава шиптарски тероризам

Водитељ: За господина Вучића три питања - зашто је остављено само 24 часа да се припреми одбрана, када ће се и како спречити растврање штампе из Црне Горе, пошто су многи листови који су забрањени, регистровани у тој републици и како ће се спречити да се информације, које нарушују територијални интегритет, нађу на интернету, јер многи листови на тај начин имају презентацију - пита Весна Симић из Београда.

Александар Вучић: Па, да појемо од краја - тешко је спречити на интернету било коме да саопшти шта жели. Уосталом, ви знаете да у многим светским листовима, медијским кућама, постоје тзв. видови или форуми, како их која назива, где сваки човек, који има приступ тој комуникацији којома режим

може да саопшти шта мисли, најчешће су то и исовке, увредљиви изрази, ружне речи. Мислим да је наш начин и наш одговор на то да имамо што више наших сајтова, који ће најавици цивилизовани и врло савремен начин да буду и добро дизајнирани, и новинарски изузетно добро уређени. Лансирања истинитих информација на такав начин, ми можемо да објаснимо и образложимо све оно што се у нашој земљи збива и шта је права истина о догађајима на нашој територији, а у овом тренутку је најважније оно што се збива на територији нашеј јужне покрајине.

Дакле, немогуће је то спречити. Уосталом, зато се и каже да је то најдемократскији медиј, и они који мисле да би могли да спречавају, последњих дана су предузели неке мере и према Влади Републике Србије, пре свега CNN, а једино су њихови новинари одбили да учествују у протестном спуштању камера, фотоапарата и свега од новинарске опреме, у знак протеста што су албански терористи отели двојицу српских новинара, новинара Информативне агенције Танјуг. Вероватно новинари CNN оправдавају такав злочински чин албанских терориста, јер управо су ту са CNN скинули наш сајт који је био са њима у корелацији.

Изгледа да им не одговара. Раније су писали све што пише на сајту Владе Републике Србије, не морате узимати здраво за готово, односно, ми не одговарамо за то, али изгледа да им више не одговара, па су сада доставили само албанске сајтове. Али, без обзира на то, свакодневним слањем електронске поште и једним другачијим начином, ви можете у сваком случају да постигнете значајне резултате.

Правда више није спора

Ево, ја сам овде донео и неке податке. Ми смо, потпуно случајно, само у последњих 14 дана у овом месецу имали већ 911 хиљада улаза у наш сајт, што је апсолутни рекорд у овом месецу и мислим да то доволно говори колика је посвећеност и колики је значај.

Есада, што се тиче првог питања - зашто је тако брз поступак, рекао бих да се намеће пре свега неопходност ефикасног решавања судова по таквим питањима и не знам зашто би некоме сметала таква ефикасност судова. Вальда је боље да се реши за 24 сата, него да се реши за годину, две, три или четири. Заједно би се неко плашио тако ефикасног решавања, вальда сви желимо да што пре дојемо до коначне судске одлуке.

У овом случају је то решење судије за прекришај, уколико се ради о прекришајном поступку, и вальда би то требало да нам буде циљ и требало би да нам представља један модус по коме би остали судови, ако не у најскорије време, оно

у блиској будућности, требало да функционишу.

Али, има овде још једна ствар, због које је то изузетно важно - то је оно о чему се вечерас већ говорило, а то значи степен друштвене опасности дела. Дакле, у прекрајном поступку, на такав начин то може бити изузетно значајно и изузетно опасно.

Неки су данас објављивали информацију да било каква вест, која, евентуално, није тачна, може довести до тога да буду оштећени, односно морају да плате 800.000 динара. То је апсолутно неистина. Тачно се таксативно наводи које норме морате прекршити, односно шта морате рећи да бисте потпали под слово овога закона.

Ту се ради о пет група прекраја, а најважнији су они о којима смо говорили, о кршењу уставних норми, односно позива на рушење уставног уређења, територијалног интегритета и целовитости земље. Друго је реемитовање ових страних пропагандно-политичких програма, о којима смо такође говорили, и треће, то је оно што њих свакако највише боли, а то је повређивање права личности.

Због тога некима смета - зашто би морали за 24 сата да изнесу доказни материјал. Па, ако сте говорили истину, онда ћете ту исту истину поновити пред судијом за прекраје, рећи да то знаете из тог и тог извора, да сте се ви у то лично уверили, или ћете имати доказни материјал са собом, писани, или неког од сведока, који је спреман да то потврди. Ако то нисте у стању, онда немојте то да објављујете.

Ако немате доказ да је неко купио кућу ту и ту, ако немате доказ да је неко некога убио, да је неко негде некоме украо нешто, онда то немојте да објављујете. Дакле, то што ви мислите да је неко негде украо, то што неки у нашој земљи рачунају да, чим је неко на власти, е, тај мора да је себи приграбио, мора да је себи нешто узео, мора да се много накупио пар, тако део нашег народа размишља, управо због писања таквих медија, у којима има много измишљотина и сви мисле - є, сада су они сјајно ситуирани, они одлично живе, а народ пати.

Плаћеници глуме жртвеној јагњад

И, знате, кад такву неку информацију објаве, онда морају да потврде. Не знају људи да има много нас који живимо, односно, готово сви, на најнормалнији начин, животом обичних људи, просечних људи, али, то некима апсолутно не одговара, него жеље на овакав начин да шире конфузију у народу и да објављују оно што је њима мило.

Зато мислимо да је такав поступак неопходан, да је врло ефикасан, а могли сте да видите да је после седница Народне скупштине Републике Србије и Савезне скупштине, кренула хајка са

њихове стране. Увек говоре о некаквим притисцима, увек жеље да изигравају неку жртвену јагњад, како ето, режим њих притиска, како се они муче, како им је тешко.

Нико их не притиска. Случајно сам поменула са говорнице Савезне скупштине неког Анастасијевића, који пише најгоре могуће ствари о српском народу за "Тајм", најгоре могуће. Срби су криви за све злочине на Косову и Метохији, није чак ни важно ко је тај, они су сутра већ измислили, све слагали, како га је тражила полиција.

Наравно, нико га жив није тражио, нити су навели име полиција, нити било шта, него, сад су они много угрожени, јер је неко рекао име. Зашто да не кажемо име, да не кажемо име онога који оптужује Србе за злочине на Косову и Метохији, које никад нико није видео, нити их је неко потврдио. И онда, то треба да буде нас срамота - не, то треба њих да буде срамота.

Ако ће то да објави, онда нека докаже како зна да су Срби починили толике злочине на Косову и Метохији, зашто је измислио, због чега је то у радио, на који начин? И не треба му за то 24 године, ни 24 дана, него му је сасвимово 24 сата. Ако је знао тако крупно да слаже, да измисли тако крупне фалсификате, уперене против виталних интереса ове земље да напише, или да смичује, сасвим је све-

једно о коме се ради, е онда ће знати и да образложи њихово порекло.

Ако не буде знао, за то постоје казнене одредбе, које регулишу висину казни, које морају бити плаћене.

Ивица Дачић: Али, само једну реченицу да кажем, да не би дошло до неког погрешног тумачења свега овога о чему говоримо, дакле, уопште није реч о заштити власти, реч је о томе да се сваки појединачни штити, без обзира да ли је на власти, или у опозицији.

Дакле, неко може да напише и неку неистину, дакле, неко може да каже и да је Весна Пешић председник једне велике и озбиљне политичке странке, и она може да га тужи за неистину, исто као што и сваки грађанин, ако се каже неистина о њему, има право за предузимање и покретање прекрајног поступка. Видеће медији, када буду радили на основу овога закона, а има их преко 2.500, можда сада и више.

Александар Вучић: 2.500 регистрованих, али не излази велики број, зато што нису пријавили регистрацију.

Ивица Дачић: Дакле, све су то медији и само ће доћи под удар заједно они којима је лаж основни критеријум истине, а обично се управо истином хвале они који је најмање имају.

Александар Вучић: Али, невероватно је да су се сами препознали.

Др Војислав Шешел: Има овде још нешто што је битно - политичари ће на-

Хавијер Солана је у Београду обишао официре и подофицире НАТО пакта, који су на задатку у "независним" медијима

јреће прибегавати оваквој заштити. Мени, рецимо, не пада на крај памети, ако сутра неко напише да сам глуп, да сам овакав, да сам онакав, да реагујем. Али, ако каже да сам урадио нешто што је озбиљно, а што нисам урадио, е, тада могу да прибегнем томе.

Обични грађани треба да се штите, обичан грађанин није спреман ни да трпи то да га неко увреди на један једносставан, лак начин, успут што би се рекло. Кад је већ покренута ова расправа о питању одговорности, ваш гледалац је поставио питање забране. Забрана је споредна ствар у овом нашем закону и подразумева се да ће се забране вршити само изузетно, кад се лансирајем лажних вести доведе у питање нека основна друштвена вредност, ово прецизира суд, не бих ја прецизирао, јавни тужилац процењује, али процењује заиста ...

Казне и за стране лажове

Ивица Дачић: То је уставна категорија.

Др Војислав Шешељ: Јесте, ту се позива и на Кривични закон итд. И у овим расправама које се воде у новинарским круговима, питање забране није у првом реду.

Али, кад је реч о интернету, одговара се и за оно што пласирате у интернету, и наш закон се односи и на интернет, односи се и на домаће грађане, који пласирају лаж преко интернета, и странце који пласирају лаж преко интернета, ми можемо казнити. Када - кад нам буду доступни и кад нам буде њихова имовина негде близу руке, то можемо да запленимо, да наплатимо казну.

Е, сада је то питање могућности неког гоњења. Још једно питање је постављено - шта ћемо са медијима из Црне Горе, то је, ја мислим, веома важно питање, јер неки од ових главних и одговорних уредника, издавача у Београду, већ се договорају како да нас надмудре, како да доскоче овом закону и планирају да се региструју у Подгорици.

Чули смо "Данас", београдски, да се регистровао у Подгорици. Ништа то нама не смета, могу се они регистровати и на Марсу, ако желе. апсолутно нам није тешко да спроведемо одредбе овога закона. Зашто - зато што закон каже да је судија за прекршаје надлежан, на основу седишта оснивача, издавача, на основу седишта штампарије и на основу места раствурања.

Чека код Пријепоља

Ако се новине штампају у Подгорици и не раствурају по Србији, не може ниједан суд за прекршаје у Србији да одлучује по том питању, али ако се раствурају у Србији, е, онда долазе под удар. Е сада, кад се изрекне казна, нпр. Турувија или Тијанић, преселе се у Подгорицу, тамо им је седиште фирмe, тамо

понесу све своје паре у коферима и тамо штампају новине, и шаљу новине у Србију.

Ако, деси се да ради ово што су до сада радили, па их суд за прекршаје казни новчаном казном, онда ћемо им пленити имовину овде у Србији, у Београду. Да ћемо ми налог да се плени и у Црној Гори, али, да ли ћемо имати кооперативну власт у Црној Гори, или не, то је сада питање, то је питање других неких односа.

Ако нема њихове имовине овде, пленићемо им банковне рачуне, пленићемо им новине које убудуће шаљу из Црне Горе, док не накупимо доволно новина, да их на кило продамо у стари папир, до висине казне. Значи, једном ако буду кажњени, стајаће наши државни органи негде тамо код Прије-

оне. Закон је једнак за све, и за оне које штити, и за оне које кажњава.

Ми бисмо били неизбидна влада, неизбидни људи, којима је народ Србије указао своје поверење, уколико би стварали законе за друге, а за себе изузетке. Ми смо озбиљни и једино онолико колико будемо служили истини, и истину користили у свим сферама делатности и пословима којима се бавимо, или у политици или у било којим другим пословима.

Бирачи су немилосрдни

Водитељ: Имамо питање - да ли ће нови Закон о информисању обавезивати политичаре да говоре само истину, а у противном, да ли ће сносити последице?

Уместо забране: за вести које нарушују темељне принципе информисања, постоје новчане казне

полја и скупљаће њихове новине, шлпере, ви знаете колико ће то бити тона, да би се једна од ових казни исплатила, ако се други начин не исплати.

И, узалуд им све то што планирају, немају ништа од тога. Овај закон има да се поштује до kraja, као и сви закони које донесе Народна скупштина, јер закони изражавају вољу народа.

Др Милован Бојић: Покренуто је овде једно питање, које је врло осетљиво и на њега вечерас морамо дати јасан одговор, овде је питање наших гледалаца - да ли ће овај закон важити за ове, или

Др Милован Бојић: Ја мислим да сам већ одговорио на ово питање.

Др Војислав Шешељ: Па, ја бих на то одговорио - политичари спадају у најодговорнију категорију грађана. Политичара, додуше, штити имунитет, и док Народна скупштина не одлучи да се посланику укине имунитет, или док Влада не одлучи да се министру укине имунитет, или док Врховни суд не одлучи да се судији укине имунитет итд, не може да дође под удар овог закона; али, у неким озбиљним случајевима,

ја сам убеђен да ће и Народна скупштина да укине имунитет.

Др Милован Бојић: Али, ми се никада нисмо позивали на њега.

Др Војислав Шешељ: Да, и да ће тако бити и у случају министара-чланова Владе, али оно што је најзබљнији вид одговорности политичара, то су следећи избори.

Све што ми политичари радимо, радимо са аспекта онога што нас чека за две, три или четири године, кад се поново појавимо пред бирачима. Бирачи су немилосрдни. Ако смо заслужили поверење, они ће нам то поверење обновити, ако се испостави да нисмо заслужили поверење, онда ће поверење указати некоме другоме, и то је оно што је најтежа казна за политичара.

Знате, новинари увек остају новинари, пише за једне новине, па пише за друге новине, пише за *¹⁴⁴³ новине, а политичар може да опстане, или да пропадне. Онај ко једном пропадне у политици, тешко се враћа, тако да је политичар увек на ивици жиљета.

Др Милован Бојић: Али, они су овде сада ти који суде не само политичарима, него суде и народу, али неће никако да промене свој рејтинг код народа. То им није никакав проблем.

У овој земљи има преко 50 странака. Ја не видим зашто господин Ђурувић, и други, те отпоре, или покрете отпора, не трансформишу у неку политичку странку, не изађу код грађана Србије, па ће они бити ти, недај Боже, државни хигијеничари, који ће се бранити, као што су за себе већ рекли да су богом дана чистуници, који бране ово друштво, бране ове грађане, бране овај народ, а сами би ради виђали коју НАТО бомбу по њему.

Клеветника од злочина само прилика раздава

Водитељ: Изволите, господине Дачићу, па да чујемо и господина Вучића, и да завршимо овај разговор.

Ивица Дачић: Да оставимо министра за крај, пошто је Министарство било предлогач, формално, овог закона. Мислим да смо направили један изузетан корак у хармонизацији нашег правног система у овој области са правним системом модерних демократских држава света, везано за систем јавног информисања.

Они који оспоравају овај закон, треба да га оспоравају на бази чињеница, ако их имају, а пошто их немају, онда ће га сигурно оспоравати политизацијом одређених тема. Закон је донет, донет је јединствено у Народној скупштини Републике Србије, гласовима странака, којима су грађани дали поверење на овим изборима, грађани су врховни политички судија и грађани су народ Србије и СРЈ, и свакодневно даје оцену на неки начин о свима на ма, који се бавимо политиком, или јавним информисањем у целини.

Једно је сигурно, а то је да ће сви они који желе да раде у складу са прин-

ципима истинитости и објективности информација, и сви они који желе да поштују права личности, без обзира да ли су у питању политичари, или обични грађани, да ће имати апсолутну слободу и подстицај за још бољи рад. Ово ће, међутим, бити знак - стоп, за оне којима је, уместо критеријума истине, критеријум - што више лажи, сензационализма, главна пословна та ктика и пословна тајна.

Према томе, очигледно је да они који се тога боје, управо и дижу најачи глас против овог закона. На сву срећу, тај глас је шапат у односу на глас Србије.

Др Милован Бојић: Ја се извињавам, али мислим да треба вероватно рећи једну ствар, која је заиста таква, ја је бар такву доживљавам, да треба можда и посебно стимулисати средства јавног информисања у откривању одређених девијантних појава, ефикаснијој борби против криминала, јер, ако неко на насловној страни напише за некога да је лопов, вероватно је пре тога у овом, по мени, веома комотном или конфорном року донео доказе, он је допринео ефикаснијој борби против криминала и треба их на неки начин наградити за то.

Доприњећи бржем, ефикаснијем функционисању нашег правосудног система, кривичног законодавства итд. али овај закон је и превентиван и добар у једној посебној патологији нашега друштва, а то је борба против клевете и клеветника, јер клеветника од злочина само прилика раздава.

Објективно информисање је обавеза свих медија

Водитељ: Хвала Вам. Изволите господине Вучићу.

Александар Вучић: Ја бих рекао да ће нови Закон о јавном информисању тек добити своју праву примену и да ћемо сви моћи да установимо, односно, сви ћемо бити сведоци његове примене у реалном животу, али сам уверен да ће његове демократске норме и либерална опредељења наћи своје место и да ће сви схватити заиста значај који се таквим нормама посвећује слободи јавног информисања.

Оно што је важно то је да слобода и одговорност не могу бити инкопатибили, већ комплементарни, и изузетно је значајно да се на такав начин сви односе. Навео бих само један пример - данашњи дневни лист "Блиц" на насловној страни је објавио како је Влада постала главни и одговорни уредник. Нигде то у целом Закону о јавном информисању не пише.

Из духа закона то уопште не произлази, али то њих није интересовало. Када говорите о преношењу објективне, потпуно истините информације, њих није занимало да ту и такву информацију пренесу, није их занимало да кажу нешто о говорима у Народној скупштини, људи који су говорили другачије од онога какво је њихово мишљење, али зато, од људи који на том закону нису радили, или нису прочитали, јер

не разликују кривични поступак од парнице, прекрајног поступка итд., од њих су узели изјаве, којима је речено све најгоре о овом закону, а да готово ништа није речено. Примедби озбиљних готово да није било, осим што ће неко рећи - е, тиме се затвара све, тиме се нешто криши.

Када питате некога - а шта се то затвара, шта се то криши, где се то неко гуши, нико вам тачно неће и не може рећи. Надам се, и уверен сам, да ћемо и у будуће, и кроз овај законски акт, али и кроз заштиту права појединца, што представља врховно начело, врховни принцип остварења људских права и слобода, потврдити да смо сазрели у једном демократском смислу и да можемо очекивати да не буду чудо такве демократске норме у блиској будућности, већ да се на такав начин одговорно понашамо, да истинито, објективно и потпуно информишемо.

И оно што је још важно, неки су рекли да је та норма избачена, мислим неки из Нове демократије, да државни медији више немају обавезу да информишу потпуно, истинито и објективно, заборавили су да сада та обавеза постоји за све.

Зашто би само државни медији имали обавезу да информишу истинито, потпуно и објективно, ту обавезу да-нас имају сви, али изгледа, неко би да ту обавезу само наметне једним медијима, а да су други потпуно слободни у објављивању разних неистин, разних измишљотина, и да то називају својим демократским правом, својом слободом и својом независношћу.

Независност није исто што и неистина једним медијима, а да су други потпуно слободни у објављивању разних неистин, разних измишљотина, и да то називају својим демократским правом, својом слободом и својом независношћу.

Независност није исто што и неистина, али изгледа да су неки то сада схватили. У сваком случају, ја сам уверен да је одлука народних посланика у Народној скупштини Републике Србије да готово једногласно прихвate овакав закон добра, а и да ће грађани Републике Србије имати прилику да се у то увере.

Водитељ: Грађани Србије - на то су ме и грађани упозорили - су без иједног гласа против, јуче у Скупштини Србије, усвојили нови Закон о јавном информисању. Вама хвала што сте били гости РТС-а.

Поштовани гледаоци, ја вам се захваљујем на пажњи и останите уз програм РТС-а. Још једнапут се захваљујем својим гостима, потпредседнику Владе Србије, др Војиславу Шешељу, потпредседнику Владе Србије, господину Миловану Бојићу, министру за информације, Александру Вучићу, и председнику Одбора за информисање Скупштине Југославије. Хвала вам пуно и лаку ноћ.

БК ТЕЛЕВИЗИЈА, 21. ОКТОБРА 1998. ГОДИНЕ, АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ,
РЕПУБЛИЧКИ МИНИСТАР ЗА ИНФОРМИСАЊЕ У ЕМИСИЈИ "ПИКАДО"

АФИРМАЦИЈА СЛОБОДЕ И ОДГОВОРНОСТИ

ТВ дуел са Александром Вучићем на тему Закона о јавном информисању, иако су од стране организатора били предвиђени да учествују, избегли представници "друге стране": Веран Матић, председник АНЕМ-а, Милош Васић, председник НУНС-а и Милан Пауновић, професор Правног факултета у Београду. Поменута господа, која су у београдској чаршији данима пре тога налазила мане Закону, нису имала три чисте да се појаве у студију из једноставног разлога – недостатка аргумента.

Водитељ: Нови Закон о јавном информисању тема је данашње емисије "Пикадо", БК Телевизије.

У нашем студију је републички министар за информације, Александар Вучић. Господине Вучићу, за учешће у овој емисији били су предвиђени и председник АНЕМ-а Веран Матић, председник Независног удружења новинара Србије, Милош Васић, и професор Правног факултета у Београду, Милан Пауновић.

Међутим, они су избегли да изађу на дуел, или дијалог са вама. Да ли сте изненађени таквом њиховом одлуком?

Александар Вучић: Па јесам помало изненађен, с друге стране и нисам, објаснију и једно и друго. Пре свега изненађен сам због количине информација и дезинформација, које су изрекли сва тројица и неки други, које су људи из службе ваше телевизије покушавали да позову на ТВ дуел овде у БК телевизији.

Много тога су говорили о Предлогу закона, о наводној неуставности Уредбе, много тога су говорили о мени лично, па ме чуди да тако нешто не прихватајте. Међутим, с друге стране, био сам свестан да се нешто слично може додогодити, јер они су спремни да вам критике упућују и да говоре како су они стално угрожени, само када нисте у прилици да им вратите.

Папир све трипти. Могу да напишту шта год хоће, и најгоре увреде, најтеже речи могу да изговоре, да оду кући да се похвале супружи, пријатељици и осталима - е, види шта сам ја написао, како сам ја то урадио, овога сам растурио, овоме сам направио било шта. Али, знате, када има некога ко би могао да узврати, ко би могао аргументима и чињеницама да врати, е, онда је то већ велики проблем, онда је то већ много другачије. Интересантно је да су и у моју канцеларију, а и у многе друге канцеларије у Београду, па и посланицима Народне скупштине, стигли предлози Асоцијације тзв. независних електронских ме-

Министар остао без саговорника: познати букачи против Закона о информисању нису имали петље (и аргументе) да се јавно супротставе Александру Вучићу

лија, коментара њихове правне службе, о томе шта није добро у закону, шта би они променили, и потписао је управо Веран Матић.

Вама је рекао да не може да изађе на дуел зато што он није правник, а ја јесам. Међутим, ја бих са господином Матићем прихватио дуел, он је ипак задржао одређену дозу пристојности у свему и мислим да бих и у том дијалогу потврдио исправност одлука Владе Републике Србије, и на крају, одлука Народне скупштине Републике Србије, које су готово јединствено прихваћене и усвојене. Дакле, представљају резултат готово општег консензуса. Међутим, када ме питајте за господина Милоша Васића, он је председник некаквог Независног удружења новинара Србије, варља. Тај човек је мимо свих етичких норми, кодекса, пристојног понашања,

СНО побегао: за Закон о информисању гласало је 170 од 179 присутних народних посланика

који важе не само за новинаре, него и за све остале људе, себи дозвољава да на најбруталнији начин, увредама, клеветама, најтежим могућим речима говори и о Министарству за информације, и о мени лично, и баш сам се чудио што није спреман да дође да то исто понови, да то каже мени у лице.

Али, то је већ његов проблем, то показује да је куквица, и он, и сви који су на такав начин у стању да напишу шта им је воља, шта им падне на памет, али никада нису у стању да вам то саопште овако у очи, нити да сачекају шта би могао да им буде евентуални одговор. Без озбира на то, ја сам сигуран да ће те ви поставити доста добрих питања и интересантних питања за ваше гледаоце, те ћемо моћи на најбољи могући начин да на њих одговоримо.

Са државом се не може поигравати

Водитељ: Доношењем Уредбе Владе, која се пре свега односила на медије, многи су сматрали да је то нешто последње на чему је радио министар за информације у Влади Републике Србије, Александар Вучић.

Но, ево, овај Закон о јавном информисању демантовао је те тврђење. За што мислите да су одређени кругови били пессимисти по питању Вашег останка у Министарству?

Александар Вучић: Па нису били одређени кругови, неки су рачунали на чињеницу да су они доволно јаки, да својим медијским притиском, да својим измишљотинама, својим цензурисаним информацијама, цензурисаним одстрани главних и одговорних уредника и

сле да су много изнад свих осталих и да би требало отприлике да они одлучују о кадровској политици и у Влади Републике Србије и у свим осталим државним органима.

Бесмислени наслов "Блица"

Водитељ: Господине Вучићу, анализирају све оно што је о вами претходних дана писано, и о самом Закону о информисању, стекао се утисак да ћете, ступањем на снагу тог закона, и званично постати главни и одговорни уредник свих медија у Србији. Да ли се тако осешате?

Александар Вучић: Ко је стекао такав утисак?

"Независни" узбуњују јавност

Водитељ: Они који читају натписе о господину Вучићу.

Александар Вучић: Који читају натписе Блица? Та новина је данас објавила један бесмислен наслов, у коме каже - "Влада постаје главни и одговорни уредник", или "Влада је главни и одговорни уредник", нешто слично.

Управо је то значење имао тај натпис. То нигде у Закону о јавном информисању, који је јуче Народна скупштина усвојила, не пише. Ако можете Ви да ми покажете ту одредбу, ако можете да кажете које су то норме из којих тако нешто произилази, био бих вам веома захвалан.

Али, то је један злонамеран натпис, којим су хтели да кажу како се, ето, тобож заводи цензура, како ће неко други да одлучује о писању медија. Али хајде да видимо једну другу ствар, која је ту веома занимљива. Управо ти о којима говорите, и ти бројни натписи у новинама, текстови, који су говорили против Уредбе, против Закона, и пре него што је Закон стигао до Народне скупштине Републике Србије, против Министарства за информације, против Владе Републике Србије, они су све то говорили, најтеже речи и најгоре могуће изразе употребљавали. Знате, ако можете за некога да кажете да је луд, да је министарска глиста и да има кућу ту и ту, иако и даље живи као подстаниар, са супругом и дететом, да је овакав и онакав, дакле, немате никаквих проблема због тога што то објављујете.

То постаје заиста контрадикторно и онда показујете да сами себи скачете у уста. Погледајте данашњу страницу Блица која говори о овоме закону. Врло је мали текст о ономе што се забивало у Скупштини, а понајмање о ономе што су рекли представници Владе Републике Србије у Народној скупштини Републике Србије, али су многи већи текстови појединачних новинара који су рекли па то је страшно, па то је ужасно, итд.

Нико не зна ни шта је страшно, ни шта је ужасно, зато што сви говоре нешто што, или нису добро прочитали, или што не знају. Не говорим о свима, већ о већини. Мешају кривични поступак са парнијом, са прекршајним поступком, то сте могли јуче да чујете од Ненада Чанка.

Али, суштина је у томе да је важно оптужити некога, да је то лоше. Ми хоћемо да направимо мњење, као што смо правили мњење за Закон о универзитету, да је то лош Закон. Ми хоћемо на том да инсистирамо, уопште нас не интересују чињенице, не занима нас ништа, ми хоћемо на том инсистирати. Уколико то не буде тако, није много ни важно, али ми хоћемо рећи да су сви криви.

Јесте ли приметили да су све новине објавиле - "казне су 800.000 динара". Хајде да направимо анализу - говоре о томе да, ако неко објави нешто што је неистинито, да је казна 800.000. То није истина. Прописана казна је од 400.000 до 800.000 динара, у прекршајном поступку дакле, само за позив на рушење уставног уређења, теротиријалне целовитости, суверенитета, дакле, изазивања расне, верске и националне мржње, оно што је преписано из Устава Републике Србије.

Дакле, за то најтеже дело, које има чак и већи степен друштвене опасности, него многа друга, предвиђена је само новчана казна. У Француској, рецимо, дупло већа казна за много мања дела, 900.000 франака итд. Међутим, некоме одговара да не упозна јавност са правим чињеницама.

Овде постоји, уколико видите нетачну вест, само повреда права личности, у прекршајном поступку, и ту је казна далеко мања, ни близу прописане, дакле од 100.000 до 300.000, што нема везе са 800.000, као што видите, али то нећете никде моћи да прочитате, то никде нећете моћи да сазнате, зато што некоме одговара да плаши јавност, па знате, да покажемо како је то недемократски, како је то страшно, како је нама немогуће да радимо у оваквим условима, неко нас забрањују итд.

Ко то коға забрањује, када ви пишете што год хоћете, како год хоћете, на начин на који хоћете, па чак и не бирајући речи, апсолутно ништа, и ништа вам се не дешава.

Министарству право надзора

Водитељ: Када сам рекао да поједи-
ни тврде да ћете постати главни и одго-
ворни уредник свих српских медија, то
се пре свега односило на Закон о јавном
информисању, члан 71. који каже да над-
зор врши ресорно министарство, дакле
Министарство информација.

Дакле, директно министар Вучић. То
се пре свега односило на то, па ако можемо и то да разјаснимо, јер су се ту јављале извесне дилеме. Било је доста тога спорно, дакле око самог закона, чита-

ли сте и сами, само да решимо и ову дилему.

Александар Вучић: Овде се каже (доду-
ше, мало су промењени чланови, јер
знаете да су јуче усвојени поједини аман-
дманни представници једне политичке
партије, па су неки чланови избачени,
пре свега око рекламирања) следећа
ствар - "када надлежни орган (а претход-
но је дефинисано да је то орган држа-
вне управе, надлежан за послове инфор-
мисања, односно Министарство инфор-
мација) утврди да јавно гласило не испу-
њава услове за почетак рада, односно
настављање рада", што је наравно у ди-
ректној надлежности Републичког ми-
нистарства за информације, као што је
то било и до сада, говорили смо раније
о систему пријаве, како се оснива, како
се региструје гласило, "или се у свом
раду не придржава закона и других про-
писа, упозориће писменим путем јавно
гласило и захтевати отклањање уоче-
них недостатака, а у случајевима у ко-
јима је уочено кривично дело, или пре-
крај предвиђен законом, поднеће кри-
вичну пријаву надлежном јавном тужи-
оцу, односно пријаву за прекраје на-
длежном органу за прекраје".

Мислим да је одредба врло јасна,
али она не даје превелике ингеренције
Републичкому министарству за инофор-
мације, ви сте видeli да је ту у казнен-
им одредбама и у одредбама о прекра-
јном поступку, па и о новчаној нак-
нади штете, да је ту превасходна улога
судова, али и тужилаштва.

Ми имамо само право надзора над
спровођењем овог закона, ништа више
од тога, али свакоме је јасно на шта се
односи рецимо одредба 27, када сте говори-
ли о политичкој пропаганди, и сви знају
да није политичка пропаганда
када емитујете утакмицу Хјустон-Чика-
го НБ лиге, или када емитујете прилог
не о Моники Левински, или о било че-
му, већ када се врло јасно и прецизно
каже, када владе других земаља на српском
језику или језицима националних
мањина емитују програме политичко-пропагандног садржаја.

Ви знате, можемо их на прсте набро-
јати, то су Глас Америке, Дојче веле, BBC,
ја мислим да сам један изоставио, и
Слободна Европа, иза које стоји Амерички
конгрес. Дакле, то су ти о којима се
овде ради, о којима се говори и уопште
није то тешко препознати, не треба бити
нарочито паметан, да бисе то препоз-
нalo, посебно зато што смо у неколико
разговора са главним и одговор-
ним уредницима на такав начин исту-
пали.

Међутим, знате, нисмо ни ми тако на-
ивни да кажемо - то је Глас Америке,
па они сутра кажу "глас из Америке",
па кажу - није то Глас Америке. Зато
смо направили једну овакву одредбу,
али која је доволно прецизна и која
није широка, која није екстензивна и не
може се тумачити како неко хоће. Али,
да анализирамо сада због чега је такав

члан био неопходан, да видимо шта је
то што је врло важно.

Закон пун нових одредби

Водитељ: Можемо ли прво да решимо
зашто је Закон донет по хитном посту-
пку?

Александар Вучић: Закон је био донет
по хитном поступку, између осталих,
због тога што није добро да извршним
прописима буде регулисана овако важна
материја.

То је морало у једном тренутку да се
догоди, када је земља била изложена
непосредној ратној опасности, али смо
желели да ту материју регулишемо
законом. Уосталом, водила се дugo време
расправа у Србији о потреби доно-
шења новог Закона, о томе како је неоп-
ходно осавременити неке одредбе, неоп-
ходно ускладити са динамичним и
свеобухватним променама, које смо има-
ли у претходном периоду, и мислимо да
смо то овим Законом у многоме успе-
ли.

Уосталом, првог дана када су добили
тај текст, мислим негде у суботу или
недељу, правни стручњаци ове асоција-
ције о којој сам мало пре говорио, која је
углавном против свега што власт до-
несе и уради, такав задатак су добили, и
они су чак рекли да би овај закон био
велики напредак, е, да им нема те забра-
не емитовања Гласа Америке и да им не-
ма овако високе казне.

Дакле, то је оно што су они замисли-
ли, то је оно што им једино смета. Дакле,
и они примећују да у Закону има многа
нових одредби, да се у Закону у осно-
вним одредбама говори о неким новим
стварима, да имате нове институте правне,
да имате забрану монополског по-
нашања, да имате увођење јавних ствари,
да имате поштовање права на прива-
тност, као једног од основних људских
права, из корпса људских права и сло-
бода, који је признат на Западу, да по-
стоје читава нова поглавља, рецимо, о
важности давања информација, о исходу
из кривичног поступка, о правима
информација, о правима лица на које се
иноформација односи итд. Али, о томе
нико није говорио. То никога не ин-
тересује, зато су се сви ухватили и кажу
- "а, ви то недате".

Јавна расправа рецидив самоуправљања

Водитељ: Мислите ли да је недоста-
јала, пошто многи и то замерају, јавна
расправа по питању тада Предлога за-
кона о јавном информисању, а сада За-
кона о јавном информисању, или тачније,
да ли је тај Предлог закона, а сада За-
кон, прво мора да иде одређеним стру-
ковним организацијама?

Александар Вучић: Шта вам то значи,
где то пише, шта је то јавна расправа?

Водитељ: Питам вас - да ли мислите да је требало, или није требало организовати?

Александар Вучић: Мене не занима то, то је постојало у социјалистичком самоуправном систему - јавна расправа, па широка јавна расправа, широки народни слојеви су о томе разговарали, послали су писма и телеграме, куцали су на писаћо машини и дописивали, доносили у Београд своја мишљења.

Народна скупштина Републике Србије се састоји од посланика, које је народ изабрао у Народну скупштину, да би обављали законодавну надлежност. Је ли тако? Дакле, легислатива је у њиховим рукама. Они закон не доносе и они одговарају грађанима Србије. Ја се никадавши питам новинаре.

Мени кажу - да ли сте Ви новинар? Не, нисам, па шта? Ово се не тиче уопште новинара, не пишемо ми кодексу Удружене новинаре Србије или неког другог удружења, то ће да раде новинари, то ће да раде неки други људи. Ми прописујемо законску регулативу за ову област друштвеног живота и то прописују народни посланици у Народној скупштини.

Они су једини дужни, то је њихова обавеза, они су ту једини важни. Када буде - народ је изабрао Слободана Орлића и Бојану Лекић да буду народни посланици у Народној скупштини, е онда ћете ви моћи да одлучујете о томе. До тада, извините, одлучиваће они који су изабрани од народа.

Јединство свих присутних посланика

Водитељ: Сасвим је сигурно да они не одлучују, но, да ли су Вам биле неопходне или потребне можда њихове сугестије?

Александар Вучић: Пазите, па ви знаете да је две године трајала прича о Закону о јавном информисању, од када је створена нова Влада 24. марта, готово сваке недеље се причало у јавности о Закону о јавном информисању.

Мисмо сами, унутар Владе, то усаглашавали, разговарали, користили смо чак и неке одредбе, користили смо чак и нека искуства оних на које се и ови у овом писму позивају, иза асоцијације независних електронских медија. Чак смо и та искуства користили, са којима они кажу да су се неки независни медији сложили, мада ја не знам шта значи та реч "независни" итд. и од кога не зависе.

Дакле, ми смо та искуства користили и направили смо Закон онакав какав мислим да је најбољи. Можда он може да буде бољи, али ми мислим да је овај најбољи. И као што видите сложило се 170 посланика, који су у том тренутку били у Народној скупштини Републике Србије.

То је, признајете, импресивна већина и лоше је кад неко потицјује Народну скупштину и кад потицјује народне посланике и мисли да може да каже да

ми много боље знамо од тих посланика, они то раде због не знам чега, они хоће да угуше не знам ни ја који медији. То никоме не пада на памет, ми само хоћемо да се нађе прави мера, између слободе и јавног информисања и одговорности у јавном информисању.

Уставне норме у потпуности поштоване

Водитељ: Председник једне парламентарне странке рекао је да су овим законом киднајоване уставне норме.

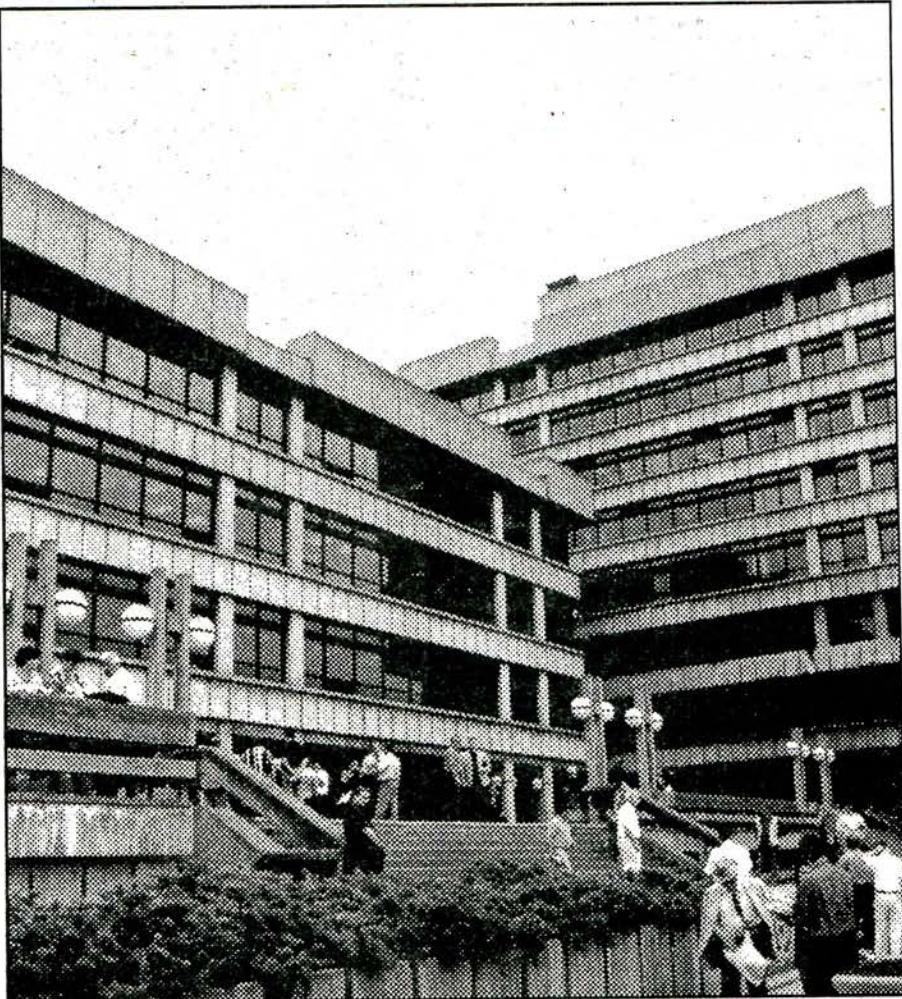
Александар Вучић: Ја нисам разумео шта му то значи да су киднајоване уставне норме, али знам да он о Уставу нема појма, нити га то претерано интересује, и ви као паметан човек то знate, да он о томе не зна баш много, али, уставне норме су у потпуности поштоване, па чак и међународни пакт о грађанским и политичким правима. Господин Павловић, иначе мој уважени професор, који није желео да учествује вечерас у дуелу, или дијалогу, је рекао и позвао се да смо ми прекршили уставне норме зато што не дозвољавамо ширење информација преко граница.

Ја бих рекао да се у члану 19. управо наводе изузети - у којим ситуацијама (дакле, говорим о међународном пакту о грађанским и политичким правима,

усвојеном 1966. године у Генералној скупштини Уједињених нација, који је наша земља ратификовала накнадно) и ту се наводе тачно изузети од општег правила. У осталом, ми не забрањујемо проток информација, проток информација из иностранства је највећи у нашој земљи, много већи него што је то у Западној Европи и у САД, али говорим о протоку информација, а не о протоку психолошко - прогандних и субверзивних активности поједињих земаља, уперених против наше земље.

Ако мислите да је ова моја изјава неизбила, неодмерена, да сам претерао, или не, одговорите ми просто на питање - Зашто би неко финансирао програм на српском језику, нечија влада финансирала програм на српском језику и инсистирала да се он емитује на целој територији те земље, а апсолутно је некомерцијалног карактера и од тога не може да извуче ни један један динар или долар, због чега? Можете ли да ми објасните? Нема тога на кугли земаљској коју је то у стању да објасни.

Наравно, зато што жеље да на такав начин утичу на свест људи, зато што жеље да на такав начин освајају уз врло мало новца, на врло јефтин начин жеље да освајају крупан политички простор и на такав начин да делују на свест људи који живе на тим територијама. И

Палата правде: о повредама слободе информисања одлучује суд по хитном поступку

они ће нас скоро убедити да је то што они емитују демократија, да су то праве информације, па милина једна, то су дивне информације, само не знамо што их ви не узимате.

Зашто ми не бисмо могли да емитујемо, уколико је то већ тако, и зашто некоме смета принцип реципроцитета? Ако је то тако, хајте ми да емитујемо Глас Србије на енглеском језику на целој територији Америке и да сви локални медији, од Њујорка до Сијетла и Лос Анђелоса, да морају то да емитују. Па зашто не би емитовали, да чују мало шта ми мислим о решавању проблема у САД.

Имају их тамо, нагомилали су се крупни проблеми, од проблема расних, верских, и других мањинских етничких група, о свему бисмо ми могли, као Влада, да дамо своје ставове и било би вељда пожељно да они чују ставове Владе Републике Србије, као што би у том случају било сасвим сигурно пожељно да ми чујемо ставове америчке Владе о онеме што се дешава у Републици Србији.

Закон укинуо Уредбу

Водитељ: Добро, сада у наставку емисије мало је неким, условно речено, најшишим проблемима - Закон је донет, каква је судбина и будућност Уредбе Владе Републике Србије.

Александар Вучић: Влада Републике Србије је на својој данашњој седници донела Уредбу о престанку важења Уредбе о посебним мерама и та уредба, дакле та материја више није регулисана извршним прописима, већ од тренутка ступања на снагу, дакле, од сутра ће важити Закон о јавном информисању, а Уредба више не.

Водитељ: Каква је судбина оних који су најгоре прошли за време те Уредбе, пре свега мислим на "Дневни телеграф", "Нашу борбу" и "Данас". Каква је њихова судбина?

Александар Вучић: Не знам шта вам то значи да је неко најгоре прошао, а неко добро или најбоље, али у сваком случају, донета је такође мера о престанку привремене забране рада тим листовима и забране средстава за рад, тако да ће, чим ступи на снагу Уредба, они имати могућност да раде. Само, сигуран сам да ће радити и деловати у складу са Законом и његовим нормама.

Ставови Запада у "српским" медијима

Водитељ: Надам се да сте имали прилике да прочитате и следећу анализу, коју ћу изнети, и драго би ми било да чујем и ваше мишљење по том питању. Дакле, по некима, пиль Уредбе и хитног доношења Закона о јавном информисању је био тај да се све оно што је договорено на састанку и потписано између Милошевића и Холброка, не детаљише

и да се о томе не говори и не пише. Шта кажете на такву једну анализу?

Александар Вучић: Да, видите, рекао бих да то, наравно, није тачно. А зашто није тачно? Ако узмете уређивачку политику листа "Данас", при чему ја не бих говорио како и за кога је Гружица Спасовић некада радио, знају то људи који треба да знају.

У сваком случају, сви знају да је уређивачка политика "Данас" или "Наше борбе" апсолутно проамеричка, дакле, да они подржавају најчешће оно што су ставови Запада, великих сила итд. Они никада не би нападали споразум о Косову и Метохији.

Да су нека старија времена, па да на-

дакле, то је апсолутно нетачно, то је неистина, али некоме тако одговара, некоме одговара да себи придаје много већи значај, него што га реално има и да мисли како је он тај просветитељ маса, како они треба да науче некога шта се заиста догодило. Уосталом, мислим да сви грађани Србије и СРЈ добро знају шта се збивало у току разговора Милошевић - Холбрук, шта је договорено, а Влада Републике Србије је свих тих 11 тачака публиковала, дакле, и то преко програма РТВ Србије и свих осталих ТВ станица, и БК телевизије и других, па ако знаје, најмоћнији медији у Србији нису били у стању да довољно добро информишу јавност, онда, неће-

Шта држава пропише, то ће се спроводити: Влада народног јединства показала је да чврсто стоји иза својих одлука

ћете неки десничарски лист, који би могао да напада итд, али овде нема та-квих листова, који би нападали споразум. Да ли Ви можете да замислите "Данас" и "Нашу борбу" да нападају споразум о Косову и Метохији? Можда би могли да кажу - ето, ОВК или УЋК ка-ко они кажу, нису задовољни итд. Можда да још неко право накалеме Албанцима, и ништа више од тога.

Можда би Газим Баџаку у неком од својих текстова у "Нашој борби" нешто од тога захтевао, али никада не би нападали споразум. Вељда је то свима јасно. Сви који читају те новине то знају. Али, некоме је такође одговарало да каже и да крене у јавност са причом - ето, плаше се истине и приче и догађаја о онеме што се збило на Косову и Метохији, па зато хоће да затворе, и замислите, затворили "Нашу борбу" или "Данас", за који не знам да ли има 5.000 или 10.000 тираж. У крајњој линији није ни важно.

те ме убедити да су то могли на много бољи начин да ураде "Данас" или неки други медији.

О Закону неће одлучивати Холброкова жена

Водитељ: Господине Вучићу, врати-ћемо се на закон. Какве реакције очекујете у међународној јавности?

Александар Вучић: Па, ја не очекујем никакве реакције међународне јавности, нити ме се то тиче, право да вам кажем. Ја сам добио неких 70-так писама, да вас не лажем. Прво су ми слали док сам давао изјаве, писао коментаре.

Пошто је наш сајт на интернету нај-посећенији, говорио о томе да Косово и Метохија морају остати саставни део Србије, мени су слали највећи број оних разгледница из неких као хуманитарних организација: Хелсинки Воч, или не знам ни ја већ које, слали су ми - пут на

Косово може завршити овде са сликама Хашког трибунала, мислим да сам их највише добио у Влади, што ме је, наравно, забављало и говорило да добро радим. Ови су ми сада послали неких 70-так писама о томе како то да се затвара, како ово, како то да можете оно.

Ја нисам разговарао ни са ким од њих, зато што сам функционер једне суверене државе и о томе одлучује Влада моје земље. И нико други. Неће ми о томе одлучивати ни Холброкова жена, неће одлучивати ни неки други који су писали, већ сам им заборавио имена, па ни Хавијер Солана, нити било ко.

Просто ме је зачудило то и запањило да су они себи дозволили толико да се мешају у такве ствари. А, као што видите, није им пало на памет да осуде отмицу људи којима је живот у опасности и питање је како су, и да ли су живи, итд. За то, можда смо добили једно, два или три писма. А овде смо добили 70 писама, зато што то показују њихов однос и показује да смо погодили у срце ствари.

Чудан закон америчког Конгреса

Водитељ: Рекли сте - функционер једне државе и владе суверене земље, али земље која у сваком случају иде ка томе да у што скорије време буде примљена у Савет Европе, рецимо, или Организацију за Европску безбедност и сарадњу.

Чули сте разне критике да са новим Законом о јавном информисању наша земља не може бити примљена у Савет Европе и ОУН.

Александар Вучић: Ко је то рекао?

Водитељ: Да ли сте чули или нисте?

Александар Вучић: Нисам чуо. Чуо сам, то, опет председник оне једне парламентарне политичке странке, који сваки пут кад му се нешто не свиђа, он каже - ми са овим нећemo моћи да идемо у свет, итд. Ово је закон.

Данас сам читao један занимљив текст, мислим да се новинар зове Радојковић у "Недељном телеграфу", који је, рекао бих, на прилично солидан начин окарактерисао овај закон и који је о томе говорио. Али, ја ћу покушати да пронађем, да видите тачно шта и како се догађало и на који начин се дешава у Америци, када говорите о повратку у Међународну организацију, мислим да ће вашим гледаоцима бити изузетно занимљиво да чују овакве ствари.

Каже се да је Амерички конгрес 1934. године донео Закон о комуницирању, којим су установљене значајне рестрикције у погледу власништва над медијима у САД. Према тим одредбама које су и данас на снази, ни једна страна држава или влада, не може, ни под каквим условима, бити власник у целини или делимично, радио-дифузних установа или информативних организација на територији САД.

Пазите сад, у погледу страних физичких или правних лица, ограничење власништва су нешто блажа. Страна ли-

ца могу поседовати и контролисати највише 20% директних операција у области радиодифузије.

"Правилник о понашању акредитованих новинара"

Водитељ: Хочете ли избацити САД из Уједињених нација, из НАТО пакта.

Александар Вучић: Па, ово је ваљда много мање демократско него што је то случај код нас. Код нас је дозвољено према савезном закону 49%. А они не дозвољавају апсолутно ништа. Апсолутно ништа не дозвољавају.

Прочиташ вам још нешто, када већ говоримо, јер код нас постоје неки који воле да говоре о томе како је то најдемократскија земља на свету. Тиме као да себе хвале отприлике, то им некако најлакше дође да изговоре и кажу. А ово читам све из текста Стевана Никшића још из 91-92. године, који сада исте такве ствари критикује.

Како, "војна цензура у овом рату", ради се о Заливском рату, "била је неупоредиво строжија од цензуре у било ком досадашњем ратном сукобу у историји, при чему су, да парадокс буде већи, савезничке војне власти упорно и енергично порицала да је цензура уопште и постојала".

Оно што је постојало било је прикривено под еуфемистичким називом "оријентациони приручник", пазите, оријентациони приручник! Замислите да добијете сада оријентациони приручник, е, ово смете да кажете, ово не смете, немојте да се играте са овим трећим, да то говорите. И, правилник о понашању акредитованих новинара, сад слушајте, које је савезничка команда издала 14. јануара 1991. године, два дана пред избијање рата.

Пазите, то није издао ниједан орган надлежан за послове информисања. То је издала савезничка војна команда. Морате тако да се понашате и никако другачије. Је ли то демократија? И сад, ви хоћете да мени кажете, да то кад они мени кажу да је то демократија, да ја треба да кажем - да, то је демократија, извините ми се понашамо недемократски.

Водитељ: Само сам вас питао...

Александар Вучић: Нисам мислио ви, то је просто реторски изговорено, дакле, суштина је у томе да ми морамо на један коректан и истинит начин да сагледамо заиста - какве су последице доношења одређеног закона. Ви се сећате колико су пута представници баш те парламентарне странке, о којој смо говорили, износили примедбе. Сећате ли се иједне озбиљне примедбе на закон?

Кажите ми ту примедбу, осим што се понавља - забранили сте глас Америке и високе су казне. Јесте ли чули још неку озбиљну примедбу? Не, нисте чули. Чак и они који су говорили да им за дуел са мном потребно два, три или четири дана да се спреме, прво вече и пре него што је тај закон стигао у Народну скупштину, појавили су се на телевизи-

ји Студио-Б, и у неким другим медијима, да на најбруталнији начин, да најгорим могућим речима, не бирајући, дакле, изразе, не бирајући синтагме, нападнују тај закон.

Водитељ: Можда то више неће моћи, после овог закона, па су искористили...

Александар Вучић: Па, моћи ће, наравно да ће моћи, нису они искористили последњи тренутак, него је увек лако нападати некога када нема некога са друге стране, који ће на то да одговори. Ово вам је, ваљда, најбољи доказ.

Сви се сећају, пре три вечери, емисије на ТВ Студио Б. Сви су критиковали предлог овог закона, а пола од тих који су критиковали предлог тог закона, нису смели да дођу у дуел, да разговарамо о предлогу тог закона. Да видимо да ли је то баш све тако како су они желели јавности да прикажу.

Члан 27. дигао прашину

Водитељ: Направићемо паузу за рекламу и наставићемо разговор у студију.

У Студио БК телевизије министар за информације у Влади Републике Србије, Александар Вучић.

Господине Вучићу, због чега се највише полемике дигло око члана 27. закона, дакле око онога шта се сме а шта не сме пуштати када су у питању стране медији, чији су оснивачи стране владе, и шта је то политичко пропагандни садржај.

Александар Вучић: Већ смо о томе, рекао бих, готово половину емисије говорили. Ја сам рекао, чак сам навео, таксативно, програме медијских кућа, о чему се ту ради, због чега се то на такав начин емитује, што не значи да ви не треба да емитујете SNN, BBS, NTV, шта год хоћете, начин на који хоћете, али не може се емитовати оно што представља психолошко пропагандно деловање на једну суверену земљу.

Ако они праве програме на енглеском, значи да он није прављен директно за нашу земљу. Али, ако га праве на српском језику, или на језима националних мањина, то значи да они хоће да остваре неко политичко дејство. Е, сад, кад ме питате зашто се подигла прашина око тога.

Подигла се прашина, не толико у јавности, зато што је јавност апсолутна на нашој страни. Кад кажем асполутно, ништа није апсолутно, али то сам на метафоричан начин желео да кажем да је већина, и то рекао бих импресивна већина, на нашој страни. Овде је проблем у нечemu другом.

Проблем је што су неки преузели обавезе, што је некима то био начин донација, начин финансирања, јер знаје, дајте ми, ја ћу да емитујем глас Америке, емитоваћу слободну Европу, али помозите ме мало из америчке Владе, помозите ме мало из британске Владе, помозите ме мало из немачке Владе,

да бисмо ми могли боље да живимо, да би нам било лакше.

Е сад кад то не смијујете, онда су ту већ проблеми. И наравно, најбесмисленији су они аргументи који говоре о томе - па то је објективна ситуација, то су изузетне информације, па ви нас спутавате да чујемо другачије информације, итд. То, потпуно је јасно, није тачно, овде се не ради о информацијама, него се ради о нечemu другом, све остале информације могу да се чују.

Уосталом, и према ономе што се писало последњих дана, према свему што се говорило последњих дана, према начину напада на овакав закон, и пре тога на Уредбу, и у електронским медијима и у писаним медијима, довољно вам је јасно да ће се законске норме у потпуности поштовати. Нисмо довољно рекли о забрани цензуре и објаснили грађанима и јавности, да је јавно информисање слободно.

То је први, то је најважнији члан овога закона. Цензура је апсолутно забрањена. То је нешто чиме ми можемо да се поносимо и где можемо да кажемо да су пронађени чак и неки нормативни модуси за кажњавање евентуалних покушаја да се тако нешто наруши. Видите, о томе нико не говори. И, за то су предвиђене врло високе казне, али су се зато сви нашли као да ће да плате 800 хиљада.

Ако хоћете да рушите земљу и да позвivate на рушење уставног уређења, територијалне целовитости и суверенитета, па, платите 800 хиљада.

Срби сити "Гласа Америке"

Водитељ: Када је у питању члан 27. неколико примедби је било. О томе сте, као што сте рекли, у самом току емисије говорили, дакле, да ли је тај члан неустанован, рекли сте да није и објаснили зашто. Такође сте рекли шта спада, а шта не спада под политичко-пропагандни садржај, али постоји још једна примедба - да је та Уредба, тај члан нецелихдан, јер у време интернета, сателитских ТВ канала...

Александар Вучић: Ви се изгледа само информишете преко асоцијације не зависних електронских медија. То су они ...

Водитељ: Да.

Александар Вучић: Не знам што они брину о целисности, или о нецелисности. Ваљда би они требало да буду срећни уколико је то нецелисност, јер видим да се залажу против тога. Зато што људи могу то да хватају преко сателита, могу то да ураде овако, могу то да ураде онако, па нека ураде.

Наш је циљ, оно што ми можемо да учинимо, да радио и телевизије на простору Републике Србије не преузимају тај програм. А да ли ће се неко снажи па то гледати на овакав или на онакав начин, или слушати на овакав или онакав начин, то већ није наша ствар.

Водитељ: Да, али правни заступници су споменули и тај ефекат, ви га добро познајете - забрањеног воћа, да ће све оно што се забрањује, за гледаоце и становнике Србије и Југославије, бити интересантније.

Александар Вучић: Али су заборавили једну другу ствар и хвалија вам што сте приметили да знам шта је то забрањено воће, то, кад нај није било на телевизији по две или три године, па знам, онда, свуда можете да изазовете пажњу.

Али, немојте ми рећи да су Срби глађни Гласа Америке, да Срби не знају шта ће са собом, него једва чекају да слушају Дојчे Веле.

Знате, то је нешто што у српском народу, што код грађана Србије, не може да прође. Може да буде забрањено воће нешто што има потпору у народу, али оно што нема, осим неколико хиљада или десетина хиљада у Београду, даље тако нешто слично не постоји. Просто мислим да је та поставка погрешна, а ако говоре управо о ефекту забрањеног воћа, па то је ваљда опет за њих добро.

Ја знам да такав ефекат не постоји нити се овде ради о воћу, овде се ради о нечemu много љутом и киселом и то наши грађани, и то наш народ неће хтeti, ни моћи ни желети да прогута.

Злоупотребе се кажњавају

Водитељ: Спомињали смо и спорни члан, до јуче предлога закона, о високим новчаним казнама и кратком року. Да ли је циљ био да се застраше новинари, да се затварају редакције, када су у питању високи износи и тај кратак рок за доношење пресуде и наплате дуга?

Александар Вучић: Да ли сте ви застрашени? Чисто сумњам, али, није нико застрашен. Посебно не они који су се свом силином острвili на одлуке Владе Републике Српске. Нису они уплашени. Ради се овде о нечemu другом.

Уведен је, и волео бих да то прочитам грађанима наше земље, прекрајни поступак за кршење одређених норми прописаних овим законом, али се каже - за објављивање информације, пазите, којом се позива на насиљно рушење уставног поретка, нарушување територијалне целовитости, независности Републике Србије и СРЈ, кршење зајемчених слобода и права човека и грађана, односно изазива национална, расна или верска нетрпељивост и mrжња, казниће се за прекрај оснивач и издавач, новчаном казном од 400 до 800 хиљада, односно одговорно лице оснивача и издавача новчаном казном од 100 до 400 хиљада.

То је најтежи прекрај, али ми смо до сада врло ретко наилазили на чињење таквих прекраја. И, мислим да данас тешко да би неко могао под такву норму да потпадне. Највише су се уплашили они који, тамо где се говори о злоупотреби слободе јавног информисања, она је у члану 4. дефинисана као обја-

вљивање неистине и каже се у члану 69. да за злоупотребу слободе јавног информисања, објављивањем неистине, којом се повређује право личности у средствима јавног информисања, кажњава оснивач и издавач од 100 до 300 хиљада, одговорни уредник и одговорно лице од 50 до 150 хиљада динара.

Дакле, мислим да је суштина у овом члану. Защто? Зато што су многи могли да говоре шта хоћe, да измишљају шта хоћe. Ако сте у стању да измислите шта хоћete, нема проблема, измислите, али за то морате да одговорате. Ако мислите да неко у Времену може да објави да живимо у некој месној заједници, у некој кући, коју ми је не знам ко дао, или за не знам шта, нећe моћи, јер ћу ја покренути захтев за покретање прекрајног поступка, осим наравно, новчане накнаде штете, па да видимо онда. Наравно, не мислим буквально, не интересује ме да покрећем такав поступак.

Мислим уопште мене то лично у овом тренутку не занима, али да знаје ако нешто хоћете на такав начин да објавите, онда то проверите. Неможете некога тек онако да нападнете. Као што сам рекао на почетку емисије, ја ћу да кажем све најгоре о теби, с, видите шта сам био у стању да вам изговорим, шта сам ја њему рекао, наравно никада у лице, никада отворено, никада очи у очи, него онако подло и подмукло, а они наравно, мени нећe да одговоре.

Замислите када би неки политичари морали да одговоре свим новинарима који су о њима писали. Па, ја четири године ништа не би друго могао да радим него само њима да одговорам за последња четири дана шта су написали. Да не говорим о томе шта би морао да ради Шешељ, шта би морао да ради Милошевић, шта би морали да раде неки други политичари.

Позитивни ефекти оваквог Закона

Водитељ: И још један споран детаљ - да ли је у тих предвиђених 24 часа могуће прибавити и набавити одговору одбрану и прикупити информације, које су коришћене за дати текст или евентуални прилог на ТВ-у?

Александар Вучић: То је ваљда ваша обавеза. Зашто се ви плашите тога. Ако сте говорили истину и знајете да говорите истину, онда ваљда имате и доказе за то. Онда располажете чињеницама или их знајете или располажете предвиђеним доказним материјалом.

А, плаше се они који знају да за нешто доказе немају. Е, они ћe бити у проблемима. Ово је убрзан поступак, дакле, хитни поступак и мислим да је то нешто што је врло добро. На ефикасан начин ћe се штитити права и слободе грађана, која би била свентуално повређена оваквим прекрајима.

Мислим да против тога нико не може да има ништа, осим оних који су и до

**СРБИЈА
ЈЕ УКИНУЛА
ДЕМОКРАТСКО
ПРАВО НА
ШПИЈУНИРАЊЕ
И ТРЕБА ЈЕ
БОМБАРДОВАТИ!**

сада кршили такве норме и такве одредбе. Управо због тога и јесу подигли велику буку и галаму, али то неће сметати и убрзо ће грађани видети колико су добри ефекти овог и оваквог закона.

Закон за све медије

Водитељ: Поншто нам је време емисије истекло, кажем ванредне емисије, јер ова емисија се еmitује ево, сад од 18 часова. Питање на које се надам да ћу добити искрени одговор - да ли ће овај закон једнако важити за све медије?

Када кажем то мислим и на државне канале, јер су многи, пре свега представници неких опозиционих партија, имали замерници што су са тих канала проглашавани издајницима, а ево, и Велике Србије, јер је председник једне парламентарне странке, у једном броју Велике Србије, био проглашен наркоманом.

Дакле, читав лист био посвећен њему. Да ли ћете и то морати да докazuјете или ће и тада бити кажњен...

Александар Вучић: Сви ће морати све да докazuју и мораће да се понашају у складу са законом, али мислим да они нису најбољи примери, зато што сте могли да нађете неке друге медије и медије председника те парламентарне странке, о којој сте говорили, који ништа друго и не раде, осим што се баве господином Шешељем, а ...

Водитељ: Њих смо поменули током емисије, и сасвим је јасно да ће и они бити на удару.

Александар Вучић: Додуше ми само споменемо, он ништа друго и не ради осим што говори о господину Шешељу.

Почео је и мене да помиње у последње време, што је добро. Кога год нападају, тај има велике изгледе и велике шансе на политички успех, ја са надам да ће са тим наставити. Али, закон се доноси за све. Дакле, сада говоримо озбиљно. Закон се доноси, како за БК телевизију, како за телевизију Студио-Б, тако и за РТС.

Како за Политику тако и за Нашу борбу, или не знам ни ја већ који други медији. Како за Радио Београд, тако и за Б-92. Закон се доноси и важи једнако за све грађане. Сви грађани, као и сва осталла правна лица имају једнаки правни статус у овој земљи и овим законом је то вальда потпуно јасно. Нигде нисте видели да је изузет ни један једини државни медиј.

Водитељ: Господине Вучићу, хвала вам на гостовању у БК телевизији и надам се да смо појаснили одређене чланове Закона о информисању и морам да признајам, да су ми, током емисије, недостајали и, хајде слободно да кажемо, ти припадници неке друге стране.

Александар Вучић: И мени су недостајали, али то је њихов проблем. Више бих волео да сам њих побеђивао. Јавност бих лако уверио, много лакше уверио у истинитост мојих тврдњи, али вальда ће следећи пут скупити више храбости.

Водитељ: Хвала вама што сте били храбри и пристали на тај дуел, који најалост, нисмо организовали. Пријатно.

ТВ "ПАЛМА", БЕОГРАД, 23. ОКТОБРА 1998. ГОДИНЕ, АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ,
МИНИСТАР ЗА ИНФОРМИСАЊЕ, У ЕМИСИЈИ "ДИЈАЛОГ"

ЗАКОН О ИНФОРМИСАЊУ ИЗЈЕДНАЧИО МЕДИЈЕ

Законом се прецизно дефинишу обавезе и права свих који учествују у протоку информација. Није циљ Закона да било коме стане на пут, већ је његов циљ да се поштује и афимрише слобода и обезбеди одговорност свих медија

Водитељ: Поштовани гледаоци, добро вече. Ја сам Миодраг Вујовић, а ви гледате емисију "Дијалог" ТВ "Палма". Ваш и мој гост вечерас је господин Александар Вучић, министар за информисање у Влади Републике Србије. Господине Вучићу, добро вече и добро дошли у "Дијалог".

Александар Вучић: Добро вече.

Водитељ: Ви сте, вероватно, најпомињанија личност у медијима и у јавности уопште последњих дана, а погледи су различити, а повод је нови Закон о информисању Републике Србије.

Александар Вучић: Добро, то што вас најчешће помињу, то није доше. Шта год писали и шта год говорили о томе ће се причати, али наравно да не можете бити срећни јер би свако лагао када би рекао да му прија када га нападају, некада смислено, а некада бесмислено, тако да аргументима и лажима понекада, али то је нешто што морате да издржите.

Чини ми се да сваки политичар то мора да издржи, а мени је то раније, пошто је питање више лично, када су били у затвору господин Шешељ и господин Николић, било прилично тешко да се снајазим овде у Београду. Мало је ко био на страни оних који су их подржавали, а онда је Шешељ једанпут рекао - мора тако, ако се очврснете на такав начин, можете да постанете много озбиљнији и да много тога научите и да више сазнате. Све у свему, није то лоше.

Видите, у тој поплави страсти, ко на који начин и како донекле може да задржи одређену границу пристојности, а ко не, ко се у својој острашћености понаша буквально изразито бацито, измишљајући шта му падне на памет, саопштавајући шта хоће, вређајући, клеветавајући итд. Рекао бих да то више говори о тим људима који то раде, него о нама. Што се тиче самог закона, а сада је већ време и можемо да направимо једну малу елаборацију и анализу самих реакција на доношење овог закона о јавном информисању Републике Србије.

Чини ми се да озбиљних критика није било. Не бих желео да потцењујем оне људе који су заиста, без зле намере

Није забрањен проток вести, забрањен је специјални психолошко-пропагандни рат против наше земље

кренули у анализу текста закона, али што се тиче политичких противника, ових противника који су априори против свега што власт донесе, који су увек против тога, ето тако, паљо им је напамет да би ово могло да буде уперено против њих, а нисте могли да чујете озбиљне аргументе осим тога како немате слободан проток информација. На основу којих чланова, којих норми, на основу којих законских одредби? То нико нигде не каже, а онда су висине казни такве и одређене су за одређене прекраје, за кршење одређених норми.

Дакле, они су се одмах ставили у положај да су норме и законске одредбе прекришили, па ће морати толике и такве казне да плате. Никоме није паљо на памет да такве норме неће прекршити. Речимо, нисмо чули ни са ваше телевизије да вам је велики проблем у тексту новог закона, иако, речимо, ваша телевизија има веома широк дијапазон тема које обрађује од спортских, политичких до естрадних.

Независно новинарство бесмислена сингтагма

Просто, мислили су, и ви и многи други у Србији да је то потпуно разумљиво, да је то нормално на такав начин реаговати. Међутим имате и неке који покушавају да својим новинарским утицајем кроје политичку судбину Србије. Многи од њих се понашају као опозициони прваци, неки који позивају на падање светла у тунелу, на своју десетогодишњу борбу итд.

Замислите ви некога ко за себе може да каже да припада такозваном независном новинарству, мада је та сингтагма потпуно смешна и бесмислена, а онда каже - е, ми се за то боримо десет година и све време потенцирају они, они и они. То је страшно они, то треба да представља неки прни део наше града, а то је ова власт која се свуда размеће богатством.

Синоћ сте могли да чујете у једној телевизијској емисији, неки су много говорили о некаквом грабежу, о плену, а они су донели тај закон, да бисмо морали да ћутимо о томе колико они краду, колико узимају, колико отимају итд. Мислим да ћемо касније имати више времена да на конкретан начин о томе говоримо.

Водитељ: Ова земља је скоро једну деценију у кризи и кризе се само смењују. Било је много нејединства, много подела, много мржње.

Ова последња криза, косовско-метохијска криза, довела је, захваљујући и Влади народног јединства, до једног политичког јединства, до јединства које се ствара на политичкој сцени Србије, али овај закон је довео и већ почине да ствара поларизацију и на политичкој сцени, а и међу медијима јер по оном старом систему - ако ниси са мном, против мене си, немаш право другачије да мислиш итд.

Александар Вучић: То је врло занимљиво питање, наиме оно што је важно око косовско-метохијске кризе. Ту је дошло до јединственог става, рекао бих готово свих грађана наше Републике.

Када имате јединствен став народа, тиме су везане руке бар највећим делом и појединим политичким странкама које можда такве ставове не би делиле, али било би политички непопуларно да се понашате супротно томе. Ја не бих сада рекао да је овај закон довео до поларизације, а неки су очекивали нешто друго.

Знате, поларизација би била када бисте, речимо, рекли да су Српска радикална странка и Српски покрет обнове на једној страни, а овде су остали СПС и ЈУЛ.

Не, најмоћније и најјаче политичке снаге у земљи, дакле, СПС, СРС и ЈУЛ имају апсолутно јединствена становишта по питању овог закона, а усталом, заједнички смо га сачињавали, радили на њему, усвојили огромном већином народних посланика у Народној скупштини Републике Србије без иједног гласа против.

Има неких других политичких странака које, не због тог закона и не зато што су имале неке озбиљне примедбе на тај закон, баш зато што су очекивали неке друге политичке погодности за себе, зато што су очекивали да ће после споразума о Косову и Метохији, доћи до, како они воле да се изразе - мешана карата на политичкој сцени Србије, како ће они за себе обезбедити неко повољније место, евентуално учешће у Влади и истеривање радикала. Мислим да је пре свега тај разлог.

Знате, не треба тражити неке велике разлоге за њихово понашање. То је врло просто и врло приземно. Није потребна ни велика ни значајна рачуница, они су на то рапчали, али када су схватили да од тога нема ништа, онда су просто побеснели и сваки дан не можете да чујете ништа друго осим саопштења о томе какав је Шешељ, какви су радикали, шта они раде, на који начин, ако сте приметили, на то се из Српске радикалне странке нико претерано и не обазира.

Занимљив је био говор представника те странке, односно шефа њихове посланичке групе у Народној скупштини Републике Србије. Наравно, он је прочитao говор који му је написао председник те странке и у њему нисте готово ништа о том закону могли да чујете, осим - ми смо потписали споразум са НАТО пактом, ми смо потписали споразум о Косову и Метохији и нећemo ваљда сада да нешто рушимо.

Дефинисање обавеза и права у сфери информисања

Ми смо желели и ми ћемо бранити Србију и убудуће. То никакве везе са законом нема. То има везе са неким епским песмама. Можда бисте неке делове мог-

ли и да пренесете, али никакве везе нема са законом о јавном информисању. Да сте тражили конкретно, шта то није добро?

Све оно што су они захтевали да буде у јавном информисању слободно и одговорно успели смо да постигнемо управо у новом закону. Гарантује се апсолутна слобода, забрањује се скака цензура, и сваки монопол се забрањује. Рекао бих, врло прецизно се дефинишу обавезе и права оних који учествују у протоку информација, али такође се захтева и одговорност оних који те информације дају у односу на оне на које се информације односе.

Када смо то урадили, онда су кренуле оптужбе, јесте, то је министарство и они су криви за изгубљени медијски рат, а синоћ је чак и директор телевизије Студија Б рекао - што се они не баве том пропагандом; него ми морамо. Да није смешно, било би жалосно и претерано лицемерно. Нити он зна ко се чиме бави, нити га је то интересовало, нити су покушавали нешто о томе да сазнају.

Чак су једанпут и измишљали како су они добили у странку неке материјале из нашег министарства, а наравно нису добили никада никакве материјале. То је послужило у једном тренутку да се то тако каже да се нешто тако дододило, па хајде да о томе још измишљамо.

Мислим да на политичкој сцени, што се тиче ванпарламентарних странака, јасно је да оне траже начин да нађу било какву спону, било шта би могли да се ухвате како би могли да опстану на политичкој сцени Србије.

Онда траже сваку прилику, а често једним некритичким односом, према свему шта им падне на памет. Где год да им се нешто не свиђа, они кажу - то није добро, не ваља. А зашто то није добро и зашто то не ваља, није много ни важно то је првено - ирна коалиција и то су ови што су најгори на свету. То су они урадили, то су они донели и уводе нас у мрак итд.

Репресија није суштина Закона

Водитељ: Мене интересује, а управо сте рекли у претходном одговору, одговорност о томе. Молим вас да отворено за гледаоце ТВ Палме кажете нешто о суштини овог закона, да ли је репресија или увођење те одговорности.

Александар Вучић: Није суштина за закона репресија. Сви знају да суштина доношења овог закона не може бити репресија. Чак је један професор који нам нимало није наклоњен, професор Радојковић у Недељном телеграфу на врло добар начин рекао, а он је додуше закон називао "строгим", вероватно због казнених одредби, рекао је да је то европски закон.

Наравно, из те Европе, али о томе ћемо касније причати и пре него што су добили закон и пре него што су прочи-

тали мишљења својих политичких штићеника и неких медијских штићеника, они су већ слали хрип хартија, осуде, говорећи да је то закон који није добар и који није у складу са демократским трендовима.

Да их питате, шта пише у закону, ја гарантујем да не би знали.

Мисионари америчке "демократије"

Водитељ: Да, али је чудно да поводом убиства три полицајца на Косову, отмице двојице новинара Танјуга, требало им је три дана да се огласе... а овде за десет минута.

Александар Вучић: Видите, није само то. Поншто ми пратимо, а нама са интернета воде сву пошиљку која стиже и на адресу Министарства, углавном највећи део тога што се везује за државне органи, што се тиче наше земље.

Добили смо негде око 70 писама протестних, осуђујућих због Уредбе. Када је донет Закон, било је негдо око стотинак писама. Међутим, када су отета та два новинара, државне новинске агенције Танјуга, њих готово да и није било.

Сада ће неко рећи ко жели да подржи ту "другу страну" рећи ће - па, не ево имамо и ми пример, рекао је тај и тај. Можда, али то је однос у најбољу руку по нас 1:100. Уосталом, не треба заборавити да новинари CNN-а, а чак и у једном симболичном солидарисању са тим новинарима - српске националности нису желеле да учествују.

То значи да они подржавају, да отворено подржавају терористичке акте албанских сепаратиста, хватање, киднаповање, отмице, а евентуално и убијања српских новинара и да је то нормално, добро, чак и пожељно. Хоћете ли ми рећи да је то демократија.

Може ли ико да каже да је то нормално, а не да је у питању неки демократски однос према било коме и према било чему. Али, постоје данас неки освешћени и еманциповани Срби у овој земљи, разуме се "који би желели да нас науче да све што каже CNN, све што кажу Американци, да је то у ствари демократија".

Није за њих демократија то што ви замишљате, демократија је оно, ако вам они кажу да не треба да се солидаришејмо са отетим српским новинарима, то је демократија. Ако они кажу да глас Америке мора да се слуша, то је демократија.

Ако они кажу да је закон лош, да закон није демократски, како ћемо онда у ОЕБС, то кажу, да се вратимо итд. Тај ОЕБС нас је искључио, суспендовао из свога чланства када су све карте и сви адuti били у нашим рукама, адuti истине, адuti чињенице. Говорим о кризи бивше Југославије, да сада неко нама прича...

ОЕБС погазио међународно право

Водитељ: Свака норма у нашу корист.

Александар Вучић: Јесте, свака међународно правна норма, комплетан међународни правни поредак је ишао у нашу корист, али они су прегазили међународно јавно право и дошло је до сумрака међународног јавног права.

Избацили су нас из чланства, тражили су нова права, нове привилегије, а онда неки кажу - сада ми дајемо доказе ОЕБС-у да тако треба да се понашају према нама. Још ти људи хоће за себе да кажу да су добронамерни према овој земљи, а ето ми желимо добро овој земљи, али ви нас не слушате, нећете да доносите онакве законе какве они хоће.

Њима не пада на памет да они кажу да је то добар закон зато што то није у њиховом политичком интересу, али било добро да нам кажу шта је ту лоше. Било би занимљиво да видимо хоће ли нам Француска или Енглеска, ако им смета слободан проток информација, дозволити да ми правимо информације на француском и на енглеском језику за њихову територију.

Да ли ће то бити Радио Југославија, Глас Србије или било која друга емисија. О томе можемо да разговарамо, то је наша ствар. Да видимо, хоће ли њихов радио Манчесер, радио Лестер, радио Брајтон или већ не знам који, реимитовати програм Радио Београда или Радио Југославије на енглеском језику.

Неће, зато што им не пада на памет, али они мисле да су много паметнији, много бољи или да много боље познају демократске и политичке системе од нас и да они нас треба да уче, како ми треба да се понашамо. Ми треба њих да слушамо и они кажу - да добијемо праву и слободну информацију. Да ли може бити уопште слободне информације ако је Влада одређено земље власник тог медија и искључиво у политичке сврхе функционише тај медиј и на тај начин га они користе.

Због чега би неко улагао новац у то, ту нема реклама, он не може да добије никакав профит од тога. Он не шире чак ни своју културу, већ говоре о догађајима у нашој земљи и преносе као најважније. Као кључне изјаве преносе изјаву Тонија Блера који каже - Србија је крива и Србији претимо.

Ускоро ће се састати Савет НАТО-а и ми ћемо предложити да крену борбе на Србију, а ви Срби сте крви, зато што не слушате нас, јер ми смо паметнији, ми смо демократе а ви нисте. Хоће да нас убеде, да нас увере да је то демократија, ако ви Срби не слушате - онда сте ви против слободног протока информација, ви спречавате развој демократије у нашој земљи итд. Занимљиво је и то што је данас на конференцији за новинаре било постављено једно питање господи-

ну Шешељу, а баш ме је занимalo одакле потреба да то стално питају.

Мене су јуче пitalи у некој телевизијској емисији, о целисности и кајжу - зашто ми то забрањујемо када они могу на сателиту то да пронађу, на неким средњим таласима. Нека пронађу, ми то не можемо да спречимо, али је наш задатак да наше телевизијске и радио станице то не еmitују овде у Србији. То је оно што можемо да спречимо и то је оно чиме можемо да укажемо нашем народу да ти немају добре намере према нашој земљи, зато што они спроводе политичко-пропагандни рат против наше земље.

"Глас Србије" за "Глас Америке"

Водитељ: Иначе, у међународним односима и уопште у међународном јавном праву, начело реципроцитета је основни постулат.

Александар Вучић: Јесте, ми смо врло задовољни. Ја једва чекам да овде почне да се еmitује глас Америке. Верујте ми, али тај глас Америке може да се еmituje и ја бих био најсрећнији тек када би тамо са источне обале, од Њујорка и Вашингтона, до западне стране, Сан Франциска, Лос Анђелеса, реимитовали програм Радио Југославије и Глас Србије.

Заиста немам ништа против. У свим тим градовима нека реимитују наш програм на енглеском језику, да ми кажемо шта заиста мислим о свему што се забива на територији САД-а, а можда им некада и помогнемо. Знамо неке могућности за решавање проблема око тајфуна који их угрожава, знамо како да им помогнемо у неким политичким стварима, у проблемима са Моником Левински, а можда би неке савете могли да приме од нас.

Водитељ: Ми у многим стварима нисмо инфириорни.

Александар Вучић: Не да нисмо инфириорни, него ми се чини да о многим стварима унутар саме Америке, обични грађани наше земље знају много више него просечни Американци, што није нешто што би овде изненадило било кога. Могли би да чују и ставове наше Владе, о решавању етничких питања, да их они уреде на демократски начин, онако како смо их ми уредили у нашој земљи.

Мањинске групе код њих имају иста национална права или барем слична каве имају националне мањине у нашој земљи. Ми бисмо били изузетно задовољни када би они достигли такав степен демократичности и било би много тога што би могли да науче. Када они буду то хтели, нема никаквих проблема да ми много тога научимо.

Ми њих сматрамо изузетно озбиљном земљом, највећом силом на свету, жељимо много тога да научимо, али сматрамо да и ми имамо нека знања која бисмо могли да им пренесемо. Мислим да је тај услов равноправности,

услов реципроцитета изузетно важан и мислим да у крајњој линiji свако може да га поштује.

Струковно мњење комунистички синдром

Водитељ: Мени се чини, а наравно да је неотуђиво право сваког грађанина, не само власника или новинара да коментарише, проучава, анализира, критикује сваки закон који се донесе.

У овако наелектрисаним атмосферама, поготову после једног периода где се често мутила вода ради добrog улова, о овом закону највише говоре новинари и нестручна лица. Најмање су се пра-

вници о њему изјашњавали, и то, чини ми се, доприноси збуњивању грађана.

Александар Вучић: Видите, приметили сте нешто што, чини ми се, нико до сада није приметио и никоме није пало на памет до сада да нешто слично каже. У нашој земљи постоји један, то је стари комунистички синдром, а то је, знајте, кад доносите закон о спорту, питајте спортисте, па треба да нађете врхунске боксере, али када позовете Тадију Качара, пазите да не промашите, да позовете Вујковића, или Миодрага Переуровића, и још некога.

Па позовите кошаркаше, па немојте да погрешите да не позовете некога од оних који су освајали медаље, па фудба-

лере, па рукометаше, па стонотенисере, па ватерполисте, па пливаче, и све њих питајте какав закон о спорту треба да донесу. Знате, кад говорите о информисању, питајте све новинаре какав закон треба да се донесе.

Та прича о неопходности испитивања струковног мњења је потпуно бесмислена, али потпуно бесмислена, па неће ни Перица Огњеновић, ни Ненад Ђековић, доносити закон о спорту. Зна се ко ће га предлагати и ко одлучује о томе, зна се ко једини то може да уради, ко једини то може на ваљан начин да учини. Нити треба да их пита било шта, нити треба да одлучују о било чему.

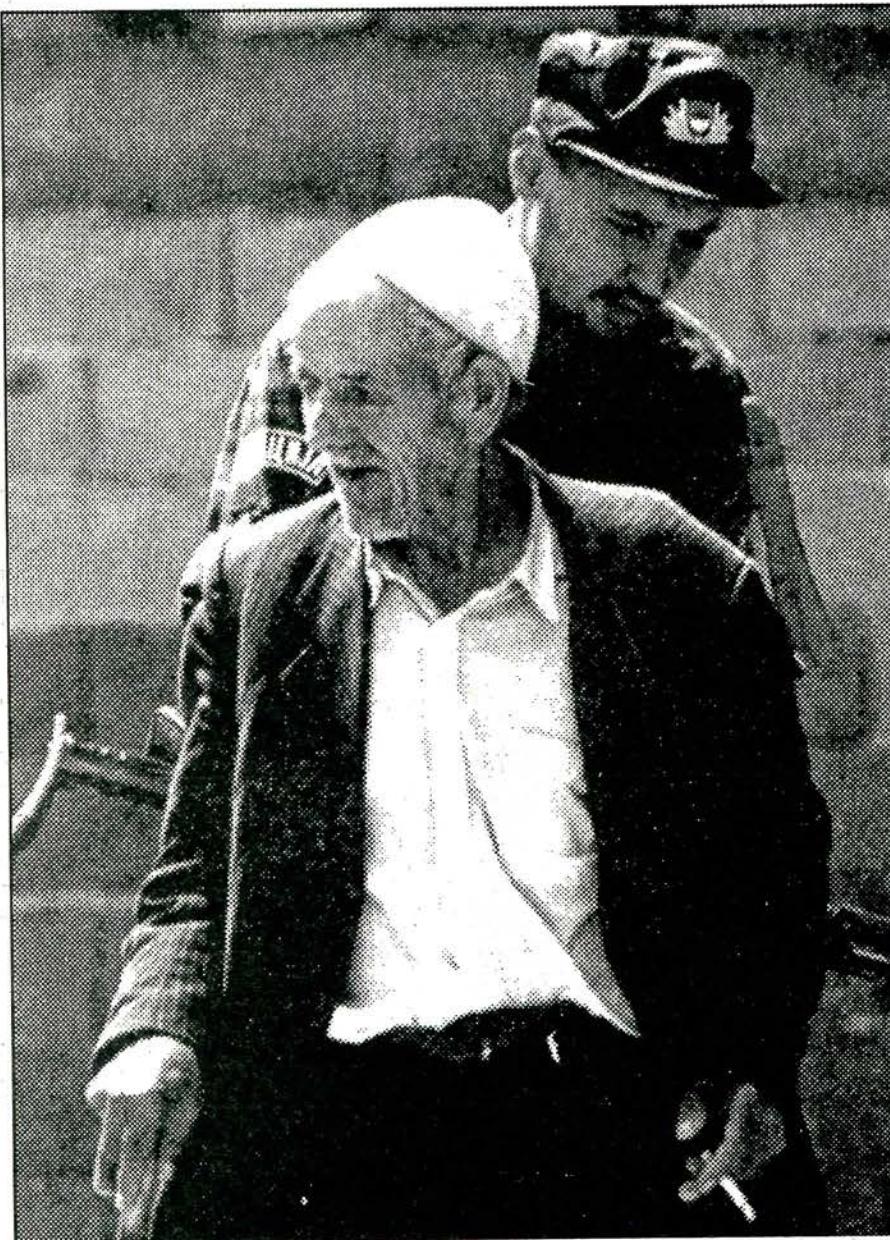
Слично је и овде, међутим, неки су се нашли доволно прозваним, а то је зато, дозволићете ми, што се многи од новинара и главних и одговорних уредника, пре свега, то сте могли синђоћ да видите, о томе ћемо касније причати, баве политиком, и поједини од њих су постали прави политички комесари.

Да не грешим душу, има много правих професионалаца, којима можете да стиснете руку и да кажете - то радите изванредно, дивимо вам се како то радите. Али, има оних који су постали прави политички комесари, који кажу за себе - ми смо независни, ми желимо просперитет овој Србији, али они (тако нас називају, ми смо - они), они су проблем ове Србије, они ће да нам каче црвено-прне траке, и не знам ни ја шта.

Знате, на најстрашнији начин се говори, и то говоре људи који, нити су образовани, нити знају шта би то значило, нити разумеју овај закон. Уосталом, чули сте једну тврђњу, ја просто нисам могао да верујем да је један озбиљан човек у стању то да изговори, говорено је као критика овог закона, ево, да гледаоци то чују, мислим да је то заиста застрашујуће, и речено - погледајте овај члан, у коме се каже (парафразирам га) да није дозвољено објављивање информација, стечених противправним путем, и сада се још каже - прислушним уређајима, скривеним камерама и др.

И он каже - а ово је велика опасност за нас, ту може да се крије сваштга. Знате, то је кад неко не зна ништа, али апсолутно не зна ништа, зато што је заборавио елемент противправности у свему томе, и то је једна изузетна демократска норма, то је једно демократско начело, које је чак приметио и уредник "Наше борбе", али морате нешто знати, да бисте могли да коментаришете.

То је исто као када бих сада ја коментарисао и рекао - дјајте, не разумем се у ово што је објавио Хидрометеоролошки завод. Разумем се одлично у Хидрометеоролошки завод, нисте добро приметили, сунце је на десној, а не на левој страни итд. Знате, да ми се смеју сви. Али, то је када неко не зна, а тражи, покушава да докаже и себи и другима да је то уперено против њега и труди се на сваки начин, па пронађе одредбу која је једна од најдемократских норми у овом закону.

MALIŠEVO: Policija je u selo ušla bez borbi. Dva dana kasnije ogorčeni Srbi su palili radnje najbogatijih Albanaca

Потпис који врећа национална осећања Срба: факсимил фотографије објављена у "Европљанину" број 9, од 27. августа 1998. године

То је неспорно, ви то знаете као правник, то знају сви правници, али они су нашли ту одредбу, да и тој одредби нешто замере, зато што пише "и друго". Па пише "и друго" зато што то може да буде случај и са микрофилмовима, и са било чим другим, уколико постоји елеменат противправности, али то некоме да објасните, просто не вреди.

То је немогуће. Такође, каже се - Вучић је рекао у некој емисији да нико неће да каже шта конкретно недостаје закону. Е, ја ћу му сада рећи - и сада ви очекујете нешто конкретно, нешто паметно ће да кажу, а они кажу - овоме закону недостаје то што потире нашу борбу, десетогодишњу, за слободу медија, што нема вишег борбе за истину, што нам је укинуто право да говоримо истину.

Зните, онда се питате - шта је ту конкретно, шта је ту речено тачно иззакоја и чиме се то поткрепљује, на који начин. Не, него је речена једна политичка флоскула, то је потпуно политички прилаз одређеном закону. Ја немам ништа против тога да дође политички

противник, па то каже, али немојте да дође главни и одговорни уредник, па да каже - ево, ја ћу да вам кажем конкретно шта није добро и онда каже - е, није добро то што је укинута наша десетогодишња борба за слободу, истину, и за не знам ни ја шта. Ко сте то ви да се борите.

Студио "Б" астиља

Водитељ: Да, притом морамо признати да оволовко медија и писане штампе, и електронских медија имамо управу за протеклих десет година. То могу ја да кажем, јер сам човек који је први успео да ...

Александар Вучић: Знате, најлицемерније у свему томе је управо то што ти који за себе говоре да су највећи борци за слободу и истину, за "светло у тунелу", и не знам нија где све, да су они направили потпун мрак у својим медијима.

Замислите, Драган Којадиновић говори да је та телевизија независна телевизија, то је режимска телевизија, то је

један вид државне телевизије, режимска, отворено режимска телевизија, у којој не можете чути другачије мишљење.

Чак, рецимо, кад смо подносили оставку на место управног одбора, пазите, један министар у чланству те телевизијске куће, телевизијска бастиља Студио Б је у питању (за оне који не знају), један министар и један шеф посланичке групе, друге по величини посланичке групе у Народној скупштини Републике Србије, када смо подносили оставку на чланство у управном одбору, само је једна реченица из текста наше оставке прочитана, и онда хоћете да ми говорите о светlosti, о истини, о правовремености и објективности информације.

Па знате, то је превршило сваку меру, сваку границу доброг укуса.

Огњени интереси медијских кућа

Водитељ: Господине министре, имали наје, ја знам да се и ви зајажете да се чује други глас, али има ли наје да и први и други глас буду уравнотеженији?

Александар Вучић: Па, ми бисмо то заиста волели. Знате, није проблем у томе да се чују први и други глас, не знам шта значи први и други, волео бих и први, и други, и трећи, и четврти, и пети, њих има колико хоћете, а не да неко копа ровове и да каже - ми смо добри, ми смо свеци, ми смо у опозицији, ми живимо јадно и бедно, иако имају десет пута веће куће и станове од свих нас, а они, они су најгори, њих морамо да склањамо, они нас спречавају да живимо као сви нормални људи итд.

Ја сам против таквог приступа. Уопште не мора да буде то - ми, и - они. Него, мислим да је потребно да се рационално приступа информацијама, да се не праве такви ровови, него да се објави информација са једне стране, информација која је противстав тај информацији, трећа информација која ће бити нешто између, четврта која ће значити неки нови предлог, нешто потпуно ново итд.

Све то може да се уреди, само да нема толико политичке острашћености, да не постоји тако јасно огњени политички интереси појединих медијских кућа. Када то успејмо да савладамо, када то успејмо да превладамо, мислим да ћемо тада имати много јаснију и много бољу ситуацију. Тада неће бити ни те, да се тако изразим, зле крви, која данас постоји, сви добри момци се налазе, ма шта да раде, у овим или оним странкама, сви лоши су у овим или оним странкама, дајте њима учините све најгоре, а овима учините све најбоље итд. Не мислим само на ту врсту, него мислим ту и на државне медије, са друге стране.

Водитељ: Али, није ли томе узорак и основ била политика, а не закон?

Александар Вучић: Па, назалост, чини ми се да јесте, као што видите, и у

Kosovo i Metohija: Novi serif u gradu

MODERNI SRPSKI NEDELJNIK

EVROPLJANIN

Broj 13 19. oktobar 1998. 15 DIN / 6 DEM / 100 DEN / 800 GRD / 30 ATS / 5 CHF

EKONOMIJA
Plaćanje naroda

Hapšenje Srbije

SLEDEĆE

MILOSAVIĆU

UREDBA
Eskadroni
traka

Zлоупotreba демократије: "независна" новина која је својом уређивачком политиком ушла у историју бешчаша српског новинарства

оценама закона суштина је у политичким оценама, а не у стварним, ни правничким оценама, ни у евентуалним последицама, које би могле да буду по овоме закону, у односу на појединце, на физичка или правила лица итд, већ је важан, односно приоритетан је политички интерес и политички однос појединачних медијских кућа према догађајима на политичкој позорници Србије.

Стоп субверзивном информисању

Водитељ: Предлажем да о томе и о целом закону детаљније разговарамо у другом делу емисије, позивам вас да затједимо погледамо на Псалми светске вести и гледаоцима дамо простора да питања поставе на телефоне које су видели на екранима.

Господине Вучићу, поново смо у студију, па да наставимо разговор. Ја сам, припремајући се за ову емисију, и с обзиром на то да сам адвокат по професији, направио анализу Закона о информисању и могу сасвим одговорно да кажем да он, у чисто стручном погледу, представља значајан корак напред, у смислу да су неке слободе члановима 5, 8, 9. и 10. који су апсолутно нови, дефинитивно прописали, дакле, управо онај члан који сте малонре поменули, забрањивање монопола, забрану цензуру и равноправност у оснивању медија.

Апсолутно је нов и члан 27. који је највише у јавности присутан, којим је прописана забрана рејмитовања, али програма на српском језику и језику националних мањина, које раде друге телевизије, значи, оснивач им је држава и државне агенције.

Александар Вучић: Јесте, неко је поставио питање, ако се не варим, пошто смо добили хруп питања, па смо их прегледали заједно, неко је поставио питање - зашто се ова законска одлука не односи на све, па БК и даље преноси руски дневник?

Ова норма је врло прецизна. Неки су баш због тог члана 27. желели да злоупотребљавају на сваки начин, па су измишљали како више нећете моћи да гледате пренос утакмица ни Лион-Звезда, ни Лацио-Партизан, и не знам ни ја већ, стране филмове, да нећете моћи да гледате музичке програме, иностране итд, каку - и то ће нам забранити, зато што им се то не свиђа, то руши њихову културу и духовност итд.

Међутим, овим чланом је предвиђено да се не може еmitovati и реemitovati, односно преузимати програм или делови програма, страних, владиних организација, медијских организација, који се еmituju на српском језику, или језику националних мањина.

Дакле, није проблем у CCN-у, није проблем у неким другим кућама, ма како оне накарадно информисале сопствену јавност, пре свега о догађајима у нашој земљи, ма шта год радије, већ је проблем у специјализованим про-

грамима, дакле, који иду на нашем језику, за психолошко-пропагандни рат, субверзивне акције против наше земље.

У томе је проблем. Можете да еmitujete то што је на енглеском, нека иде, није проблем, јер то није директно и стриктно намењено за нашу земљу.

Водитељ: Суштина је - није забрањен проток вести, него је забрањена пропаганда.

Александар Вучић: Јесте, забрањен је специјални психолошко-пропагандни рат против наше земље. То је забрањено, јер другог циља и другог смисла да такве медијске организације уопште постоје нема.

Неко је рекао пре неки дан, каже - па знаете, постоји могућност, направили су Дојче веле да би информисали грађане српске националности, који живе и раде у Немачкој. Има много гастарбајтера, па да они њих информишу. Па зашто то не еmituje у Штутгарту, у Хамбургу, у Килу или Минхену, него то еmituje у Београду, у Крагујевцу, Лесковцу и Врању?

Ту живе углавном људи који овде раде, а не који раде у Немачкој, тако да је такво образложение прилично несувијесло и мислим да је грађанима у потпуности јасно о чему се овде ради. Само они који се праве да им није јасно и који хоће да им не буде јасно, постављање таква питања и на такав начин ће се према томе односити. Мислим да је норма потпуно разумљива, да потребу доношења такве правне одредбе разуме већина грађана наше земље.

Водитељ: Кад се овако објасни, разумеју сви.

Александар Вучић: Разумеју сви, наравно да разумеју, него некима не одговора да је разумеју.

За принцип реципроцитета

Водитељ: Често се у коментару овог члана управо заборави да се грађанима каже да је забрана управа на српском језику.

Александар Вучић: Па, јесте, они рачунају, знаете, забранићете им омиљену серију, да ли се то зове "Касандра", "Марисол", или већ не знам како, забранићете некоме неку другу серију итд. Не, није то циљ, није то никоме интерес.

У нашој земљи иначе постоји далеко већи број, далеко је веће учешће иностраних програма, него у многим другим земљама у свету, али, циљ нам је да спречимо, односно, не да спречимо, него да у условима равноправности, по принципу реципроцитета, оно што они хоће да еmituju у нашој земљи, ми еmitujemo у њиховим земљама.

Мислим да је то нешто што је најприродније, нешто што је најнормалније, и чини ми се да мало ко озбиљан може да има нешто против тога.

Водитељ: Апсолутну новину у овом закону представљају чланови од 55. до

60. где је регулисано право лица, на које се односи информација.

Александар Вучић: Да, на које се односи информација, и право лица на објављивање информације о исходу кривичног поступка. То је takoђe усклађено.

Водитељ: То је раније ауторски било регулисано у Закону о ауторским правима, али мислим да је сада стављено на право место.

Александар Вучић: Овде је прецизно дефинисано управо из ове области друштвеног живота, а, рецимо, за правна лица у исходу кривичног поступка, да дају, да објаве информацију, представљају такође једну значајну демократску тековину, узету из западноевропских закона и мислим да против таквих одредби нико не може имати ништа против.

Уосталом, то им није ни сметало, то нису ни коментарисали, чак нису нарочито ни читали, нити су о томе претерано говорили. Говорили су о члану 27. и о казненим одредбама на крају.

Водитељ: Јесте, то је у ствари главна суштина, али да истакнемо још једну, мени јако значајну одредбу, односно један члан, то је члан 36.

Александар Вучић: Сада је то обавеза за све медије - ако је држава у опасности, ако држава има интерес да објави неку изузетно значајну информацију, од интереса за све грађане наше земље, сви медији су дужни да такво саопштење хитне природе објаве.

Закон о информисању изједначио медије

Водитељ: Тиме сте нас изједначили. Ја сам доживљавао као неправду да су то раније морали да раде само медији које финансира држава. Сада, кад сте обавезали и нас, знаете, кад сам једнак у обавези, онда сам сигуран да ћу бити једнак и у правима.

Александар Вучић: Па јесте, ми смо у овом закону још нешто урадили, а то је обавеза да објективно, правовремено и непристрасно информишу јавност о догађајима, о свему што јавност може занимати.

Ми смо ту увели нови институт, нови правни институт, нову категорију, а то је институт јавних ствари, да на такав начин информишу јавност и имају обавезу сви медији, а не само медији који се финансирају из јавних прихода, што је до сада било случај.

Најжалост, управо ти медији који се финансирају из јавних прихода, ако узмете у обзор општинске власти, дакле, где су се мењале, како су се мењале и где су остале stare, углавном су то политичке структуре тих општина и тих градова који користиле за сопствену промоцију, за сопствену пропаганду, и чини се, најмање су баш ти медији на такав начин извештавали, обавештавали, информисали јавност и грађане.

Мислим да су овим законом у потпуности изједначени и ти који се финансирају из јавних прихода, и приватни

медији, и мислим да је то нешто што је добро и против чега тешко да неко може да пронађе било какву замерку.

Високе казне мере превенције

Водитељ: Јасно, и све до тог 67. члана, када почињу казнене одредбе, мислим да закон може само да се похвали. Најспорнији део и најоспарованији део је одељак о казненим одредбама, који је у овом закону апсолутно нов.

Александар Вучић: Да, чак не сметају ни одредбе новчане накнаде штете, то је постојало и у претходном закону. Такође нешто што је било у ранијем закону, то је спречавање растурања штампе, када то тужилац покреће, у којим условима, и ту су неке уставне норме преузете.

Неки су нападали не знајући да је то било у претходном закону, да је то само терминолошки осавремењено и апсолутно ништа ново није уведено, готово истоветна норма, али нису читали ни претходни закон.

Водитељ: И апсолутно демократски, јер се може радити само на основу одлуке суда.

Александар Вучић: Па наравно, али то није само на основу одлуке суда, већ је ту у питању и јавни тужилац, и то је само за кршење уставне норме, то говори о онима који на такав начин критикују такве одредбе.

Сада, око самих казнених одредби, важно је рећи да смо увели један прекрајни поступак, један ефикасан прекрајни поступак, а норме које га одређују можемо поделити у пет група. Три су основне - прва је прекрајни поступак за one који позивају на рушење уставног поретка земље, територијалног интегритета, целовитости, суверенитета и независности Републике Србије, изазивања верске, расне, националне мрежње итд, и за то су предвиђене казне.

Пазите, ако ви у медијима, у условима када је степен друштвене опасности изузетно велики, кршите једну од кључних уставних норми, за то је предвиђена казна за оснивача и издавача од 400 до 800 хиљада динара.

Па нећете ваљда да рушите своју земљу. А онда ће неко рећи - а ко је тај ко ће да одређује шта је рушење ове земље, а ко је тај ко је у Уставу одређивао ту норму, а та норма је све ово време опстајала, та норма је постојала, а није им сметало нити било шта друго.

Уосталом, за кршење такве норме у другим земљама су предвиђене најстроже затворске казне, а овде је предвиђена новчана казна за једно изузетно друштвено опасно дело, уколико одређени медији крену да позивају на насиљно рушење Уставом утврђеног поретка итд. и врло прецизна, врло јасна формулатија, нимало екстензивна норма, да можете да је тумачите како хоћете, на начин на који хоћете, и казна је од 400 до 800 хиљада за оснивача и издавача, и

није казна 800 хиљада, као што неки хоће да кажу.

Неки су себи унапред дали дискрецијно право и овлашћење да они одлучују уместо суда, па да плаше народ и да покажу, ето, како је власт ригидна и како је ригорозна, казна је 800 хиљада динара. Не знам колико ће бити. Некад ће бити 400, некад ће бити 450, некад 500, некад 600.

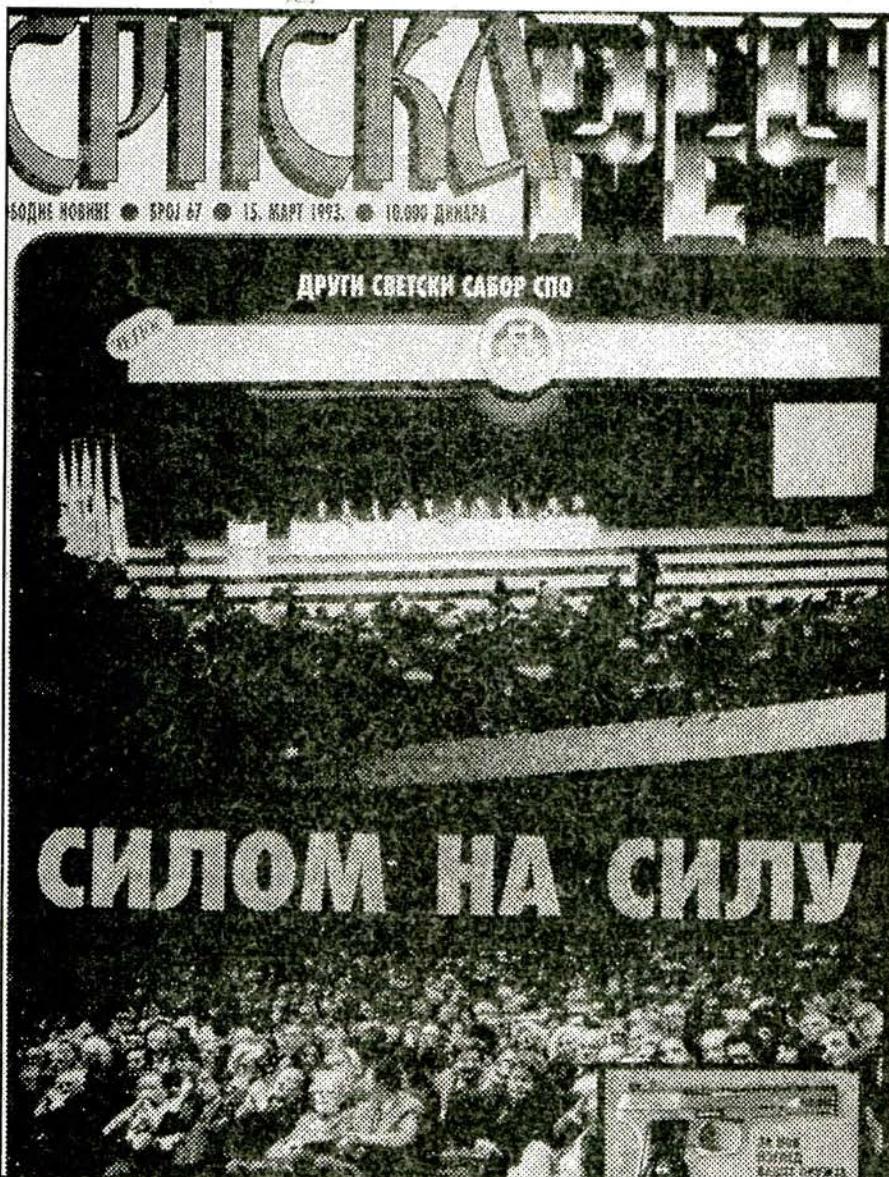
Водитељ: То ће суд проценити.

Александар Вучић: То је нешто о чему је чак ...

Заштита права приватности

Водитељ: Ту нема лицитирања.

Александар Вучић: Јесте, чак је помало бесмислено и причати о томе, али неки су рекли да је нетачна вест - 800 хиљада динара. А нетачна вест, осим у овим случајевима које сам почeo да наводим,

Тзв. борци за "светло у тунелу" направили су потпуни мрак у својим медијима

Александар Вучић: То ће судија да процени. Неће нико други. За одговорно лице је од 100 до 400 хиљада. Мислим да заиста за такво дело, за такво кршење ових норми, предвиђених овим законом, чланом 4. и чланом 11. ако се не варам, овог закона, такве казне су заиста оптималне.

Истовремено, ако неко и каже да су казне високе, па нека су и високе али су те казне заиста превентивне и представљају мере генералне и специјалне превенције.

Водитељ: Када је у питању суверенитет државе...

уопште се не санкционише.

Водитељ: Таксативно је набројано.

Александар Вучић: Да, чак се тачно наводи. Међутим, суштина је у 3. члану. Да кажемо да се 2. члан, у делу казнених одредби, позива на члан 27. о коме смо до малопре говорили, и о забрани реититовања страних политичко-пропагандних програма на српском језику и језику националних мањина у нашој земљи, и за те електронске медије предвиђена је казна између 250 и 500 хиљада за оснивача и издавача, а за одговорно лице од 50 до 150 хиљада, ако се не варам.

Водитељ: Тако је.

Александар Вучић: И сад долазимо до суштине, а то је да највише смета тим заговорницима демократских промена то што је уведен један нови члан који се управо позива на нове чланове који су такође преузети из Устава, али постоје сада и у овом закону и чини ми се да је слична норма, чак и поновљена, у два различита дела овог закона а тиче се повређивања права личности.

То представља једну од највећих демократских тековина - заштита права приватности, јер у свим околностима треба да се штите елементарна људска права и слободе, па и право личности.

Водитељ: Обавезна је. Ако већ причамо о конвенцијама и Уставу, обавезна је.

Александар Вучић: Јесте. То чак постоји у Међународном пакту о грађанским и политичким правима, на која се тако здушно позивају. Међутим, проблем је у томе што су до сада научили да могу да кажу шта хоће, како хоће, и да им је потпуно свеједно - шта ће и на који ће начин то изговорити.

И, то је нешто што је већ много другачије. Нешто што се много разликује од свега до сада. За што би тај члан некоме сметао? Због чега би некоме тај члан представљао проблем, уколико он не жели да повређује право одређене личности. И, оно што је занимљиво, то је један члан који даје демократско право сваком физичком и правном лицу да заштити свој да ли лични интегритет, да ли интегритет предузећа, фирме, државног органа, или било чега или било кога другог.

И, то је нешто на шта се сваки човек у овој земљи може позвати. Сваки човек има право да заштити свој интегритет, своје достојанство, и не знам због чега би они ту правили проблеме. Уосталом, за што су се неки пронашли у свemu томе, и за што неки знају да се то баш односи на њих. Како то да они знају да је то баш уперено против њих.

Није уперено против неког другог него је баш против њих уперено, и то њима највише смета. Како они знају да ће тада им буде проблем? То значи да знају шта су и како су писали у претходном периоду или - шта и како намеравају да пишу у предстојећем периоду, па се зато и на такав начин понашају.

Водитељ: Ово је згодан тренутак да осветлим и тај део мотива. Сви знају да свуда у свету постоји жута штампа. Мислим да је жуту штампу имати у Југославији и Србији, конкретно, било до сада најјефтиније.

Александар Вучић: Јесте. Није проблем ...

Водитељ: Да се сетимо само "Балкан експреса" ...

Најпрљавије су полуистине

Александар Вучић: Наравно, ту је ...

Водитељ: Да се сетимо само "Грађанина", чија сам ја жртва. Да је овај закон постојао у време када је учињена увреда према мени и овој телевизији ја

не бих морао да чекам годину и по дана да суд одреди привођење господина Тијанића.

Избегавање одговорности је изгледа ушло у гене. Није у гене надам се, него једноставно се рачуна као пословни добитак.

Александар Вучић: Најопасније су у писању те тзв. жуте штампе тзв. полуистине. Објавите једну реченицу истиниту а онда три потпуно неистините реченице. И, онда не можете до краја да кажете - то баш нема никакве везе са истином. Или, некад се чак догоди да употребљености све измисле.

Напишу шта год хоће, али апсолутно како год хоће. И, то се добро дизајнира. Лепо се упакује. Знате, можете некад и ваздух у лепу кутију да упакујете, обложите лепим папиром, завежете машиницу и то можете да продајете. Многи су то тако чинили. Међутим, није проблем у томе, нити би то нама сметало. Добро је да они имају и профит, да добро зарађују, да могу да стекну значајан иметак итд.

Проблем је у нечем другом. Не размишља се о томе да ли ће се уништи нечија породица, некоме посао, некоме живот из различних аспекта. Да ли ће тај моћи да живи једнако као што је живео до јуче. Како ће га гледати на улици, како ће га гледати пријатељи, како ће га гледати комшије?

Шта ће му рећи супруга, или шта ће рећи супруг, шта ће рећи деца итд. То никога не интересује. Важно је - да ми то продамо, да ми узмемо новац за себе, а како ћемо се према таквима односити, то није важно. Ја бих још дошао - ако кренемо у хајку против неких, онда терајте до краја, јер ти нам представљају проблем.

Знао сам још од пре две три године, чим се крене у хајку против некога, чим некога искључиво нападате, знаю сам да то просто људски осећате, осећате да ту нешто није у реду. У странку сам се учлалио 1993. године када је вођена стравична хајка на Војислава Шешеља, на државној телевизији. То је чак био један од веровали или не, кључних разлога. Када водите жестоку кампању против некога, гарантујем вам, знајте, да ту нешто није у реду. Да је ту нешто намештено, да је то нешто исфорсирano, да је ту нешто фабриковано итд. То никада није добро.

Поједини листови су се управо тиме служили и на такав начин се бавили својом политичком делатношћу, а истовремено, наравно, највише зарађивали. Ми смо волели да они имају финансијски интерес пре свега. Ми бисмо волели да приватне телевизије жеље да зараде што више. Да приватне радио станице жеље да зараде што више. Али, да то зарађују добрым програмима, да имају много читалаца, много слушалаца, да имају много гледалаца. И, да зарађују. То је изванредно за нашу земљу.

То је друштвени интерес. То је интерес свих нас. Али, не може то бити у

раскораку, односно у супротности са интересима и правима појединача, са оним што мора да буде право сваког човека, да му се не дира у његов лични интегритет, у лично достојанство, да може да живи животом обичног човека онако како живе сви остали, а не да неко некоме налегне на кичму па може да каже што год му падне на памет и како год му падне на памет.

Ево, да не кажете да говоримо само о господину Шешељу, али је најстрашнији пример онај када су говорили како је убио Паску Јовић и тд, и то из затвора, каже - као Ал Капоне је то организовао. Знате, такве стравичне оптужбе, или рецимо ево пре неки дан су неке новине објавиле да ће Милошевић за време док постоји могућност бомбардовања да иде у Турску.

Они су говорили нешто што је апсолутно неистина. Они су говорили да овај закон није усклађен са савезним законом. Управо је овај закон усклађен са савезним законом зато што је сада први пут, рецимо, питање радио дифузних фреквенција остављено савезном нивоу, и потпуно је јасно ко је надлежан за то. Постоји Закон о телекомуникацијама на савезном нивоу, а постоји и савезни Закон о информисању.

Такође су у многоме мешали кривичне поступке са парничним поступком, са прекрајним поступком. Нешто што се не може мешати и нешто што је потпуно различито, што се зна, што знају сви правници.

29 динара државној телевизији

Водитељ: И што је могуће само за скупштинском говорнициом.

Александар Вучић: Али је то неопходно са скупштинске говорнице допустити. Свако има право да изговори шта хоће. Он је изабран од народа. Он са скупштинске говорнице може да каже шта хоће. Грађани Србије су ти који ће да процене да ли је то истина или не. Некада ће нека неистина бити схваћена као истина.

Некада ћете за истину мислити да је нешто што је неистина, тако да у сваком случају остаје на грађанима да добро процењују ко како говори са скупштинске говорнице. Али, то је једна демократска тековина која се не сме газити.

Водитељ: Гледац који се није представио поставио нам је три питања. Једно мени и два вама. Мени каже - пошто ми сваком уплатом електричне енергије финансирамо телевизију, чему толико демагогије и нелогичности у целој емисији?

Јесмо ли демагози и нелогични?

Александар Вучић: Не знам шта је то значило. Ако плаћате 29 динара, мислим да се толико плаћа.

Водитељ: "Палми" не плаћају сигурно.

Александар Вучић: Не "Палми", него говорим о програму телевизије Ср

бије, 29 динара, то је национална, државна телевизија. Ми то морамо да имамо. На који начин да финансирамо? Больје је да се плаћа и да имате једног инкасанта него да имате два, три или пет, просто држава постиже уштеду.

Ако ћете рећи да је 29 динара много зато што неко не гледа телевизију, знајте, то може да буде проценат од 0,01 људи у овој земљи, јер знате, од те телевизије, тих 29 динара, добијате да гледате и Звезда-Лион, и Лацио-Партизан, и најбоље филмове, и најбоље музичке програме, научно-образовне, културне програме.

Има тога и на другим телевизијама, наравно, али мора да остане нешто што је државни ресурс.

Водитељ: Апсолутно, а и кад се погледа много је јефтиније, нама дође претплатна ...

Александар Вучић: Али, неко замишља да је то само дневник. Добро, може дневник да вам се свиђа а може и да вам се не свиђа. Може да вам се свиђа информативни програм, можете да делите наша политичка опредељења, наша политичка уверења или не можете да делите. То је ваше право.

Имате ту апсолутну слободу, али имате три канала, први, други, трећи програм РТС, говорим о телевизији и имате неколико програма Радио Београда, врло квалитетних програма, образовни програм за који мислим да је најквалитетнији, културни програм који је врло квалитетан, у музички програм се не разумем, да искрено кажем, спортски програм ја гледам, зато што волим да гледам добру утакмицу, и фудбалску и кошаркашку и тд. Жао ми је што, рецимо, нисам вечерас могао да гледам Звезду-ТДК Мандреса.

Водитељ: Ево, имали смо бољу утакмицу. Ја сам као партизановац срећан што смо могли да гледамо Партизан - Лацио.

Александар Вучић: Добро, партизанов лоби је тренутно јачи у земљи, али говорим не о броју навијача у народу, јер Звезда има много више навијача, али изгледа да су ови бољи на функцијама, на вишим положајима, што би обични људи рекли, ...

Водитељ: Или су успешнији, с обзиром да је Лацио - Партизан 0:0, а Мандрес доби са 15 разлике Звезду.

Александар Вучић: Добро, ја бих волео, наравно, да Партизан иде даље а жао ми је што је Звезда изгубила.

Закон важи за све

Водитељ: Гледатељка из Новог Сада има за вас предлог, да свој штампи и свим телевизијама дате Закон о информисању, "демократских земаља" које су оволовико против нас, а посебно чланове тих закона који одговарају оваквим ситуацијама.

И, питање - када ћете да укинете Радио 021 у Новом Саду који пропагира да

се одбијају позиви за мобилиzacију и да се побегне код бабе и деде на село.

Александар Вучић: Морам да кажем да смо имали много и анонимних и потписаних писама, много жалби на програм Радио 021, али не можете као држава на такав начин да реагујете.

Мене лично да питате да ли ми се допада њихов програм, слушао сам само три или четири емисије, не више, и не допада ми се уређивачка концепција, и то могу просто лично као Александар Вучић, своје мишљење да искажем. Али, овде се ради о нечем другом.

Ми смо у Уредби имали врло јасно прописане ствари по којима је морало да се делује, а друго, морамо да поседујемо материјалне доказе, дакле - снимљену касету са тим што је емитовано.

Некада за нешто сазнате пет минута касније па не можете да дођете до тог тонског записа. После тога се то више и не понови. Што се тиче Закона, по закону нема затварања, не постоји то више, ова материја није то регулисала ниједним својим делом, ни извршним прописима, већ законском регулативом и та вака могућност не постоји. Уколико се буду и они као и сви други, не мислим да ће они то чинити, али уколико буду као и "Политика", ТВ Палма, РТС или било који други медији то чинили, знаје, мораће да одговарају по слову закона. Ту нема никакве сумње.

Нема никаквог двоумљења, нити ће бити било каквих изузетака. И, то је веома важно истаћи - тај закон важи за све. Како важи за вашу телевизију тако и за РТС, тако и за БК телевизију, тако и за Студио Б, тако и за сваку другу телевизију, тако и за сваку радио станицу и сваку новинску кућу.

Водитељ: И Радио 021.

Александар Вучић: Да.

Водитељ: Али, битно је да Закон није предвидео меру укидања. То је са укинутом Уредбом ...

Александар Вучић: Јесте. Више није регулисано извршним прописима и та вака норма не постоји.

Дволичност "њихове борбе"

Водитељ: Гледалац из Војводине пита - докле немо бити најнеинформисанији народ на свету? Не знамо шта се дешава на Косову и у нашој земљи, а знајмо шта се дешава у Авганистану.

Александар Вучић: Искрен да будем, много боље знам шта се дешава на Косову и Метохији...

Водитељ: Он мисли - по медијској слици и информативним програмима.

Александар Вучић: Такође мислим и могу са њим чак и делимично да се сложим да би морало да буде још више информација о Косову и Метохији, а не видим да нам школде информације о Авганистану. Добро је да људи знају шта се дешава на било ком делу земљине ку-

ле. Нити би било добро да се спречава такав проток информација.

Али, чини ми се да сви грађани Републике Србије добро знају шта се забива на Косову и Метохији, као што су упознати са - отмицом новинара, са нападима албанских терориста на патроле организација безбедности, на јединице Војске Југославије, на све што се тиче свих преговорова, свих мировних решења, свих начина изласка из кризе, мислим да грађани о томе и те како добро знају. Постоји ту нешто друго.

Ако је неко мислио да је Закон донет да би се скривало нешто око Косова и Метохије, мада смо сви ми чули да неки причају о томе да се скрива нешто око Црне Горе, не скрива се ништа. Све је апсолутно познато око Косова и Метохије и сви знају, сви су чули оних 11 тачака и све оно што је договорено у преговору Милошевић - Холбрук, шта је став Владе Србије, кад преговори треба да почну између представника Владе Републике Србије и репрезентанта косовских Албанаца.

Дакле, о свему томе може да се разговара и није никакав проблем у томе. Сви знају, имају доволно информација. Уосталом, можемо и целу емисију томе да посветимо, али неко је хтео да каже да је то проблем за ову земљу, да сад не сме да се зна шта се заиста договорило око Косова и Метохије, шта се забива на Косово и Метохију итд.

То је фама која се шири. Рецимо, лист "Наша борба", каже - ви нисте објавили, ви сте њих затворили, или - недате им да раде, или - не смеју да раде како треба, јер би они рекли шта се заиста договорило на Косову и Метохији. Шта би они рекли? Не би они ваљда рекли да је упитању, не знам, капитулација или не знам шта, када они све време инсистирају на томе да Срби прихвате оно што тражи такозвани ОВК или не знам ко.

Дакле, они су ти који ће да прихвате све оно што никада нико у овој земљи не би прихватио, што није прихватио ни председник Милошевић, што није прихватио није председник Марјановић нити Војислав Шешељ, нити Тома Николић, нити било ко други. Што никад и није прихватио, и што никада неће ни прихватити. Они би све то прихватили и сада они нас наводно због тога оптужују.

Па, то је бесmisлено. Замислите Газимба Џаку који би у свом тексту, тако се зове најпознатији новинар "Наше борбе", један од најпознатијих новинара "Наше борбе", који је у свим својим текстовима, рецимо тексту око Кипре рекао један, рекао бих, непримерен начин говорио о ономе како су Албанији изузетно угрожени и како је српска агресија на Косову и Метохији, и сада кад више свега тога нема, сада би они говорили - ето, Срби, замислите, потписали капитулацију.

Па, то је тако бесmisлена тврђња да је то невероватно. Неодржива тврђња. Дакле, управо они медији који су све вре-

ме инсистирали и говорили - па немојте да се ми препремо са светом, дајте да прихватимо оно што никада нико нормалан не би могао да прихвати, и све то, и када ви прихватите део тога, уз минималне уступке, заиста минималне уступке, и добијете оно што је ваш национални и државни интерес, после тога неко каже - е, ви сте њих затворили, јер би они вама сада скресали у брк шта сте ви, у ствари, потписали, како сте ви то, у ствари, потписали итд.

Свака је личност заштићена

Водитељ: Гледалац из Београда пита - у овом закону се штити јавна личност. Да ли то значи да јавне личности не положу никоме рачун?

Александар Вучић: Не, не штити се јавна личност, него се штити свака личност, право сваке личности и те особе која је послала то питање се на исти начин штити, као и ваше, као и моје, као и ових камермана у студију, секретарица испред и сваког другог.

У питању је било још да ли јавне личности не положу никоме рачуне? Појачају, како не положу? Ако ме питате о политичарима као делу јавне личности, они положу рачуне грађанима своје земље.

Некоме ћете се допасти, некоме нећете, неко ће мислити да добро радите свој посао, а неко ће мислити да га не радите на задовољавајући начин. За то постоје избори. То је што се тиче политичара. За глумце? Можда неки глумац добро ради свој посао, биће му пуно позориште, не ради га добро - неће му бити пуно позориште или му неће филм бити посвећен у биоскопима итд.

Мислим да то тржиште у свим тим професијама на најбољи могући начин регулише.

Закон о информисању афирмише одговорност

Водитељ: Гледалац Зоран из Новог Сада пита - зашто ви радикали и СПС увек измислите неку кризу да људима не буде досадно, а за то време радите шта хоћете?

Александар Вучић: Драго ми је да имамо толико гледалаца из Новог Сада, али изузетно је интересантна теза. Шта то неко може да измисли? Ми смо измислили албанске терористе? Ми смо измислили бомбардере НАТО пакта?

Ми смо измислили Хавијера Колана? Тог истог који нас и дан-данас притиска? Ми смо их измислили? Ми смо измислили онолике терористе који убијају припаднике нашег народа, који убијају припаднике наших државних организација? Ми их измислили да не би народу било досадно? Рекао бих претерано слободна тврђња, а да за то време ми радијмо шта хоћемо.

Само ме занима шта то радијмо? Шта је то што хоћемо? Да неко каже конкретно шта је то што неко ради, а што није

дозвољено, што је непримерено? Да ли опет неко мисли на неко отимање, узимање или како то популарно каже господин Симоновић, који ми се нарочито допао и оставио изванредан утисак на мене, каже - плен, грабеж итд.

Из неких других новина су раније говорили - чим они нешто ту раде мора да ће неки лоповљук, нека крађа да буде у питању. Кажите већ једном који лоповљук, која крађа, ко је то, где и шта украда? Кажите нам то да знамо сви.

Водитељ: Гледалац Зоран из Београда пита - да ли ће се овим законом стати на пут шиптарским менторима и медијима који се пропагирају на Косову?

Александар Вучић: Хоће. Овај закон јединствено важи за целу територију Републике Србије.

Није циљ закона да стане било коме на пут, већ је циљ закона да се поштује и афирмише слобода, али и да се обезбе-

Александар Вучић: Ово је занимљиво питање. У нашем закону, ви сте то проучили, постоји неколико норми које о томе говоре. У акту о оснивању и акту о издавању, дакле о регистрацији, постоје подаци о избору и начину финансирања.

Међутим, избегли смо оно да морате на насловној страни листа да објавите ко вас финансира, зато што би то било фактички неизводљиво. Ми ћemo знали на такав начин ко кога и на који начин финансира. У сваком случају, то је готово познато и данас.

Када им одговара неки се хвале на који се начин финансирају, када им не одговара онда то скривају. Када неки називају нас, нападали су ме неколико пута због тога што сам то рекао, неки називају само рецимо Танјуг државну телевизију или рецимо Политику, ето то су режимски медији, а они су независни.

Погледајте колико код њих има режимских медија. Ваљда је Дојче Веле режимски медиј, само што је то медиј немачког режима. Ваљда је BBC режимски медиј, само британског режима, ваљда је Глас Америке режимски медиј, то нису независни новинари. То су режимски новинари, али нису српски новинари, него новинари америчког режима.

Ваљда је то логично. Ваљда је то свима јасно. Неки се хвале како имају помоћ од BBC-а итд, када им одговара, а када не - онда ви хоћете да кажете да примамо помоћ. Што се стидите? Ако већ добијате помоћ, ако добијате паре, зашто се стидите да то кажете?

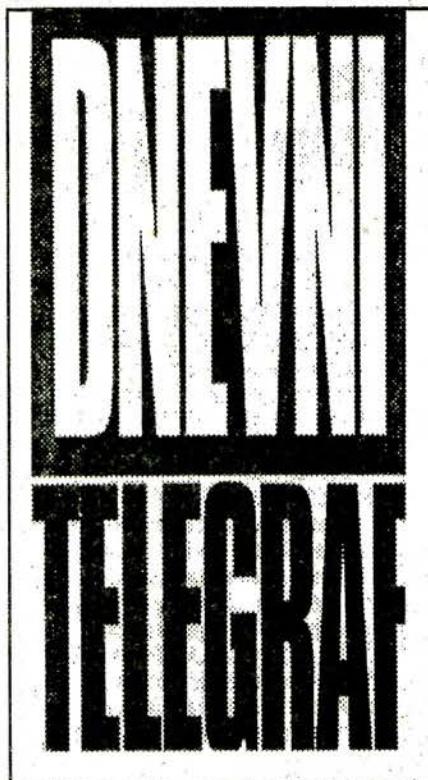
Водитељ: Овим законом им та помоћ није забрањена.

Александар Вучић: Та помоћ им није забрањена овим законом, али морају да кажу. Морају да кажу у акту о оснивању, мора да се каже који је то извор и који је то начин финансирања, бар да знамо ко их финансира.

Видели сте и пре него што је дат Предлог закона неки су лицитирали, Веран Матић је рекао - биће нам то забрањено, биће пуштан Дневник на свим телевизијским станицама. Говорили су шта је коме пало на памет, како му је пало на памет, а при томе су тражили само изговор и желели да буде оно најгоре, како би могли да траже додатну подршку од Холброкове жене, то је ова Кети Мортон.

Писала је неколико писама и ја сам то прочитао. Мислио сам да одговорим, па сам онда ипак решио да не одговарам. И неколико протеста, и она и неки други који су долазили овде, неки војници. Не знам какве везе они имају са новинама и информативним кућама.

Писали су и неки други којима на памет није падало да се огласе поводом нестанка Ђуре Славуја и неких других новинара на Косову и Метохији, којима на памет није падало ни да се огласе поводом отмице двојице Танјулових новинара, али су зато слали писма, колико год им је пало на памет, чим се до-

Укинута мера привремене забране рада: очекује се да ће убудуће деловати у складу са законом и његовим нормама

ли одговорност, али у сваком случају сви медији, без обзира на то где излазили, да ли на територији Косова и Метохије, дакле јужне Србије или централне Србије, северне Србије, западне и источне Србије, свуда ће имати потпуно једнаку одговорност и потпуно једнаке слободе.

Финансијере из сенке на светlost

Водитељ: Гледатељка Љиљана из Београда пита - зашто се конкретно не каже које се новине од која финансирају?

ВЕЛИКА СРБИЈА

носио Закон о јавном информисању, чим је била најава доношења Уредбе итд.

Медијски мрак у Црној Гори

Водитељ: Ево једно занимљиво питање, Момо из Врбаса - пошто су Црногорци национална мањина да ли и ми можемо да слушамо Дневник на црногорском, пошто шиптари слушају на албанском, а Мађари на Мађарском језику?

Александар Вучић: Да ли је то нека шала?

Водитељ: Вероватно је реч о човеку који је из тих крајева, па протестишује што се више не реемитује црногорски дневник.

Александар Вучић: То није вальда на црногорском језику, то је дневник на српском језику. Што се тиче питања реемитовања рећи ћу вам заиста искрено, на врло некоректан начин се у целокупној кризи око Косова и Метохије, али и неких политичких дешавања овде у Србији, понашају црногорска власт.

Не говорим о народу у Црној Гори. Ми смо исти, ми смо народ који је јединствен у свим својим политичким ставовима, у свим својим жељама, у свим својим аспирацијама, нити ја мислим да сам бољи од онога који је у Подгорици, Никшићу, Цетињу и Бару, нити мислим да је он бољи од мене. Мислим да смо апсолутно равноправни и апсолутно једнаки. Црногорска власт је у Црној Гори завела потпуну цензуру и они сада, веровали или не, говоре нама како би смо морали да се понашамо, начин на који је то неопходно да чинимо, деле нам лексије из демократије, уче нас како медији треба да изгледају, а у њиховим медијима не можете чути ни једну једину критичку реч против актуелног ре-

жима, ни једну једину критичку реч. Нема те куће.

Ето, Антена радио, мислим да се тако зове, они понекад нешто могу и смеју да објаве против Мила Ђукановића, али никада готово нико од кључних медија не, Побједа, Вјести, црногорска телевизија и неке друге приватне телевизије, ма какви. Заведен је апсолутни мрак у Црној Гори и сада они нас уче демократији и говоре - ето, ми смо демократска земља.

Пре неколико месеци господину Јаредићу су упутили позив да дође на дуел са мном, да баш разговарамо о томе. То је мој црногорски колега. Ја сам га оберучке прихватио и рекао да ћемо са задовољством да разговарамо о свим темама, можда се договоримо и о сарадњи, да унапредимо те односе, да убрзамо наше кооперацију, међурепубличку и мислим да је то интерес свих нас.

Међутим, он то није прихватио. Када су га недавно питали на црногорској телевизији, био је изненађен тим питањем, зашто није прихватио тај дуел, он је рекао - нисам ја за тај дуел, а и господин Вучић је млад. Шта то значи? Да ли то неко мени ставља препеку зато што сам млад или зато што сам стар или изгледам ружно?

Најмлађи министар у Влади Србије

Водитељ: Ви сте најмлађи човек који је постао министар у Влади Републике Србије.

Александар Вучић: Мислим да јесам, али не мислим да је то претерано важно. Да ли је неко стар, да ли је млад, да ли је леп или није леп, то је ствар укуса и не мислим да је то битно. Али, такав аргумент да наведете због чега нисте прих-

ватили са неким дуел, то је прилично неизбиљно.

Не бисмо ми имали ништа против, али дајте да онда црногорска телевизија, дакле ја преузимам на себе и оно што нису моја овлашћења, боље да питаје директора државне телевизије, али било би добро да црногорска телевизија преузме Дневник Телевизије Србије и сигуран сам да би овде Телевизија Србије емитовала Дневник Телевизије Црне Горе, али за то није било спремности зато што све оно што је дошло из Србије, посебно у предизборној кампањи, па и у постизборном периоду, просто је затварано, па су чак и објашњења ситуације на Косову и Метохији била све, само не коректна.

Закон о информисању биће спроведен

Водитељ: Господине Вучићу, ираните смо имали Закон о информисању. Чини ми се да код нас закон никада није био споран, увек је било спорно како се спроводи.

Ви сте вечерас рекли пар ствари које су сигурно афирмативне за сваког грађанина, а поготово за нас из овог посла, јер сте рекли и дали једно тумачење примене тог закона.

Мислите ли да ће се закон на прави начин, значи без одмазде, без репресије, него само у смислу постизања строге одговорности спроводити и јесте ли сигури да ће се спроводити за разлику од ранијих времена?

Александар Вучић: Закон ће се спроводити и то је обавеза надлежних државних органа, то је сасвим сигурно. Уосталом показали смо и многи су мислили да то неће бити случај, показали смо да се спроводила и Уредба Владе Републике Србије.

Закон ће сигурно бити спроведен. Они који мисле да неће мислим да погрешно мисле и добро је да то мишљење промене. Мислим да ћемо овим законом постићи прецизније дефинисање односа у целокупној области јавног информисања. Сви имају право да кажу шта хоће, да објаве шта хоће, осим оних ствари о којима смо говорили.

Постоје изузети. Ти изузети су такоје слобода, доказ слободе, слободе појединца, слободе државе, општине, ове земље, општанка њених темељних вредности. Знате, не можете ви слободу информисања да угрозите тиме што ћете у потпуности уништити слободу појединца. То не долази у обзир.

Дакле, ви да кажете - ја имам апсолутну слободу, то ми је прописано законом, а зато ћу да кажем све најгоре о некоме, макар то ништа не било тачно. То не може. Једна слобода је ограничена другом слободом и мора да се нађе најбоља мера да сва права и слободе буду у свом максимуму, да на најбољи могући начин могу да се афирмишу, а да ове ситуације о којима смо говорили, изузетне, заиста буду само такве и да такве казне

ТВ Црне Горе: црногорска власт се на врло некоректан начин понашају у целокупној кризи око Косова и Метохије

буду у најмањој могућој мери примењиване.

То је моја жеља и ја бих волео да то заиста тако буде. Надам се и готово да сам уверен да неће бити слушајева, мада је наравно могуће, да неће бити слушајева, барем из оног првог члана прекрајног поступка који говори о позиву на насиљно рушење уставног поретка, мада видим да је неких сличних ствари већ било. Такође се надам да неће бити рејмитовања ових програма. То је и до сада функционисало прилично добро. Знате, појавио се један у Соко Бањи који је рекао - хаде да пркосимо свима.

Међутим, Уредба је укинута. Иначе, одмах да вам кажем да би Уредба била спроведена и у том случају. Сада је он паметан и он ће да емитује, сви остали

немо боље односе на медијској сцени наше земље, да ће то остати и постати уређенији простор него што је то до данас био случај и готово сам уверен да ћемо заштитом права на приватност, заштитом права личности успети да обезбедимо још брже, боље и ефикасније спровођење уставних норми о заштити права личности итд.

Наравно, и законских норми и то је нешто што бих рекао да представља изузетно достигнуће овог закона.

Водитељ: Ја се искрено надам да ће нас закон учинити одговорнијим и професионалнијим и да ће министарство имати времена и слуха за примедбе које у спровођењу закона буду долазиле до вас.

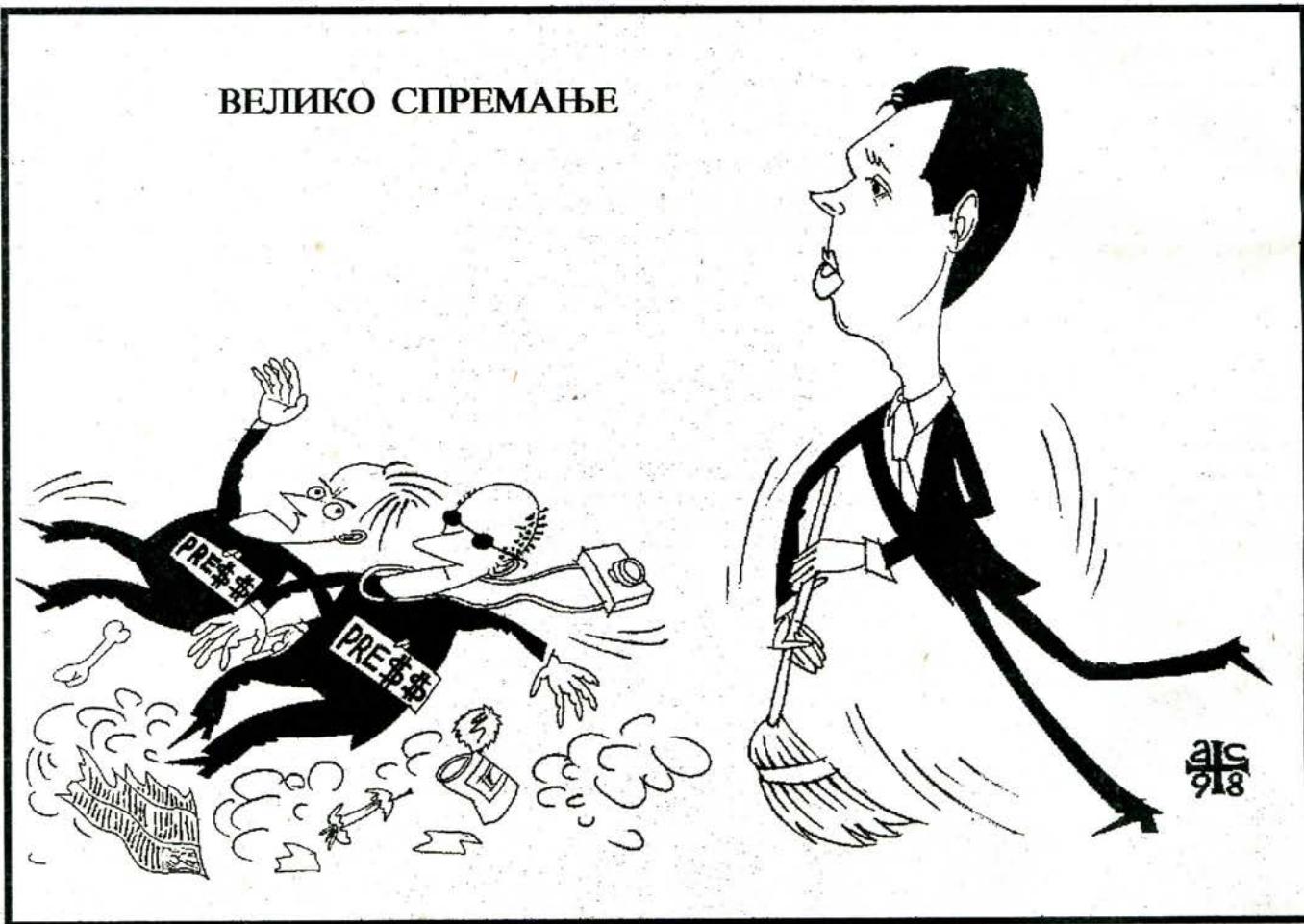
Александар Вучић: Ми увек примедбе врло радо прихватамо, разговарамо,

вама може да буде велики демократски учитељ САД или Немачка или било ко други.

То је већ нешто што се тешко може прихватити. Што се тиче самих разговора, самих примедби, самих договора, предлога, није било никаквих проблема око тога и мислим да их неће бити ни у будуће. Сви у Министарству за информације, и моји сарадници, и ја, сви у Влади Републике Србије су спремни да прихвате све такве предлоге, све такве идеје, све што би захтевало нешто другачије, а што би било боље од овога што до сада имамо.

Водитељ: Господине министре, било ми је задовољство што смо разговарали о овако актуелној теми, врућој. Надам се

ВЕЛИКО СПРЕМАЊЕ

морају да слушају, али ја сам ето Робин Худ, па ћу то да емитујем. Сада он мисли да је он народни херој због тога. Не није, закони земље морају да се поштују.

Могу да буду овакви или онакви закони, али морају да се поштују и морају да се спроводе. Не каже се слушајвода! lex sed lex. Дакле, закон важи за све, за све потпуно једнако. Сви грађани ове земље имају једнако правни статус, сва правна лица такође. Нико није у бољем или горем положају, нико није привилегован и мислим да је то једна изванредна карактеристика овог закона и надам се да ћемо успети да постиг-

мењамо неке ствари. Уосталом, толико је примедби било, толико смо тога сами мењали у приступу иностраној јавности, толико смо материјала добијали од других људи, толико је било паметних предлога и већину смо уважавали и чинили се да само на такав начин можете успешно да радите.

Није никакав проблем у томе, није никакав спор у томе. Са свима можете да разговарате, осим са неким ко не жели да разговара, него ко жели а приори да каже - ви сте они, а ми смо добри, ви сте лоши, а ми смо најбољи и ми ћemo да вас научимо како изгледа демократија, јер ви о томе не знате ништа, а и нама и

да ће развој догађаја довести до тога да се страсти смире, да мржња нестане са ових простора и да постанемо јединственији, па да ће то бити разлог да и следећи пут разговарамо за наше гледаоце.

Александар Вучић: Ја се надам и скоро сам уверену све то што сте ви рекли и још једнапут вам хвала на позиву.

Водитељ: Хвала вама на времену и разговору. Пощтовани гледаоци, био је ово "Дијалог" у коме нам је драги гост био господин министар информисања у Влади Републике Србије, Александар Вучић. До следећег четвртка и новог "Дијалога" уживљавте уз програм Телевизије Палма. Лаку ноћ и пријатно.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ, ПОТПРЕДСЕДНИК ВЛАДЕ СРБИЈЕ,
НА ТВ КРАЉЕВО, 29. ОКТОБРА 1998. ГОДИНЕ

ВЛАДА СВОЈ ПОСАО ДОБРО РАДИ

Влада народног јединства формирана је у веома тешком и критичном историјском моменту, 24. марта ове године. Основни циљ формирања Владе био је очување Косова и Метохије у саставу Србије. Влада је то успела да оствари и то је њен најважнији резултат

Водитељ: Већ сте навикли да вам четвртком у овом термину у студију канала 28 Телевизије Краљево доводимо заиста изузетне личности. Усудићу се да кажем да овог пута заиста имамо изузетног госта. Усудићу се да потврдим још нешто, да ниједан досадашњи гост, од када постоји Телевизија Краљево, није изазвао такво интересовање својим доласком у наш студио, као што је то учинила најава да ће вечерашњи гост у наредних 90 минута на Телевизији Краљево, наравно и ваш гост, бити господин др Војислав Шешељ, потпредседник Владе Србије и лидер Српске радикалне странке. Добро вече господине Шешељ.

Др Шешељ: Добро вече.

Влада формирана у зле доба

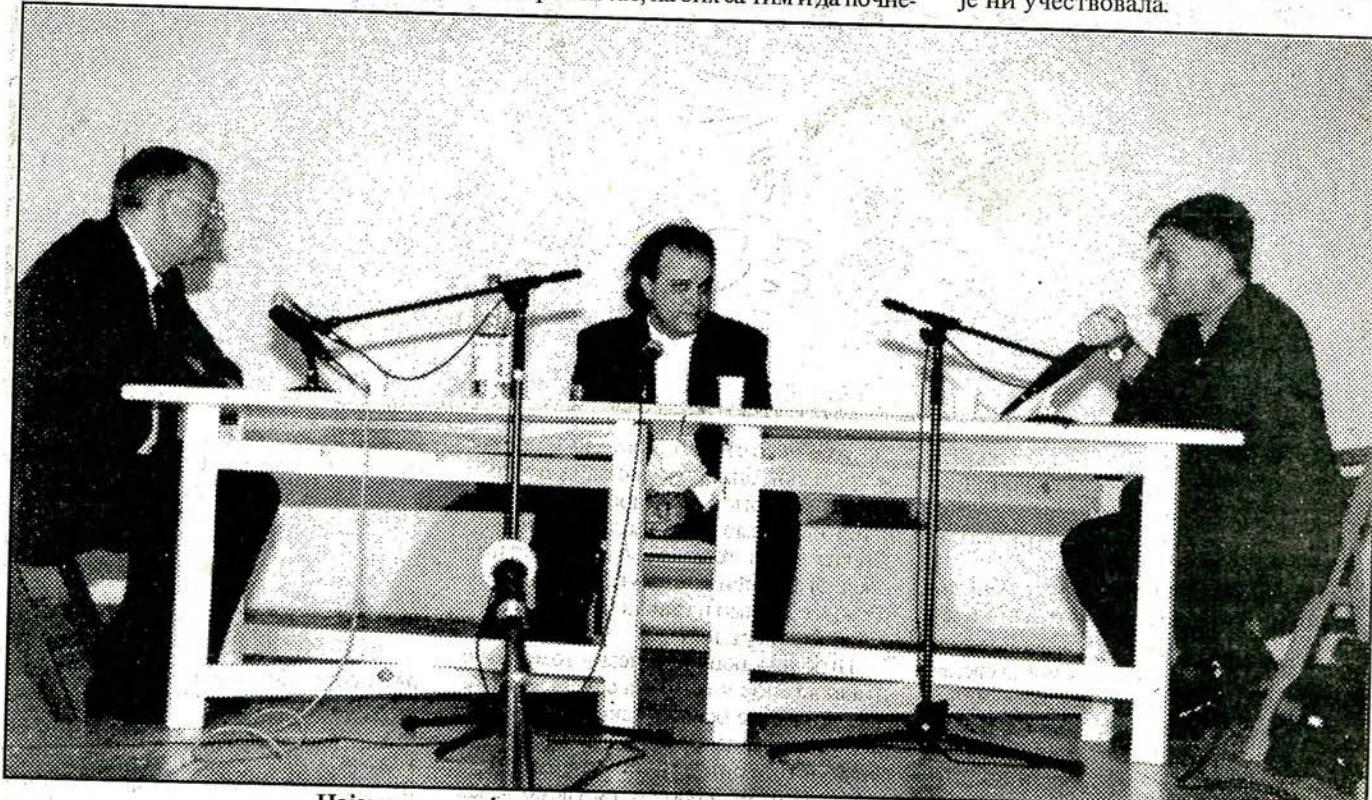
Водитељ: Да ли вам прија ово интересовање које су наши гледаоци показали за вас?

Др Шешељ: Ја мислим да би сваком човеку на мом месту заиста пријало и значи да људи очекују да ће разговор бити интересантан.

Водитељ: Ја мислим да, пре свега, очекују Ваше одговоре на неке дилеме. За почетак, мислим да Вам је у овом тренутку најважнија и најзначајнија функција и задатак место потпредседника Владе Србије. Напоран посао, одговоран посао, па бих са тим ида почне-

мо овај вечерашњи разговор, дакле једним пресеком онога што је Влада чинила последњих осам месеци, колико постоји коалициона Влада СПС, ЈУЛ и Српска радикална странка.

Др Шешељ: Ми смо формирали ову Владу народног јединства у једном веома тешком и критичном моменту, 24. марта ове године, када је било очигледно да почине америчка акција на Косову и Метохији, са крајњим циљем да нам се отме Косово и Метохија. Американци су очекивали да ће Србија остати без Владе. Преговори око формирања Владе трајали су већ шест месеци и Српска радикална странка готово да у њима није ни учествовала.

Најатрактивнији гост свих ТВ станица: за самосталне наступе, дује са политичарима и одговоре на питања гледалаца др Шешељ увек има времена

Приоритет Владе Косово и Метохија

Ми смо ишли на неколико консултација код Милутиновића и Марјановића и то је било све. Преговори су се водили између левичарских странака и Српског покрета обнове и јавност је била обавештена о тим преговорима, о међусобним условљавањима, о овоме и онеме, а на савезном нивоу Американци су очекивали да ће пасти буџет. Неизгласавање буџета до 31. марта повлачи за собом расписивање превремених избора.

Они су били сигури да ће се то десити, јер смо ми радикали већ на Већу грађана гласали против буџета. Буџет је прошао, али без наших гласова у Већу република не би могао да прође. Све је било темпирено за тај дан и кренула

ва пред нама, а нисмо попустили по питању наших кључних принципа којих се држимо. Нисмо дозволили да дођи било чије стране трупе на нашу територију и нисмо дозволили да се усвоји било какав став да се Косово извуче из правног система Србије. То је оно што је најважније.

Имаћемо ми и даље великих проблема око Косова, имаћемо много притисака, улена, скупо ће нас то коштати, али сам убеђен да ћемо издржати. То питање гушена шиптарске терористичке побуне, које је темељито проведено, остало је још тих мањих групција, неколико стотина, које су спремне на атентате, на снаге терористичке нападе, убиства из заседе и све остало, али са тим ћемо се суочавати неко дуже време, али више немају ниједну крупнију формацију,

тохији, а некада и по два милиона дневно. Тада новац је наравно морао да буде остварен из неких реалних извора. Да бисмо то постигли ми смо на неким другим местима морали да извршимо рестрикције и на сву срећу успели смо без додатног штампања паре. Динар је и даље релативно стабилан.

Од девалвације крајем марта месецда до данас тај курс се померио само за један динар. До неки дан је био 6,5, 6,6 динара за једну марку, што је крајње подношљиво јер је то 10% у односу на званични курс. Сада је то нешто више, јер је психолошки ефекат претњи бомбардовањем учинио своје. Многи људи који су имали динаре пожурили су да то претворе у марке, у чврсту валуту. Таква психоза пред ишчекивање рата или неке тешке трагедије, неких тешких

Министри у Влади Србије: и државним службеницима каснє плате

је шиптарска терористичка побуна. Ми смо схватили, имали смо и неке податке шта се дешава и због тога смо на близину донели одлуку да ипак изгласамо буџет, да се мало стабилизује савезна држава, а на републичком нивоу смо за врло кратко време нашли договор да се формира коалициона Влада народног јединства и да се прекрати то мукотрпно ишчекивање.

Наравно, основни циљ формирања ове Владе је очување Косова и Метохије у саставу Србије. Мислим да је то наша Влада успела да оствари и то је наш главни резултат. И даље ћемо бити под великим притисцима западних сила, посебно Американаца. И даље остаје претња бомбардовањем, нешто је сада блажа него што је била уназад недељу дана када је већ била реална и опипљи-

више немају никакву озбиљнију снагу. То нас је и у материјалном погледу скупо коштало.

Прво, оно што је ненадокнадиво то су људски животи, јер је велики број полицијаца, војника и официра погинуло извршавајући своје задатке у одбрани отаџбине. То је оно што је на неки начин саздано у темеље Србије и то су губици који се не могу надокнадити, али то је мотив више да се издржи у свему овоме што сада покушавамо да остваримо.

Дневнице од милион марака

С материјалне стране, ми смо дневно издавали, и данас још увек морамо да издавамо више од милион марака за све ово што смо радили на Косову и Ме-

искушења, захвати велики број људи. То је dakле реална последица, да је сада марка негде око 7 динара, али то је оно што је за нас подношљиво.

Све друге обавезе смо такође из реалних извора финансирали. Које су то друге обавезе? Пре свега пензије. Ми смо ту били у великој кризи. Треба о томе отворено говорити. Ја знам да има доста људи који сељути на нас и са разлогом се сљуте. Како смо знали и умели ми смо се с тим проблемом носили, тако да су исплате пензија колико толико редовне. Било је неко закашњење од 10 до 15 дана, то смо исправили и сада то иде својим током, али треба да имамо у виду да је укупна маса пензија 15% већа од укупне масе плате, да смо затекли празан пензијски фонд, потпуно празан.

Стране трупе не долазе – нема одвајања Косова и Метохије: док се Милошевић тако понаша, може да рачуна на подршку српских радикала

Само једно поскупљење струје

Те паре су пре неколико година сасвим потрошene, а друго Влада не управља пензијским фондом. Пензијским фондом управљају сами пензионери преко својих представника, тако је Уставом одређено. Ми смо само гарант ако пензијски фонд не исплати пензије да тражимо паре да их ми исплаћујемо. Ми то радимо из месеца у месец. Два пута смо узели новац из Фонда за развој Србије, па смо онда узели из разних такси, одједног поскупљења бензина смо доста тога остварили и колико толико успешно смо се носили и мислим да ћемо се и даље успешно носити, да ће исплате пензија релативно бити редовне и стабилне.

Имамо већа закашњења у исплати земљорадничких пензија и дејчих додатака и ту сада трагамо за изворима да и то надокнадимо. Морате још једну ствар имати у виду, да би држава некоме дала новац она претходно мора некоме узети. Наше мере на завођењу неких нових такси су наравно биле непопуларне, појачано је непопуларна била мера завођења такси на регистрацију моторних возила, али није било друге.

Ако желимо да чувамо цене хлеба, уља, шећера, млека, меса, ако желимо да чувамо цене струје, а заиста смо их чували, грчевито смо чували те цене, морали смо негде другде да узмемо тај новац. Рачунали смо да ипак људи који возе ауто или који возе ауто са већом кубикажом имају бар мало више новца од просечног грађанина наше земље.

Ја сам лично убеђен да је боље да смо ту узели новац, па исплатили пензије и још неке државне обавезе, него да смо дизали цене тамо где то погађа си-

ротињу. Ми смо за ових седам месеци Владе народног јединства имали само једно поскупљење од 9,5% и ја сам поносан на то. Сада када је требало да се пређе на зимску тарифу која је по Закону 50% изнад летње тарифе Влада је донела одлуку да се не иде са свим 50%, него са пола од те суме, значи са 25% и да се са тим издржи зима. Да ли ћемо успети видећемо, али ћемо настојати да целу зиму издржимо без неког додатног поскупљења струје.

Стабилан динар за летњу тарифу

Водитељ: Хоће ли после неких седам месеци година да се примени једном та летња тарифа када се преполови цена струје?

Др Шешељ: Знате шта, ако све буде како треба, ако динар буде стабилан и ако остане на овом курсу до пролећа, онда сам убеђен да ће се вратити на летњу тарифу, али ако не успемо да га одржимо на курсу који је сада на црном тржишту, седам динара за једну марку, онда је питање и ја вам то отворено кажем. Ми ћемо настојати да га одржимо, да ли ћемо баш до марта месеца успети то је огромно питање.

Колико сада имамо проблема са набавком гаса, са набавком других енергетских, нисмо успели све да урадимо у опремању електроенергетских капацитета у нашој земљи што смо планирали, баш зато што нисмо хтели да идемо на поскупљење, али мислим да ћемо, колико толико, да се окрпимо до пролећа и да неће бити неког значајнијег проблема, неке озбиљније кризе на том плану. Дакле, и на ово питање вам не могу директно одговорити. Све зависи како ћемо успети да се носимо са изазовима на неким

другим пољима. Затим, за пољопривреду смо више од милијарду динара издвојили из аграрног буџета.

Ми смо ове године успели да све државне обавезе сељацима уредно исплатимо. Ако неко данас дугује сељацима, има дужника, то су привредни предузећа, а не држава. Нигде нема да држава дугује за откуп вишкова пшенице, кукуруза, соје, сунцокрета. Све што је држава откупљивала све смо платили. Отписали смо сељацима порезе за две године и то је исто значајно растерећење, а ту смо онда и у договору са Савезном владом ишли на неке друге олакшице.

Паре металском комплексу

Претварали смо краткорочне и средњорочне кредите у дугорочне кредите Народне банке Југославије, штитили смо на разне начине сељака. Онда смо уложили 500 милиона динара у металски комплекс и посебно финансирали производњу пољопривредних машина. Неке фабрике у које смо улагали новац сто посто су извршиле своје обавезе, а неке свега 50%. Београдски "Змај" нешто мање од 50%.

Имали смо негде саботирања производње. Једна мања фабрика на Новом Београду је непрекидно саботирала производњу. Ми је доведемо под стечај, успоставимо принудног управника и сада она производи одлично. Значи, само када смо елиминисали неколико тих људи који су просто имали задатак да ометају и да стално хушкају раднике на неке побуне, на штрајкове и слично. То је што се тиче привреде.

Видели сте да се сада у "Застави" ради у три смене. Сада ће "Застава" вероватно успети да производи 3000 аутомобила месечно. Ми смо "Застави" дали одређене олакшице, нешто новаца уложили, али улажемо само у производњу. Неке смо мере провели кроз државне оргane. Недавно су републичке инспекције куповале аутомобиле и ми смо их обавезали да купују искључиво "Заставине" аутомобиле.

И сада је Влада усвојила закључак да сви државни органи, да сва јавна предузећа и сви органи локалне самоуправе када набављају нове аутомобиле могу искључиво да набављају "Заставине" аутомобиле. Док не изађемо из ове кризе. Не можемо дозволити да нико ко располаже државним новцем купује нека бесна кола, страна кола, без обзира како је то мотивисано. Влада ту показује посебан пример штедљивости, штедимо на сваком кораку, рестрикције уводимо у сваком министарству и заиста то даје неке резултате, без обзира на девалвацију коју је провела Савезна влада и нисмо ишли на ребаланс буџета. Ми ову буџетску годину завршавамо оним што је прописано прошле године када је буџет усвајан, а то је било негде у децембру месецу.

Обарање пореске стопе

То је заиста нешто што је крупна заслуга ове Владе, што би мало која друга Влада издржала у оваквој ситуацији. Оно што је крупан помак набоље то је обарање стопе пореза и доприноса на плате, на просечну плату са 124 на 98%. За 26% смо то смањили и то је битно растерећење привреде које нисмо имали никада од када постоји Србија, никада се није десило овакво растрећење привреде. Ми се надамо да ћемо сада успети ревизијом укупног пореског законодавства да тај проценат још више смањимо.

Наравно, ово је слаба утеха људима који раде у предузећима и који не примају плате по више месеци. Ово је слаба утеха људима који су на принудним одморима, ово је слаба утеха незапосленима док не нађу посао, ово је слаба утеха онима који не успевају да се снажу у овим тешким околностима. Али, ово су битни помаци напред без којих нема оздрављења. Када ће доћи до оздрављења?

Неће скоро, неће тако скоро и даље ће западне силе покушавати да нас економски исирпју, да нас униште, да нас онеспособе, да нас наведу да капитулирамо, да предамо Косово и Метохију, да предамо Црну Гору, да предамо Рашку област, да предамо Војводину, то је њихов циљ. Код њих читави институти истражују како да делују против наше земље, психолошко-пропагандним дејствима, економским мерама, санкцијама, војним притисцима, дипломатским претњама и слично. Ово што сам до сада говорио ствар је производње и социјалне политичке. И у другим сферама смо запажене резултате постигли.

Два значајна закона

Донели смо нови Закон о универзитету, сређујемо успешно стање на универзитету, истерујемо политику са универзитета, универзитет усмеравамо према раду са студентима, настави, научном процесу, научним истраживањима и слично. Донели смо и нови Закон о информисању, где такође заводимо ред, одговорност у информисању. Видели сте колико има листова у овој земљи који су водили прави специјални психолошки рат против Србије и Савезне Републике Југославије, каквих је све клевета било, лажи, инсинуација, ко зна чега све. Сада је ситуација ипак нешто другачија. Ја могу да поднесем, и нисам заиста нимало сујетан, када ми неко у новинама напише да сам глуп, да сам будала, да сам ружан, да сам овакав, да сам онакав, али када ми неко објави да сам заклао нечију жену, онда то мора да докаже или да он поднесе консеквенце.

За мене су чак објављивали и такве ствари, да сам неком Слободану Јовићу заклао жену. То је објављивао "Дневни телеграф", "Недељни телеграф" и још неки. Ово је један од примера, а многи људи би могли изнети огромну коли-

чину других примера. То једноставно треба довести у неки ред. Не могу се људи клеветати, не могу се неистине лансирати на тај начин. Шта је урадио ДТ плус пре неколико дана. Не знам да ли то долази у Краљево. На четири унутрашње стране објавио је као неки споразум о полицији на Косову и Метохији.

Косово није продато

Нигде се тај споразум није појављивао, нигде није разматран, никада га нисмо видели док се није објавио у ДТ плусу, а тамо су објавили као да је то уговорено, као да је то Милошевић већ потписао. То вам је вођење психолошког рата. ЦИА им је то дала да се лансира да би народ стално причао да је Косово продато. Није Косово продато и неће бити продато, то вам гарантујем док је ове Владе. Не дамо га. С тим смо се суочавали и то сада полако доводимо у ред. Наравно, тешко се неки људи на то навикавају, притисци опет са Запада, опет прети Хил, прети Геремек, прети овај, прети онај, и морамо то издржати.

Прети Холбрук, па Холброка жена Мортон, па овај, па онај. У Америци да тако нешто објавите милионе долара би морали да платите и у било којој другој западној држави, а код нас је све дозвољено. Код нас је скоро свака локална телевизија мислила да може слободно да емитује програм "Глас Америке", свака радио станица да може да емитује "Дојче Веле", Би-Би-Си, "Франс интернашионал", "Слободну Европу", итд.

Не може то. "Глас Америке" не сме ни у Америци да се емитује, јер се зна да је то Радио станица америчке владе за специјална пропагандно-политичка дејства, да није информативна радио станица, да је циљна станица, а не обавештајна и не сме да се емитује на простору циљних америчких држава, а код нас је нормално да се реемитује итд. Где то има? Американци нам прете бомбардовањем, а наше локалне радио и телевизијске станице преносе њихове пропагандне програме. Замислите да су Енглези тако реемитовали програм Хитлеровог радија у време док је Хитлер бомбардовао Лондон.

Како је то могуће? Радили смо наравно на читавом низу других ствари и свако министарство за себе. Сада ћемо читав један сет закона да понудимо Народној скупштини на усвајање изразних области.

Тешком муком до споразума

Водитељ: Па ево, направили сте један пресек владиних активности, откад сте ви у коалицијоној Влади, дали сте неколико заиста изузетних теза за наставак нашег разговора, али, да почнемо од оне најважније теме - од Косова. Наравно, свако нормалан, одаје је признање господину Милошевићу за потписивање овог споразума са Холброком, чиме је избегнута она најдиректнија опасност

по Србију, од ваздушних удара НАТО пакта.

Међутим, има и много критичара тог споразума. Основа тих критика углавном се своди на три или четири основне ствари. Дакле, да је споразум закаснио неколико месеци, да би тиме биле избегнуте жртве, људске жртве на Косову, да је тим споразумом, евентуално, Србија можда жртвовала део свог суверенитета и да ће спровођењем тог споразума у живот, Србија постати земља са, практично, два паралелна правна система у једној земљи.

Др Шешељ: Ја нисам чуо било кога озбиљног да нас критикује што тај споразум није раније постигнут. И овде је било више састанака, који су трајали по седам, по једанаест часова, док се није дошло до оваквог споразума. Били смо под страховитим притиском Американаца, али смо издржали.

Две кључне тачке одбачене

Водитељ: Ви сте, господине Шешељ, били све време у току преговора?

Др Шешељ: Био сам у току, сваког дана сам био у контакту са председником Милошевићем и информисао ме шта се дешава, како иду ствари. Била је једна тачка, где смо били спремни на бомбардовање. Нисмо били спремни да прихватимо стране трупе на нашој територији ни по цену бомбардовања, и нећemo их прихватити.

И нисмо били спремни на издавање Косова и Метохије из састава Србије, ни по цену бомбардовања. То су била два главна циља Американаца. То је оно што је Драшковић, ако сте видели, шест дана пре рекао, он би све прихватио. Па како је то сада одједном он толико паметан?

Да смо то прихватили, дошли би трупе НАТО пакта и Косово би било издвојено из састава Србије. Имало би специјални статус три године, па референдум, и ми бисмо изгубили Косово. Е, због тога је овај мукотрпни преговарачки процес трајао тако дugo, а Милошевић издржao.

И док се Милошевић тако понаша, може рачунати на пуну подршку српских радикала, то вам гарантујем. Није се могло раније ићи на такав споразум, јер су тражили много више, непрекидно претили, непрекидно инсистирали. Сећате се, вероватно, ранијег плана Контакт групе, где су нам тражили за Косово, или да се примени модел Алансkiх острва, или план 3-4 за Српску Крајину, или нешто слично. Једноставно, то није могло бити прихваћено од стране српских власти, и нисмо прихватили.

Још ће бити много искушења, још ће бити много притисака и претњи, али постоје неке ствари где нема одустајања. Ја се никада нећу сложити да било који страни војник дође на нашу територију, војник НАТО пакта. Не може, не дамо, и готово. Нисам ја задовољан ни што долазе посматрачи ОЕБС-а. Није наш суверенитет тим угрожен, али је

Чист рачун: шиптарску полицију и судове финансираће локална самоуправа из својих извора

ситуација мало непријатна што ће страни авиони да лете над нашом територијом и снимају, али ненаоружани авиони, неборбене летилице.

И, нама није драго што долазе и посматрачи ОЕБС-а, верификатори, како се зову, јер ми знамо, од њих 2000, више од пола ће бити прерушени официри обавештајних служби, шипујуни, који ће се бавити обавештајним задацима. Ми то знамо, али ми имамо и сада гомилу хуманитарних организација, које су пренунешипујуна. И, када улазите у неки преговорачки процес, унапред сте свесни да од нечега морате одустати.

Наш услов, који смо изнели пре ових директних преговора око формирања Владе народног јединства, био је да наш буде мандатар, а онда смо касније одустали, направили смо један уступак и рекли - нећемо сада пошто пото на томе да инсистирамо, да би се убрзо преговорачки процес. Е, тако смо овде нешто попустили, али, ово је био минимум попуштања са аспекта оне опасности која је претила Србији и СРЈ.

Борили би се, супротставили би се, не би ни Американци прошли без губитака, али бисмо претрпели крупна разарања и огромне штете и било би доста људских жртава, да је дошло до бомба-

рдовања. И, с тим треба рачунати. Дакле, био нам је циљ да избегнемо бомбардовање, а да не попустимо по питању страних трупа, да не попустимо по питању правног система Србије, на Косово и Метохије.

Шиптарска полиција нема власт над Србима

Водитељ: Ја мислим да људе највише боли она тачка у споразуму Холбрук-Милошевић, по коме ће локалне власти на Косову, после локалних избора у тој српској покрајини, имати ингеренцију над полицијом, која ће имати састав у складу са етничким саставом становништва, што значи да ће, практично, 90% полицајаца на Косову бити и Албанци.

Др Шешељ: Не, видите шта је ту суштина - биће локална полиција и државна полиција. Ми смо већ у 92 чисто шиптарска села формирали ту полицију од Албанаца. Они имају сада наше униформе, наоружани су пиштолима и чувају ред и мир. То је, с једне стране, и олашкање за нашу државу. Што би сада српска полиција ишла у та забачена шиптарска села, кад то могу и сами Шиптари да раде у државној служби?

Оно што је најважније, шиптарски полицајци и локални шиптарски полицајци неће имати ингеренција према Србима, неће моћи да хапсе и приводе Србе. Они ће чувати ред и мир у чисто шиптарским срединама. Тамо где случајно дође до сукоба између Шиптара и Србина, где треба интервенисати кад су Срби у питању, онда ће се сва функција тог локалног шиптарског полицајца састојати у томе што је дужан да обавести српску полицију, која ће доћи на лице места и интервенисати. Тако је и по питању судова.

Ту је и ова варијанта да Шиптари могу имати неке своје судове, који ће судити у случају да Шиптар тужи Шиптара. Дакле, када је грађанска парница међу њима самима. Или, кад је реч о кривичним делима, за казну до једне године затвора, можда и до три године затвора, није битно, то су ова лакша кривична дела, а за сва тежа кривична дела иду на редовни државни суд. То је нешто што смо ми спремни да понудимо, као што ћемо понудити да Шиптари сами себи организују здравство, школство, ако се сећате, ја сам то и у предизборној кампањи предлагао. Што ми да инсистирамо да им све то организујемо, ако они не желе? Нека сами организују, нека сами финансирају.

Шиптарска полиција и суд о њиховом трошку

Водитељ: Ту полицију и судове ко ће да плаћа?

Др Шешељ: То ће плаћати локална самоуправа из својих извора, и готово. Не мислите да ћемо ми то давати из државног буџета, нећemo. Неће наше финансирање државних активности на Косову бити веће од прилива на основу пореза који добије републички буџет са Косова и Метохије. Друго, тамо где су мешовите средине, идемо на дводомне, или вишедомне скупштине, и ту нећемо одустајати. Нећемо никада дозволити да Шиптари владају над Србима.

То је оно што је био наш стратешки циљ. Ми смо против ширења аутономије Косова и Метохије, али смо спремни Шиптарима, као националној мањини, да дамо сва аутономна права, културну и персоналну аутономију. Дакле, нема јачања територијалне аутономије, него персоналне и културне, нека имају све што је њихово.

Шта ме брига што ће они имати своје телевизије, своје радио станице, своје новине, нека сами финансирају и нека емитују шта год хоће, шта нас се то тиче. Сада ја да бринем шта ће они учити у својим школама ако не желе да иду у наше државне школе, па њихове дипломе нико нигде неће признавати. То је њихов ризик или што ће они да се лече у својим болницама. Ми имамо искуство, наша министарка Рада Трајковић је магистар медицинских наука и сада треба да докторира и ради на Медицинском факултету и клиници. Она је оторино-ларинголог.

Много Шиптара долази на операцију код ње и имају велико поверење, али долазе углавном када је већ касно. Џилди су код својих лекара, плаћали много, они су запостављали то лечење, нису знали о чему се ради, нису добре методе примењивали и дођу већ када рак гра-ла узме маха, када се само радикалном операцијом може нешто извести.

То је њихов ризик и што бих ја бри-нуо о њима у том смислу. Остаје 15 хи-љада наших војника на Косову, грани-цу само наша војска чува, наше касарне остају и остаје више од 10 хиљада наших полицијаца. То је доволно да се чува ред и мир на Косову. Биће још инцидентана, али инцидентана овог карактера, да се пу-ца из заседе, да се изврши атентат, да се ноћу негде нешто уради, баци бомба, али то се дешава и у Београду.

У Београду се људи убијају у мафија-шким обрачунима, па тешко полиција излази са њима на крај. Полиција углавном открије оног убицу који убије из неких психопатских разлога, у алкохолисаном стању итд. Организована уби-стваје тешко откривати. Тешко је откри-ти мотив. Тога ће бити на Косову још извесно време. Колико, видећемо, али неки дужи временски период и са тим треба рачунати.

Амерички дублери у опасним сценама

Водитељ: Ипак, за коначан договор потребне су две стране. Како ви у овом тренутку процењујете спремност Шиптара да седну за преговарачки сто и до-кле Влада може да попусти у неким евентуалним новим захтевима албан-ске стране?

Др Шепелј: Ја сам вам ту укратко изложио све на шта смо ми спремни. Ми смо већ направили нацрт новог Закона о локалној самоуправи и нацрт Стату-та Аутономне покрајине Косова и Ме-тохије. То смо у мају месецу урадили и то чека да почну преговори.

Нама је битно да дође до тог дијало-га, да дође до разговора, да то крене, а онда ћемо располагати јачом аргумен-тацијом и нудићемо им све ово што сам испричао и још доста тога, али све оно што не дира наше српске интересе, што нам не дира у државу и што не дира у наше Србе који тамо живе, и Горанце, мусимане, Роме и Турке који су ипак солидарни са Србима, а дистанцирају се од Шиптара.

Има известан број Шиптара који су појални нашој земљи и који су се отво-reno дистанцирали, чак се сада и нека шиптарска партија тамо формира која ће бити лојална Србији. Долази до изве-сног раслојавања међу Шиптарима и многи су схватили да су били оруђе у туђим рукама, да су сада претрпели велике жртве, разарања и материјалну штету борећи се за туђи рачун, а Амери-канци су спремни да се боре против Ср-бије до последњег Шиптара, само да не шаљу своје војнике на Косово. Видите да сада у Македонији покушавају да ста-ционирају 10-15 хиљада војника за тзв.

хитне интервенције, али чијих војника? Турских, грчких, бугарских, македонских, албанских и румунских.

Ако дође до неке интервенције копне-ном војском да опет ти јадници из дру-гих земаља за њих гину, јер Америка тешко може да поднесе погибију већег броја својих војника у неком рату на Балкану, а један просечан Американац ни на карти не може објаснити где се Балкан налази.

Ругова марионета САД

Водитељ: Када сам говорио о спрем-ности за преговоре мислио сам, пре све-га, на легитимне представнике Албана-ца, мада избори доле, осим оних илега-лних, ко зна од када нису одржани. Шта мислите колико је Запад спреман да притисне Ругову да овај легне на ту пре-говарачку руду?

Др Шепелј: Запад не притишиће Ругову, него диригује Руговом. Ругова је пот-пуно амерички човек и Ругова говори оно што му Хил шануће, Холброк или неко сличан, али међу Шиптарима је дошло до раслојавања и на основу крај-њих циљева које желе да оставаре. Још увек је велико крило које жели независ-

ност и ишишта друго и то крило предво-ди Адем Демаћи, а Ругова као амерички играч сада покушава да оствари оно што је реално могуће у датом тренутку, па оставља за неку будућност да се оства-рује и остало.

Оно што је један од основних проб-лема приликом отпочињања прегово-ра и дијалога је што они никако да се договоре и да компактно наступе, док је делегација Владе Србије веома компак-тна и јединствена, иако су у њој предста-вници све три политичке партије. Ту су и потпредседници српске Владе Томи-слав Николић, Ратко Марковић и Мило-ван Бојић.

Регистрација аутомобила два динара дневно

Водитељ: Да на тренутак оставимо Косово мада је то питање свих питања за Србију. Да се вратимо економији. Рекли сте већ да је током трајања сукоба на Косову заиста требало много паре да се све то исфинансира и да сте били принуђени да прибегнете увођењу бро-них такси којима ће делимично бити и то финансирано.

Ипак, зар вам се не чини да Влада можда није водила доволно рачуна о ба-

Довољно за чување реда и мира: петнаест хиљада наших војника и десет хиљада наших полицијаца остају на Косову и Метохији

лансу између примања грађана - пензионера и висине тих такси. Да наведем конкретан пример, да бисте регистровали једну просечну заставу 101, стару 15 година, да добијете нове таблице, но ве саобраћајну дозволу, нормално осигурање, треба вам отпирлике, тренутно, две просечне у Србији.

Др Шешељ: То није тачно.

Водитељ: Можемо и да израчунамо.
Др Шешељ: Застава 101 има 1300 кубика. Плаћа се 600 динара и све остало што се плаћа за регистрацију и дође негде око 850 динара.

Водитељ: Верујте ми да сам данас рачунао и то је негде близу 2.000 динара.

Др Шешељ: Није тачно. Како 2.000 динара?

Водитељ: Ево овако - 600 динара такса, нормална регистрација до сада је коштала 550 динара, то је 1.150 динара. Добијете нове таблице по цени од 150 динара, и нову саобраћајну дозволу за 50 динара. Када све то саберете то је нешто преко 1.500 динара.

Др Шешељ: Није. Прво, узели сте неке ставке које не стоје. Платите 600 динара таксу, 150 динара нове регистарске таблице, то сада платите па их више не плаћате, а 50 динара се плаћа саобраћајна дозвола јер се мења. Мења се њен изглед. То је 800 динара.

Водитељ: Да, и нормално, досадашња регистрација ...

Др Шешељ: Немате ту досадашњу регистрацију, осим осигурања. Осигурање је ипак нешто друго. На основу осигурања имате исплату штете. То није регистрација. То је осигурање. То не иде држави. То иде осигуравајућем заводу. Ви се сами опредељујете.

Водитељ: Говорио сам да маса износи две просечне плате.

Др Шешељ: То је сада нешто друго. Ђоље је што имамо обавезно осигурање за штету од трећих лица него да буде без тог обавезног осигурања. Ипак су људи некако заштићени. Некада им неко оштети ауто на паркингу па неку штету могу да измире. А, када је реч о каско

осигурању поготову, али је износ онда много већи. Говорим вам о оном основном, што иде држави. То је негде око 800 динара. За такво возило.

Сад ви видите то је регистрација за годину дана. То вам је негде око 2 динара дневно за ауто. Мало више од два динара дневно. То није ни трећина од литре бензина. Можда вам у овом тренутку ако платите све одједном изгледа велико. Јесте велико. Када то распоредите на целу годину онда заиста није висока такса. Имам Тојоту Королу стару 8 година, 1300 кубика. Толико плаћам. Јесте, моја плата је много већа од просечне плате али опет рачунам то је два динара дневно, мање од једне трећине литре бензина.

За де лукс кола, де лукс дажбине

Мислим да ту нисмо претерали. Ако неко има ауто више од 3000 кубика он плаћа 10 хиљада динара. Ко воли неки изволи. Неко воли да вози цип нека плати. Значи да има много паре. Одмах претпостављам да он има много паре. Нека плати. Неки су се жалили и на ТВ Студио Б, у Београду су радили неке анкете, каже - имам три аутомобила, колико сад морам да платим? Шта ме брига. Зар да га жалим што има три аутомобила. Просечан становник нема ниједан ауто. Такво смо сиромашно друштво.

Ако још има нешто мало паре нека себи дозвољава да вози. Када држави треба за нешто новац онда тражи од кога ће га узети. Овде и држава узима то нешто новца од онога ко још има новца. Больје је да смо узели ту него да смо поскупели струју. Могли смо да поскупимо струју, па хајде сад да имамо за ово паре. Могли смо ини на нека друга поскупљења. Увек се прибегава поскупљењу бензина, али да смо поскупели бензин деловали би инфлаторно. Хтели смо то да избегнемо, да сачувамо динар и онда је ово било лакше - кроз таксу. Јер, поскупљају

пљење цене бензина ипак изазове још нека поскупљења. А ово не изазива никакво додатно поскупљење. Ово вам је за ово и готово.

У плану смањење пореске стопе

Водитељ: Да ли можда Влада увођењем ових бројних такси на неки начин, господине Шешељ, не признаје да је већ акумулација српске привреде поприлично исериљена.

Др Шешељ: Шта има да признајемо када то свако зна у нашој земљи. Испрљена је акумулација. Нама је циљ да ослободимо предузета. Ми ћемо ини даље на обарање такси, пореза и доприноса на плате. Да мало ту оздравимо. Мислим да ћемо настојати у најскорије време, не могу сада говорити о роковима јер је то заиста тешко спровести, али да то оборимо на 80%. Сада је 98%. Било је 124%, када је формирана Влада.

Да идемо, да ту обарамо, да привреда слободније дине, да подстакнемо запошљавање, пријаву радника, јер када је превелика стопа доприноса и пореза на плату онда многи приватници пријављују само минимална па у кешу исплаћују додатно до пуног износа плате. Имамо и такву праксу. Ако идемо на обарање ове стопе све ће мање тех приватника ризиковати да на овакав начин исплаћају раднике него ће ини на регуларну исплату.

Негде то мора да се нађе. Ако идемо на опорезивање, на таксе, идемо тамо где има више новца. Када неко вози ауто од 3000 кубика па му ви отцепите 10 хиљада динара да плати за регистрацију он неће остати гладан. Ко вози цип он неће остати гладан ако плати 10 хиљада динара. Ако неком подигнете цену струје енормно онда ризикујете да његова породица гладује или да не може да плаћа па да му искључују струју.

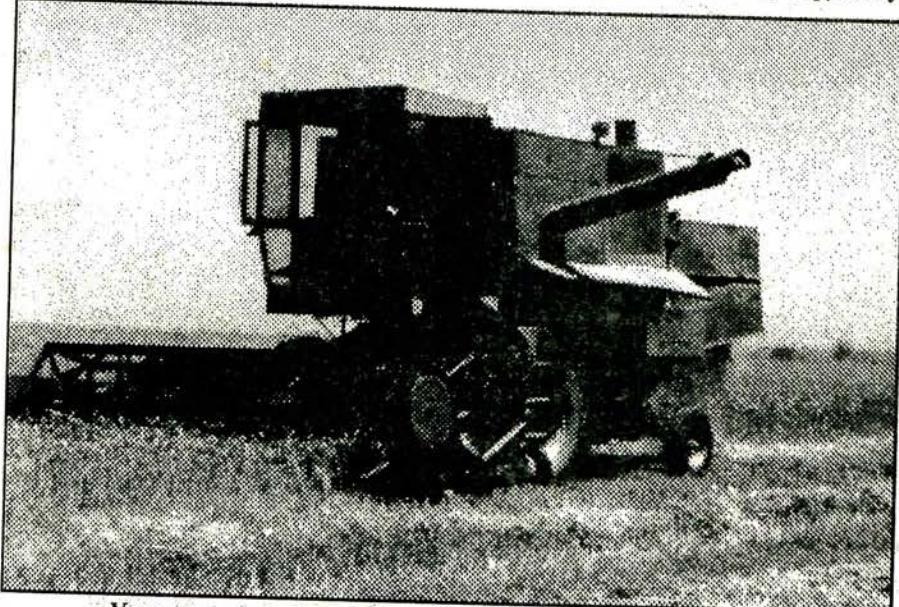
Ево, за седам месеци само смо једно поскупљење струје имали од 9,5%. Одјавно такво нешто у Србији није забележено за тако дужи временски период.

Захтеви Запада без граница

Водитељ: Какве су уочене шансе српске привреде у ситуацији када је ван свих међународних организација а по готову када нема приступа ММФ-у. Свима је то јасно - без свежег капитала нема ни квалитативног скока у српској привреди.

Др Шешељ: Ми се морамо уздати једину у сопствене снаге. Ситуација је тешка. Веома тешка. Али, издржати морамо. Немамо куд. Немамо алтернативе. Ево, погледајте шта је алтернатива, да капитулирамо. Да капитулирамо поводом Косова, поводом Црне Горе, поводом Рашке области, поводом Војводине. А шта ће бити нови захтеви - поставља се питање.

Видели сте, рекли су - потпишите Дејтонски споразум складамо санкције. И, Дејтонски споразум је потписан а они

У металски комплекс уложен је петсто милиона динара, углавном за производњу пољопривредних машина

су онда измислили спољни зид санкција. Формално су укинули претходне санкције али су рекли постоји и спољни зид санкција. Спољни зид санкција о коме никада нико није говорио пре тога. Увек нам измисле нешто ново.

На једном месту попустимо они нешто ново смисле. Сада ће бити много трзавица са Американцима око тумачења овог споразума за Косово и Метохију. Биће много додатних захтева. И на то смо спремни и на то рачунали. Знате, када неко одлучи да вас уништи - да се у со претворите ви га не можете умилостивити и не можете га одговорити од тога осим ако га убедите да је немогуће да вас уништи.

Да може да поломи зубе а да неће успети. Е, то ми морамо. Морамо да убедимо Американце и друге западне силе да нас не могу уништити и да нећемо попустити по овим виталним егзистенцијалним питањима.

Водитељ: Нешто што је мање витално а свакако ...

Др Шешељ: Али, што се тиче економског оздрављења морамо што више подстаки приватни сектор. Сада иде један сепорески закон којим обарамо пореску на стопу. Али, идемо на свеобухватну наплату. Гонићемо ригорозно оне који не плаћају порез.

"Галеника" под лупом Владе

Водитељ: Шта Влада чини поводом актуелних несташица, господине Шешељ. Свакако не мислим само на уље и шећер. Велика је несташица лекова. То је оно што је најважније.

Др Шешељ: Несташица лекова влада због великог криминала у Галеници. Због тога је Ненад Ђорђевић ухапшен. Ево почело му је суђење. Огроман криминал. Влада је сада донела одлуку да се изврши трансформација Холдинга Галеника који има 25% акција и то је сада преузела држава. Сада је држава власник, што је начин да уђемо у систем Галенике.

Сада ћемо да истражујемо потпуни процес приватизације Галенике, јер смо ту преварени. Још пре више година. Милан Панић је имао обавезу да уплати 70 милиона долара на рачун неке швајцарске банке приликом приватизације и он је то уплатио. Чим је ушао у Галенику те је паре вратио назад у Америку. Онда је као уложио у неке лекове за које није добијена дозвола, нису регистровани. То је био као његов део оснивачког улога.

Треће, уместо да нам подстакне производњу антибиотика он је потпуно уништио. Сада то морамо убрзано решавати. Када ћемо решити, тешко је на то питање одговорити или инсистирати сваки дан. Можда и да се формира државна комисија или неки други орган и да кренемо с тим. Лекови јесу скupи и мораћемо прво да извршимо неке додатне реформе.

Селекција лекова

Ако се сећате у предизборној кампањи неки су други обећавали потпуно бесплатно здравство. Ја сам отворено и тада говорио да је немогуће потпуно бесплатно здравство. Али, неке помаке морамо направити. Бавимо се неким идејама. Размишљамо. Једна од мојих идеја да се направе конкретни спискови самих лекова и да се каже који су увек бесплатни а који се морају платити. Друго, ја сам за то да се лекарске услуге не наплаћују, посебно операције и озбиљније лекарске услуге а да се код лекова прави селекција.

Када је реч о антибиотицима који су ту најскупља ставка, на то одлази највише новца, морамо рећи да ту има много злоупотреба. Лично бих завео плаћање сваке кутије ампула или таблета, а да инјекције буду бесплатно. Када је баш неопходан антибиотик он лепо иде и прими инјекцију. А, ко жели да се кљука таблетама или пилулама, ампулама, нека плати.

Седативи из обести

Како другачије да одвикнемо људе од прекомерне употребе антибиотика, од злоупотребе антибиотика, која производи само сојеве егзистентних бактерија и ништа више. Човек кад добије кијавицу одмах се кљука антибиотицима. Имамо такве случајеве широко у практици. Свако негде има неког познатог лекара који му то прописује. Не може то да издржи ни привреда, не може ни држава, а и са медицинског аспекта је то неподношљиво.

У Америци вам преписује антибиотик тек када се све друго испроба. Када види да ништа не помаже, онда се иде на антибиотике. Тако ради лекар који је свестан негативних последица антибиотика. А, код нас лекар одмах преписује. Или се тражи преко везе антибиотик, добија од овога или онога. Многи људи имају своје кућне апотеке. Ми бисмо то прекинули, избегли на тај начин што би прописали да је инјекција бесплатно. Јер то људи избегавају. Не иде човек на инјекцију баш ако му није неопходно. Ако му је неопходно не плаћа. А, који сам да експериментише са медицином нека плати.

Водитељ: Ја је избегавам и када ми је неопходна.

Др Шешељ: То је једини начин да некако ту направимо ред. Огромне паре одлазе на антибиотике. То поскупљаје и заштиту дијабетичара, заштиту болесника који болују од рака. Мислим да сваки лек против рака треба да буде бесплатно, јер ту нема злоупотреба. Нико себи не убризгава инсулин ако му није неопходан. Нека буде бесплатно.

Или код читавог низа других оболења као што је туберкулоза, нисам лекар и не могу да набраjam. Није ни потребно. Мислим да свака операција треба да буде бесплатно за наше грађане јер нико не иде на операцију из чиста мира и из обести. Али, из обести се узимају антибиотици или средства за смирење.

Тамо где постоји фактор обести и са-мовласног узимања, непотребног или штетног узимања онда то високим ценама треба да обезбедимо. Нема друге. Ако је некоме неопходан лек за смирење може га узимати само под надзором лекара и опет се то убризгава. Сви лекови за смирење могу да се добијају и у ампулама и у таблетама и могу да се убризгавају код лекара.

Нека буде бесплатно убризгавање код лекара. Нека је тај човек под контролом а не да се људи кљукају апауринима, бенсединима, и слично. Све је више људи који то узимају. То у тренутку отклони неки проблем, неку главоболју, да неко смирење или то није начин да се изађе из проблема.

Белосветски мешетари против наших закона

Водитељ: Ево, два закона - о универзитету и о информисању су изазвали по-приличну буру у српској јавности, али и у европској и светској јавности, а донекле можда могу да утичу и на некакав међународни положај и углед Србије у свету.

Др Шешељ: Због чега?

Водитељ: Судећи по реакцијама из света...

Др Шешељ: Знате, такве жестоке реакције из света су због тога што су им неке полуге отете. Американци мисле да је у реду ако је Правни факултет у Београду под окупацијом Грађанској савеза, који на изборима не може ништа да постигне. Када је Весна Пешић изашла са Грађанским савезом на изборе самостално, 1992. године, имала је мање гласова од Мирка Јовића, нешто око 15.000, и једни и други. Сећате се оне Српске народне обнове, ето.

А, окупирали Правни факултет, не иде то. И манипулишу студентима. Уместо да студенти уче, да што пре заврше факултет они их изводе на улице и злоупотребљавају за своје политичане циљеве. То не можемо да дозволимо: Онај ко долази на универзитет долази да би добио диплому што пре. Да би стекао квалитетно знање и образовање.

Онај ко предаје на универзитету треба да се бави науком и наставом и ничим више. А, политику политичким партијама. Када им се заврши предавање иде лепо у своју странку и тамо се бави политиком. Кад студент заврши предавања, испите, иде у своју странку и бави се политиком ако му је до политици. Замислите сада отац и мајка одвајају од уста, пошаљу сина или кћерку у Београд на школовање а они изгубе годину дана зато што неко вигла са њима по улицама.

Е, то нећемо да дозволимо. Ко хоће да студира на државном универзитету, студира да би завршио и да би добио диплому. Ко хоће да предаје на државном универзитету има савесно да обавља наставу, савесно да се бави науком, да постиже резултате и да за то од државе добија плату.

Држава је завела контролу на универзитету

Водитељ: Шта кажете на процену да је држава од универзитета направила јавно предузеће.

Др Шешељ: Није то јавно предузеће и не остварује профит. Држава га финансира. Држава га скоро у потпуности финансира. Држава је завела контролу на универзитету, ништа друго. Исто вам је у Америци. Власник одлучује о свему. А, овде је питање власништва.

Не мислите ваљда да би вам у Америци власник универзитета дозволио да се ви тамо бавите политиком, да своја предавања претварате у политичке митинге. Или, да студенте изводите са наставе на улицу. Нема тог универзитета у Америци који би вам толерисао, па нећемо ни ми. Што се тиче Закона о информисању, западним силама највише смета што смо забранили ресимитовање програма њихових шпијунских станица, за вођење специјалног пропагандног рата, ништа друго. Јер, у Америци за клевету или неистину се одговара и скупе се казне плаћају, и у затвор се иде. У Немачкој, у Француској, Енглеској, свуда, па и код нас.

Ми само тражимо од новинара који тако нешто осетљиво објављује да претходно прибави доказе, а не да каже - чуо сам. Чуо је негде да сам ја закло нечију жену и објави. Знате, објави "Дневни телеграф" негде у мају - поскупљаје струја 30%, Шешељ се договорио са Електропривредом. Шта ја да радим сада, да се убијем доказујући да то није истина. Није истина. Видели сте да није истина.

Или, шта су све лансирали. Нема шта нису. А, то не може.

То је неподношљиво. Или, да објављују овако ове материјале и да кажу - Милошевић потписао са Холбруком, ево споразума о полицији, сву полицију преузимају Шипгарди. Како. Ко то може да поднесе? Која то држава на свету може? Не може ни код нас. Има да се одговара за сваку неистину, за сваку лаж која изазове неку штету. Да ли појединцу или држави. Не може се за сваку, буквально за сваку лаж одговарати или може за ону која ипак озбиљну штету нанесе.

Паре и држави и оштећенима

Водитељ: Да, али признајете да ипак има неких недоумица у том закону. Неке моје колеге су почеле да зазире око тога како за 24 сата прибавити доказ да је неко ...

Др Шешељ: А како можете нешто да објавите а немате доказе? Како можете неку шпекулацију, што је урадио Глас јавности, објави љубавну везу Маје Гојковић и Желька Симића. Скоро да се познавали нису. Треба да као новинар размислите какве то последице изазива у приватном животу Маје Гојковић, и у животу Желька Симића.

Водитељ: Добро, а да ли ћете се сложити са мном да ...

Др Шешељ: Може ли то да се објави на насловној страни Гласа јавности некажњено?

Водитељ: Добро, али да ли ћете се сложити са мном да је помало необично да уместо увређеног паре од одигтете узимати држава?

Др Шешељ: То је казна, а увређени и даље тера грађанску парницу и накнаду штете. Није ово крај када држава казни. Так онда иде накнада штете овоме. А ова казна је основа за потраживање накнаде штете, јер је држава утврдила да је то неистина. Онда је лакше обавити процес унутар грађанске парнице да се надокнади штете. Онда вас можда то тек чека.

Водитељ: Добро, али да разјаснимо - многи новинари се плаше да могу да дођу под удар Закона, зато што на конференцији за штампу, или у једној оваквој живој емисији саговорник им изрекне нешто што се евентуално можда ипак каже као лажно.

Др Шешељ: Чекајте, али ево ја сам већ сат времена говорио у вашој емисији. Да ли сам рекао нешто што може доћи под удар Закона?

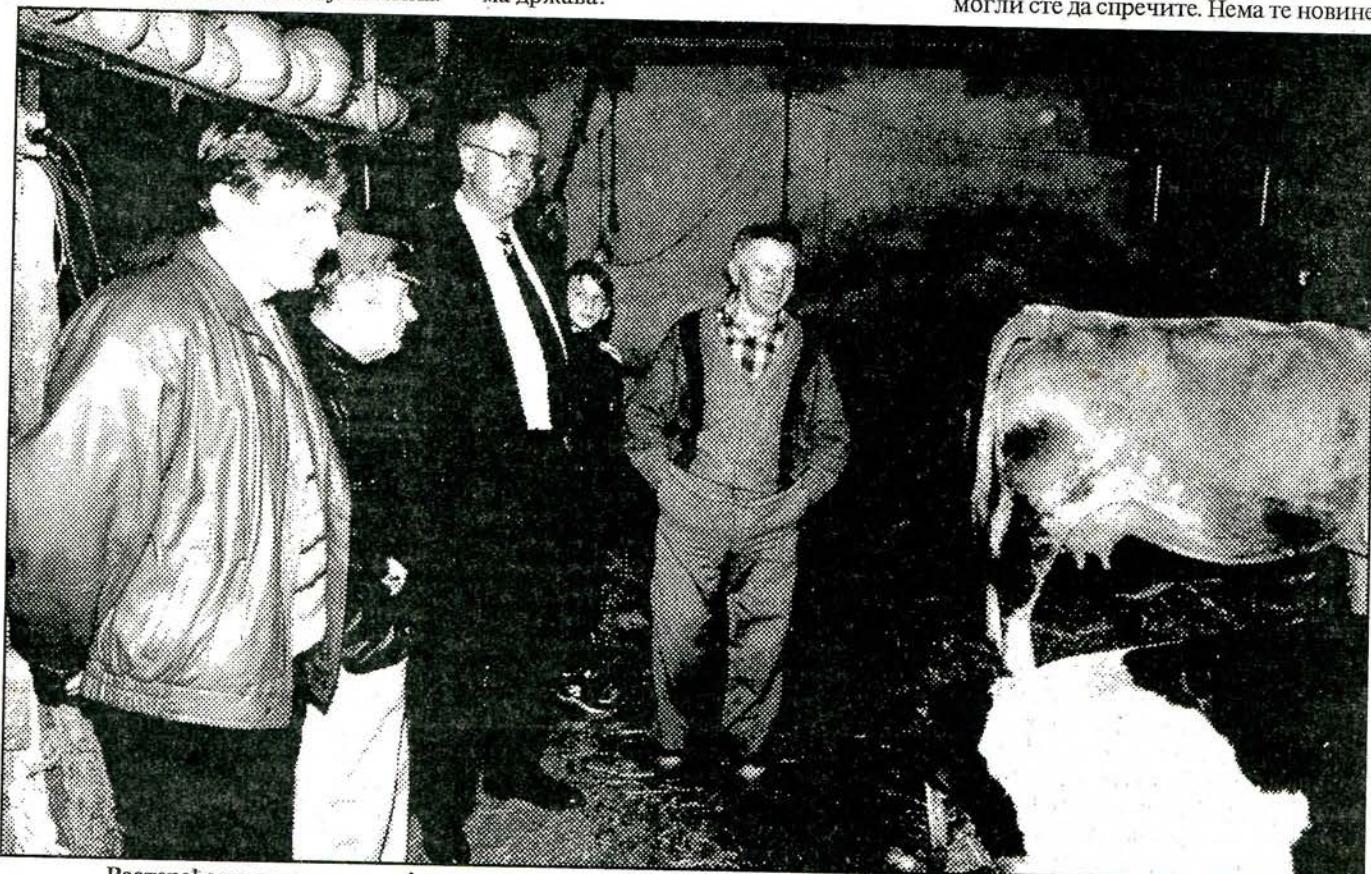
Водитељ: Заиста не знам. Али не могу да вас спречим да овог тренутка не кажете нешто.

Др Шешељ: Чекајте, али да ли вам је изгледало нешто. Јесам ли рекао да сте ви заклали нечију жену, или да је неко у Краљеву заклАО нечију жену.

Водитељ: Не. Али, не могу да вас спречим да неког увредите.

Др Шешељ: Не можете да ме спречите, то је тачно, у телевизијској емисији, која иде уживо, онда само ја одговарам. Онда ће мене судија за прекрашаје да казни, а онда ће тај кога сам увредио и оклеветао да поднесе тужбу за накнаду штете. Ви ту не одговарате.

Али, када ви чујете да сам ја негде нешто рекао, па објавите у новинама, могли сте да спречите. Нема те новине,

Растереће села: држава је сељацима отписала порезе на две године и исплатила сва потраживања

официјалне новине, која објави исовке. Неко некоме описује мајку, па сад новинар у оригиналду да то наведе - не иде. То не иде никде у свету.

Водитељ: Ево, сад ми је лакше, ово је жива емисија.

Др Шешељ: Него се каже била је психика.

Водитељ: Сад ми је лакше. Ја углавном водим само живе емисије.

Др Шешељ: Добро, водите емисију уживо, али ако будете објавили, не знам да ли сте раније објављивали "Глас Америке"...

Водитељ: Јесмо, јесмо...

Др Шешељ: Е, ако то објавите ...

Американци забранили сателитски програм РТС

Водитељ: То већ не зависи од мене.

Др Шешељ: Водите рачуна, 800 хиљада динара је, јер ви треба да знате да је то шпанијска радио станица и да води специјални, психолошко-пропагандни рат против наше земље, и не може. Они кала Американци дозволе да се "Глас Југославије" или Радио Југославија објављује на територији Америке онда ће и они моћи овде. Кала постигнемо билateralни споразум.

То Закон омогућава. Ви знате да су Американци нама забранили сателитски програм РТС-а на територији Америке? Већ пет година. Ми тамо не можемо, а они код нас могу. Е, не могу ни они код нас.

Водитељ: Добро, пошто сте ми дозволили пре емисије, то кажем и свим гледаоцима, да будем што провокативнији смо ја се управо и трудим и питам вас...

Др Шешељ: Ја очекујем од сваког новинара да буде до краја провокативан.

Нема цензуре питања...

Фонд пензијског осигурања независан од Владе

Водитељ: Не, не, нисам ни мислио на питања. Ја Вас сада питам овако - да ли би можда било добро да Влада покаже рецимо својим примером колико се поштује принцип одговорности и принцип поштовања закона, па да рецимо 800 хиљада наплати министру за пензијско и социјално, или како то иде, кала рецимо Влада каже - не, неће бити повећања пензија, иако по Закону морају да се повећају.

Др Шешељ: Где по Закону морају да се повећају? По Закону и по Уставу пензије исплаћује Фонд пензијског осигурања. Фондом управљају пензионери преко Управног одбора, у који бирају своје представнике. Влада нема ништа са управљањем пензијским фондом. Влада може да каже - исплатите пензије. Немате паре, ми вам налазимо паре.

Ево, ми вам налазимо, може под тим и тим условима, јер не можемо другачије да нађемо. Не можемо из ове коже да искочимо. Фонд пензијског осигурања је независан од Владе, тако је по Уставу, тако је по Закону, то ваљда знате. Пензионери сами бирају чланове Управ-

ног одбора преко свог удружења. Не зnam ни како се одвијају ти избори али је тако и по Закону и по Уставу. Ми смо ту само гарант. Када они не могу ми прискачемо.

А ми прискачемо како зnamо и умеамо. Под условом да не доштампавамо паре, јер ако доштампамо, ево нове хиперинфлације, пропадамо. Ту одолевамо. А, ипак се некако носимо и успевамо да нађемо. Ту су постојале две методологије обрачуна, хаос су направили. Па, Савезни статистички завод је направио једну методологију обрачуна, па другу.

По једној методологији обрачунавали раднике који су на принудним одморима, а по другој нису. Знате, свако је у радном односу, па је по једној методологији излазио један износ пензија, а по другој други, па су тражили да се сада примени нова методологија, да се смањују пензије, а онда ми из Владе интервенисали и рекли - не дамо да смањујете пензије, али исплаћујте колики сте ниво достигли док вам се то на неки начин не нивелише.

Не дамо да смањујетс. Само је један месец смањена пензија. Мислим за 10%, јер је тог месеца дошло до пада зарада. То је био јун или јули месец. Дошло је до пада зарада. Имамо проблема да натерамо на неки ред и дисциплину и Фонд пензијског осигурања. Они кажу нема паре, скрсте руке и пишу чекове, испоручују Влади чекове за исплату.

А, хаос направили са методологијом. Кажем вам, код нас је укупна маса пензија 15% већа од укупне масе плате. Имамо ми намеру да попунимо тај Фонд и да заостатак надокнадимо продајом државне имовине итд, само смо имали 20-ак вила државних, летос је расписан конкурс, али сада нам је ту приоритет да купимо станове за полицију.

Продаја тих 20 вила иде за полицијске станове. Ви знате, ипак се ти људи сада боре, изгинуше на Косову, да им бар жене и децу обезбедимо, да им дамо те станове, и то је сада приоритет. Морамо им дати дневнике кад су тамо. Ипак, сваки дан је глава у торби. Они су нам приоритет. А, онда идемо и на решавање ових других проблема. Обавезали смо све општине у Србији да нам доставе до краја маја податке о свој државној имовини. Четрдесет одсто општина то није доставило.

Ми ћemo наћи неку варијанту да их ученимо, да им кажемо - нећете добити паре из буџета, док све своје обавезе не измирите. Доставите списак, па онда да видимо шта ту може да се продаје. Биће нека варијанта око откупљивања пословног простора. Ићи ћemo са дугорочним решавањем ових проблема. Не може све одједном. Друго, идемо сада и са овим Законом о старој левизији штедњи, да се ту изврице извесне надокнаде, да се отвори могућност коришћења старије девизне штедње, да људи могу да плаћају неке обавезе, да могу да купују државне некретнине с том штедњом, а наравно један део новца да се исплаћује у годишњим износима у готову.

Проблеми се не могу преко ноћи разрешити

Водитељ: Ако се слажете господине потпредседниче...

Др Шешељ: Може вам изгледати да смо се запетљали као пиле у кучине, али ми смо свесни свих проблема. Свесни смо да се проблеми не могу преко ноћи разрешити. Ухватили смо се у коштац са свим проблемима, а свесни смо да народ има разлога да се љути. Одлучили смо да народу говоримо отворено.

Проблеми су такви и такви, радимо то и то, и народ може да се љути, народ може да нас напада, може да нас критикује, то је и право народа али опет када народ зрелије размисли такви смо какви смо билох од нас данас нема.

Порез на луксуз за дечије додатке

Водитељ: Када смо већ код народа предложем да остатак емисије посветимо питањима гледалаца. Одавно није стигло оволовико питања једном нашем госту. Душан из Врњачке Бање пита - да ли Влада толико штеди да материјски додатак за новембар и децембар 1997. године и за треће дете износи 37 динара, а за четврто ништа.

Да ли ће Влада поднети оставку ако не сачува динар? Сећате ли се шта сте пре избора говорили о српским мајкама које рађају више деце?

Др Шешељ: Да. И, ми ћemo тражити варијанту да надокнадимо заостале дечје додатке, али ми ћemo морати неки луксуз да опореузимо да би то постигли. Е, сад, који ће то луксуз бити, можда мобилни телефони, можда нешто слично. Негде тај новац мора да се нађе. Код кога? Код онога ко има паре. И, на томе радимо.

То је чисто одвајање од стране државе, без неког стицања права на основу рада, на основу овога, на основу онога, то је, једноставно, социјална политика државе, да се подстакне рађање у друштву, да се подстакне натализам. Ја мислим да ћemo на том плану да учинимо више, само мало да дођемо до даха.

Влада не гуши медије

Водитељ: Зашто не укинете РТС, када они убедљиво највише лажу - пита гледалац.

Др Шешељ: Медије не гушимо, хоћemo да смањимо обим лажи и клевета у програмима свих медија, и овај се закон односи и на државну телевизију. Ако мене лично питате, ја сам незадовољан стањем на државној телевизији, а сетите се шта су за мене лансирали прошле године на тој истој државној телевизији, је ли тако?

Десило се, неки дан, нешто су тамо измислили у Земуну око овог културно-уметничког друштва, у Београдској хроници, да ли сте то гледали, не знам, а прошле године су у предизборној кампањи лансирали изјаву Чеке Дачевића, да сам га наговарао да убије некога. Још

У затвору снимљена изјава, он је дао у затвору интервју.

То се односи и на државну телевизију, и на све остале. Дневни телеграф је први дошао под удар, зато што је отрезао у лажима и клеветама, зато што је заиста најгора новина која се икада појавила на Балкану. Од прве до последње стране, лаж до лажи, клевета до клевете, измишљотина до измишљотине, али то се односи и на друге и сви морају да дођу под удар Закона, када објаве нешто што је чиста лажа, а што некоме може нанети неку штету. А овако крупне лажи заиста морају да изазову високе казне.

Водитељ: Кад смо већ код тога, питајте бивши петогодишњи голооточки логораш, Видојко Марјановић из Врњачке Бање - да ли ми се може десити да поново страдам због вербалног деликта, и када би се данас одржавао митинг, да ли би боље прошли ви, или Вук Драшковић?

Др Шешељ: Па ја сам спреман да изађем на митинг и пред народ, и не мислим да бих лоше прошао. Што се тиче Драшковића, ја мислим да је он већ окончао своју политичку каријеру, само га још нико није обавестио о томе, а ми за вербални деликт не гонимо. Ми само гонимо за конкретну лаж и клевету, која наноси штету, и то преко медија.

А када неко у кафани негде некога оклевеће, тај који је оклеветан нека поднесе приватну тужбу. Ми, дакле, не гонимо за вербални деликт, али лаж преко медија је веома, веома опасна. Када једном неко објави лажу, ви можете да се упинјете из петних жила да то демантуете, не вреди вам. Што више демантуете, то људи више верују да је лаж истина. Е, због тога то мора бити суочено са великим казном.

Посебни прописи за избеглице

Водитељ: Госпођа Веселић вас пита - да ли као правник сматрате важећом личну карту издату пре само месец дана, на којој и даље стоји грб и назив СФРЈ?

Др Шешељ: Па, ја не знам како је то могуће. СРЈ је на личној карти.

Водитељ: Питајте један избеглица из Чубуковца, то је насеље овде у Краљеву - због чега је Влада донела Уредбу, по којој ваша полиција може да скида таблице са возила људима који имају избегличку легитимацију? Има неколико питања на ту тему, пронаћи ћу међу овим папирима још једно такво питање.

Ево - зашто нам одузимате аутомобиле са босанским табличама, да ли знаете да је то све што имамо и да са тиме једино хранимо своју дешу, да ли на тај начин желите да нам кажете да треба да бежимо из Србије?

Др Шешељ: Ја први пут за то чујем. Аутомобили са босанским табличама, ако није уредно проведена регистрација, узимају се само држављанима Србије и СРЈ, јер је раније било много шпекулација. Знате, људи су куповали полувне аутомобиле, регистровали на Белу

Угран тим: постоји потпуна сагласност у вези свих одлука које доноси Влада

Манастир, регистровали на Вуковар, на Зворник, на Бијељину, на Српско-Сарајево, и тако избегавали да плаћају обавезе држави.

Што се тиче избеглица, за њих ту постоје посебни прописи. Ја не знам за те слушајеве, али ако постоје такви слушајеви, онда треба да се интервенише код надлежног општинског комесаријата за избеглице, Републичког комесаријата, а и у Министарству за везе са Србима ван Србије.

Водитељ: Има и мало шаљивих питања на тему неких Ваших предизборних обећања, питајте глађалац из Краљева - када почиње распродалаја Дедиња, јер је веома заинтересован да учествује на лицитацији, потписао се као бивши, и никад више присталица Српске радикалне странке.

Др Шешељ: Да, то личи на некога из СПО-а, отприлике, по потпису. Али, распродала вила на Дедињу је почела. Рекао сам вам, летос је објављен оглас у Политици за продају првих десетак вила.

Водитељ: Дакле, ипак има лицитације.

Др Шешељ: Има лицитације, али не смемо све одједном, опет, да не би смо оборили цену. Циљ нам је да постигнемо што већу цену, а не да све продамо по багателним ценама - шта смо онда урадили:

Водитељ: А шта је са Телекомом?

Др Шешељ: Није лоша цена била за Телеком.

Водитељ: Било је без конкурса, је ли тако?

Др Шешељ: И ми смо то критиковали, зато што је било без конкурса, али цена од милијарду и по марака није мала цена.

Водитељ: Ево још једног питања из те категорије - докле сте стигли са пребацивањем Шиптара који нису Југословени, преко Проклетија, како сте то обећали? Ово можда човек и обиљно пита.

Др Шешељ: Тај ваш гледалац вероватно није информисан. Многи су пребачени.

Водитељ: Један гледалац констатује - да ли сте свесни да сте преварили 90% својих бирача?

Др Шешељ: Кад ми неко каже да сам преваро, онда треба да каже конкретно на чему сам преваро, па сам спреман на то да одговорам, а овако кад каже ан блок да сам преваро, ја мислим да нисам. Убеђен сам да нисам, а сама чињеница да сам спреман на дијалог и да сам спреман да одговорам на сва питања, ваљда најречитије о томе сведочи.

Успешан политичар се у све разуме

Водитељ: Јиљана Марковић, гледаљка са краткоталасним радио-пријемником (то ваљда мисли на "Глас Америке", очигледно гледа) каже - поздрављавам вас и жељим вам да постанете председник Србије, како би се тиме процват Србије довео до краја, јер овај народ дефинитивно боље и не заслужује.

Др Шешељ: Да, лепа формулатија.

Водитељ: Па није ваљда тај "Глас Америке" толико важан?

Др Шешељ: Некоме је важан.

Водитељ: Добро, гледаљка из Врњачке Бање вас моли да више не браните Косово и Србију, јер мисли да ћемо да га изгубимо.

Др Шешељ: Па, док га ми бранимо, нећемо га изгубити.

Водитељ: И ово је шаљиво питање - да ли имате још банана код себе?

Др Шешељ: Да, увек имам банана.

Водитељ: Е, сада једно питање, али добро, потпредседник Владе мора да говори и о томе - каже: зашто говорите о лековима и инјекцијама, кад нисте компетентни? Па морате знати ту проблематику вељда.

Др Шешељ: Политичар мора да буде компетентан за све. Ја нисам компетентан за медицину у том смислу да бих могао да приступим нечијем лечењу, неком хируршком захвату, некој операцији, прописивању рецепата и сл. али основне ствари познајем из медицине и из свих других областим. Политичар не може бити успешан у политици, уколико се не разуме у све области. У којој мери - у оној мери колико је то довољно за озбиљно бављење политиком.

Водитељ: Господин Плавшић вас пита - каже, неће да пита ни за Ђутића, ни за Ћосића, то нису битна питања, али да ли можете тачно, да изнесете у динар, колико износи ваша плата и за који месец сте примили плату?

Др Шешељ: Плате министара такође касне око 2,5-3 месеца, а ја уопште не примам ни једног јединог динара у Влади Србије, примам плату савезног посланика и она је укупно са посланичким паушалом око 5.000 динара. Значи, и државним службеницима плате касне, државним службеницима у Србији плате касне у оној мери у којој касне редовне пензије. То је између 2,5-3 месеца. Плате министара у Влади Србије су негде око 4.000 динара.

Владу народног единства формирао народ

Водитељ: Господине Шешељ, много је питања, само у различитој форми се постављају о начину Вашег уласка у Владу, у коалицију са СПС-ом и ЈУЛ-ом, да ли се сећате шта сте причали о Слободану Милошевићу и Мири Марковић, називали сте их лоповима и издајницима, како се зову људи који се удрже са њима итд. Хајде да то једном рашчисшимо.

Др Шешељ: Ја се свега сећам, и то је била једна жестока политичка борба, ја сам узвраћао, нападао, они су нападали, они нису оставали дужни, а ја сам теже пролазио, више пута сам у затвору био. Та политичка борба, поготову на Балкану, увек је била скопчана и са таквим варијантама сукоба.

Овога пута, Владу народног јединства нисмо ми конституисали, конституисао је народ изборним резултатима. Народ је у септембру месецу прошле године проценio да је најбоље да нико не може сам да формира Владу. Ми смо желели сами да формирамо Владу. Потшто је народ овако пресудио, била је нужна коалициона влада, биле су разне варијанте, три варијанте.

Била је варијанта четворне коалиције, и ми смо се радикали шест месеци залагали за ту варијанту, ако се сећате,

о томе сам говорио и на Вашој телевизiji. То СПО није прихватао.

Била је варијанта владе СПО-а са левичарским партијама, али ту је дошло до ценкања, ко ће добити виле на Дедињу, ко ће добити амбасадорска места итд. И, била је ова варијанта радикала са левицом. Ми нисмо били много заинтересовани, много вољни за ову варијанту, али у једном тренутку она је била неминовна, она је била неизбежна, јер није било алтернативе. Није нам ни на крај памети падало да сами улазимо у коалицију са Драшковићем, јер бисмо у том случају прошли овако како су демократе са њиме прошли, како је Ђинђић прошао на нивоу Београда.

Ја мислим да је Драшковић себе довео у позицију да више никада нико са њим неће правити никакве озбиљне коалиције. То је, дакле, ово што су наше политичке реалности, а што се тиче политичких сукоба, ништа од тога нисмо заборавили, нисмо заборавили ниједну изјаву, ниједну реч коју смо једни другима упутили, али као политичари не смејмо да будемо сјустни, не смејмо да будемо људи мржње.

Ако ћемо се руководити сопственом сјустом и мржњом, онда не треба да се бавимо политиком. Ако нас руководи неки општи циљ, нека вредна идеологија, онда треба да покажемо колико смо способни да превладамо неке личне слабости у свему томе.

И комшије смањиле наоружање

Водитељ: Каже један гледалац - колико је био бесmisлен последњи референдум, показује и то што су још пре две године, комисије одређене од међународне заједнице, извршиле инспекцију и контролу наоружања Војске Југославије и наредиле колико тога можемо да имамо.

Др Шешељ: Референдум са тим нема никакве везе, јер, ова инспекција оружаних снага је везана за споразум у циљу разоружања свих земаља, које су на било који начин укључене у конфликтни простор бивше Југославије, а темељи се на неким ранијим документима Организације за европску безбедност и сарадњу, која иначе иде у правцу разоружања у Европи.

Ви знате да се сличне инспекције, узајамне, дешавају и кад је реч о Америчкима и Русима. Амерички официри иду на лице места у Русију, да провере да су неке ракете уништене, да су неки тенкови уништени и да је смањено наоружање и сл. И руски официри иду у Америку из истих разлога. А овде, како туђи официри долазе да контролишу смањење нашег оружја, тако и наши официри иду у инспекцију наоружања тих земаља, које су учествовале у потписивању Дејтонског споразума.

Оно што је за нас најважније - наша земља и наше наоружање су били основа за постизање тог споразума, негде је сведено на 75%, колико се сећам, студирао сам доста, али поодавно тај Дејто-

нски споразум, у односу на затеченостање.

Али, то је за нас била прилика да се отарасимо старог наоружања, старих техника, Т-34, и доста тога застарелог, а значајно је што су и те околне државе смањиле наоружање. Тиме је смањен степен вероватноће да ће доћи до новог рата.

"Штета" од једног динара

Водитељ: Па добро, питају вас - зашто сте се за шаку долара продали Милошевићу?

Др Шешељ: Где је та шака долара?

Водитељ: Добро, каже Вам још један гледалац - увек пратим кад гостујете у Краљевачком студију, да ли знаете да сте увек причали неке сасвим друге приче?

Др Шешељ: Ја мислим да нисам причао друге приче. Прво, теме на које сам говорио биле су различите, зависно од актуелне ситуације, али мислим да смо ми, српски радикали, посебно познати у томе да нам идеологија остане иста, да нам програмска оријентација остаје иста и основни циљеви наше политичке партије, и да ту нема никаквог одступања. Ту заиста имамо всома изражен континуитет.

Водитељ: Пита вас један гледалац - да ли сте, и колико, уопште одговарали, када сте чујали микрофоне у Скупштини, када сте витлали пиштољем?

Др Шешељ: Прво, за чување микрофона у Скупштини, како да одговарам, шта је ту кажњиво? Ја нисам чујао микрофоне, него сам пресекао гајтан, који је био везан за прекидач, којим је председник Већа грађана могао да искључи струју из микрофона.

Знате колика је ту била материјална штета - отприлике један динар. Дошао је домар Савезне скупштине и то на лицу места залемио. То је само жица била прекинута, она танка жица, ту се зачас усостави контакт. Ту материјалне штете није било.

Водитељ: Имали сте право за оне тајце, мада то није баш много популарно у народу. Питају вас - који је следећи намет свом напађеном народу?

Др Шешељ: Ја мислим да ово ипак није намет напађеном народу, него онима који имају нешто новца, да би се олакшало напађеном народу. Ми ћемо и даље избегавати да дижемо цене струје, брашна, шећера, уља, млека, меса, али ћемо зато тражити компензацију тамо где новца има, код оних који имају.

Ево, ја сам вам изнео једну идеју, можда та идеја неће бити прихваћена, али овако, ти мобилни телефони су нека ствар која је ипак питање луксуз, још увек питање луксуз у нашој земљи, и мобилни телефон данас има само онај који има више новца него просечан грађанин. Ако се иде даље на увођење такси, можда би и то дошло на удар.

Таксу за РТС фиксирати

Водитељ: Пита вас гледалац - шта је са обећањем које сте дали у том истом студију, да такса за РТС неће бити већа од пет динара?

Др Шешељ: Ја сам рекао да ту таксу треба фиксирати, а не везивати за цену струје. Она је у толико фиксирана што није било повећања струје, осим ових девет процената о којима сам говорио, и даље оставјам при залагању да је треба фиксирати, али, наравно, треба да имате у виду да смо ми сада у једној коалицији влади, та влада сваки дан изназави компромисе по неким питањима и ми пред Народном скупштином излазимо само онда када се дефинитивно усагласимо.

Не можемо ми рачунати, док постоји ова коалициона влада, на комплетну реализацију нашег програма. Може се само реализовати оно што се усагласи, што се из програма Српске радикалне странке усагласи са програмом СПС-а и ЈУЛ-а. Нема друге варијанте да се иде на реализацију.

Водитељ: Каје један гледалац - нисам могао да живим од приче о радика-

лском програму у сто тачака. Хајдете, молим вас, набројте ми бар три тачке из тог чуvenог програма, које сте реализацивали у ових осам месеци.

Др Шешељ: Реализовали смо то што смо у најтежим искушењима сачували Косово и Метохију. Друго, ишли смо на смањење пореза и доприноса на плате, завели смо ред на Универзитету, ето вам три тачке. Могао бих и даље да набрајам.

Водитељ: Када ће да се оствари обећање о бољем стандарду, ми смо на ивици глади - пита један гледалац.

Др Шешељ: Нама је сада циљ да овом стратегијом превивљавања издржимо. Ова кризна ситуација ће трајати још дуже време, и на то треба рачунати. Чаробног штапића нема, али ја сам убеђен да ћемо издржати, и оптимиста сам.

А, увек се држим тога да народу треба говорити истину. Ситуација је веома, веома тешка, али из ове коже се не може, немамо куд. Циљ западних сила је да нас униште, а ми морамо издржати. Ако не издржимо, ако поклекнемо, осталосмо без Србије. Можда ће стандард бити већи, али слаба нам је то утеша, ако останемо без Косова, без Рашике обlasti.

Војислав Шешељ ТВ лице године

Водитељ: До краја емисије имамо два минута и мислим да вас питам нешто што је баш везано за ово што сте управо рекли - колико можемо у будућности рачунати на подршку Русије, јер је она у жестоким проблемима?

Др Шешељ: Јесте, али је подршка Русије била веома значајна и подршка Белорусије, подршка Кине, а ја у суботу, на челу делегације Савезне скупштине, путујем у Русију, предводим делегацију на Скупштину Савеза Русије и Белорусије у Јарослављу, у недељу, понедељак и уторак, и остаћемо још три дана у Москви после тога.

Заказани су нам сусрети на највишем нивоу и мислим да ће и наша делегација допринети да руска подршка и помоћ буду још већи, него што су досад били и ми морамо, као и увек раније, у тешким историјским ситуацијама, да се окренемо својој браћи Русима, немамо коме другогме.

Водитељ: Хвала вам лепо на овом разговору, пре него што се опростим од вас и захвалим вам се на ових сат и по стрпљења у нашем студију, да затражим од вас обећање да вас нећемо поново чекати годину дана, да будете наш гост.

Др Шешељ: Па, ја сам хтео и раније у два наврата да дођем, али заиста је био такав сплет околности, једном сам морао хитно да путујем у Црну Гору, а други пут, не сећам се шта је тачно био разлог, али заиста никако нисам могао да дођем.

Водитељ: Једном је било нешто веома хитно, а тог јутра је отказан ваш доказак.

Др Шешељ: Јесте, нешто је било, не могу сада тренутно да се сетим шта је заиста било, али нешто толико важно, да сам морао да откажем, иначе, ја не прекидно путујем кроз целу Србију и ово ми је 99-та телевизијска емисија, од Нове године. Ето, неку евиденцију ми воде у Кабинету.

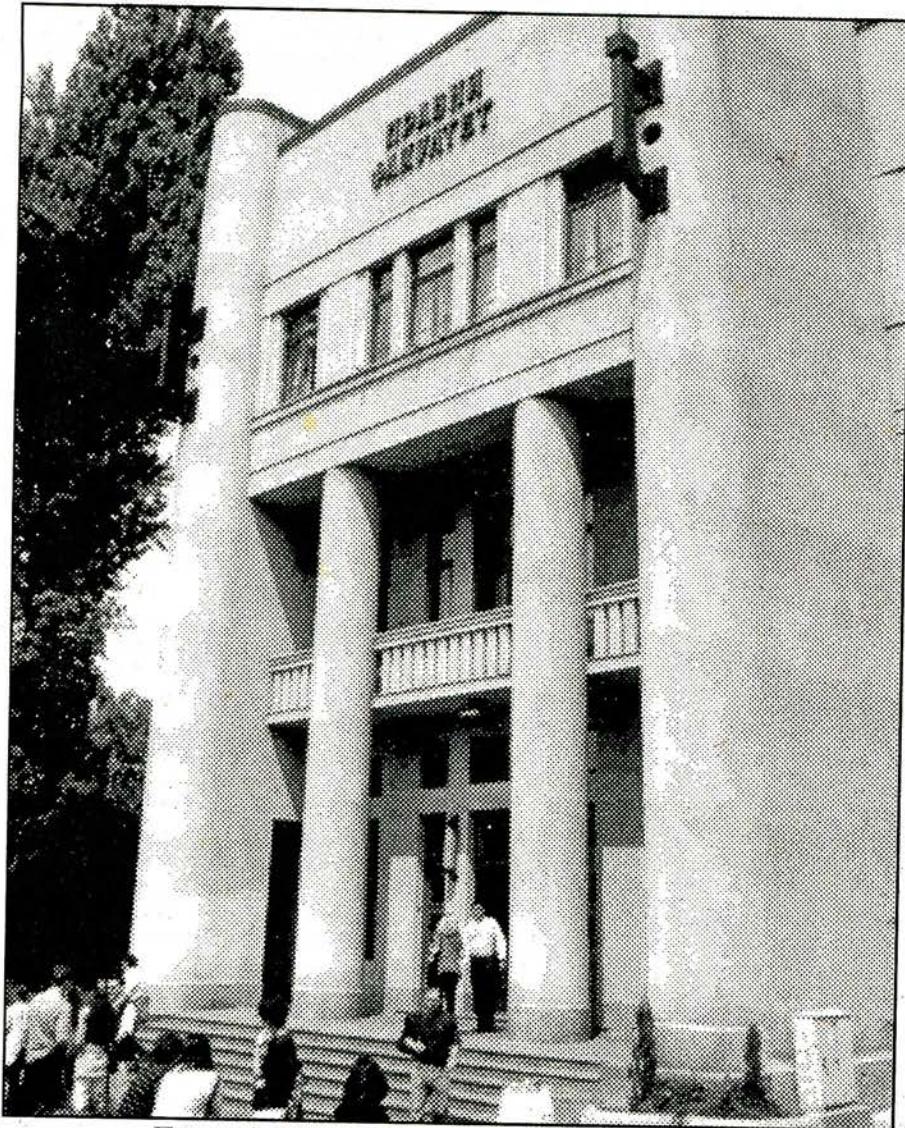
Водитељ: Улазите у конкуренцију за "ТВ лице године".

Др Шешељ: Мислим да ми је веома корисно, а то је и напорно, стално сам на точковима, пре подне радијем, поподне путујем, у просеку је то две емисије недељно, али ми је веома корисно, јер осетим и кроз ова питања - шта је то што народ тишти, и осетим пулс народа, осетим и ту народну критику. Ја мислим да би требао сваки политичар на тај начин да се понаша.

Водитељ: Хвала вам лепо, још једном, хвала и вама поштовани гледаоци на овако великом интересовању и на овом броју питања, која су стигла за господина Шешеља.

Извињавам се свима на чије питање нисмо стigli да одговоримо али требала би нам емисија од бар једно 10 - 12 сати, да на све ово одговоримо. Гледајте нас поново наредног четвртка, наравно, са неким новим гостом, и на неку нову тему.

Хвала вам лепо.

Правни факултет под утицајем Грађанског савеза:
нећемо толерисати извођење студената са наставе на улицу

23. ОКТОБРА 1998. ГОДИНЕ

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА НОВИНАРЕ

Учесници конференције слева надесно: Јово Вуковић уредник "Танјуга", Радмила Вишић заменик министра, Александар Вучић министар за информисање, Миодраг Поповић помоћник министра и Милькан Карличић помоћник министра

Министар Вучић: Став наше владе је да усвојени закони о информисању представљају најбољу потврду даље афирмације слободе јавног информисања, забране цензуре, чак и увођење антимонополских одредби у нови закон, али и налажење праве мере између слободе и одговорности у јавном информисању. То представља тековину свих савремених цивилизација свих демократских друштава и чини нам се да ће то, и у нашој земљи, бити на најбољи начин оваквим законом гарантовано.

О осудама које стижу из појединачних страних земаља не може се ништа друго рећи осим да су прилично лицемерне, јер неко је овакав закон називао драконским, а своје мере, претње одмаздом, бомбардовањем, ликвидацијом и уништењем једне земље и једног народа називају демократским миротворним и доволно добрым. У сваком случају, сви ти притисци и све те намере су покушаји да се Влада Републике Србије и народни посланици у Народној скупштини оптуже за гушење слободе медија и слободе јавног информисања, апсолут-

но су неприхватљиви и најбољи говоре о онима који такве претње упућују.

Учинићемо све што је у нашој моћи да закон који је Народна скупштина једногласно усвојила на својој седници буде спроведен и верујемо да ће то до принети бржем, бољем и слободнијем протоку информација.

Министарство за информације изражава оштар протест због киднаповања српских новинара Агенције Танјуг и то је нешто што на непосредан начин говори о одговорности оних који би да нам држе предавања и лекције о демократији и другачијем начину информисања.

Радмила Вишић, заменик министра информисања

Миодраг Поповић, помоћник за инострана питања

Милькан Карличић, помоћник за системска питања

Јово Вуковић, уредник Танјуга

Радмила Вишић: Наша јавност је жртва медијских манипулатација и полуистине. Чак и око киднаповања двојице ко-

лега из Танјуга има много пренетих неистини.

Јово Вуковић је јуче констатовао да до момента одржавања КЗШ нема охрабрујућих и проверених информација о двојици новинара који су нестали 18. октобра у подне кад су кренули у село Магуру. Практично, од тога дана увече полиција предузима мере да о несталима уђе у траг и вратити их.

Јово Вуковић: Јуче су се појавиле информације да су они живи и здрави и да се разматра могућност да се ослободе ускоро. Те информације долазе из тзв. ОВК. Огласио се најпре портпарол војне полиције тзв. ОВК, а онда Јакуп Краснићи, који се представља као портпарол тзв. ОВК. Потврдили су да се наше колеге налазе у њиховим рукама, потврдили су како наводе, да се са њима поступа коректно и да су задржани како би се утврдило каква им је била намера кад су кренули на пут према Магури и најава скорог ослобађања. Такво саопштење је подељено медијима на албанском у Приштини. Хоћемо да будемо оптимисти да ће се то ускоро заврши-

ти на најбољи начин. Међутим, има и забрињавајућих тонова.

Јучерашња изјава Адема Демаџија "Гласу Америке", у којој је он недвосмислено потврдио да је колеге из Приштине, Славуја и Перинића, задесила зла судбина јер, како Демаџи каже, он се боји да су и наше колеге прошли као Славуј и Перинић, значи једна до ста обесхрабрујућа изјава. Поред осталог, огласио се и амерички амбасадор Хил, који борави у Приштини, оценивши да је то што се десило новинарима Танјуга нечуven гест и да америчка администрација предузима све мере да се наше колеге ослободе.

Захвалио је свима који су директно или индиректно пружили подршку Танјугу и изразили солидарност током организације марша путем којим су кренули нестали новинари и изузетак су били екипа CNN и новинари из албанских медија у Приштини. Добијена су и уверавања из америчке амбасаде да ће и они припомоћи у ослобађању наших колега – препричано.

Миљкан Карличић: Нестанак двојице Танјугових новинара показује колико је новинарска професија на овим просторима оболела не само ментално, већ и физички, показује ко су први цензори и колико су мало забринути они који желе да цензуришу и наше животе. Закон о јавном информисању је усвојен након вишегодишње јавне расправе. Наиме, и претходна влада је радила на томе, на веома демократски начин.

Република Србија овим системским законом улази у ред најразвијенијих земаља које су на најуспешнији начин решиле питање из ове области.

Сам закон је у складу како са уставним решењем, тако и са међународним јавним правом. Закон је у потпуности у складу са Међународним пактом о правима човека и грађанина из 1966. године, који је усвојила Генерална скупштина УН.

Најважније новине закона почивају баш на овом пакту који предвиђа изузетке од апсолутне слободе јавног информисања, а које се односе на заштиту достојанства грађанина, предвиђају изузетке од апсолутне слободе информисања и у случајевима угрожавања националне безбедности, здравља, морала и уставног поретка.

Закон је инкорпорирао решења из недавно укинуте Уредбе која је садржавала и одредбе које нико одговоран није могао да оспори и која је важила у једној ситуацији када је била угрожена слобода земље и животи људи и сувениритет државе. Реч је о квалитетном правничком акту, демократски добро решеном, мада ништа није савршено.

Министар Вучић: Јавност је на најблажији могући начин схватила намере законодавца и намере оних који су гласали за овај закон. Законом жељимо да афирмишемо слободу јавне речи, слободу изражавања, слободу протока информација, али ни та слобода не може ограничивати елементарна људска права и слободе других и ту су, у складу са

поменутим пактом, изузета права као што је право на приватност и право да се не повреди личност, а представљају елементарно призната права у свим развијеним земљама. Наша је намера да делујемо и превентивно у том смислу да казнене одредбе нису направљене да би се кажњавало већ да превентивно делују.

Вест због које ће неко морати да плати 800 хиљада динара (листови и електронски медији), је само она вест којом се позива на рушење уставног поретка ове земље, територијалне целовитости и независности Републике Србије и изазивање верске, националне и расне мржње.

Дакле, преузета је одредба из Устава Републике Србије, као највишег правног акта. За такво дело у другим земљама нису предвиђене новчане већ затворске казне.

Ми се надамо да таквих примера неће бити.

И када је реч о казнама реемитовања програма занимљиво је да се поједине земље хвале, као Глас Америке, појачавањем сигнала, додатних емисија и додатних притисака. Ако се не ради о пропагандним политичким садржајима, психолошко субверзивног типа због чега америчка влада толико инсистира на томе.

Многи су се уплашили и прекршајају поводом предвиђања права личности а такав захтев може да покрене свако физичко и правно лице, сваки грађанин, од новинара и политичара до пекара и глумца.

Конференција је изазвала велико интересовање домаћих и страних медија

ПРИЛОЗИ ЗА ИСТОРИЈУ

СЕСИЈА ПИК

РЕАГОВАЊА НЕКИХ "БРАНИТЕЉА" ДЕМОКРАТИЈЕ НА АКТУЕЛНУ СИТУАЦИЈУ У МЕДИЈСКОЈ СФЕРИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

На адресу председника Савезне Републике Југославије, Владе Републике Србије и Републичког министарства за информисање стигао је велики број писама појединача и организација који "оштро осуђују последње мере српских власти против независних медија".

"Забринути због флагрантног кршења права човека" захтевају да се уредбе и закони који штите интересе Републике Србије и СР Југославије ставе ван снаге, како би се заштитили њихови лични интереси и интереси њихових земаља.

Ако је и од Европе, много је!

Због недостатка простора објављујемо нека од приспелих писама, у целости и без коментара.

МЕЂУНАРОДНИ ИНСТИТУТ ЗА ШТАМПУ

Његова Екселенција Слободан Милошевић
Председник
Београд, СР Југославија

Беч, 9. октобар 1998. године

Ваша Екселенцијо,

Међународни институт за штампу (ИПИ), глобална мрежа уредника и директора у медијским кућама, оштро осуђује последње мере српских власти против независних медија, укључујући наредбу медијима да се престане са емитовањем страних информативних програма који су непријатељски интонирани у односу на Југославију или да се суоче са могућношћу кажњавања.

У среду, 7. октобра 1998. године, потпредседник српске владе, Милован Бојић, и министар информисања, Александар Вучић, позвали су уреднике свих независних медија и упозорили их да се "непослушност неће толерисати". Тврди се да је Бојић рекао да је "Влада одлучна у намери да казни све медије који одбију да се повинују препоруци... Ово није апел, већ наредба".

У четврта, 8. октобра, још један потпредседник, Војислав Шешељ, који је такође лидер ултранационалистичке Радикалне партије, изјавио је да ће југословенски грађани, који раде за стране новинске организације бити третирани као "шипијуни".

У декрету српске владе о "посебним мерама у околностима НАТО претњи војним нападима на нашу земљу", српске власти су озваничиле своја упозорења која се тичу независних медија у земљи. Декретом се не само забрањује реемитовање страних информативних програма за које се оцењује да су непријатељски настројени према Југославији, већ се и уводе санкције против локалних медија – што подразумева затварање и одузимање опреме – који делују против интереса државе. Оно што је злоконо у овим одредбама је право које је Влада задржала да тумачи шта тачно значи "против територијалног интегритета, суворенитета и независности земље".

ИПИ верује да Владин декрет представља флагрантно кршење права човека да "тражи, прима и преноси информације и идеје путем било ког медија без обзира на границе", као што се то гарантује чланом 19. Универзалне декларације о људским правима. Стoga захтевамо од Ваше Екселенције да се постарате да се забрана реемитовања програма BBC-ја, Гласа Америке, Дојче Велеа, Радио Слободне Европе и других медија укине. Даље вас молимо – учините све што је у вашој моћи како би сви новинари могли да објективно извештавају о последњим дешавањима у Југославији.

Захваљујемо на вашој пажњи.

Беч, Аустрија
9. октобар 1998.

Искрено ваш,
Јохан П. Фриц
Директор

Police in Belgrade Shut Down Two Independent Newspapers

The police actions were conducted on the orders of Information Minister Aleksandar Vucic, a member of the nationalist Serbian Radical Party, which has sought to squelch foreign influence and dissenting opinion. On Oct. 7, Vucic and other officials cited the threat of a NATO attack over the crisis in the Serbian province of Kosovo as cause for reining in independent media and prohibiting rebroadcasts from foreign media, such as the BBC and Voice of America.

Some analysts have speculated that Yugoslav President Slobodan Milosevic acceded to Vucic's demand to close the newspapers as a way of countering unhappiness among the radicals following his decision on Tuesday to allow foreign monitoring of military actions in Kosovo and to open a political dialogue with the province's ethnic-Albanian population. But other analysts say that Milosevic may be no less impatient with news outlets that dare to disseminate information he does not control.

РЕАГОВАЊА НЕКИХ "БРАНИТЕЉА" ДЕМОКРАТИЈЕ НА АКТУЕЛНУ СИТУАЦИЈУ У МЕДИЈСКОЈ СФЕРИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ДОПИС МЕЂУНАРОДНЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ НОВИНАРА

Међународно удружење новинара (ИФЈ) осуђује намеру Србије да нађе жртвене јарце међу медијима у овој политичкој кризи.

Међународно удружење новинара је данас осудило "нову објаву рата слободи штампе" од стране српских власти, а након претњи и напада потпредседника Владе на представнике међународних медија и локалних независних медија. Према изворима међународног удружења новинара, потпредседник Владе, Војислав Шешель, твrdio је да "највећи број такозваних независних медија у Србији представљају експоненте страних сила; ми не можемо оборити сваки авион НАТО снага, али можемо зграбити оне шпијуне који су при руци". На конференцији за штампу 2. октобра, господин Шешель је претио страним држављанима, страним новинарима и "нашим грађанима који служе страним силама" тврдећи да они нису заштићени женевским конвенцијама.

Посебно је издвојио оне који раде за Глас Америке, Дојче Веле, Радио Слободна Европа, Радио Франс Интернасионал и ББС. Ту су укључени електронски медији из АНЕМ радио мреже који покривају 80% југословенског становништва вестима из независних извора.

"То је опасан језик конфронтације и нетолеранције и указује на нову објаву рата слободи штампе у коме ће новинари и остали послужити као жртвени јарци због српских политичких тешкоћа", рекао је Ејден Вајт (Aidan White), генерални секретар Међународног удружења новинара.

"Јасно је да српске власти припремају терен за стезање обруча око независних медија и нападе на новинаре", рекао је он. "РТС је оптужио независне медије у Србији за неморал и велеиздају у покушају да увери људе како не треба да верују вестима из независних извора о српским акцијама на Косову."

Међународно удружење новинара је помагало независним медијима у бившој Југославији у време рата у Босни, јер знатно колико су важни за разбијање окошталог стања свести које креира државна пропаганда. Српске власти такође знају који је ефекат независних медија, стога њихове претње треба узети веома озбиљно. "Енергично ћемо спроводити кампању против њих".

Међународно удружење новинара планира да посети Београд да би изразило своју подршку новинарима у данима који предстоје.

Међународно удружење новинара представља преко 450.000 новинара из више од 100 земаља широм света. За више информација контактирајте Међународно удружење новинара (ИФЈ) на +32 2 223 22 65.

Брисел, 5. октобра 1998.

Драган Томић, председник Републике Србије, Београд
Аутор овог писма не зна ко је председник Србије
(примедба "Велике Србије")

САВЕТ ЕВРОПЕ: СЛОБОДА МЕДИЈА У СРЈ СЕ ХИТНО МОРА ПОНОВО УСПОСТАВИТИ

Страсбур, 14. 10. 98. – Генерални секретар Савета Европе, Даниел Тарсис, данас је оштро осудио низ напада на независне медије у СР Југославији од стране власти. Забрана реемитовања страних вести и јучерашње затварање два дневна листа, Данас и Дневног телеграфа, представљају врло озбиљно кршење слободе изражавања коју гарантују савезни и устав Републике Србије, као и члан 10. Европске конвенције о људским правима.

Пристајање југословенских савезних власти на низ услова које је међународна заједница поставила ради завршетка насиља на Косову не могу да оправдају нити буду изговор за било какав покушај обрачуна са независним медијима и другим плуралистичним гласовима у земљи. Генерални секретар апелује власти у Београду да одмах престану са гушењем свих невладиних и алтернативних медија у земљи.

Савет Европе је већ показао своју спремност да помогне независним и плуралистичким штампаним и електронским медијима, нарочито помагањем АНЕМ-ове (Асоцијације независних електронских медија) мреже и спремно чека тренутак да настави свој рад у том правцу.

Страсбур, Француска
14. октобар 1998.

АНЕМ саопштење бр. 83

САОПШТЕЊЕ АНЕМ-а
ПОВОДОМ ДОПИСА МИНИСТРА
ЗА ИНФОРМАЦИЈЕ АЛЕКСАНДРА ВУЧИЋА

Београд, 5. октобар 1998.

Асоцијација независних електронских медија обавештава јавност да је данас већи број чланица ове асоцијације примио допис из Министарства за информације Владе Републике Србије, потписан од стране министра Александра Вучића. Наведеним дописом обавештавају се станице да наведено Министарство има сазнања како известан број локалних радио и ТВ станица еmitује "програме у продукцији сервиса за пропагандни и психолошки рат западних сила", те да учешће у редистрибуцији тих програма представља шпијунажу и директан атак на уставни систем и правни поредак, па се предочава да ће прекриоци бити примерено кажњени.

Како допис министра, господина Вучића, садржи веома озбиљне квалификације и оптужбе, а да се притом не наводи о којим је програмима реч, нити о постојању прописа који би забрањивали еmitовање страних програма, што иначе чини највећи број радио и ТВ станица у земљи, Асоцијација независних медија упутила је одмах допис министру Вучићу, којим се траже хитна разјашњења, како би се отклонила свака могућност погрешног тумачења:

"Министар,
господин
Александар Вучић

Република Србија
Министарство за информације
11000 Београд, Немањина 11

Поштовани господине Вучићу,

Радио Б 92, као и већи број чланица Асоцијације независних електронских медија, примили су у току данашњег дана Ваш допис којим обавештавате станице како Министарство за информације Републике Србије има сазнања да известан број локалних радио и ТВ станица еmitује "програме у продукцији сервиса за пропагандни и психолошки рат западних сила". Истовремено нас обавештавате да је учешће у редистрибуцији таквих програма директан атак на уставни систем и правни поредак земље, те представља шпијунску делатност против сопственог народа. Истим дописом упозоравате све власнике локалних медија да надлежни органи неће толерисати убудуће субверзивне делатности и подривање одбрамбене моћи земље.

С обзиром на садржај Вашег дописа сматрамо неопходним да нас одмах јавно обавестите и таксативно наведете:

- о којим страним програмима је реч (с обзиром на разноврсност програма који се реemитују у југословенским медијима),
- ио, којем законском основу, или по којој посебној одлуци Владе се забрањује редистрибуција поједињих или свих страних програма, с обзиром да ми немамо сазнања о постојању таквих прописа,
- како то да сте тек сада приметили да известан број радио и ТВ станица реemитује програме на српском језику светских радио и ТВ станица (неке од њих то чине више од пет година),
- на основу чега изводите закључак да је реemитовање таквих програма шпијунска делатност,
- на основу које анализе сте закључути да ти програми представљају атак на уставни систем и правни поредак земље.

С свим овим чињеницама упознати сте присуствовањем на конференцији АНЕМ, где сте се и обратили учесницима. Уз то, Ваша заменица, госпођа Радмила Вишић, била је уредник Радио Политике која је такође реemитовала један од тих програма.

С обзиром на озбиљност оптужби и квалификација изнетих у Вашем допису, као и на ситуацију у којој се земља налази, молимо вас да нам најхитније разјасните ставове из Вашег дописа и дате конкретне одговоре на наша напред постављена питања.

Очекујући Ваш брзи одговор, који ће, надамо се, отклонити све недоумице, с поштовањем,

Вера Матић
Главни и одговорни уредник Радија Б92
Председник АНЕМ-а"

АНЕМ изражава свој протест због оваквог понашања министра Вучића, који свесно превиђа вишегодишњу праксу реemитовања страних програма од стране великог броја радио и ТВ станица у Србији и очигледно не познаје ни законске прописе или исте свесно игнорише, жељени да, пре свега, искључиво политичким квалификацијама прогласи одређене медије за "шпијуне" који делују против сопственог народа, те застраши запослене у њима, претећи им прогоном за најтежа кривична дела.

Асоцијација независних електронских медија препоручује својим чланицама да еmitовање свог програма, као и до сада, обављају у складу са важећим законима, одлукама надлежних државних органа и професионалном етиком.

О евентуално добијеном одговору на допис министра Вучића, АНЕМ ће одмах обавестити своје чланице и јавност.

Београд,
5. 10. 1998. год.

АНЕМ саопштење бр. 83

САОПШТЕЊЕ АНЕМ-А ПОВОДОМ ЗАБРАНЕ РЕЕМИТОВАЊА ПРОГРАМА СТРАНИХ РАДИО И ТВ СТАНИЦА НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

Данас је у Влади Србије одржан састанак потпредседника Владе Милована Бојића и министра за информације Александра Вучића са главним и одговорним уредницима југословенских медија. Представници Владе Србије су за 15 минута, колико је трајао овај састанак, поновили паушалне дискалификације независних медија и изјаве које су протеклих дана дефинисане као апели претворили у наредбе које ће, по њиховим речима, током ноћи или изјутра добити облик формалних одлука Владе. Неколико пута је апострофирано да препорука од данас постаје наредба која ће у међувремену бити озаконена, а која се састоји у забрани реемитовања програма Гласа Америке, Радија Слободна Европа, BBC-ја и Дојче Велса на српском језику. Овакве наредбе представљају најгрубљи облик државне цензуре у Србији и директно недозвољено мешање у уређивачку политику медија и као такве, без обзира на могуће "озакоњење" некаквом формалном одлуком Владе Србије, треба их сматрати неуставним и незаконитим.

Асоцијација независних електронских медија ће наставити континуирану борбу за заштиту својих чланница које су најутроженије овим незаконитим актима Владе и њених представника, који своје слабости настоје да прикрију неодређеношћу и недореченост својих сопствених наредби. Та неодређеност и недореченост, уз стварање атмосфере линча којој већ дugo присуствујемо, могли би озбиљно да угрозе висок степен професионализма, сарадње, легалитета и велику слушаност АНЕМ-ових мрежа. Још већу забуну унела је прекјучерашња изјава савезног секретара за информисање Горана Матића, који је изјавио да је и сама најава ове забране облик специјалног рата против Југославије, којој се на овакав начин прописује груба цензура што, по речима савезног секретара Матића, штети интересима наше земље.

Чланице АНЕМ-а одлучиле су да се против оваквих одлука боре професионализмом, пре свега на локалном плану кроз поштовање професионалне етике, постулата универзалне декларације о људским правима и права и слобода предвиђених важећим уставима у Југославији.

Због низа претњи физичким насиљем, одмаздом и линчом, који су настали првенствено деловањем државних органа, АНЕМ својим чланницама препоручује да обуставе реемитовање програма страних медија на српском језику на својим програмима у наредних 48 сати. На овај начин заштитио би се рад новинара и низа радио и ТВ станица које очекују легализацију (од 39 пријава 36 још увек чека одлуку о додели фреквенција). Сталне чланице АНЕМ-а показале су висок степен професионализма у свом раду, и то ће сигурно надоместити разноврсност информација коју је омогућавало реемитовање забрањених програма. Обустава реемитовања ових програма је и својеврstan протест против недостатка аутентичног заступања принципа слободе говора, медија и извештавања од стране владе држава које се највише поносе поштовањем ових слобода и чији програми су предмет ове репресије (САД, Велика Британија и Немачка). Ако се у периоду од 48 сати не донесе пропис којим би се, бар формално, озаконила репресија над медијима, која сунгински никада не може бити легитимна, радио и ТВ станице – чланице АНЕМ-а ће наставити са реемитовањем ових програма у складу са закљученим уговорима и законодавством ове земље. Правна служба АНЕМ-а стајаће и даље на располагању свакој од чланница Асоцијације која одлучи да се понаша другачије од ове препоруке.

У Београду,
7. октобра 1998

председник удружења
Веран Матић,

САОПШТЕЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА ЕВРОПСКУ БЕЗБЕДНОСТ И САРАДЊУ

Извештај за штампу

8. октобра српске власти су забраниле реемитовање програма Гласа Америке, Радио Слободне Европе, BBC-ја и Дојче Велса путем локалних медија. Такође у октобру, један АПТВ (Associated Press TV) камерман је претучен у Приштини од стране полиције, а фотограф је уз употребу физичке силе истеран из амбасаде СР Југославије док је покушавао да добије визу. Представник ОЕБС-а (Организације за безбедност и сарадњу у Европи OSCE) је изјавио да ови случајеви представљају објаву рата независним медијима у време када међународна заједница расправља о предузимању могућих акција против београдских власти.

Радио станице, чији су програми забрањени, објективно информишу милионе људи у целом свету. Обични грађани и политичари су управо њих издвојили као извор непријатељских и поузданых информација. Например, током државног удара 1991. године у Совјетском Савезу, председник Михаил Горбачов се ослонио управо на ове станице да би се информисао о развоју догађаја у Москви.

Тренутно понашање Владе у Београду је ужасавајуће и поприлично је у складу са њеним претходним одлукама да не дозволе извесним новинарима да уђу у земљу. Апелујем на власти да одмах укину забрану реемитовања Гласа Америке, Радио Слободне Европе, BBC-ја и Дојче Велса и да осигурају право сваког новинара да објективно извештава о последњим догађајима у Југославији.

АНЕМ 6. октобар 1998

САОПШТЕЊЕ МЕЂУНАРОДНЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ НОВИНАРА

Међународно удружење новинара осуђује намеру Србије да нађе жртвене јарце међу медијима у овој политичкој кризи.

Међународно удружење новинара је данас осудило "нову објаву рата слободи штампе" од стране српских власти, а након претњи и напада потпредседника Владе на представнике међународних медија и локалних независних медија.

Према изворима међународног удружења новинара, потпредседник Владе, Војислав Шешељ, тврдио је да "највећи број такозваних независних медија у Србији представљају експоненте страних сила; ми не можемо оборити сваки авион НАТО снага, али можемо зграбити оне агенте који су при руци". На конференцији за штампу, 2. октобра, господин Шешељ је претио страним држављанима, страним новинарима и "нашим грађанима који служе страним силама" тврдећи да они нису заштићени женевским конвенцијама. Посебно је издвојио оне који раде за Глас Америке, Дојче Веле, Радио Слободна Европа, Радио Франс Интернасионал и BBC. Ту су укључени електронски медији из АНЕМ радио мреже који покривају 80% југословенског становништва вестима из независних извора.

"То је опасан језик конфронтације и нетолеранције и указује на нову објаву рата слободи штампе у коме ће новинари и остали послужити као жртвени јарци због српских политичких тешкоћа", рекао је Ејден Вајт (Aidan White), генерални секретар Међународног удружења новинара.

"Јасно је да српске власти припремају терен за стезање обруча око независних медија и нападе на новинаре", рекао је он. "РТС је оптужио независне медије у Србији за неморал и велеиздају у покушају да увери људе како не треба да верују вестима из независних извора о српским акцијама на Косову.

Међународно удружење новинара је помагало независним медијима у бившој Југославији у време рата у Босни, јер зnamо колико су важни за разбијање окопшталог стања свести које креира државна пропаганда. Српске власти такође знају који је ефекат независних медија, стога њихове претње треба узети веома озбиљно.

"Енергично ћемо спроводити кампању против њих".

Међународно удружење новинара планира да посети Београд да би изразило своју подршку новинарима у данима који предстоје.

БОРД ГУВЕРНЕРА ЗА ЕЛЕКТРОНСКЕ МЕДИЈЕ СЈЕДИЊЕНЕ АМЕРИЧКЕ ДРЖАВЕ

Саопштење председавајућег Борда гувернера за електронске медије, Дејвида Берка, о забрани емисија међународних медија на српском језику.

Вашингтон, 8. октобар 1998. – Борд гувернера за електронске медије (ББГ) негодује због јучерашње одлуке Владе Србије да забрани локалним медијима да преносе стране међународне радио и ТВ емисије, укључујући и емисије Гласа Европе и Радија Слободна Европа.

Дејвид Берк, председавајући ББГ-а је данас рекао: "Ова одлука драматизује одлучност Владе Србије да ограничи приступ српске јавности ненцензорисаним вестима, анализама и одговорној дискусији о тренутној кризи на Косову. Моје колеге и ја сматрамо да је забрана недопустив облик цензуре штампе. Као што је током личне ситуације у Србији, крајем 1996, ВOA проширио своје емисије на српском језику. Такође ћемо настојати да нађемо друге креативне начине да људима у Србији омогућимо да чују истину".

9. октобра 1998.

ДОБРОДОШЛИ У ПЕТРОВЧИЋ

На 35 километара од центра Земуна у предивној сремској равници налазе се најефтинији плацеви за стамбену изградњу у Србији.

ПЕТРОВЧИЋ

ИЗВРШНИ ОДБОР СО ЗЕМУН РАСПИСУЈЕ

ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ ПЛАЦЕВА ЗА СТАМБЕНУ ИЗГРАДЊУ У ПЕТРОВЧИЋУ

- Парцеле се уступају уз накнаду од 15 динара/м².
- Све парцеле су издвојене у појединачне плацеве за индивидуалну стамбену изградњу површине од 5 до 7 ари.
- Право учешћа на конкурсу имају сва правна и физичка лица.
- Сваки учесник конкурса дужан је да на име трошкова отлашавања уплати износ од 50,00 динара на жиро-рачун број: 40805-637-5-6006714 „Земунске новине”.
- Пријаве на конкурс се достављају Одељењу за имовинско-правне послове, соба број 60, на другом спрату Општине.
- Информације на телефон: 198-323 локал 36.

ПЛАВИ ХОРИЗОНТ

У НАЈСУНЧАНИЈЕМ ДЕЛУ ЗЕМУНА
НАЈМЛАЂЕ ОПШТИНСКО НАСЕЉЕ

- НАСЕЉЕ ОД БЛИЗУ 900 ПАРЦЕЛА
- ВЕЛИЧИНЕ ОД 5 ДО 8 АРИ
- ИДЕАЛНА САОБРАЋАЈНА ВЕЗА
- ИНФРАСТРУКТУРА ВЕЋ НА ОБОДУ НАСЕЉА

ИЗВРШНИ ОДБОР
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ ЗЕМУН
РАСПИСУЈЕ КОНКУРС
ЗА ДОДЕЛУ ПАРЦЕЛА У НАСЕЉУ
ПЛАВИ ХОРИЗОНТ

- Парцеле се налазе у продужетку насеља „Алтина”, са леве стране пруге Београд-Батајница, од Добановачког пута до насеља Земун поље.

- Право учешћа на конкурсу имају сва правна и физичка лица.

- Парцеле се додељују уз надокнаду од 100 динара/м².

- Сваки учесник конкурса дужан је да на име трошкова уплати износ од 100 динара на жиро-рачун бр. 40805-637-5-6006714 „Земунске новине”.

- Пријаве се подносе у Одељењу за имовинско-правне и стамбене послове, соба 65, а информације на телефон 198-323/ 36

У непосредној близини Беовоза, са излазом на два аутопута. Уређен је пут до насеља, а завршава се и главна улица

